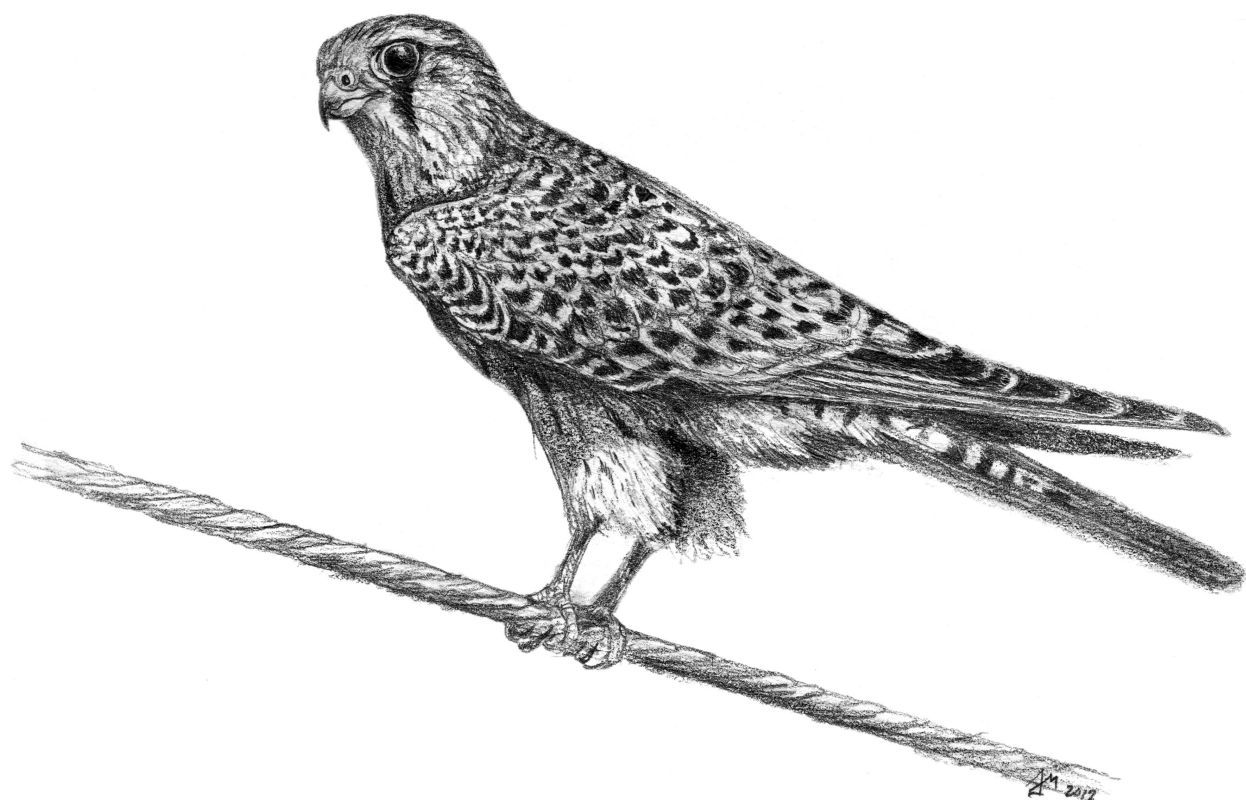

2012

Acrocephalus

letnik 33
volume 33

številka 152/153
number 152/153

strani 1-140
pages 1-140

Impresum / Impresum

Acrocephalus

glasilo Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije
Journal of DOPPS - BirdLife Slovenia

ISSN 0351-2851

Lastnik / Owned by:

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS - BirdLife Slovenia), p.p. 2990, SI-1001 Ljubljana, Slovenija

Oddaja rokopisov / Manuscript submission:

DOPPS - BirdLife Slovenia, p.p. 2990, SI-1001 Ljubljana, Slovenija
e-mail: luka.bozic@dopps.si

Glavni urednik / Editor-in-Chief:

Luka Božič
e-mail: luka.bozic@dopps.si

Sourednik / Associate Editor:

Dare Šere, e-mail: dare.sere@guest.arnes.si
(Iz ornitološke beležnice / From the ornithological notebook)

Tehnični urednik / Technical Editor:

Andrej Figelj, e-mail: andrej.figelj@dopps.si

Uredniški odbor / Editorial Board:

doc. dr. Damijan Denac (SI)
Janez Gregori (SI)
dr. Bojidar Ivanov (BG)
prof. dr. Franc Janžekovič (SI)
dr. Primož Kmecl (SI)
dr. Jelena Kralj (HR)
prof. dr. Lovrenc Lipej (SI)
dr. Gordan Lukač (HR)
Tomaž Mihelič (SI)
dr. Roger H. Pain (GB)
dr. Nikolai V. Petkov (BG)
prof. dr. Jenő J. Purger (HU)
dr. Peter Sackl (AT)
doc. dr. Peter Skoberne (SI)
dr. Tomi Trilar (SI)
prof. dr. Peter Trontelj (SI)
Marko Tucakov (RS)
doc. dr. Al Vrezec (SI)

Lektor in prevajalec / Language editor and translator:

Henrik Ciglič

Oblikovanje / Design: Jasna Andrič

Prelom / Typesetting: Tadeja Smrtnik, Camera d.o.o.

Tisk / Print: Schwarz d.o.o.

Naklada / Circulation: 1500 izvodov / copies

Izhajanje in naročnina: V letniku izidejo 4 številke. Letna naročnina za ustanove je 126,00 EUR, za posameznike 50,00 EUR.

Annual publications and membership subscription (abroad): One volume comprises 4 numbers. Annual subscription is 126,00 EUR for institutions and organisations, and 50,00 EUR for individuals.

Vaš kontakt za naročnino / Your contact for subscription:

DOPPS - BirdLife Slovenia (za Acrocephalus)
p.p. 2990
SI-1001 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 1 4265875, fax: +386 1 4251181
e-mail: dopps@dopps.si

Poslovni račun: SI5602018-0018257011

International Girobank: Nova Ljubljanska banka

No. SI5602018-0018257011

Sofinancer / Co-financed by: Javna agencija za knjigo Republike Slovenije / Slovenian Book Agency

Revija je indeksirana / the journal is indexed in:

AGRICOLA, AQUATIC SCIENCES AND FISHERIES ABSTRACTS, BIOSIS PREVIEWS, BOSTAO SPA SERIALS, COBIB, DLIB.SI, ORNITHOLOGICAL WORLDWIDE LITERATURE, ORNITHOLOGISCHE SCHRIFTENSCHAU, RAPTOR INFORMATION SYSTEM, ZOOLOGICAL RECORDS

Published by: **VERSITA**

© Revija, vsi v njej objavljeni prispevki, tabele, grafikoni in skice so avtorsko zavarovani. Za rabo, ki jo zakon o avtorskih pravicah izrecno ne dopušča, je potrebno soglasje izdajatelja. To velja posebej za razmnoževanje (kopiranje), obdelavo podatkov, prevajanje, shranjevanje na mikrofilme in shranjevanje in obdelavo v elektronskih sistemih. Dovoljeno je kopiranje za osebno rabo v raziskavah in študijah, kritiko in v preglednih delih.

Mnenje avtorjev ni nujno mnenje uredništva.

Partner: BirdLife International

Revijo je omogočil:

Grand Hotel Union

Ilustracija na naslovnici / Front page:

postovka / Kestrel *Falco tinnunculus*
risba / drawing: Jurij Mikuletič

Ilustracija v uvodniku / Editorial page:

rjavovrati ponirek / Red-necked Grebe *Podiceps grisegena*
risba / drawing: Jurij Mikuletič

SPOMINI NA JEZERO

Memories of the Lake

Cerkniško jezero je prejkone eden izmed popkov slovenske ornitologije. Tukaj so se kalile generacije najprej opazovalcev ptic in nato profesionalnih ornitologov, njegove “prelestne prikazni”, če uporabim besede Iztoka Geistra, so vznemirjale od Valvasorja naprej celo vrsto markantnih in zanimivih ljudi. To zanimanje tudi v sedanjem času ni pojenjalo. V začetku 90-ih je imel za naše društvo ključen pomen skupni projekt z organizacijo EuroNatur, ki ga je vodil žal že pokojni Martin Schneider-Jacoby. Tu smo pravzaprav dobili prva sredstva za profesionalizacijo pisarne. Dobro se še spomnem njegovega prijazno karajočega vprašanja: “Kaj še čakate z zaščito? Ni treba imeti popolnih in vseobsegajočih podatkov, kajti kar se Cerkniškega jezera tiče, so stvari jasne.”

Sodobna ornitologija je tesno povezana z varstvom ptic. Ne morem si kaj, da v varstvenem pogledu jezera ne bi videl kot zgodbe o uspehu. Ni nam vse všeč, seveda, vendar so aktivnosti leta 2002 ustanovljenega Notranjskega regijskega parka zastavljene v pravi smeri. Odkup zemljišč v osrednjem delu jezera, pozna košnja, renaturacija vodotokov, vse to so stvari, ki so nujne, če naj jezero po stoletjih skrunjenja znova s polno sapo zaživi v naravnem ritmu. Z letom 2004 je bilo jezero vključeno v omrežje Natura 2000 in z letom 2006 v prestižni krog Ramsarskih območij. Toda nedolgo od tega so bile odprte tudi druge, do narave bolj divjaške opcije, naprimer stalna ojezeritev ali stalna izsušitev s pomočjo obsežnih gradbenih posegov. Kar je še bolj razveseljivo in morda nekoliko presenetljivo, varstvo jezera je pod svoje peruti vzela vitalna lokalna pobuda. Presenetljivo, saj je denimo Ljubljansko barje dobilo status krajinskega parka šele leta 2008, kljub temu da leži v neposredni bližini prestolnice.

Pri vseh perečih varstvenih problemih bi lahko na jezero zdaj malo pozabili in ga prepustili lokalno naravnemu razvoju, vendar nam nekako ne pusti in nas vedno znova opozarja, da je nekaj posebnega – takšna (prejkone spodbudna) opozorila so bila denimo skoraj 3000 žerjavov *Grus grus* (BORDJAN 2012) in nekaj 100 kostanjevk *Aythya nyroca* (ŠKOBERNE 2010) na preletu v letu 2010 ter znova gnezdeče kozice *Gallinago gallinago*, odkrite leta 2011 (DENAC *et al.* 2011). Med lepšimi znaki se kaže tudi stabilna populacija kosca *Crex crex* na jezeru, ki jo lahko primerjamo s strmo upadajočimi populacijami drugih kraških polj v Sloveniji kot posledico nerazumne kmetijske politike. Tu se je pokazal ključni pomen vsakoletnih štetij kosca na jezeru, ki jih opravlja Notranjska sekcija DOPPS in nam omogočajo vpogled v populacijsko dinamiko ptic (DENAC *et al.* 2011).

Nekaj se je seveda nabralo tudi osebnih spominov; če zaprem oči, se razvrsti kar nekaj obrazov in prijetnih ter manj prijetnih dogodkov. Če bi moral izbirati – težko si je zamisliti bolj vznemirljiv popis kot nočno popisovanje maja ali junija na Cerkniškem jezeru, pa naj bo to znamenita “Crex Night” ali popis tukulic. Mimogrede se človek znajde do pasu v vodi, ob polni luni, iz daljave pa doni bobnarica ali pa velika uharica. Takšno je to naše jezero.

Ne morem se sicer znebiti vtisa, da sem od jezera pravzaprav več dobil, kot pa sem mu dal, in da bo ta dolg nekoč treba plačati. Hkrati pa sem vesel, takole sam pri sebi in egoistično, da je prispevek iz let 1991 in 1992 prestal preskus

časa in ga je bilo mogoče uporabiti kot osnovo za pričujoči članek o jezeru v tej številki *Acrocephalus*, ki je v marsikaterem pogledu obsežnejši in popolnejši. In tako tudi mora biti.

Lake Cerknica is probably one of the navels of Slovenian ornithology. Generations of bird watchers and eventually professional ornithologists have matured here, while its “magnificent apparitions”, to use the words of Iztok Geister, have filled with enthusiasm a series of eminent and interesting people from our polymath Valvasor onwards. And this interest in them has not subsided till this very day. Of crucial importance for DOPPS was the joint project with EuroNatur, which was launched in the early 1990s and led by unfortunately already deceased Martin Schneider-Jacoby. Here we in fact acquired the first funds for the professionalization of our office. I can still remember his amiably reprimanding words: “Why on earth haven’t you protected it yet? You don’t need to have complete and comprehensive data, for as far as Lake Cerknica is concerned, everything is clear as a bell.”

Modern ornithology is closely associated with conservation of birds, and from this point of view I simply cannot consider the lake anything else but a success story. Everything is not perfect, indeed, but the activities undertaken by Notranjska Regional Park, which was established in 2002, seem to be going in the right direction. Purchase of land in the central part of the lake, late mowing, restoration of watercourses, all these are things that are absolutely essential if the lake is to begin to live, after centuries of its profanation, a full life in a natural rhythm again. In 2004, the lake was integrated into the Natura 2000 network, while in 2006 it became part of the prestigious Ramsar sites circle. Not long ago, however, some conservationally savage options were open as well, such as its permanent flooding or permanent desiccation with the aid of extensive construction works. What is more gratifying and perhaps even surprising at the same time is the fact that the lake protection has been taken under the wing of the vital local initiative. Yes, surprising, given that Ljubljansko barje, for example, acquired the status of Nature Park only in 2008, in spite of the fact that it is situated in the immediate vicinity of the capital city of our country.

With all urgent conservation problems, we could now forget about the lake for a while and leave it to the local natural development, but in some way it does not allow us to do so, repeatedly reminding us that it is something very special – such (probably encouraging) signals have been, for example, the almost 3,000 Cranes *Grus grus* (BORDJAN 2012) and few hundreds of Ferruginous Ducks *Aythya nyroca* (ŠKOBERNE 2010) on passage in 2010, and once again breeding Snipes *Gallinago gallinago*, discovered in 2011 (DENAC *et al.* 2011). Among the prettier signs is also the stable Corncrake *Crex crex* population on the lake, which can be compared with steeply declining populations at other karst plains in Slovenia as the result of the irrational agricultural policy. Of crucial importance here has been the annual Corncrake census on the lake, which is carried out by the Notranjska section of our Association and provides insight into the population dynamics of birds (DENAC *et al.* 2011).

Some personal memories have of course piled up as well; if I close my eyes, several faces as well as pleasant and less pleasant events unroll in front of me. But if I have to choose – it is hard to imagine more exciting inventory than the

night surveys in May or June at Lake Cerknica, let this be the prominent “Crex Night” or the survey of crakes. In a moment you find yourself to the waist in water, under the full moon, with the Bittern or Eagle Owl resounding in the distance. Such is this lake of ours.

Still, I just cannot get rid of the impression that I have gained more from the lake than I’ve actually given it, and that this debt will have to be repaid one day. At the same time I’m pleased, deep inside myself and somewhat egoistically, that the contribution from 1991 and 1992 has stood the test of time and that it could have been used as a basis for the present article about the lake published in this issue of *Acrocephalus*, the work that is in many ways much more comprehensive and complete. And that’s how it should be, too.

PRIMOŽ KMECL

Varstveni ornitolog pri DOPPS / Conservation ornithologist at DOPPS - BirdLife Slovenia

Literatura / References

- BORDJAN, D. (2012): Pojavljanje vodnih ptic in ujed na območju Cerkniškega polja (južna Slovenija) v letih 2007 in 2008. – *Acrocephalus* 33 (152/153): 25–104.
- DENAC, K., MIHELČ, T., DENAC, D., BOŽIČ, L., KMECL, P. & BORDJAN, D. (2011): Monitoring populacij izbranih vrst ptic. Popis gnezdilk spomladi 2011 in povzetek popisov v obdobju 2010–2011. Končno poročilo. – DOPPS, Ljubljana.
- ŠKOBERNE, A. (2010): Kostanjevka *Aythya nyroca*. – *Acrocephalus* 31 (144): 58–59.

THE KESTREL *Falco tinnunculus* IN SLOVENIA – A REVIEW OF ITS DISTRIBUTION, POPULATION DENSITY, MOVEMENTS, BREEDING BIOLOGY, DIET AND INTERACTIONS WITH OTHER SPECIES

Postovka *Falco tinnunculus* v Sloveniji – pregled njene razširjenosti, populacijske gostote, disperzije, gnezditvene biologije, prehrane in interakcij z drugimi vrstami

TANJA ŠUMRADA¹ & JURIJ HANŽEL²

¹ Župančičeva 14, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: sumrada.tanja@gmail.com

² Židovska ulica 1, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: jurij.hanzel@gmail.com

The paper discusses the breeding and non-breeding distribution and population density of the Kestrel *Falco tinnunculus* in Slovenia, its movements, breeding biology, hunting behaviour, diet and interactions with other species. The data were collected from published works and directly from observers. The species' breeding distribution is shown as a comparison of both national breeding bird atlases, which indicated no convincing changes in its distribution. The non-breeding season population estimate (1,000–2,000 ind.) is lower than the breeding population estimate (1,500–2,000 pairs). The Kestrel breeds at altitudes from 0 to 2,050 m a.s.l.; outside the breeding season, it has been observed at altitudes of up to 1,700 m a.s.l. At least part of the breeding population migrates, apparently more or less towards SSW. The breeding season lasts from February to July. It nests in trees, buildings, cliffs, nestboxes and on electricity pylons. In trees it uses abandoned nests of corvids. On buildings it nests mainly on ledges and in various openings. It often nests on industrial and residential buildings. On cliffs it nests in natural openings and in abandoned nests of other species. It lays 3–9 eggs, usually five. It hunts over open terrain by windhovering, active aerial pursuit and stooping onto the ground from perches. It feeds mainly on small mammals and, to a lesser extent, on passerines, reptiles and invertebrates. It interacts with other species during hunting, nest-site selection and breeding itself. Platyhelminthic, nematode, ixodid and insect parasites have all been recorded on the Kestrel.

Key words: Kestrel, *Falco tinnunculus*, Slovenia, distribution, population density, movements, breeding biology, diet, interactions

Ključne besede: postovka, *Falco tinnunculus*, Slovenija, razširjenost, populacijska gostota, disperzija, gnezditvena biologija, prehrana, interakcije

1. Introduction

The first to mention the Kestrel *Falco tinnunculus* in the territory of Slovenia was probably SCOPOLI (1769), who wrote that the species was “not rare in Carniola”. ZOIS (1790/1800) referred to it with the vernacular name “postojka”. In the 19th century, the species was described by various authors from different parts of Slovenia. On the coast, where it was believed to be uncommon, its breeding was recorded in Koper, Piran and the Sečovlje valley (SCHIAVUZZI 1879). In Carniola, it was a common species (ERJAVEC 1995),

nesting in cliffs, castles and towers (FREYER 1842). Around Celje it nested in cliffs and coniferous trees (SEIDENSACHER 1864), while its breeding in Štajerska at the beginning of the 20th century is described by REISER (1925). Interestingly, he wrote that it was rarer than the Lesser Kestrel *F. naumanni* at the time.

In the second half of the 20th century, the breeding (GEISTER 1995) and wintering (SOVINC 1994) populations were surveyed and their sizes estimated within the two ornithological atlases. Most studies of the species were performed in Primorje (e. g. LIPEJ 1993 & 1997, MARČETA 1994A). The first mention of

its breeding in the region from this period was from Sečovlje, where a pair nested in a belfry (GREGORI 1976A). ŠMUC (1980) made the first mention of the species nesting in abandoned saltworkers' houses. This was followed by intense monitoring of the Kestrel's breeding population in Sečovlje salina from 1983 (LIPEJ 1993) to 1993, when the last pairs bred there (MARČETA 1994A). Elsewhere in Slovenia, it is mentioned as a breeder in several local faunistic overviews (e. g. JANČAR 1997, JANČAR & TREBUŠAK 2000, TOME *et al.* 2005). Two dedicated surveys of the species have also been carried out: one in Ljubljana (HANŽEL & ŠUMRADA 2008) and the other in Celje (GAMSER 2008). Breeding ecology and biology were studied by MARČETA (1994A), while the rest of published works concern mainly random observations (e. g. DENAC 1991, ŠEGULA 2001).

The aim of this paper is to analyse all available expert knowledge on the Kestrel in Slovenia from 1950 to 2012. It presents data on its distribution, population density, movements, breeding biology, hunting, diet and known examples of interactions with other species.

2. Materials and methods

2.1. Sources of data

Data on the Kestrel in Slovenia were obtained from expert ornithological and biological literature, as well as directly from observers.

We used two methods to search for data in the literature: (1) We utilised the string "Ključne besede=ptiči ALI Ključne besede=ptice" ("Key words=ptiči OR Key words=ptice") to search The union bibliographic/catalogue database (COBIB. SI). Sources published before 1950 and works published in *Acrocephalus* were excluded from the search. We checked all search results until the end of 2011, excluding fictional works. (2) We checked all volumes of the following journals: *Acrocephalus* (ISSN 0351-2851), *Acta Biologica Slovenica* (ISSN 1408-3671, ISSN 0520-1969), *Annales* (ISSN 1408-533X, 0353-8281), *Biota* (ISSN 1580-4208), *Falco* (ISSN 1318-5411), *Natura Sloveniae* (ISSN 1580-0814), *Scopolia* (ISSN 0351-0077), *Svet ptic* (ISSN 1580-3600), *Varstvo narave* (ISSN 0506-4252) and *Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani: Veterinarstvo* (ISSN 1408-3442, 0300-0362) up to and including the last issue published in 2011. In addition, we checked all bachelor's, master's and doctoral theses concentrating on ornithology.

Published works were divided in four categories

according to their topic: (1) systematic distribution surveys, (2) ecological and/or biological studies, (3) results of ringing and (4) other works. A given work was allocated to a single category. The first category contains dedicated surveys of the Kestrel and faunistic surveys that mentioned the species in their results, regardless of the study area size. The second category contains works reporting results of detailed research on the ecology and biology of the Kestrel, either independently or together with other species. The fourth category contains all other works, including reports on random observations, local reviews of observations, expert discourses and popular science articles.

We contacted observers by email or telephone. This request for information included all Slovenian observers, who have published their works in *Acrocephalus* in the past 10 years, or those who publish their observations on news groups Ljubitelji ptic and LSDOPPS. In total, we contacted 118 observers, from whom we gathered unpublished data about nests. The reporting form requested the following information: nest-site location, year of discovery, years of nesting, type (building, tree, cliff, other) and subtype (more detailed classification within a type) of nest-site, placement of nest (more precise localisation on a building or tree), tree species (only for nests in trees) and height of nest from the ground (judged to a 5-metre interval). It was possible to add optional data on the temporal course of breeding, number of nestlings, breeding success and miscellaneous interesting observations. The altitude above sea level was determined using the location given and Google Earth to an accuracy of 10 m. The same sample of observers was used to gather data on observations from the non-breeding season, from alpine areas, of observed flocking and of interactions with other species.

2.2. Distribution and population density

The distribution and size of the breeding population in Slovenia was based on Ornithological Atlas of Slovenia (GEISTER 1995) and the database of the New Ornithological Atlas of Breeding Birds in Slovenia (NOAGS) (DOPPS *unpubl.*). Data are shown in a 10 × 10 km UTM grid.

At the local and regional levels, various bird surveys from past decades contributed to the knowledge on the Kestrel breeding distribution (e. g. VREŠ & VRHOVNIK 1984, GREGORI 1989, ŠKORNIK *et al.* 1990, POLAK 1993, LIPEJ & GJERKEŠ 1994, VOGRIN 1997, VREZEC 1997, SURINA 1999, TOME 2001,

POKORNY 2003, VOGGRIN 2004, VOGGRIN & MIKLIČ 2004B, GREGORI & ŠERE 2005, MOHAR 2005). Due to the spatial scattering of study areas, non-uniform methodology and differences in the duration of field work, a comparison of these results is not given.

Breeding density was calculated based on results of local surveys and expressed as the number of breeding pairs per 1 km². If the number of breeding pairs in an area was given as an interval, the mean was used for calculation. The size of the study area was adopted from the literature or calculated using the Geographic information system (GIS). Altitude above sea level was determined to an accuracy of 50 m. The study areas were divided by statistical region within Slovenia (SURS 2011) and allocated to habitat type based on the description of the study area. The breeding density for Sečovlje salina is given as a mean for the 1983–1993 period (LIPEJ 1993, MARČETA 1994A). The breeding population in Maribor was estimated using data from observers and published literature. For the cliffs of Kraški rob, MARČETA (1994A) expressed breeding density in 1991–1994 as the number of nests per length of cliffs (28 km) from the border with Italy north of Socerb to the border with Croatia at Mlini.

The wintering population was systematically surveyed within The Atlas of Wintering Birds in Slovenia (SOVINČ 1994). If the number of wintering individuals in an area was given as an interval, the mean was used for calculation of density.

To determine urban distribution, all settlements with more than 3,000 inhabitants were defined as urban. This criterion is met by 67 settlements in Slovenia (SURS 2011).

2.3. Diet

MARČETA (1994A) analysed pellets from nests and roosts, as well as prey remains from plucking posts at or near the nests. Percentage of prey units of a single type was calculated relative to the total number of prey units in pellets, whereas the percentage of prey biomass was assessed relative to the total biomass of prey. The biomass of a given prey type was defined as the product of the number of prey units and the mean mass of a given prey type, based on estimates from literature. The percentage of pellets containing a given prey type relative to the total number of pellets was also calculated. In Sečovlje salina, 155 pellets were studied and 100 at Kraški rob. The percentages are calculated based on the number of pellets in a given area. Plucking posts were defined as sites where Kestrels ate their prey and left its remains. The prey units identified by direct observation and photography

at nests were added to the number of prey units found at plucking posts. Because only scales and claws of lizards were ever found, this was counted as a single prey unit in a given pellet (MARČETA 1994A).

2.4. Statistical analysis

Mean numbers of nestlings in nests of different types were compared with one-way analysis of variance (ANOVA). Mean dimensions of eggs and mean numbers of nestlings in nests in trees and on buildings were compared with an unpaired *t*-test for equal variances. SPSS 20.0 (IBM 2011) was used for the analysis.

3. Results and discussion

3.1. Sources of data

In total, we gathered 190 published works, distributed by categories as follows: (1) systematic distribution surveys – 56, (2) ecological and biological research – 21 (12 of which were studies on parasites), (3) results of ringing – 10 and (4) other works – 103. Unpublished data on nests was gathered from 34 observers. Data on miscellaneous observations was gathered from 18 observers (excluding observers that sent data both on nests and miscellaneous observations).

3.2. Distribution and population density

Breeding distribution and densities

A comparison of the results of Ornithological Atlas of Slovenia (GEISTER 1995) and data from the database of NOAGS (DOPPS *unpubl.*) showed that the Kestrel was registered in more squares in the more recent atlas survey (193 vs. 132). This difference could be a consequence of better coverage, while data on a possible population expansion in the past two decades are not known. In the more recent atlas, the Kestrel was absent from nine squares in which it had been present in the first atlas (Figure 1). Eight of these squares include the state border. GEISTER (1995) estimated the national population at 1,500–2,000 breeding pairs.

Although the reasons given in the Materials and methods jeopardise the validity of a comparison, calculated densities at the local level (Table 1) (mean 0.5 pairs/km²) are lower than those based on results of farmland bird surveys in Slovenia in 2010 (1.13 pairs/km²) and 2011 (1.61 pairs/km²) (DOPPS 2011). The mean breeding density for the cliffs of Kraški rob was 0.2 pairs/km (MARČETA 1994A).

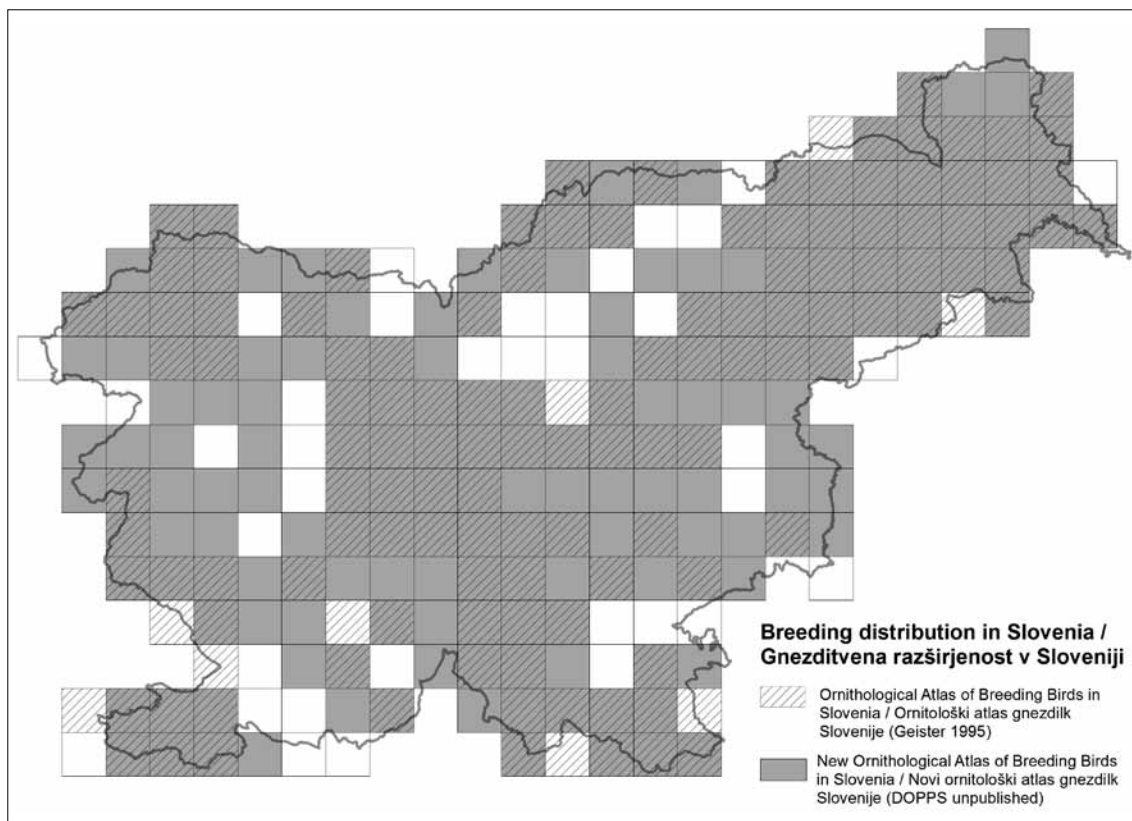

Figure 1: Breeding distribution of the Kestrel *Falco tinnunculus* in Slovenia; adapted from GEISTER (1995) and DOPPS (*unpubl.*)

Slika 1: Gnezditvena razširjenost postovke *Falco tinnunculus* v Sloveniji; povzeto po GEISTER (1995) in DOPPS (*neobj.*)

Winter distribution and densities

The national estimate of the wintering population (1,000–2,000 individuals) (SOVINC 1994) was lower than the breeding estimate (GEISTER 1995). At Ljubljansko barje, Kestrels overwinter (ŠERE 1984), but the wintering population is smaller than the breeding one, although quantitative data are not known (TOME *et al.* 2005). A similar trend was noted in the Dol pri Ljubljani community (TRONTEJ 2008). The numerical difference in size between the two populations was not given. Based on monitoring in 10-day periods it was found that the number of individuals in the vicinity of Medvedce reservoir is lower in winter than in the warmer part of the year (BORDJAN & BOŽIČ 2009). In the Municipality of Ljubljana, the number of individuals counted in winter (28 individuals in polygons, 15 along all homogenous transects) was considerably lower than in the breeding season (Tables 1 & 2) (TOME *et al.* 2011). In winter, Kestrels can be found in the inner city of Ljubljana as well (SOVINC & ŠERE 1993 & 1994).

In Central Europe, the Kestrel is a partial migrant (CRAMP 1980). The population structure (ratio of immigrating individuals and individuals from the local breeding population) and behaviour of wintering individuals are hard to predict and mostly depend on local circumstances and weather (VILLAGE 1990, RIEGERT & FUCHS 2011). In contrast to the breeding season, Kestrels in winter are highly territorial and maintain their hunting territories (VILLAGE 1990). Despite known local densities (Table 2) (mean 0.2 ind./km²), a complete elucidation of the Kestrel's wintering in Slovenia requires further research.

The Kestrel overwinters in Slovenia even in years when the snow cover is several decimetres high (ŠERE 1984, BOŽIČ & BOMBEK 2003). The influence of snow cover and other weather factors on winter distribution and density in Slovenia is unknown. The number of days with snow cover negatively influences the wintering population with birds subsequently leaving the area (partially migratory population from the Czech Republic, RIEGERT & FUCHS 2011) and

Table 1: Breeding densities of the Kestrel *Falco tinnunculus* in Slovenia (A – agricultural landscape, C – coastal habitat, G – grassland, U – urban, W – woodland, IBA – Important Bird Area)**Tabela 1:** Gnezditvene gostote postovke *Falco tinnunculus* v Sloveniji (A – kulturna krajina, C – obalni habitat, G – travišča, U – urbano okolje, W – gozd, IBA – Mednarodno pomembno območje za ptice)

Region, study area/ Regija, območje raziskave	Habitat	Elevation (m a.s.l.)/ Nadmorska višina (m)	Year(s)/ Leto (-a)	No. of breeding pairs/ Št. gnezdečih parov	Study area size/ Površina območja raziskave (km ²)	Breeding density (pairs/km ²)/ Gnezditvena gostota (pari/km ²)	Reference / Vir
Pomurska							
Veržej (Murska ravan)	A, W	200	1986	4	20.0	0.2	BIBIČ & JANŽEKoviČ (1989)
IBA Reka Mura / River Mura	A, W	200–250	1999	60–80	140.6	0.5	POLAK (2000)
Podravska							
Drava river between Maribor and Ptuj	A	250	1989–1992	16	76.0	0.2	BRAČKO (1997)
IBA Reka Drava / River Drava	A	150–300	1995–1999	35–40	83.0	0.7	POLAK (2000)
IBA Doli Slovenskih goric / Slovenske gorice	A	250–350	1993–2002	8–10	49.6	0.2	BOŽIČ (2003)
Golf-links Ptuj (Dravska ravan)	A	250	2003	1	0.6	1.7	VOGRIN & MIKLIČ (2004A)
Medvedce reservoir, Pragersko (Dravska ravan)	A	250	2002–2008	3	9.8	0.3	BORDJAN & BOŽIČ (2009)
Ptuj	U	250	2000–2010	3–5	9.0*	0.4	D. BOMBEK & L. BOŽIČ (<i>pers. comm.</i>)
Maribor	U	250	2000–2011	5–10	43.5*	0.2	this work / to delo
Savinjska							
Volčcke (Savinjska ravan)	A	250	1993–1994	2	0.9	2.2	ŠTUMBERGER (1994)
Kozjansko regional park	A	100–600	1999	10–20	198.0	0.1	JANČAR & TREBUŠAK (2000)
Polzela (Savinjska ravan)	A	300	1998	2–3	13.7	0.2	VOGRIN (2000)
Celje	U	250	2008	8	22.5*	0.4	ČAMSER (2008)
Ljubčna in Zadobrova (Savinjska ravan)	A	300	2008	7	8.1*	0.9	ČAMSER (2008)
Spodnjeposavska							
Jovski (Krško plain)	A	150	1992–1993	1–2	4.6	0.3	TRONTELJ & VOGRIN (1993)
IBA Krakovski gozd / Krakovo forest	A, W	150	1999	4–6	40.0	0.1	POLAK (2000)
Sava river between Kiško and Jesenice na Dolenjskem	A	150	2008	10–15	32.0	0.4	DENAC <i>et al.</i> (2009)

10 Continuation of Table 1 / Nadaljevanje tabele 1

Region, study area/ Regija, območje raziskave	Habitat	Elevation (m a.s.l.)/ Nadmorska višina (m)	Year(s)/ Leto (-a)	No. of breeding pairs/ Št. gnezdečih parov	Study area size/ Površina območja raziskave (km ²)	Breeding density (pairs/km ²)/ Gnezditvena gostota (pari/km ²)	Reference / Vir
Jugovzhodna Slovenija							
IBA Kočevsko - Kolpa	W	200–1300	1994–1999	10–15	990.0	0.0	POLAK (2000)
IBA Ribniška dolina / Ribnica valley	A, G	500–600	1994–1999	2–3	39.8	0.1	POLAK (2000)
Osrednjeslovenska							
Ljubljansko barje	A	300	1989–1996	30	180.0	0.2	TOME <i>et al.</i> (2005)
Ljubljana	U	300	2007	27	32.7	0.8	HANŽEL & ŠUMRADA (2008)
Community of Dol pri Ljubljani	A	300	2004–2005	?	33.3**	0.4	TRONTEJ (2008)
Municipality of Ljubljana	A	300–800	2010–2011	82–261	275.0**	0.5–1.8	TOME <i>et al.</i> (2011)
	U					1.0–3.0	
Gorenjska / Goriška							
Triglav national park	A, G, W	200–2850	1991–1996	31–100	839.8**	0.1	JANČAR (1997)
Notranjsko-kraška							
IBA Cerknško jezero / Lake Cerknica	G	550–600	1992	2–4	35.0	0.1	POLAK (2000)
IBA Planinsko polje / Planina polje	G	450	1992–1999	1–2	16.0	0.1	POLAK (2000)
IBA Porečje Nanošiče / Nanošiča river basin	A, G	550	1999	2–5	14.3	0.3	POLAK (2000)
IBA Dolina Reke / Reka valley	A	400–500	1994–1999	2–3	17.0	0.2	POLAK (2000)
Obalno-kraška							
Sečovelje salina (Fontanigge)	C	0	1983–1993	6.7 (3–12)	3.6	1.9 (0.8–3.4)	LİPEJ (1993), MARČETA (1994A)
Kraški rob	A, G	150–700	1980–1994	5–10	70.0*	0.1	LİPEJ & GJERKEŠ (1994)
IBA Kras	G, W	50–1050	1995–2000	4–8	580.0	0.0	POLAK (2000)
Čičarija	G	700–1000	2002	1	5.0	0.2	GEISTER (2002)

* Study area size was measured with GIS / Površina območja je bila izmerjena s pomočjo GIS, ** SURS 2011

also breeding density in the ensuing year (sedentary population from Germany, KOSTRZEWA & KOSTRZEWA 1991).

Alpine distribution

Most observations of the Kestrel above 1,500 m a.s.l., i.e. 12 published works, 15 records from observers and 13 records from the NOAGS database (DOPPS *unpubl.* – only records with exact location are included) are from the Julian Alps (GREGORI 1977, BIBIČ 1994, BRAČKO 1995B, DENAC 2010), in Triglav National Park even above 2,000 m a.s.l. (MATVEJEV 1983, JANČAR 1997). In the Kamnik-Savinja Alps, birds were observed at Kalška gora (1,800 m, July 2011), at Korošica under Ojstrica (1,900 m, August 2009) (M. GAMSER *pers. comm.*) and in Grintovci above 2,000 m a.s.l. (Božič 2003, DOPPS *unpubl.*). In the Western Karavanke, birds were observed on the ridge of Košuta at Veliki vrh (2,000 m, 12 Aug 2011, R. ROZMAN *pers. comm.*), at Begunjščica and Stol (RUBINIČ 2000, DOPPS *unpubl.*) and on the slopes of Vajnež (2,100 m, 11 Aug 2011, J. VIDMAR *pers. comm.*). In the Eastern Karavanke, an individual was observed on Peca at about 2,000 m a.s.l. (25 May 1988, BRAČKO 1990). Above 1,500 m a.s.l., Kestrels were observed also on Porezen (1,600 m, 6 Jul 2006, RIJAVEC 2007, DOPPS *unpubl.*) and Blegoš (1,550 m, 30 Jul 2000, VUKELIČ 2001).

The highest observation in Slovenia is from the summit of Grintavec in the Kamnik-Savinja Alps at 2,540 m a.s.l. (August 2012) (M. GAMSER *pers. comm.*). In the Austrian part of Carinthia, Kestrels have been observed at 2,200 m a.s.l. (FELDNER *et al.* 2006), in the French Alps up to 3,580 m a.s.l. (DUBOIS *et al.* 2008) and in Switzerland up to 3,000 m a.s.l. (highest observation at about 4,000 m a.s.l.) (MAUMARY *et al.* 2007).

Winter data from alpine areas are scarce. In Triglav National Park, the highest recorded Kestrel in winter was observed at 1,700 m a.s.l. (KMECL 1997). In Switzerland, Kestrels usually leave areas above 1,200 m a.s.l., except for some southern slopes that are not covered by snow. The highest wintering bird was observed at 2,500 m a.s.l. in 1993 (MAUMARY *et al.* 2007).

Urban distribution and densities

Most records and publications on the species' urban breeding are from Ljubljana. Apart from single observations from the past (ŠERE 1982, SOVINČ & ŠERE 1993 & 1994, SENEGAČNIK *et al.* 1998), a systematic survey of the species was carried out in the inner city in 2007 (HANŽEL & ŠUMRADA 2008).

Table 2: Winter density of the Kestrel *Falco tinnunculus* in Slovenia

Tabela 2: Gostota prezimujočih osebkov postovke *Falco tinnunculus* v Sloveniji

Region, study area/ Regija, območje raziskave	Elevation (m a.s.l.)/ Nadmorska višina (m)	Year(s)/ Leto (-a)	No. of wintering individuals/ Št. prezimujočih osebkov	Study area size / Površina območja raziskave (km ²)	Winter density (ind./km ²)/ Gostota prezimujočih osebkov (os./km ²)	Reference / Vir
Podravska						
Drava river between Maribor and Ptuj	250	1989–1992	20	76.0	0.3	BRAČKO (1995A)
Drava plain	250	2001	19	45.0*	0.4	BOŽIČ & BOMBEK (2003)
Medvedce reservoir, Pragersko (Drava plain)	250	2002–2008	0–4	9.8	0.2	BORDJAN & BOŽIČ (2009)
Osrednjeslovenska						
Municipality of Ljubljana	300–800	2010–2011	28	275.0**	0.1	TOME <i>et al.</i> (2011)

* Study area size was measured with GIS / Površina območja je bila izmerjena s pomočjo GIS, ** SURS 2011

The calculated breeding density in Ljubljana is relatively high compared to other European cities (HANŽEL & ŠUMRADA 2008). Within the preparation of the ornithological atlas of Ljubljana, a breeding population estimate was given for the entire municipality (TOME *et al.* 2011, Table 1). For Maribor, there are some published records of breeding in the city's surroundings (DENAC 1991, BRAČKO 1995A), but Kestrels also nest at several sites within the city itself (T. BASLE, F. BRAČKO *pers. comm.*). In Celje, Kestrels were surveyed in 2008 (GAMSER 2008). In the historical centre of Kranj, Kestrels were not recorded (GEISTER 1980). According to the observations from recent years, the species does not breed there and is observed in the centre only occasionally (B. BLAŽIČ *pers. comm.*) In a bird survey in Velenje in 1999, the Kestrel was not recorded (POKORNY 2001). In Koper it bred on the outskirts in silos of the Koper Harbour (LIPEJ 1997), while records of the species breeding in the city centre are not known (D. STANIČ *pers. comm.*). Kestrels also breed in Ptuj (D. BOMBEK & L. BOŽIČ *pers. comm.*). Among smaller Slovenian towns, survey was performed in Žalec (VOGRIN 2006), but no Kestrels were recorded there.

3.3. Movements

The movements of the Slovenian Kestrel population can be interpreted using data from bird ringing scheme. These are published in the literature (BOŽIČ 1998 & 2009, ŠERE 2009) and stored in the database of the Slovenian Bird Ringing Centre, which operates within the Slovenian Museum of Natural History. We collected data on 34 recoveries of Slovenian-ringed birds from abroad and of birds ringed abroad and then recovered in Slovenia. There are no records of Kestrels that were both ringed and recovered in Slovenia. The oldest recovery is from June 1932, and the most recent recovery from December 2001. Most (58.8%) recoveries are from before 1950. An individual ringed as a nestling in Slovenia and recovered in Austria 1,892 days later (i. e. slightly more than 5 years) was the most longevous.

At least part of the Slovenian population migrates outside the borders of the country. A total of 977 Kestrels were ringed. Among these, 597 individuals (BOŽIČ 2009) were ringed between 1927 and 1982 and 380 between 1983 and 2008 (ŠERE 2009). 24 birds (0.03%) were recovered abroad. Most of the ringing was done between 1935 and 1940 (426 ind.) and most of the recoveries are also from this period (18 ind.). Recoveries were made in Austria (2 ind.), Croatia (4 ind.), France (1 ind.) and Italy (17 ind.).

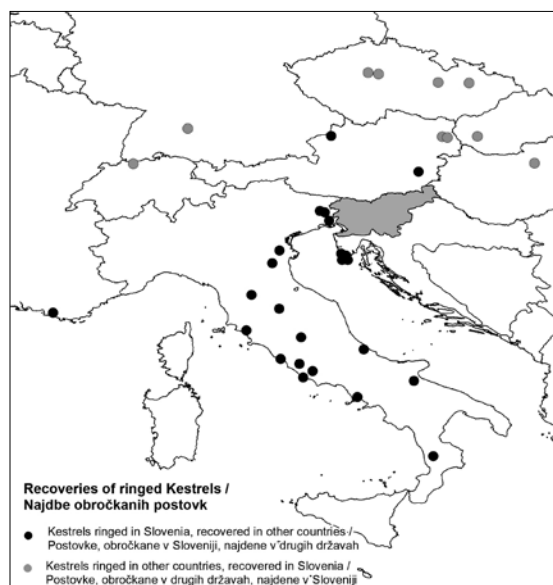

Figure 2: Recoveries of ringed Kestrels *Falco tinnunculus* in Slovenia and abroad (n = 34); adapted from Božič (2009), ŠERE (2009) and data from the Slovenian Bird Ringing Centre

Slika 2: Najdbe obročkanih postovk *Falco tinnunculus* v Sloveniji in tujini (n = 34); povzeto po Božič (2009), ŠERE (2009) in podatkih Slovenskega centra za obročkanje ptic

These Kestrels were ringed as nestlings (15 ind.), first-years (1 ind.), adult males (2 ind.) and adult females (3 ind.). For three individuals, the sex and age were unknown. Except for a single adult male ringed on 17 Sep, the rest were ringed between 10 May and 20 Jul, i. e. during the breeding season.

Individuals recovered abroad were caught (1), found shot (21), found dead following a traffic incident (1), and found dead after electrocution (1). The median (Interquartile range) distance travelled was 362 (358) km (all birds, n = 24) and 370 (247) km for juveniles. Birds ringed as nestlings were found dead (n = 14) a median (IQR) 202 (376) days after ringing. Most nestlings (n = 8) did not survive their first year. Mortality is highest in the first year of life (SPINA & VOLPONI 2008). Surviving juveniles can, provided that there is enough food and unoccupied territories, start breeding in the following breeding season (VILLAGE 1990).

The main direction of movement for Slovenian birds appeared to be SSW (Figure 2), but the small sample size and recovery bias need to be taken into account. Birds ringed as nestlings were found in their first autumn in Croatia (1 ind.) and Italy (6 ind.) and in their first spring (2 Apr) in Italy (1 ind.). Other birds ringed as nestlings were recovered later in their

life. Birds ringed as nestlings in Austrian Carinthia were found in Ibiza and Morocco (FELDNER *et al.* 2006). Dispersal of juveniles begins in July after the breeding season. Most migrate within 50–100 km of their nests (KOSTRZEWA & KOSTRZEWA 1993) in all directions (CEPÁK *et al.* 2008).

Other recoveries of birds of a known age ($n = 13$) were made in late summer and autumn (31 Jul–24 Oct, 9 recoveries), winter (20 Dec–20 Jan, 3 recoveries) and spring (31 Mar, 1 recovery). In summer and autumn, individuals were recovered in Austria (1), France (1) and Italy (7), in winter in Austria (1) and Italy (2), and in spring in Italy (1). Due to the lack of recoveries, the percentage of adults returning to their nest-sites in Slovenia cannot be assessed, although site fidelity is known to be very high (94%) (CEPÁK *et al.* 2008).

A total of 10 Kestrels from abroad were recovered in Slovenia. They were from Austria (2), the Czech Republic (4), Germany (1), Hungary (1), Slovakia (1) and Switzerland (1). They had been ringed as nestlings (7) or their sex and age were unknown (3). Except for one individual of unknown sex, ringed on 3 Mar, the rest were ringed between 20 May and 14 Aug. Individuals were caught (1), found shot (3), found dead after traffic incidents (2) and found dead due to an unknown cause (4). Birds ringed as nestlings were found dead ($n = 7$) a median (IQR) 300 (157) days after ringing. Three birds did not survive their first year.

Several authors observed large numbers of Kestrels in Slovenia mostly in August and September – 15 individuals at lake Cerknica on 9 Sep 1994

(SENEGAČNIK *et al.* 1998), 34 individuals at the same site on 21 Jul 2011 (A. ŠKOBERNE *pers. comm.*), and 25 individuals at Nanos on 18 Sep 2007 (D. STANIČ *pers. comm.*) A similar phenomenon was observed in England and Scotland in September. Most birds were juveniles hunting close to one another in a single area, before winter territories became established (VILLAGE 1990). In Slovenia, flocking was also observed in spring: 25 individuals at Ljubljansko barje on 5 Apr 1992 (RUBINIČ 1994) and 13 individuals in Štajerska on 14 Apr 1995 (BRAČKO 1996).

3.4. Breeding biology

Breeding phenology

The breeding season of the Kestrel in Slovenia lasts from February to July (Table 3). Birds arrive at their breeding grounds in late February and early March (MARČETA 1994A & 1994B, KMECL 2001). Territorial flights at Kraški rob began in the second half of March when the birds also copulated (MARČETA 1994A). In Gorenjska and at Ljubljansko barje birds copulated in April (GEISTER 1983, SOVINC & ŠERE 1994). Copulation can occur earlier: copulation was observed on 1 Feb in Hoče (SOVINC & ŠERE 1996). Kestrels in Sečovlje salina began laying eggs between the first third of April and the first third of June, most commonly in the last third of April (MARČETA 1994A). Egg-laying at Kraški rob occurred in May, most commonly in the first two thirds (MARČETA 1994A). At Ljubljansko barje, egg-laying was observed on 6 May (JUREČIČ 1992). In

Table 3: Breeding phenology of the Kestrel *Falco tinnunculus* in Slovenia. The table is based on data cited in the text.

Tabela 3: Fenologija gnezditve postovke *Falco tinnunculus* v Sloveniji. Tabela je izdelana na podlagi podatkov v besedilu.

Breeding activity/ Gnezditvena aktivnost	February/ Februar			March/ Marec			April/ April			May/ Maj			June/ Junij			July/ Julij			August/ Avgust			
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Arrival at breeding grounds/ Prihod na gnezdišče																						
Copulation / Kopulacija																						
Beginning of egg-laying/ Začetek leženja jajc																						
Hatching / Izvalitev																						
Fledging / Speljanje																						
Chicks' staying in vicinity of nest/ Zadrževanje mladičev v okolici gnezda																						

Ormož, an incubating female was observed on 6 Apr (D. DENAC *pers. comm.*). This means that the first egg was laid on 1 Apr at the latest, given that females lay individual eggs at 2-day intervals and begin incubating after the third egg (VILLAGE 1990). Based on available data, females in Slovenia also lay eggs at 2-day intervals (JUREČIČ 1992) and begin incubating after the third or fourth egg (JUREČIČ 1992, MARČETA 1994A). The latest known case of breeding was from Koper, where a nest with eggs was found on 26 Jul – it is unknown whether this was the first or second clutch (LIPEJ 1997). In Sečovlje salina (MARČETA 1994A) and in Ormož (D. DENAC *pers. comm.*), the first chicks hatched in the last third of May and the first third of June, at Ljubljansko barje in the second third of June (JUREČIČ 1992) and in Ljubljana in the last third of June (KMECL 2001). At Ljubljansko barje, the last chick hatched two days after the first one (JUREČIČ 1992). Chicks at Ljubljansko barje and in Ljubljana fledged in the second third of July, chicks from a different nest in Ljubljana as early as on 10 Jun (D. DENAC *pers. comm.*). After fledging,

the chicks remain near the nest throughout July and August (JUREČIČ 1992, MARČETA 1994B). The breeding season of Kestrels utilizing nests that had been used in the same season by Carrion Crows *Corvus cornix* and Ravens *Corvus corax* differs markedly from the temporal course described above. These Kestrels start breeding in the second half of May (D. BORDJAN *pers. comm.*) Such breeding has been documented in several consecutive years at the same location and is therefore probably due to occupancy of suitable nest-sites, rather than a failure of the first clutch.

Nest distribution

Kestrels mainly breed solitarily, but concentrations of nests at certain sites have been recorded: in Sečovlje salina, eight pairs bred in 1989 on 3.6 km²; the mean distance to the closest neighbouring nest was 384 m (shortest distance 110 m) (MARČETA 1994A), in the Ter cliffs in Savinjska valley six pairs bred in 1983 (CERAR 1986), but the size of these cliffs is unknown. Concentrations also occur around blocks of flats in

Table 4: Type, subtype and height of urban and non-urban nest-sites of Kestrel *Falco tinnunculus* (n = 116) (U – urban nest-site, N – non-urban nest-site)

Tabela 4: Tip, podtip in višina urbanih in neurbanih gnezdišč postovke *Falco tinnunculus* (n = 116) (U – urbano gnezdišče, N – neurbano gnezdišče)

Type and subtypes of nest site/ Tip in podtipi gnezdišča	No. of nests/ Št. gnezd		Percentage/ Odstotek (%)		Nest height, measured from ground level (median, interquartile range)/ Višina gnezda od tal (mediana, interkvartilni razmik) (m)	
	U	N	U	N	U	N
Park, tree row or group of trees/ Park, drevored ali skupina dreves	8	12	18.2	16.7	10.6 (6.3)	13.8 (5.6)
Solitary tree / Posamezno drevo	6	14	13.6	19.4	12.5 (5)	9.1 (8.1)
Forest edge / Gozdni rob	1	3	2.3	4.2	17.5 (-)	6.3 (-)
Forest / Gozd	3	4	6.8	5.6	12.5 (6.9)	16.3 (6.3)
Other / Drugo	0	1	0.0	1.4	-	2.5 (-)
Tree / Drevo	18	34	40.9	47.2	11.4 (5.3)	11.3 (7.9)
1- or 2-storey residential building/ 1- ali 2-nadstropna stanovanjska stavba	1	6	2.3	8.3	2.5 (-)	6.9 (3.8)
Multi-storey residential building/ Večnadstropna stanovanjska stavba	12	0	27.3	0.0	19.5 (7.7)	-
Church / Cerkev	4	6	9.0	8.3	17.5 (12.0)	7.5 (5.0)
Industrial building / Gospodarsko poslopje	7	7	15.9	9.7	15.0 (17.5)	20.0 (16.3)
Castle or ruins / Grad ali razvaline	1	4	2.3	5.6	12.5 (-)	12.5 (8.8)
Building / Stavba	25	23	56.8	31.9	18.2 (10.4)	9.0 (10.8)
Cliff / Skalna stena	0	8	0.0	11.1	-	38.1 (11.9)
Electricity pylon / Steber daljnovoda	1	5	2.3	6.9	12.5 (-)	20.0 (13.3)
Other / Drugo	0	2	0.0	2.8	-	7.5 (-)
Total / Skupaj	44	72	100.0	100.0	11.7 (8.8)	13.3 (11.3)

towns: in Podlubnik at the outskirts of Škofja Loka, four nests were found on 2 ha (M. PODLOGAR *pers. comm.*). Concentrations in such areas are also known from abroad: in Novi Sad, eight nests were found on 8 ha (RUŽIĆ *et al.* 2010).

Nesting sites

We gathered data on 116 Kestrel nests in Slovenia. The oldest record was from 1987, the most recent from 2011 (median = 2008). The lowest nest was at 150 m a.s.l., the highest at 1,750 m a.s.l. (median = 290 m, IQR = 110 m). Based on available data, the lowest nest found in Slovenia was in Sečovlje salina (1.5 m) (MARČETA 1994A) and the highest in Triglav National Park (2,050 m) (JANČAR 1997). In the French Alps, Kestrels breed up to 2,500 m a.s.l. (DUBOIS *et al.* 2008), whereas in Switzerland the highest lying nests were at 2,650 and 2,850 m a.s.l. (MAUMARY *et al.* 2007). In Austrian Styria, the highest lying nests was at 1,940 m a.s.l., while fledged nestlings were often observed up to 2,400 m a.s.l. (SAMWALD 1997).

The Kestrels nested in trees, on buildings, cliffs, electricity pylons, hayracks and in electrical enclosure on lamp posts. Nests were most commonly (n = 52) in trees in abandoned nests of other species (Table 4), which is similar to published data (GREGORI 1972, DENAC 1991, BRAČKO 1997, GREGORI 2002, GREGORI & ŠERE 2005, TRONTELJ 2008). In urban areas, the highest proportion of nests was in groups of trees (parks, lines of trees), while in non-urban environment the majority were in solitary trees (Table 4). Contrary to our data and results of local bird surveys from other parts of Slovenia, Kestrels at Ljubljansko barje do not nest in forests and their edges (TOME *et al.* 2005). Nests were found both on coniferous and broad-leaved trees (Table 5), which is similar to the results of other authors (KOZINC 2003). For 32 (61.5%) of all nests in trees, the species that had built it was identified: 19 were built by Carrion Crow, 11 by Magpie *Pica pica* and one each by Jay *Garrulus glandarius* and Raven. Kestrels have been observed occupying nests of these species by other authors as well (SOVINC *et al.* 1993, BRAČKO 1997, ŠERE 1997, VOGRIN 2009).

Among nests on buildings (n = 48), those on industrial buildings such as factory halls and silos predominated (Table 4). Nests were built on ledges or in different openings, such as ventilation shafts. Breeding on such buildings is also described by SOVINC & ŠERE (1993), LIPEJ (1997), KMECL (2001), GREGORI & ŠERE (2005) and TRONTELJ (2008). Among the nests, for which the state of the building was determined (n = 40), 35 (88%) were on actively used buildings. On residential buildings nests were in

Table 5: Tree species with Kestrel *Falco tinnunculus* nests (n = 52)

Tabela 5: Drevesne vrste, na katerih so bila najdena gnezda postovke *Falco tinnunculus* (n = 52)

Tree species/ Drevesna vrsta	No. of nests/ Št. gnezd	Percentage/ Odstotek (%)
<i>Picea</i> sp.	19	36.5
<i>Quercus</i> sp.	10	19.2
<i>Pinus</i> sp.	6	11.5
<i>Tilia platyphyllos</i>	6	11.5
<i>Populus</i> sp.	3	5.8
<i>Betula</i> sp.	2	3.9
<i>Robinia</i> sp.	2	3.9
<i>Salix alba</i>	2	3.9
<i>Prunus padus</i>	1	1.9
<i>Malus domestica</i>	1	1.9

attics, ventilation shafts, on balconies, windowsills and under the roof edges. Kestrels also nested on balconies of inhabited flats.

Ten nests were found on churches, which represents 17.3% of nests found on buildings. All the nests were in openings on belfries. Data collected by the Centre for Cartography of Fauna and Flora (CKFF) during bat surveys show that Kestrels bred on six out of 1,450 churches surveyed (CKFF 2011). Bat surveys were done in June (M. PODGORELEC *pers. comm.*). In a survey of 26 churches at Ljubljansko barje in 1986, no Kestrel nests were found, even though there were suitable openings on 15 churches (TOME 1986). The percentage of nests on churches in our survey is relatively high probably because belfries are conspicuous buildings and these nests were hence overrepresented in a random survey like ours.

On castles and ruins, the Kestrel nested in openings in walls and in attics. Based on data collected by CKFF (2011), it bred in one out of 25 castles surveyed. In Sečovlje salina, it nested in holes in walls of abandoned saltworkers' houses. Most of the nests were in holes that had an elevated bottom edge of the entrance. The substratum in these holes was fine sand. Nests in the salina (n = 29) were on average (\pm SD) 3.2 ± 0.7 m (range 2.4–4.1 m) above ground, the average height of the entrance being 21 ± 5 cm (range 15–33 cm), the width 26 ± 7 cm (range 20–45 cm), and the depth 33 ± 7 cm (range 20–48 cm) (MARČETA 1994A).

All nests on cliffs (n = 8) were in holes on natural rock faces, as opposed to man-made cliffs, e. g. in quarries (Table 4). At Kraški rob, the holes were protected from precipitation and had a soft surface

into which Kestrels could dig a small depression to lay eggs into (MARČETA 1994B). The surface consisted of soil, feces, pellets and remains of prey. Also at Kraški rob, a Kestrel pair occupied a Jackdaw's *Corvus monedula* nest inside a hole in a cliff. Average (\pm SD) measurements of nest entrances ($n = 14$) were: height from the ground 17 ± 2 m (range 14–21 m), height of entrance 31 ± 5 cm (range 25–40 cm), width 35 ± 13 cm (range 24–76 cm) and depth 44 ± 18 cm (range 20–80 cm) (MARČETA 1994A). Kestrels use cliffs as nesting localities also in the mountains (GREGORI 1972 & 1977).

Kestrels nesting on high-voltage electricity pylons ($n = 6$) occupied nests of Ravens and Carrion Crows. Breeding in nests of Carrion Crows on electricity pylons at Dravsko polje was surveyed by JANŽEKOVIČ & ŠORGO (1995). The authors believe that solitary trees, used as nesting sites by both species, had been cut down in the area due to developing agriculture. Electricity pylons thus became a surrogate nesting site for Carrion Crows, whose nests were then occupied by Kestrels (JANŽEKOVIČ & ŠORGO 1995). Among the nests reported by observers, four were at Dravsko polje and one each near Celje and in the Pomurje region.

One nest was found on a hayrack, which was previously described by GEISTER (1995). A nest was found in an electrical enclosure on a lamp post. There are no previous reports of such a nest-site in Slovenia.

Three nests were in nestboxes (one on a residential building, two on industrial buildings). Such breeding has already been recorded (JUREČIČ 1992, SURINA 1999, HAVLIČEK & KOGOVŠEK 2003). In the Štajerska region, nine nestboxes were mounted in the years 1999–2001, of which 80% were occupied in 2002 (DENAC 2002).

Eggs and clutch

The characteristics of Kestrel eggs were determined at Sečovelje salina and Kraški rob (MARČETA 1994A). The ground colour was white or a light brownish orange. An extreme example of coloration was an almost completely white egg with fine streaks at its blunt end. Spots were mainly brownish orange, on some eggs also dark- or light-brown. On some eggs, larger spots were concentrated on one half and smaller spots on the other, which made the eggs look darker on one half. A malformed egg was greyish brown with small brown spots. This egg was also smaller and more roughly textured than the rest. On average (\pm SD), the eggs ($n = 81$) were 39.1 ± 1.1 mm (range 36.8–43.2 mm) long and 31.5 ± 0.7 mm (29.9–32.8 mm) wide. Eggs from Sečovelje salina ($n = 57$) and Kraški rob ($n = 24$) did not differ significantly in length (t -test, $t = 1.794$, $df = 79$, $P = 0.0766$), but the eggs from Kraški rob were

statistically significantly wider (t -test, $t = 2.474$, $df = 79$, $P = 0.0155$) by 0.4 mm.

In Sečovelje salina, a clutch contained a mean of five eggs (4–6, $n = 13$), while at Kraški rob near Črni Kal the mean clutch contained 4.8 (4–6, $n = 5$) eggs (MARČETA 1994A). On the edge of Trnovski forest, three eggs were found in a nest (it is unknown whether the clutch was complete) (T. VELIKONJA *pers. comm.*), at Ljubljansko barje five eggs were found (JUREČIČ 1992, ŠERE 1997), six near Lesce (B. KOZINC *pers. comm.*) and nine in Ljubljana (D. FEKONJA *pers. comm.*) A clutch of this size is rare; such examples are believed to involve clutches of two females (VILLAGE 1990, KOSTRZEWA & KOSTRZEWA 1993). The reasons for two females laying eggs in the same nest are not known.

Data on clutch size was reported for 31 nests, of which 13 were on buildings, 17 in trees and one on a hayrack. The percentage of nests on buildings is the same as in the entire sample, whereas the percentage of nests in trees is by 9.6% higher. The mean number of chicks (\pm SD) was 3.0 ± 1.1 . Differences in mean number of chicks between nests on different structures ($F_{6,21} = 0.621$, $P = 0.712$) and differences in mean number of chicks between nests on buildings and in trees (t -test, $t = 0.6316$, $df = 28$, $P = 0.533$) were not statistically significant. Three successfully fledged chicks were observed in Ljubljana (KMECL 2001) and the same number in Čičarija (GEISTER 2002). At Ljubljansko barje, five chicks were observed on the nest, of which four fledged successfully (JUREČIČ 1992).

3.5. Hunting

Three methods of hunting have been observed in Slovenia: (1) hunting on the ground preceded by windhovering (VIDELER *et al.* 1983) (GREGORI 1986, KOZINC 2003), (2) active aerial pursuit (BRAČKO 1995B) and (3) hunting on the ground from a perch. Different structures are used as perches, e. g. power lines (POGAČAR *et al.* 2003), posts (MARČETA 1994A, VOGRIN 2000 & 2004), houses (MARČETA 1994A) and trees (ŠERE 1999). Hunting from a perch was also used by two individuals hunting vesper bats *Vespertilionidae* in Ljubljana. They used a ledge to prey on bats that landed on the wall at the entrance to their colony (ŠEGULA 2001). Kestrels can hunt bats also by active aerial pursuit, in which case they adapt their daily activity to the time when bats leave their colonies at dusk (NEGRO *et al.* 1992). Such hunting has not been observed in Slovenia and the events from Ljubljana were probably an exception to the usual hunting habits.

After a successful catch, the Kestrel often flies to

a nearby higher structure, such as a tree or electricity pylon (MARČETA 1994A, ŠERE 1999, ŠEGULA 2001). Hiding (VILLAGE 1990) or storing of prey near the nest (REJT *et al.* 2000) has not been observed in Slovenia, even though this has commonly been seen abroad and might influence breeding success (REJT 2006).

Kestrels in various parts of Slovenia hunt over open areas. These are most commonly meadows or fields (e. g. LIPEJ 1997, KERČEK 2005) and areas above the tree line in mountains (MATVEJEV 1983). In the centre of Ljubljana, Kestrels hunt on or between buildings (ŠEGULA 2001) and in small parks (HANŽEL 2011), or feed on the periphery of the city (SOVINC 1994).

The Kestrel's home-range does not necessarily correspond to the territory it defends actively. During breeding, males may fly some kilometres from the nest in search of food. Although hunting grounds of neighbouring pairs overlap, hunting individuals do not express territorial behaviour during their encounters. Even when nests of neighbouring pairs are close together, Kestrels actively defend only a small territory around the nest and avoid one another during hunting farther away (VILLAGE 1990). Kestrels from Sečovelje salina hunted on arable land and grasslands up to 2 km from their nests and did not interact with one another during hunting (MARČETA 1994A). Conflicts probably arise when the hunting range of an individual overlaps with the territory of another pair (RIEGERT *et al.* 2007), but studies that could demonstrate such a phenomenon have not been done in Slovenia. On the other hand, wintering Kestrels establish hunting territories, which they defend actively (VILLAGE 1990), especially if there is shortage of food (CRAMP 1980). Interactions during hunting in winter have not been documented in Slovenia.

Data on distance between nests and hunting grounds in Slovenia are scarce. Kestrels at Kraški rob flew up to 2.5 km away from their nests and descended as much as 300 m in altitude below their nests (MARČETA 1994A). In Ljubljana, all nests were within 4 km of large open areas on the periphery (HANŽEL & ŠUMRADA 2008). In conjunction with observational data we can surmise that Kestrels hunt both in the periphery and in the city itself during breeding. Research in cities of comparable size show that Kestrels, breeding in the city, hunt mostly on its periphery (RIEGERT *et al.* 2007).

3.6. Diet

The Kestrel's diet was studied by MARČETA (1994A), whose results are summarized in Table 6. In Sečovelje salina, 83 prey units were studied and 23 at Kraški rob.

In the Primorje region, mammals represented the highest percentage of biomass and appeared in most of the pellets (Table 6). Except for one bat, all other mammalian prey items were shrews Soricidae, voles Arvicolidae and mice Muridae. These were identified down to the level of genus (2) and species (5) (MARČETA 1994A). Elsewhere in Slovenia, single observations of voles caught by Kestrels are known (KOZINC 1987, ŠERE 1999, HAVLIČEK & KOGOVŠEK 2003). A Kestrel was also observed hunting at the entrance to a vesper bat colony (ŠEGULA 2001).

Only passerines have been recorded in Kestrel prey in Slovenia. MARČETA (1994A) identified them to the level of "Blackbird-sized passerine" and "Chaffinch-sized passerine", but examples of preying on sparrows *Passer* sp. (SOVINC & ŠERE 1993) and Alpine Accentors *Prunella collaris* (BRAČKO 1995B) are also known. VOGRIN (2009) believes that Kestrels prey on passerines mostly in winter.

In the Primorje region, several authors described reptiles as Kestrel's prey (LIPEJ 1997), specifically green lizards *Lacerta viridis* / *L. bilineata* (PLANINC 1994) and Italian Wall Lizards *Podarcis sicula* (LIPEJ 1988, MARČETA 1994A). Examples of preying on Common Wall Lizards *P. muralis* are known from Ljubljana (*P. TRONTELJ pers. comm.*) Remains of a Slow Worm *Anguis fragilis* and a colubrid snake Colubridae were found in pellets (MARČETA 1994A). At plucking posts, reptiles represented the highest percentage of prey units, but were less common in pellets (Table 6). The author noted that lizard skulls had never been found in pellets, while their bones were found only occasionally, probably due to digestion (MARČETA 1994A).

Invertebrates are less often mentioned as the Kestrel's prey (GREGORI 1986, LIPEJ 1997) than vertebrates. Invertebrates were common prey, but their contribution to biomass in pellets was small (Table 6). With the exception of one centipede *Scolopendra* sp. and one scorpion *Euscorpilus* sp., all other prey units were insects. Insects of four orders (beetles Coleoptera, earwigs Dermaptera, mantises Mantoptera, grasshoppers Orthoptera) were identified. Furthermore, six families (Carabidae, Scarabaeidae, Forficulidae, Mantidae, Acrididae, Gryllotalpidae), two genera (*Cetonia*, *Geotrupes*) and two species (European Mole Cricket *Gryllotalpa gryllotalpa*, Praying Mantis *Mantis religiosa*) were identified (MARČETA 1994A).

The Kestrel's diet differs depending on latitude, regional characteristics of hunting grounds and time of year. Small mammals, mostly voles, are its main prey (CAVÉ 1968), while other prey types become an important alternative when the availability of small

Table 6: Diet of the Kestrel in Primorje based on pellet analysis; adapted from MARČETA 1994A (B – prey biomass, KR – Kraški rob, N – number of prey units, SS – Sečovlje salina)

Tabela 6: Prehrana postovke v slovenskem Primorju na podlagi analize izbljuvkov; povzeto po MARČETA 1994A (B – biomasa plena, KR – Kraški rob, N – število enot plena, SS – Sečoveljske soline)

Prey type/ Tip plena	Prey units/ Enote plena				Prey biomass/ Biomasa plena				Pellets containing a given prey type/ Pojavljanja plenav izbljuvkih (%)		Plucking posts/ Skubišča %
	SS		KR		SS		KR		SS	KR	
	N	%	N	%	B (g)	%	B (g)	%	%		
Mammalia	124	19.7	86	31.5	2915.8	46.5	2632.4	63.1	78.7	81.0	22.6
Aves	38	6.0	18	6.6	1321.0	21.1	590.0	14.2	24.5	18.0	20.8
Reptilia	55	8.7	29	10.6	1622.0	25.9	864.0	20.7	35.5	29.0	50.9
Hexapoda	413	65.6	140	51.3	414.1	6.6	83.1	2.0	97.4	51.0	5.7
Total / Skupaj	630	100.0	273	100.0	6272.9	100.0	4169.5	100.0	–	–	100.0

mammals is low (VILLAGE 1990). In Slovenia, the diet of Kestrels in Sečovlje salina and at Kraški rob can be compared, whereas comparisons with other areas are not possible due to the lack of research. In general, the two areas did not differ in the percentage of reptiles and birds in prey (MARČETA 1994A). Small mammals were more important at Kraški rob, while there was a higher percentage of insects in Sečovlje salina. The author attributed these differences to hunting habitat characteristics, altitude (Kraški rob is at a mean altitude of 400 m a.s.l.), and the distribution of different prey types.

The diet of Kestrels breeding in urban environment can differ from that described above. KÜBLER *et al.* (2005) compared dietary ecology in three zones in Berlin that differed in density of buildings. Small mammals eaten by Kestrels on the periphery were replaced by birds in the city centre. On the other hand, a study in a small Czech town showed that small mammals were still the dominant prey type and that the distance of nest from the city centre did not influence their percentage in diet (RIEGERT *et al.* 2009). Due to a high breeding density in Ljubljana (HANŽEL & ŠUMRADA 2008), the diet of urban Kestrels in this and other Slovenian cities would be worth studying.

3.7. Interactions

The Kestrel interacts with other species during hunting, nest-site selection and breeding itself. Three examples of cleptoparasitism have been described in Slovenia. In two of these, it was the Kestrel that took

prey from another species: a House Sparrow *Passer domesticus* caught by a Carrion Crow (JANČAR 1999) and a small mammal caught by a Great Grey Shrike *Lanius excubitor* (BOMBEK 2003). At Ljubljansko barje, a Red-footed Falcon *F. vespertinus* took a vole *Microtus* sp. from a Kestrel sitting in the same tree (ŠERE 1999).

In many instances, random encounters with other species are uneventful (MARČETA 1994A, VREZEC 1995), but agonistic reactions have been recorded from different parties. Both at Ptujsko jezero reservoir (DENAC 2005) and in Sečovlje salina (MARČETA 1994A) Common Terns *Sterna hirundo* aggressively drove Kestrels away from the vicinity of their breeding colonies. During the breeding season, both male and female Kestrels attack several species approaching their nests. These also include larger species, such as Yellow-legged Gull *Larus michahellis* and Raven (MARČETA 1994A, BRAČKO 1995B). In Ljubljana, agonistic reactions to Carrion Crows are common (C. MARHOLD & T. ŠUMRADA *pers. comm.*).

Kestrels can be tolerant to species breeding in the immediate vicinity of their nests, e. g. Hobby *F. subbuteo* (PERUŠEK 2004) and Raven (CERAR 1986). Sometimes the two species nest in the same tree. In Ljubljana, a Magpie nested in the same tree (ŠERE 1997) and a Long-eared Owl *Asio otus* (T. BERCE *pers. comm.*) in Ivanjkovci near Ormož. In an abandoned electrical substation at Ljubljansko barje, a pair of Kestrels nested along with Jackdaws, Starlings *Sturnus vulgaris*, House and Tree Sparrows *Passer montanus* in the same year (HAVLIČEK & KOGOVŠEK 2003). In Sečovlje salina, a Kestrel nested on the outer and a Jackdaw on the

inner side of the same wall (LIPEJ 1993).

In Sečovlje salina and at Kraški rob, the only potential competitors for nest-sites were Rock Dove *Columba livia* and Jackdaw, but an influence of competition between the species was not registered (LIPEJ 1993, MARČETA 1994A). Near Medvedce reservoir, D. BORDJAN (*pers. comm.*) observed nests of Carrion Crows and Ravens where the Kestrel nested immediately after the former species had finished their breeding season. The importance of Carrion Crow nests on high voltage electricity pylons at Dravsko polje for Kestrels was studied by JANŽEKOVIČ & ŠORGO (1995). Judging from agonistic behaviour of both species near pylons with nests, the authors suggested that Kestrels actively competed also for nests that had already been occupied. In the Prekmurje region, L. BOŽIČ (*pers. comm.*) observed a Kestrel breeding in a nest that had originally probably been built by Carrion Crows for more than a decade. In some years, a pair of Hobbies bred in the same nest.

An example of competition for nest-sites was noted in Brezovica near Ljubljana (E. VUKELIČ *pers. comm.*), where a nest was occupied by Long-eared Owls after Kestrels had bred there successfully the year before. In a nest at Bled golf course, where Long-eared Owls bred one year, a fight between the two species was noted the following year. In that year neither species bred successfully (B. KOZINC *pers. comm.*). TOME (2007) found an active nest of Long-eared Owls, where a Kestrel egg was present together with four eggs of the former species. This nest later failed. It is unknown whether the owl occupied a deserted nest where a Kestrel had already begun laying or whether it displaced the Kestrel violently. Because both species feed on small mammals (VILLAGE 1990, TOME 1994), they are potential competitors also in terms of prey (KORPIMÄKI 1987, RIEGERT *et al.* 2009).

Based on mean prey weight in pellets (15.28 g in the Kestrel), the Tawny Owl *Strix aluco* (13.05 g) is a potential competitor at Kraški rob. The Eagle Owl *Bubo bubo* (489.5 g) and Golden Eagle *Aquila chrysaetos* (3,208 g) hunt considerably heavier prey (LIPEJ *et al.* 2005). The calculation for Kestrel was based on MARČETA'S (1994A) work, whereas that for Tawny Owl was made based on pellet analysis from one site near Sočerga (LIPEJ *et al.* 2005). The Tawny Owl is probably a competitor only in certain habitats, e. g. cities (RANAZZI *et al.* 2000).

In SW Slovenia, remains of Kestrels were found in the prey of Eagle Owl, where it comprised an insignificant percentage of total prey (Falconidae 0.6% of total by mass, 0.9% by number of prey items; $n = 2,392$) (MIHELIC 2002). An Eagle Owl at Kraški rob

preyed on all the nestlings in a Kestrel's nest, followed by the female of the pair two years later (MARČETA 1994A). Nests of the two species were 1.5 km apart. Based on GREGORI (1976B), it can be inferred that the two species bred simultaneously in the same rock face at Osp. The Kestrel's breeding success in this case is unknown. The two species are known to have bred successfully in the same cliff in the Vipava valley and Kraški rob. In these examples, the Kestrels used holes that were probably inaccessible to Eagle Owl predation due to their small size and great depth (T. MIHELIC *pers. comm.*).

VILLAGE (1990) believes that the most likely predators of Kestrels are Goshawk *Accipiter gentilis*, Eagle Owl and other diurnal raptors (Peregrine *Falco peregrinus*, Sparrowhawk *Accipiter nisus* and Golden Eagle) and owls (Tawny Owl). Among mammals, Domestic Cat *Felis catus* and Fox *Vulpes vulpes* are mentioned. Apart from anthropogenic factors, nest predation was one of the key reasons for the extinction of the breeding population in Sečovlje salina (LIPEJ 1993). Beech Martens *Martes foina*, the only predators of Kestrel in the salina, preyed on eggs, nestlings of various ages and females on nests (MARČETA 1994A, PLANINC 1994).

3.8. Parasites

Parasites from the phyla of flatworms Platyhelminthes, roundworms Nematoda, from the class of insects and family of ticks Ixodidae have been recorded on the Kestrel in Slovenia. Platyhelminth parasites of Kestrels are flukes Trematoda and tapeworms Cestoda. From the latter class, *Cladotaenia globifera* (BRGLEZ 1981A) and *Mesocestoides perlatus* (BRGLEZ 1981B) were found in the intestine of Kestrels. The fluke *Strigea falconis* (BRGLEZ 1976 & 1977) was found on individuals from different regions of Slovenia. In some individuals, the nematodes *Cyrnea spinosa* (BRGLEZ 1980 & 1981B) and *Synhimantus robertdolfusi* (BRGLEZ 1984) were found in the proventriculus and oesophagus respectively. *Synhimantus laticeps* was recorded in the oesophagus of a Kestrel from Osp from the late 19th century (BRGLEZ 1981B). Acanthocephalans recorded are *Centrorhynchus aluconis* and *Centrorhynchus globocaudatus* (BRGLEZ 1981B).

There is a single published record documenting ixodid parasitism: two nymphae of *Hyalomma marginatum* fed on the same individual (TOVORNIK 1990, TRILAR 2004). In Sečovlje salina, the dipteran *Carnus hemapterus* parasitized on nestlings (T. TRILAR *pers. comm.*). Bird lice Mallophaga species *Degeeriella rufa rufa* and *Laemobothrion tinnunculi* were also

found on examined Kestrels (BRELIH & TOVORNIK 1961).

Kestrels can also be infested by blood parasites (KORPIMÄKI *et al.* 1995), but this has not been recorded in Slovenia. Investigating the connection between parasite infestation and various environmental factors, as well as the impact of parasites on Kestrel population, dynamics and breeding success (FARGALLO *et al.* 2001, MARTÍNEZ-PADILLA & MILLÁN 2007) provide a research subject for the future.

Acknowledgements: We thank all those who sent us their data and observations, which helped make the paper more complete: Tilen Basle, Tomaž Berce, Primož Bizjan, Blaž Blažič, Dominik Bombek, Dejan Bordjan, Luka Božič, Franc Bračko, Branko Brečko, Damijan Denac, Katarina Denac, Ivan Esenko, Dare Fekonja, Andrej Figelj, Jernej Figelj, Matej Gamser, Peter Grošelj, Vojko Havliček, Andrej Hudoklin, Aleš Jagodnik, Tomaž Jančar, Dane Katalinič, Dušan Klenovšek, Urša Koce, Boris Kozinc, Mojca Kuster, Miha Kronovšek, Lea Likozar, Cvetka Marhold, Tomaž Mihelič, Jure Novak, Alenka Petrinjak, Alen Ploj, Miha Podlogar, Monika Podgorelec, Matjaž Premzl, Primož Presetnik, Aleksander Pritekelj, Žiga Iztok Remec, Rok Rozman, Andrej Sovinc, Domen Stanič, Rudolf Tekavčič, Davorin Tome, Tomi Trilar, Peter Trontelj, Zlata Vahčič, Tomaž Velikonja, Barbara Vidmar, Jani Vidmar, Al Vrezec in Eva Vukelič. We are grateful to Tomaž Mihelič for data collected in preparation for The New Ornithological Atlas of Breeding Birds in Slovenia. Radoš Šumrada helped us make the map of recovered ringed Kestrels and Dare Fekonja enabled us access to the data of the Slovenian Bird Ringing Centre. We appreciate Tomi Trilar's help with finding appropriate references on parasites of the Kestrel.

4. Povzetek

Članek obravnava razširjenost in populacijsko gostoto postovke *Falco tinnunculus* v Sloveniji v gnezditvenem in negnezditvenem obdobju, njeno disperzijo, gnezditveno biologijo, lov, prehrano in odnose z drugimi vrstami. Podatki so bili zbrani iz literature in od opazovalcev. Razširjenost gnezdeče populacije je predstavljena s pomočjo primerjave rezultatov obeh nacionalnih atlasov, ki ni pokazala prepričljivih znakov sprememb razširjenosti. Ocena velikosti populacije zunaj gnezditvene sezone (1000–2000 os.) je nižja od gnezdeče (1500–2000 parov). Gnezdi na višinah od 0 do 2050 m nadmorske višine, v negnezditvenem obdobju je bila opazovana na višinah

do 1700 m. Vsaj del slovenske populacije se odseli, zdi se, da predvsem proti jugu-jugozahodu. Gnezditveno obdobje postovke traja od konca februarja do julija. Gnezdi na drevesih, stavbah, v skalnih stenah, na stebrih daljnovodov in v gnezdilnicah. Na drevesih gnezdi v starih gnezdih vranov Corvidae. Na stavbah gnezdi predvsem na policah in v različnih odprtinah. Pogosto si naredi gnezdo na gospodarskih poslopih in v stanovanjskih zgradbah. V skalnih stenah gnezdi v naravnih odprtinah in v opušenih gnezdih drugih vrst. Postovka izleže 3–9 jajc, običajno pet. Lovi na odprtih površinah s predhodnim lebdenjem v vetru nad lovno površino, lovom na tleh s preže in aktivnim lovom v zraku. Prehranjuje se predvsem z malimi sesalci, v manjši meri pa s pevci Passeriformes, plazilci in nevretenčarji. Postovka vstopa v interakcije z drugimi vrstami med lovom, pri izbiri gnezditvenih mest in med samim gnezdenjem. Na postovki so bili doslej ugotovljeni zajedavci iz debla ploskavcev Platyhelminthes in glist Nematoda ter iz razreda žuželk in družine kloпов Ixodidae.

5. References

- BIBIČ, A. (1994): Navadna postovka *Falco tinnunculus*, kačar *Circaetus gallicus*. – *Acrocephalus* 15 (64): 99.
- BIBIČ, A. & JANŽEKovič, F. (1989): Ptiči Veržeja in okolice. – *Acrocephalus* 10 (41/42): 45–50.
- BOMBEEK, D. (2003): Postovka *Falco tinnunculus*, veliki srakoper *Lanius excubitor*. – *Acrocephalus* 24 (118): 110–111.
- BORDJAN, D. & BOŽIČ, L. (2009): Pojavljanje vodnih ptic in ujed na območju vodnega zadrževalnika Medvedce (Dravsko polje, SV Slovenija) v obdobju 2002–2008. – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 55–163.
- BOŽIČ, I. A. (1998): Postovke (*Falco* sp.) na Ljubljanskem barju. – *Moj mali svet* 30 (9): 36–37.
- BOŽIČ, I. A. (2009): Rezultati obročkanja ptičev v Sloveniji: 1926–1982. – *Scopolia*, Suppl. 4: 23–110.
- BOŽIČ, L. (2003): Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji 2. Predlogi Posebnih zaščiteneh območij (SPA) v Sloveniji. Monografija DOPPS št. 2. – DOPPS, Ljubljana.
- BOŽIČ, L. & BOMBEEK, D. (2003): Hribski škrjanec *Lullula arborea*. – *Acrocephalus* 24 (118): 112–113.
- BRAČKO, F. (1990): Peca – 2125 m. – *Acrocephalus* 11 (43/44): 37–38.
- BRAČKO, F. (1995A): Lokalni ornitološki atlas Drave (Maribor–Ptuj) 1989–1992 (začasno poročilo). – *Acrocephalus* 16 (68/69/70): 58–61.
- BRAČKO, F. (1995B): Navadna postovka *Falco tinnunculus*. – *Acrocephalus* 16 (71): 126.
- BRAČKO, F. (1996): Sokolič *Falco columbarius*. – *Acrocephalus* 17 (74): 32–33.
- BRAČKO, F. (1997): Ornitološki atlas Drave od Maribora do Ptuja (1989–1992). – *Acrocephalus* 18 (82): 57–97.
- BRELIH, S. & TOVORNIK, D. (1961): Prispevek k poznavanju

- tekutov (Mallophaga) Jugoslavije I. – Biološki vestnik 9 (1): 93–107.
- BRGLEZ, J. (1976): Uporabnost histološke tehnike pri parazitoloških favnističnih raziskavah strigeididnih sesačev. – Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, Veterinarstvo 13 (2): 197–209.
- BRGLEZ, J. (1977): Zajedavci pri pticah v Sloveniji. Trematoda. – Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, Veterinarstvo, Suppl. 3.
- BRGLEZ, J. (1980): Dve vrsti spirurid (Nematoda, Spiruridae Oerley, 1885) pri ujedah v Sloveniji. – Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, Veterinarstvo 17 (1): 99–104.
- BRGLEZ, J. (1981A): *Cladotaenia globifera* (BATSCH, 1786), Taeniidae Ludwig, 1886, pri nekaterih ujedah v Sloveniji. – Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, Veterinarstvo 18 (2): 185–189.
- BRGLEZ, J. (1981B): Zajedavci pri pticah v Sloveniji. Cestoda, Nematoda, Acanthocephala. – Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, Veterinarstvo, Suppl. 5.
- BRGLEZ, J. (1984): *Synhimatus robertdolfusi* Desportes, 1948, Acuariidae Seurat, 1913, pri ujedah v Sloveniji. – Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, Veterinarstvo 21 (1): 163–166.
- CAVÉ, A. J. (1968): The breeding of the Kestrel, *Falco tinnunculus* L., in the reclaimed area Oosteljik Flevoland. – Netherlands Journal of Zoology 18 (3): 313–407.
- CRAMP, S. (ed.) (1980): Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa. The Birds of the Western Palearctic. Vol. II. Hawks to Bustards. – Oxford University Press, Oxford.
- CEPÁK, J., KLVAŇA, P., ŠKOPEK, J., SCHRÖPFER, L., JELÍNEK, M., HOŘÁK, D., FORMÁNEK, J. & ZÁRYBNICKÝ, J. (eds.) (2008): [Atlas of bird migration in Czech Republic and Slovakia.] – Aventinum, Praga. (in Czech)
- CERAR, M. (1986): Poročilo iz Gornje Savinjske doline. – Acrocephalus 7 (29): 35–36.
- CKFF (2011): Podatkovna zbirka CKFF (avgust 2011). – Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.
- DENAC, D. (1991): Navadna postovka *Falco tinnunculus*. – Acrocephalus 12 (49): 154.
- DENAC, D. (2002): Pomoč gnezdečim postovkam v naseljih. – Svet ptic 8 (2): N III.
- DENAC, D. (2005): Navadna čigra *Sterna hirundo*. – Acrocephalus 26 (124): 49.
- DENAC, D., SMOLE, J. & VREZEC, A. (2009): Naravovarstveno vrednotenje avifavne ob Savi med Krškimi in Jesenicami na Dolenjskem s predlogom novega mednarodno pomembnega območja (IBA) za ptice v Sloveniji. – Natura Sloveniae 11 (1): 25–57.
- DENAC, K. (2010): Census of migrating raptors at Breginjski Stol (NW Slovenia) – the first confirmed bottleneck site in Slovenia. – Acrocephalus 31 (145/146): 77–92.
- DOPPS (2011): Monitoring splošno razširjenih vrst ptic za določitev slovenskega indeksa ptic kmetijske krajine – poročilo za leto 2010; poročilo za leto 2011. – DOPPS, Ljubljana.
- DOPPS (unpubl.): Novi ornitološki atlas gnezdil Slovenije NOAGS. – DOPPS, Ljubljana.
- DUBOIS, P. J., LE MARÉCHAL, P., OLIOSSO, G. & YÉSOU, P. (2008): [New inventory of birds of France.] – Delachaux et Niestlé, Paris. (in French)
- ERJAVEC, F. (1995): Domače in tuje živali v podobah. – Mladinska knjiga, Ljubljana.
- FARGALLO, J. A., BLANCO, G., POTTI, J. & VIÑUELA, J. (2001): Nestbox provisioning in a rural population of European Kestrels: breeding performance, nest predation and parasitism. – Bird Study 48 (2): 236–244.
- FELDNER, J., RASS, P., PETUTSCHNIG, W., WAGNER, S., MALLE, G., BUSCHENREITER, R. K., WIEDNER, P. & PROBST, R. (2006): Avifauna Kärntens. Die Brutvögel. – Naturwissenschaftlicher Verein für Kärnten, Klagenfurt.
- FREYER, H. (1842): Fauna der in Krain bekannten Säugethiere, Vögel, Reptilien und Fische. – Eger'schen Gubernial Buchdruckerei, Ljubljana.
- GAMSER, M. (2008): Popis kavk in navadnih postovk v Celju. Raziskovalna naloga. – Osnovna šola Ljubecna.
- GEISTER, I. (1980): Slovenske ptice: priručnik za opazovanje in proučevanje ptic. – Mladinska knjiga, Ljubljana.
- GEISTER, I. (1983): Prispevek k poznavanju ornitofavne Bobovka. – Acrocephalus 4 (17/18): 43–54.
- GEISTER, I. (1995): Ornitološki atlas Slovenije. – DZS, Ljubljana.
- GEISTER, I. (2002): Popis gnezdečih ptic na planoti med Goličem, Lipnikom in Kavčičem (Čičarija, Slovenija). – Annales 12 (1): 85–92.
- GREGORI, J. (1972): Ptice okolice Kranjske gore: prispevek k poznavanju ornitofavne Slovenije. Diplomatska naloga. – Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- GREGORI, J. (1976A): Okvirni ekološki in favnistični pregled ptičev Sečoveljskih solin in bližnje okolice. – Varstvo narave 9: 81–102.
- GREGORI, J. (1976B): Ornitološki izlet v Osp. – Proteus 38 (7): 275–279.
- GREGORI, J. (1977): Ekološki in favnistični pregled ptičev severozahodne Slovenije. – Larus 29/30: 33–75.
- GREGORI, J. (1986): Ptici Sorice in Soriške planine. pp. 94–100 In: BOLE, J. (ed.): Sorica in Soriška planina. – Muzejsko društvo, Škofja Loka.
- GREGORI, J. (1989): Favna in ekologija ptičev Pesniške doline (SV Slovenija, Jugoslavija). – Scopolia 19: 1–59.
- GREGORI, J. (2002): Ptici ob Muri. pp. 65–71 In: GOGALA, A. (ed.): Narava Slovenije, Mura in Prekmurje. – Prirodoslovni muzej, Ljubljana.
- GREGORI, J. & ŠERE, D. (2005): Ptici Šaleških jezer in okolice. – Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana.
- HANŽEL, J. (2011): Postovka. – Svet ptic 17 (3): 28–29.
- HANŽEL, J. & ŠUMRADA, T. (2008): Popis gnezdeče populacije postovk *Falco tinnunculus* v Ljubljani in značilnosti njenih gnezdišč v letu 2007. – Acrocephalus 29 (138/139): 149–153.
- HAVLIČEK, V. & KOGOVŠEK, I. (2003): "Trafognezdilnica" na Barju. – Svet ptic 9 (3): 26–27.
- IBM (2011): IBM SPSS Statistics, ver. 20.0 – IBM, Armonk.
- JANČAR, T. (1997): Ornitološki atlas gnezdil Triglavskega narodnega parka 1991–1996. Projektno poročilo. – DOPPS, Ljubljana.
- JANČAR, T. (1999): Siva vrana *Corvus corone cornix*, postovka *Falco tinnunculus*. – Acrocephalus 20 (92): 33.
- JANČAR, T. & TREBUŠAK, M. (2000): Ptice Kozjanskega

T. ŠUMRADA & J. HANŽEL: The Kestrel *Falco tinnunculus* in Slovenia – a review of its distribution, population density, movements, breeding biology, diet and interactions with other species

- regijskega parka. – *Acrocephalus* 21 (100): 107–134.
- JANŽEKOVIČ, F. & ŠORGO, A. (1995): Gnezdenje sive vrane (*Corvus corone cornix*) in navadne postovke (*Falco tinnunculus*) na visokonapetostnih daljnovodnih stebrih. – *Elektrotehniški vestnik* 62 (2): 88–90.
- JUREČIČ, S. (1992): Navadna postovka *Falco tinnunculus*. – *Acrocephalus* 13 (51): 49–50.
- KERČEK, M. (2005): Ptice akumulacije Medvedce. Diplomski naloga. – Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- KMECL, P. (1997): Zimski ornitološki atlas Triglavskega narodnega parka. Projektno poročilo. – DOPPS, Ljubljana.
- KMECL, P. (2001): Postovka *Falco tinnunculus*. – *Acrocephalus* 22 (108): 177–178.
- KORPIMÄKI, E. (1987): Dietary shifts, niche relationships and reproductive output of coexisting Kestrels and Long-eared Owls. – *Oecologia* 74 (2): 277–285.
- KORPIMÄKI, E., TOLONEN, P. & BENNETT, G. F. (1995): Blood parasites, sexual selection and reproductive success of European Kestrels. – *Ecoscience* 2 (4): 335–343.
- KOSTRZEWA, R. & KOSTRZEWA, A. (1991): Winter weather, spring and summer density, and subsequent breeding success of Eurasian Kestrels, Common Buzzards, and Northern Goshawks. – *The Auk* 108 (2): 342–347.
- KOSTRZEWA, R. & KOSTRZEWA, A. (1993): Der Turmfalke. – AULA Verlag, Wiesbaden.
- KOZINC, B. (1987): Navadna postovka *Falco tinnunculus*. – *Acrocephalus* 8 (33): 44.
- KOZINC, B. (2003): Popis ptičev na Bledu. – *Golf* 9 (2): 51.
- KÜBLER, S., KUPKO, S. & ZELLER, U. (2005): The kestrel (*Falco tinnunculus*) in Berlin: investigation of breeding biology and feeding ecology. – *Journal of Ornithology* 146 (3): 271–278.
- LIPEJ, L. (1988): Postovka. – *Lovec* 71 (5): 138–139.
- LIPEJ, L. (1993): Status in ogroženost gnezditvene populacije navadne postovke (*Falco tinnunculus*) na Sečoveljskih solinah. – *Annales* 3 (3): 29–36.
- LIPEJ, L. (1997): Gnezdenje navadne postovke *Falco tinnunculus* na robu Škocjanskega zatoka. – *Falco* 11: 49–50.
- LIPEJ, L. & GJERKEŠ, M. (1994): Ujede (Falconiformes) in sove (Strigiformes) Slovenske Istre. – *Annales* 4 (4): 53–62.
- LIPEJ, L., GJERKEŠ, M. & LIPEJ, B. (2005): Vloga pernatih plenilcev na meji med flišem in krasom. pp. 367–380 In: ROŽAC-DAROVEC, V. (ed.): Meje in konfini. – Založba Annales, Koper.
- MARČETA, B. (1994A): Gnezditvena biologija in ekologija navadne postovke (*Falco tinnunculus*) v Slovenskem primorju. Diplomski naloga. – Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- MARČETA, B. (1994B): Stanje in ogroženost gnezdilcev sten črnokalskega Kraškega roba. – *Annales* 4 (4): 43–52.
- MARTÍNEZ-PADILLA, J. & MILLÁN, J. (2007): Prevalence and intensity of intestinal parasitism in a wild population of nestling Eurasian Kestrel *Falco tinnunculus*. – *Aredola* 54 (1): 109–115.
- MATVEJEV, S. D. (1983): Ptice Triglavskog nacionalnog parka i susednih predela. – *Larus* 33/34/35: 69–91.
- MAUMARY, L., VALLOTTON, L. & KNAUS, P. (2007): Die Vögel der Schweiz. – Schweizerische Vogelwarte, Sempach & Nos Oiseaux, Montmollin.
- MIHELČ, T. (2002): Prehrana velike uharice *Bubo bubo* v jugozahodni Sloveniji. – *Acrocephalus* 23 (112): 81–86.
- MOHAR, P. (2005): Ekološka in naravovarstvena analiza ptic gnezdilke ob reki Savi med Hrastjem in Litijo. Diplomski naloga. – Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- NEGRO, J. J., IBÁÑEZ, C., PEÉREZJORDÁA, J. L. & DELARIVA, M. J. (1992): Winter predation by Common Kestrel *Falco tinnunculus* on Pipistrelle Bats *Pipistrellus pipistrellus* in Southern Spain. – *Bird Study* 39 (3): 195–199.
- PERUŠEK, M. (2004): Škrjančar *Falco subbuteo*. – *Acrocephalus* 25 (123): 225.
- PLANINC, G. (1994): Prispevek k poznavanju gnezditvene ekologije navadne postovke na Sečoveljskih solinah v letu 1990. – *Annales* 4 (4): 233–236.
- POGAČAR, P., JANČAR, S. & PREPELUH, J. (2003): Postovka. Raziskovalna naloga. – Osnovna šola Božidarja Jakca Ljubljana.
- POKORNY, B. (2001): Poletna sestava združbe ptic mesta Velenje. pp. 128–139 In: ŠALEJ, M. (ed.): Velenje: zbornik raziskovalnega tabora v letih 1999 in 2000. – ERICo, Inštitut za ekološke raziskave, Velenje.
- POKORNY, B. (2003): Ptice v občini Šmartno ob Paki. pp. 223–233 In: ŠALEJ, M. & ŠTERBENK, E. (ed.): Šmartno ob Paki: zbornik raziskovalnega tabora ERICa v letih 2001 in 2002. – ERICo, Inštitut za ekološke raziskave, Velenje.
- POLAK, S. (1993): Ptice gnezdilke Cerkniškega jezera in bližnje okolice. – *Acrocephalus* 14 (56/57): 32–62.
- POLAK, S. (ed.) (2000): Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji. Monografija DOPPS št. 1. – DOPPS, Ljubljana.
- RANAZZI, L., MANGANARO, A. & SALVATI, L. (2000): The breeding success of Tawny Owls (*Strix aluco*) in a Mediterranean area: a long-term study in urban Rome. – *Journal of Raptor Research* 34 (4): 322–326.
- REISER, O. (1925): Die Vögel vom Marburg an der Drau. – Mitteilungen des Naturwissenschaftlichen Vereines für Steiermark. Band 61, Graz.
- REJT, Ľ. (2006): Does larder-hoarding affect the condition of chicks in urban kestrels? – *Biologia* 61 (2): 221–224.
- REJT, Ľ., TURLEJSKI, K., BRONCHE, K. & TOPCZEWSKI, A. M. (2000): Can food caching increase frequency of feeding in urban Kestrels *Falco tinnunculus*? – *Acta Ornithologica* 35 (2): 217–221.
- RIEGERT, J., FAINOVÁ, D., MIKEŠ, V. & FUCHS, R. (2007): How urban Kestrels *Falco tinnunculus* divide their hunting grounds: partitioning or cohabitation? – *Acta Ornithologica* 42 (1): 69–75.
- RIEGERT, J. & FUCHS, R. (2011): Fidelity to roost sites and diet composition of wintering male urban Common Kestrels *Falco tinnunculus*. – *Acta Ornithologica* 46 (2): 183–189.
- RIEGERT, J., LÖVY, M. & FAINOVÁ, D. (2009): Diet composition of Common Kestrels *Falco tinnunculus* and Long-eared Owls *Asio otus* coexisting in an urban environment. – *Ornis Fennica* 86 (4): 123–130.
- RIJAVEC, A. (2007): Poročilo o delu ornitološke skupine. pp. 51–54 In: KODELE KRAŠNA, I. (ed.): Biološko

- raziskovalni tabor "Novaki 2006". – Zavod RS za varstvo narave, Ljubljana.
- RUBINIČ, B. (1994): Ribji orel *Pandion haliaetus*. – *Acrocephalus* 15 (63): 54.
- RUBINIČ, B. (2000): Begunjščica in Stol. – *Svet ptic* 6 (4): 18–19.
- RUŽIČ, M., TOPIČ, G., ŠČIBAN, M. & SPREMO, N. (2010): Prostorni raspored, odabir mesta za gneždenje in gustina gneždenja obične vetruške *Falco tinnunculus* u Novom Sadu. – *Ciconia* 19: 89–96.
- SAMWALD, O. (1997): Turmfalke *Falco tinnunculus*. pp. 114–115 In: SACKL, P. & SAMMWALD, O. (eds.): Atlas der Brutvögel der Steiermark. – BirdLife Österreich - Landesgruppe Steiermark & Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum, Graz.
- SCHIAVUZZI, B. (1879): [List of birds living in Istria, particularly in the marshes of Piran.] – *Bollettino della Società Adriatica di Scienze Naturali in Trieste* 4: 53–76. (in Italian)
- SCOPOLI, G. A. (1769): Annus I. Historico-Naturalis. Descriptiones avium. – *Sumtib. Christ. Gottlob Hilscheri, Lipsiae*.
- SEIDENSACHER, E. (1864): Die Vögel von Cilli. – *Mitteilungen des Naturwissenschaftlichen Vereines für Steiermark* 2: 57–90.
- SENEGAČNIK, K., SOVINČ, A. & ŠERE, D. (1998): Ornitološka kronika 1994, 1995. – *Acrocephalus* 19 (87/88): 77–91.
- SOVINČ, A. (1994): Zimski ornitološki atlas Slovenije. – Tehniška založba Slovenije, Ljubljana.
- SOVINČ, A. & ŠERE, D. (1993): Ornitološka kronika za leto 1991. – *Acrocephalus* 14 (58/59): 140–144.
- SOVINČ, A., TOME, D. & TRONTELJ, P. (1993): Ornitološki atlas Ljubljanskega barja – poročilo o poteku popisovanja. – *Acrocephalus* 14 (60): 145–151.
- SOVINČ, A. & ŠERE, D. (1994): Ornitološka kronika za leto 1992. – *Acrocephalus* 15 (64): 102–106.
- SOVINČ, A. & ŠERE, D. (1996): Ornitološka kronika za leto 1993. – *Acrocephalus* 18 (75/76): 97–100.
- SPINA, F. & VOLPONI, S. (2008): [Atlas of Bird Migration in Italy. No. 1. Non-Passeriformes.] – Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare, Roma. (in Italian)
- SURINA, B. (1999): Ornitofavna zgornjega dela doline Reke in bližnje okolice – *Annales* 9 (2): 303–314.
- SURS (2011): Statistični letopis 2011. – Statistični urad Republike Slovenije, Ljubljana.
- ŠEGULA, B. (2001): Postovka *Falco tinnunculus*. – *Acrocephalus* 22 (108): 177.
- ŠERE, D. (1982): Ptiči Stožic pri Ljubljani, 1972–1982 – favnišnični pregled, obročkanje in najdbe. – *Acrocephalus* 3 (13/14): 1–61.
- ŠERE, D. (1984): Navadna postovka *Falco tinnunculus*. – *Acrocephalus* 5 (19/20): 24.
- ŠERE, D. (1997): Postovka *Falco tinnunculus*, sraka *Pica pica*. – *Acrocephalus* 18 (84): 158.
- ŠERE, D. (1999): Rdečenoga postovka *Falco vespertinus*. – *Acrocephalus* 20 (93): 57–58.
- ŠERE, D. (2009): Kratko poročilo o obročkanih ptičih v Sloveniji, 1983–2008. – *Scopolia*, Suppl. 4: 111–174.
- ŠKORNIK, I., MAKOVEC, T. & MIKLAVEC, M. (1990): Favnišnični pregled ptic slovenske obale. – *Varstvo narave* 16: 49–99.
- ŠMUC, A. (1980): Ptice Sečoveljskih in Ulcinjskih solin. Diplomaska naloga. – Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- ŠTUMBERGER, B. (1994): Popis ptic volčeških travnikov (Celje) in njihovo naravovarstveno ovrednotenje. – *Acrocephalus* 15 (65/66): 123–134.
- TOME, D. (1986): Cerkev – pribežališče za sove? – *Acrocephalus* 7 (30): 53–55.
- TOME, D. (1994): Diet composition of the Long-eared Owl in central Slovenia: seasonal variation in prey use. – *Journal of Raptor Research* 28 (4): 253–258.
- TOME, D. (2001): Nekaj značilnosti avifavne Pivških jezer. – *Annales* 11 (2): 271–276.
- TOME, D. (2007): Nest defense and some rare breeding events in Long-eared Owls (*Asio otus*). – *Journal of Raptor Research* 41 (2): 170–173.
- TOME, D., SOVINČ, A. & TRONTELJ, P. (2005): Ptice Ljubljanskega barja. Monografija DOPPS št. 3. – DOPPS, Ljubljana.
- TOME, D., VREZEC, A., KOCE, U. & BORDJAN, D. (2011): Ptice Ljubljane in okolice. Končno poročilo. – Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana.
- TOVORNIK, D. (1990): The Significance of the Birds (Aves) as the Hosts and Disseminators of Ixodid Ticks (Yugoslavia). – *Biološki vestnik* 38 (2): 77–107.
- TRILAR, T. (2004): Ticks (Acarina: Ixodidae) on birds in Slovenia. – *Acrocephalus* 25 (123): 213–216.
- TRONTELJ, P. (2008): Ptice občine Dol pri Ljubljani. pp. 293–353 In: OMERZU, S. (ed.): Iz dežele Jurija Vege. Zbornik občine Dol pri Ljubljani 1. – Občina Dol pri Ljubljani, Ljubljana.
- TRONTELJ, P. & VOGRIN, M. (1993): Ptice Jovsov in predlogi za njihovo varstvo. – *Acrocephalus* 14 (61): 200–209.
- VIDELER, J. J., WEIHS, D. & DAAN, S. (1983): Intermittent gliding in the hunting flight of the kestrel, *Falco tinnunculus* L. – *Journal of Experimental Biology* 102 (1): 1–12.
- VILLAGE, A. (1990): The Kestrel. – T & A D Poyser, London.
- VOGRIN, M. (1997): Pojavljanje in prelet ujed na Dravskem polju (SV Slovenija). – *Falco* 11 (12): 31–34.
- VOGRIN, M. (2000): Nekaterere vrste ptic gnezdilnk na kmetijski površini v spodnji Savinjski dolini. – *Sodobno kmetijstvo* 33 (11/12): 508–509.
- VOGRIN, M. (2004): Ptice na hmeljiščih v spodnji Savinjski dolini. – *Acrocephalus* 25 (120): 27–29.
- VOGRIN, M. (2006): Ptice v mestih. – *Proteus* 69 (4): 165–170.
- VOGRIN, M. (2009): Ptice med Pohorjem in Haložami. pp. 469–488 In: GRADIŠNIK, S. (ed.): Zbornik občine Slovenska Bistrica III: Svet med Pohorjem in Bočem. – Zavod za kulturo, Slovenska Bistrica.
- VOGRIN, M. & MIKLIČ, A. (2004A): Ptice gnezdilke na golf igrišču Ptuj. – *Biota* 5 (1/2): 77–86.
- VOGRIN, M. & MIKLIČ, A. (2004B): Ptice gnezdilke melioracijskih jarkov sredi intenzivnih kmetijskih površin Dravskega polja. – *Biota* 5 (1/2): 87–92.
- VREZEC, A. (1995): Rjavi lunj *Circus aeruginosus*. – *Acrocephalus* 16 (71): 125.
- VREZEC, A. (1997): Ujede in sove Dravinjske doline. – *Falco* 11 (12): 17–20.

T. ŠUMRADA & J. HANŽEL: The Kestrel *Falco tinnunculus* in Slovenia – a review of its distribution, population density, movements, breeding biology, diet and interactions with other species

VREŠ, B. & VRHOVNIK, D. (1984): Ornitološki pogled na Dravograjsko jezero. – *Acrocephalus* 5 (19/20): 11–16.

VUKELIČ, E. (2001): Poročilo o delu ornitološke skupine na raziskovalnem taboru študentov biologije Cerknjo 2000. pp. 63–68 In: Raziskovalni tabor študentov biologije Cerknjo 2000. – Zavod za tehnično kulturo Slovenije, Gibanje znanost mladini, Ljubljana.

ZOIS, S. (1790/1800): *Aves terrestres Europae*. – [<http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-YJ3DA9MZ>], 16/5/2012.

Arrived / Prispelo: 28. 5. 2012

Accepted / Sprejeto: 19. 12. 2012

VODNE PTICE IN UJEDE CERKNIŠKEGA POLJA (JUŽNA SLOVENIJA) V LETIH 2007 IN 2008, S PREGLEDOM ZANIMIVEJŠIH OPAZOVANJ DO KONCA LETA 2010

Waterbirds and raptors of Cerknica polje (southern Slovenia) in 2007 and 2008, with an overview of interesting observations till the end of 2010

DEJAN BORDJAN

Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000, Ljubljana, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

Between the end of February 2007 and mid-February in 2008, 73 systematic surveys of waterbirds and raptors were carried out during 10-day periods at Cerknica polje (Southern Slovenia). The main objectives of our research were: to ascertain the abundance and temporal dynamics of the species occurring here, to specify their status, to make a comparison with the past period of systematic data gathering in the 1991–1992 period, to present estimates of the breeding, migrating and wintering populations, as well as to make, on these bases, a nature-conservancy evaluation of the area. Other ornithological data, acquired till the end of 2010, were gathered as well. Between the beginning of May and the beginning of September 2007, the water in the area virtually ran dry (it was retained only in the channels of the streams), while the surface itself was partially or fully icebound from mid-November 2007 till the beginning of February 2008. By the end of 2010, a total of 129 waterbird and raptor species were recorded at Cerknica polje, while in the 2007–2008 period 83 were registered. Dynamics of the species occurrence with more than nine observations made in the area is presented in a greater detail in the species overview. The breeding status was held by 27 bird species, while further seven were forage guests that bred in the vicinity of the study area. Most of the species (118) had the status of passage visitor, whereas those with the status of summer visitor (34) and winter visitor (40) were fewer. Among the recorded species, 34 were accidental and 21 rare visitors. There were 16 winter and seven summer residents, while year-round residents were six. In all 10-day periods of the research period, four species were recorded: Mallard *Anas platyrhynchos*, Grey Heron *Ardea cinerea*, Buzzard *Buteo buteo* and Kestrel *Falco tinnunculus*. In more than 90% of 10-day periods, the Great Egret *Ardea alba* was recorded as well. In the 2007–2008 period, two species were eudominant (Mallard 27.2%, Buzzard 10.1%), whereas another two were dominant (Garganey *Anas querquedula* 7.4%, Coot *Fulica atra* 6.4%). Most individuals were registered at the end of March and in early April (up to 1,978 ind.), whereas the greatest numbers of species (48) were recorded in mid-April. Between May and August, the numbers of individuals and species were low owing to the dried up lake. The smallest area of occurrence was occupied by the Cormorant *Phalacrocorax carbo* and a group of ducks of the genera *Aythya*, *Bucephala* and *Mergellus*. Gulls, egrets, herons, waders, harriers *Circus* sp. and the Red-footed Kestrel *Falco vespertinus* occurred in the greater part of the research area. 10 breeders fulfilled the criteria of the species of the greatest conservation importance, two of which (Ferruginous Duck *Aythya nyroca* and Curlew *Numenius arquata*) are species of global conservation concern, whereas seven are of conservation concern on a European scale. Among non-breeders, 14 waterbird species and raptors occurred in significant numbers (> 0.1% biogeographical population), five of which occurred at least occasionally with more than 1% of their biogeographical population. Two species (Red-necked Grebe *Podiceps grisegena* and Snipe

Gallinago gallinago) breed in Slovenia only at Cerknica polje, while further six species have here at least 40% of their Slovenian breeding population.

Ključne besede: vodne ptice, ujede, številčnost, dinamika pojavljanja, naravovarstveno vrednotenje, Cerknisko polje, Slovenija

Key words: waterbirds, raptors, abundance, occurrence dynamics, nature-conservancy evaluation, Cerknica polje, Slovenia

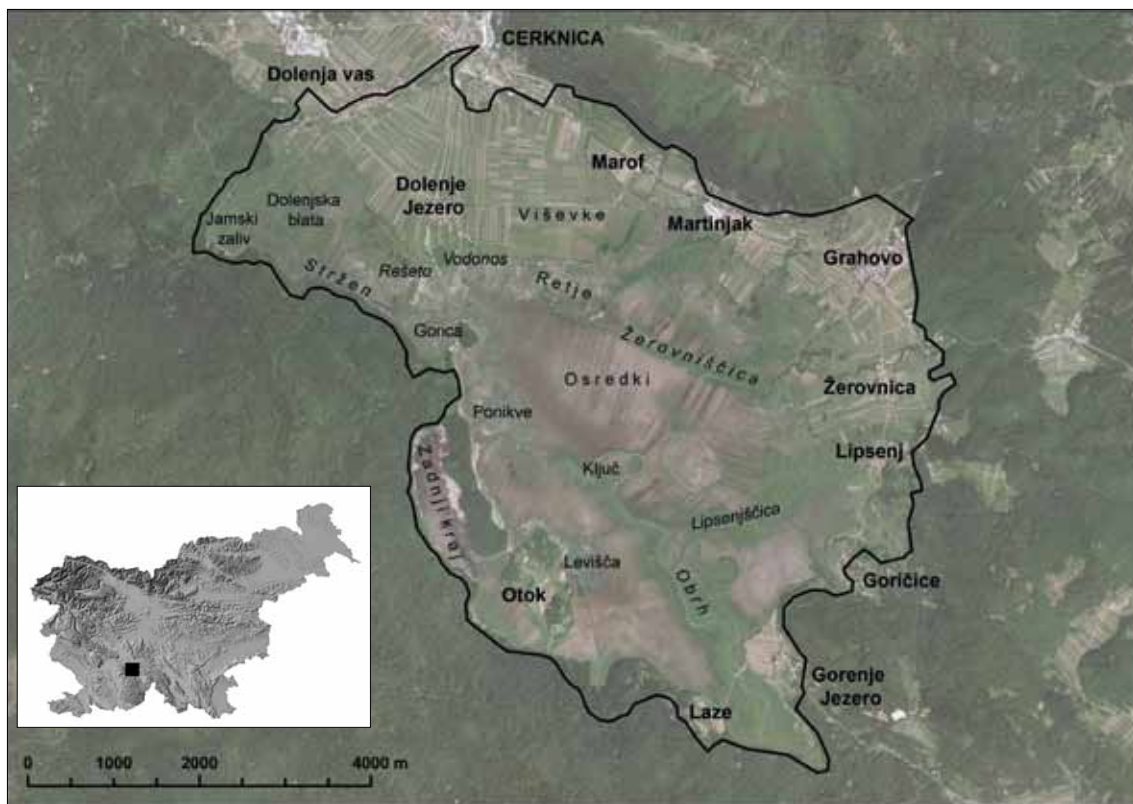
1. Uvod

Ob celostnih popisih avifavne Slovenije, opravljenih v okviru zbiranja podatkov za Ornitološki atlas Slovenije (GEISTER 1995A) in Zimski ornitološki atlas Slovenije (SOVINC 1994), so bile nekoliko obsežnejše raziskave ptic opravljene tudi na več manjših območjih po Sloveniji. Največ prispevkov predstavlja zabeležene vrste s pripisom datumov opazovanj in številom osebkov, npr. za nekdanje glinokope Bobovek pri Kranju (GEISTER 1983), Sečoveljske soline (GREGORI 1976, JANČAR 1995), Spodnje Posavje (GREGORI 1992, TRONTEJL & VOGRIN 1993, VOGRIN & HUDOKLIN 1993, VOGRIN & SOVINC 1993, HUDOKLIN & ŠERE 1996, KLENOVŠEK 1998), Volčeske travnike (ŠTUMBERGER 1994), odsek reke Save pri Ljubljani (KOŠIR 1997), Hraške mlake (CIGLIČ & TREBAR 1998), Kozjanski park (JANČAR & TREBUŠAK 2000) in Šaleška jezera (GREGORI & ŠERE 2005). Podatki v teh delih so bili pogosto zbrani nesistematično ter vključujejo samo eno leto ali celo samo en letni čas (sezono) raziskave, čeprav so med njimi tudi takšna, ki zajemajo daljša časovna obdobja. Kljub temu, da to ni bil njihov osnovni cilj, vsaj nekoliko predstavijo tudi dinamiko pojavljanja posameznih vrst. Doslej je bilo za območje Slovenije objavljenih že več prispevkov, ki dajejo vpogled v dnevno (BOŽIČ 1992B, MIHELIČ & BRAJNIK 2006), sezonsko (GEISTER 1987, GJERKEŠ 1987, BIBIČ 1987 & 1992, TRILAR 1990) ali letno dinamiko številčnosti ptic posameznih območij (ŠERE 1982, ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010). Ob teh je veliko tudi prispevkov o dinamiki selitve posameznih vrst (ŠTUMBERGER 1981 & 1991, VOGRIN 1991, 1997, 1998A, 1998B & 1998C, GJERKEŠ & LIPEJ 1992, GEISTER 1995B, VOGRIN & ŠORGO 1995, VOGRIN & VOGRIN 1995, VOGRIN *et al.* 1995, GEISTER 1997, KMECL *et al.* 1997, BOŽIČ 1998A, POLAJNAR & BORDJAN 2005), med katerimi prevladujejo vodne ptice. Najpopolnejšo sliko dinamike pojavljanja dajejo sistematično zbrani podatki raziskav, ki so trajale več let. Takšne raziskave so bile opravljene na naslednjih

območjih: jezera v Pesniški dolini (GREGORI 1989), Zbiljsko in Trbojsko akumulacijsko jezero (TRONTEJL 1992), Cerknisko jezero (KMECL & RIŽNER 1993), akumulacije na reki Dravi (BIBIČ 1988), ribnik Vrbje pri Žalcu (VOGRIN 1996A), Žovneško jezero (VOGRIN 2005), Ljubljansko barje (TOME *et al.* 2005), Blejsko in Bohinjsko jezero ter akumulacija Moste (JANČAR *et al.* 2007) in nazadnje zadrževalnik Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Zgodovinske raziskave ptic Cerkniskega jezera segajo stoletja v preteklost (GEISTER 1993). Prvo novejšo raziskavo avifavne je opravil GREGORI (1979), ki je skupaj zabeležil 153 vrst, od tega 62 vrst vodnih ptic in ujed. Prvi celostni pregled številčnosti in dinamike preleta ter prezimovanja vodnih ptic in ujed, ki zajema leti 1991 in 1992 ter zanimivejše podatke pred tem obdobjem, podajata KMECL & RIŽNER (1993). Istočasno je bil objavljen tudi pregled gnezdičk Cerkniskega jezera, vključno z vodnimi pticami in ujedami (POLAK 1993). Po letu 1993 je bilo opravljenih nekaj sistematičnih popisov (KUS 2001, POLAK *et al.* 2004, BORDJAN 2007A), ki pa z izjemo popisa kosca in vsakoletnega januarskega štetja vodnih ptic (ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010) niso obravnavale vodnih ptic ali ujed. V tem času je bilo objavljenih tudi veliko naključnih zanimivejših opazovanj, večinoma redkih vrst (KMECL & RIŽNER 1992A, 1992B, 1992C, 1992D, 1992E, 1995A, 1995B & 1996, SOVINC 1993, RUBINIČ 1993 & 1994A, 1994B, 1994C & 1994D, FEKONJA 1996 & 2007, KUS 1996A & 1996B, BOŽIČ 1997, SENEGAČNIK *et al.* 1998, LEGIŠA 1999, KEBE 2000, 2004, 2007A & 2007B, DENAC *et al.* 2001, KMECL 2001 & 2007, SZYMANSKI 2002A, 2002B & 2002C, VREZEC & ELERŠEK 2003, DENAC 2005, TOUT 2005, BORDJAN 2007C, 2007D & 2007E, BRINKE & VIKTORA 2008, ŠKOBERNE 2008 & 2010, BORDJAN & BOŽIČ 2009B, ŠKOBERNE & BOŽIČ 2010), vendar sistematičnih popisov številčnosti vodnih ptic in ujed do pričujoče raziskave ni bilo več.

Glavni cilj raziskave je bil ugotoviti številčnost,

Slika 1: Cerkniško polje s Cerkniškim jezerom in prikazom območja raziskave, maj 2009 (ortofoto © Geodetska uprava Republike Slovenije)

Figure 1: Cerknica polje with Lake Cerknica, and delineation of the study area, May 2009 (orthophoto © Surveying and Mapping Authority of the Republic of Slovenia)

status in dinamiko pojavljanja vseh vodnih ptic in ujed ter zabeležiti morebitne spremembe v njihovem pojavljanju petnajst let po prvem pregledu na Cerknškem jezeru.

2. Območje raziskave

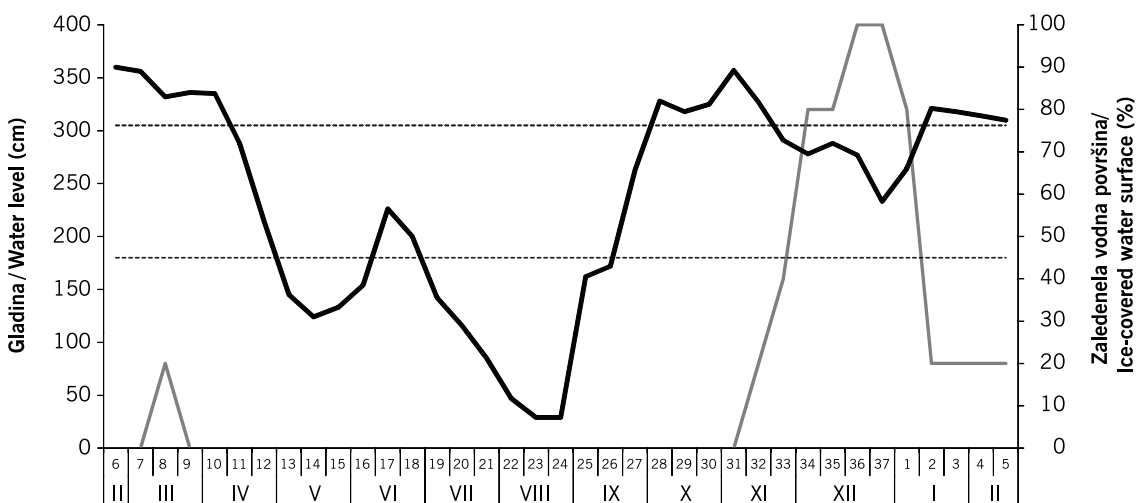
2.1. Meje območja

Območje raziskave je, z izjemo skrajnega SZ dela med Cerknico, Dolenjo vasjo, Podskrajnikom in Zelšami, obsegalo celotno območje Cerknškega polja. Na jugu in zahodu območje raziskave omejujeta cesta Cerknica–Dolenja vas ter cesta ob Jamskem zalivu in Zadnjem kraju do naselja Laze pri Gorenjem Jezeru. Na vzhodnem in severnem robu območje omejuje sklenjen gozdni rob od naselja Laze pri Gorenjem jezeru, mimo Grahovega do Cerknice (slika 1). Tako poleg Cerknškega jezera (v nadaljnjem tekstu jezero) območje raziskave vključuje tudi pretežno odprte

površine preostalega dela Cerknškega polja, travnato vznožje Slivnice ter zračni prostor nad gozdnatim pobočjem Javornikov med jezerom in prej omenjeno cesto do Laz pri Gorenjem Jezeru. Na območju raziskave leži več naselij (Dolenja vas, Dolenje Jezero, Otok, Laze pri Gorenjem Jezeru, Gorenje Jezero, Goričice, Lipsenj, Žerovnica, Grahovo, Martinjak, Marof), vendar to ne vključuje mesta Cerknica. Območje vključuje več potokov (Cerknjščica – od Cerknice do izliva, Obrh oz. Stržen, Lipsenjščica, Žerovniščica, Grahovščica, Martinjščica, Goriški brežiček, Tresenc, Mrzlik, potok Marije Magdalene), ki postanejo izrazitejši ob nižji gladini in presahlem jezeru. Podrobnejši opis značilnosti območja raziskave je podan v POLAK (1993) in KUS (2001).

2.2. Vodni režim Cerknškega jezera

Cerknško jezero je presihajoče jezero (KRANJC 2002) in prav dinamika praznjenja in polnjenja odločilno

Slika 2: Gladina Cerkniškega jezera, merjena pri Dolenjem Jezeru (črna črta) (ARSO 2012), in odstotek zaledenene vodne površine (siva črta) med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008. Prekinjeni vodoravni črti ponazarjata gladino, pri kateri voda prestopi struge potokov na območju Cerkniškega polja (spodnja), in gladino, pri kateri voda pokriva približno polovico običajne površine poplav pri koti 550 m (zgornja) (KRANJČ 2002).

Figure 2: Water level of Lake Cerknica measured at Dolenje Jezero (black line) (ARSO 2012), and percentage of frozen water surface (grey line) between end of February 2007 and mid-February 2008. Dotted horizontal lines delineates the level at which water breaks the streams's channels in the area of Cerknica polje (lower), and the level at which water covers ca. half of the usual flooded area at a height of 550 m a.s.l. (upper) (KRANJČ 2002).

vpliva na pojavljanje in številčnost vodnih ptic in ujed. V spomladanskih in jesenskih mesecih je navadno poplavljen, poleti in pozimi pa je suho. Pri tej dinamiki lahko nastanejo odkloni, tako da je pozimi veliko vode in jeseni manj. V primerjavi z letoma 1991 in 1992 (KMECL & RIŽNER 1993) je jezero leta 2007 zelo hitro presahnilo in že v začetku maja je voda ostala samo še v jezovih v Rešetu in Retju ter v potokih. Izjema je Stržen, katerega voda je poniknila v ponor v Ponikvah in je del od Ponikev do Gorice ostal suh. Voda se je dvignila šele septembra in se zadržala celotno zimo (slika 2), vendar v zimi 2007/2008 ni dosegla gladin iz let 1991 in 1992 (KMECL & RIŽNER 1993). Med sredino novembra 2007 in začetkom januarja 2008 je bil večji del vodne površine zaledenel, v manjši meri pa tudi marca (slika 2).

3. Metode

3.1. Metoda popisa

Popise vodnih ptic in ujed sem sistematično opravljal med 20. 2. 2007 in 19. 2. 2008. Za potrebe raziskave sem leto razdelil na petdnevna obdobja (pentade) in v vsaki skušal napraviti po en popis. Ker je nekaj pentad ostalo nepopisanih, sem pri obdelavi podatkov uporabil razdelitev leta na dekade, enako, kot je

opisano v BORDJAN & BOŽIČ (2009A). Tako sta bila v večini dekad opravljena po dva popisa. V opazovalnem obdobju 2007/2008 ena dekada (18.) ni bila popisana, tri (13., 17. in 37.) so bile popisane samo enkrat. V treh dekadah (7., 9. in 11.) sem poleg dveh celostnih popisov napravil še po en nepopoln popis. Skupaj sem opravil 68 celostnih in tri nepopolne popise.

Popisoval sem iz 21 točk, med katerimi sem se večinoma premikal z avtomobilom. Za popise sem uporabil točke, ki jih na zemljevidu prikazuje KMECL & RIŽNER (1993), in jim dodal še naslednje nove popisne točke: razgledišče nad Jamskim zalivom, severni del Zadnjega kraja, nad Kotlom v Zadnjem kraju, zahodno od naselja Laze pri Gorenjem Jezeru, sotočje Obrha in Zemuna in pod Martinjakom. Ko je jezero presahnilo, sem daljšo pot ob Lipsenjščici do točke 21 opravil peš (slika 3), s pomočjo avtomobila pa sem popisal še travnike med Marofom, Dolenjim jezerom, Cerknico in Dolenjo vasjo. Skupaj je popis trajal 4–6 ur. Navadno sem popis pričel z Dolenjskimi blati, nadaljeval z razglediščem nad Jamskim zalivom ter nato po JZ strani območja raziskave proti Gorenjemu Jezeru in po SV strani nazaj. Nazadnje sem popisal travišča med Marofom, Dolenjim Jezerom in Cerknico.

Sistematično sem popisoval vse vrste vodnih ptic in ujed, ki sem jih ob vsakem popisu skušal čim natančneje prešteti in, če je le bilo mogoče,

ugotoviti njihovo starost in spol. Poleg skupin in vrst omenjenih v BORDJAN & BOŽIČ (2009A) med vodne ptice prištevam tudi močvirsko uharico *Asio flammeus*. Popisoval sem praviloma v jutranjem času, pri čemer pa nisem uporabljal posebnih metod za popis težko odkrивnih in nočno aktivnih vrst. Izjema so popisi pepelastih lunjev *Circus cyaneus* na prenočišču, ki sem jih opravljal februarja, marca in novembra 2008. V obdobju popisa je bil enkrat opravljen še tradicionalni skupinski popis kosca (RUBINIĆ *et al.* 2008).

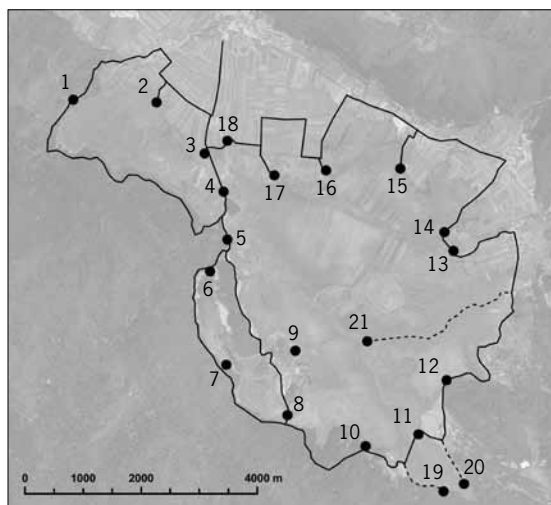
3.2. Uporabljeni podatki

Pri sistematskem pregledu obravnavanih vrst in določitvi njihovega statusa sem upošteval podatke, zbrane do konca leta 2010, vključno s starejšimi opazovanji. Pri tem razlikujem pet opazovalnih obdobji: (1) obdobje pred letom 1991 vključuje starejše, večinoma naključno zbrane podatke, ki sta jih zbrala KMECL & RIŽNER (1993); (2) obdobje let 1991 in 1992, za katero sta podatke zbrala KMECL & RIŽNER (1993) in vključuje rezultate lastnih sistematičnih štetij omenjenih avtorjev (113 opazovalnih dni); (3) obdobje nesistematičnih opazovanj v letih 1993–2006 (skupaj 192 opazovalnih dni); (4) obdobje sistematičnih popisov v letih 2007 in 2008 v okviru te raziskave (73 opazovalnih dni) in (5) obdobje delnih sistematičnih popisov v letih 2008 in 2009 ter sistematičnih popisov v letu 2010 (56 opazovalnih dni). Obdobji sistematičnih kvantitativnih raziskav (1991–1992 in 2007/2008) imenujem tudi prvo oziroma drugo števno obdobje. Število opazovalnih dni v posameznem letu v obdobju 1991–2010 je v tabeli 1.

Ob lastnih popisih sem zbral tudi podatke drugih opazovalcev iz obdobja med februarjem 2007 in februarjem 2008. Pri vrstah, ki sem jih v tem obdobju zabeležil vsaj v devetih dekadah, sem njihovo pojavljanje v sistematskem delu prikazal z grafikon, pri čemer sem uporabil največje opazovano število osebkov v posamezni dekad. Pri drugih vrstah z datumom in številom osebkov navajam vsa opazovanja iz obdobja 2007/2008, pri čemer je teh lahko več kot devet, zaradi dveh ali več popisov, opravljenih v posamezni dekad.

V poglavju Pregled obravnavanih vrst sem z datumom in številom osebkov vključil tudi opazovanja zunaj obdobja 2007/2008, izbrana po naslednjih kriterijih:

- vsa opazovanja vrst s skupno 20 ali manj podatki (vključno s podatki pred letom 1993),
- opazovanja neobičajno velikega števila osebkov posamezne vrste (podatki po letu 1992),

Slika 3: Popisne točke, iz katerih so bili opravljeni popisi vodnih ptic in ujed na Cerkniskem polju v letih 2007 in 2008 ter pot med njimi (črtkano – dodatna pot, prehojena v času, ko je bilo jezero suho): (1) razgledišče nad Jamskim zalivom, (2) Dolenjska blata, (3) Rešeto, (4) most pri Gorici, (5) Skalca, (6) severni del Zadnjega kraja, (7) nad Kotelom v Zadnjem kraju, (8) južni konec Otoka, (9) Levišče, (10) zahodno od naselja Laze pri Gorenjem Jezeru, (11) most pri Gorenjem Jezeru, (12) Dujce, (13) Predblatnica, (14) Zerovniščica, (15) pod Martinjakom, (16) Retje 1, (17) Retje 2, (18) Vodonos, (19) izvir Laškega studenca, (20) sotočje Obrha in Zemuna in (21) sotočje kanala Lipsenjščice in Stržena

Figure 3: Census points used for waterbird and raptor counts at Cerknica polje in 2007 and 2008 and the routes between them (dotted – additional route walked when the lake was dry): (1) scenic viewpoint above Jama bay, (2) Dolenjska blata, (3) Rešeto, (4) bridge at Gorica, (5) Skalca, (6) northern part of Zadnji kraj, (7) above Kotel at Zadnji kraj, (8) southern end of Otok, (9) Levišče, (10) west of the settlement Laze pri Gorenjem Jezeru, (11) bridge at Gorenje Jezero, (12) Dujce, (13) Predblatnica, (14) Zerovniščica, (15) below Martinjak, (16) Retje 1, (17) Retje 2, (18) Vodonos, (19) source of Laški studenec, (20) confluence of Obrh and Zemun, and (21) confluence of the Lipsenjščica and Stržen channels

- opazovanja v dekadah, kjer v nobenem od obeh števni obdobji vrsta ni bila zabeležena,
- opazovanja vrst rac Anatinae v gnezditvenem obdobju, pri katerih gnezdenje do leta 2010 ni bilo potrjeno, ali pa je bilo potrjeno samo enkrat.

Pri vseh navedbah opazovanj z datumi podajam vir (citat objavljenega podatka oziroma ime opazovalca pri neobjavljenih podatkih); če ga ni, gre za lasten podatek. Pri podatkih, starejših od leta 1993, ki niso bili objavljeni drugje, kot vir navajam KMECL & RIŽNER (1993), pri predhodno objavljenih pa originalne vire.

3.3. Opredelitev statusa vrst

Za opredelitev statusa vrst na območju raziskave sem v osnovi uporabil enake kriterije kot v BORDJAN & BOŽIČ (2009A), kjer je metoda za določanje statusa posameznih vrst tudi podrobneje opisana. Razlika je bila pri letošnjih vrstah. Status letošnje vrste sem pripisal vrstam, ki so bile na območju raziskave v obdobjih 1991–1992 in 2007/2008 skupaj zabeležene v vsaj 90 % dekad.

Vrste z 1–3 opazovanji do leta 2010 opisujem kot izjemne goste, vrste s 4–10 opazovanji pa kot redke goste. Statuse vrst z več kot desetimi opazovanji do konca leta 2010 sem opredelil glede na obdobja pojavljanja v koledarskem letu, ki se razlikuje med vrstami (glej BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Za šest vrst, ki niso prikazane v omenjenem delu, je razdelitev koledarskega leta v Dodatku 1. Možni statusi vrst z več kot desetimi opazovanji so: gnezdičec, preletni gost, poletni gost, zimski gost, prehranski gost, prezimovalac, letovalac in gost v zunajgnezditvenem obdobju.

Status preletnega gosta opredeljujem ne glede na to, v katerem opazovalnem obdobju je bila vrsta zabeležena. Statuse letovalcev, prezimovalcev ter letošnjih gostov opredeljujem samo na podlagi opazovanj v obeh števnih obdobjih. Vsa opazovanja znotraj ene dekad istega leta obravnavam kot en podatek, razen kadar sem imel očitno opraviti z različnimi osebkami (značilni vzorci, poškodbe itd.) ali za različno število osebkov.

Velikosti gnezdečih populacij sem ocenil na podlagi števila opazovanih parov oziroma osebkov v gnezditveni sezoni posamezne vrste (opredeljene po BORDJAN & BOŽIČ 2009A, za rjavovratega ponirka *Podiceps grisegena* glej Dodatek 1).

3.4. Frekvence in dominance ter območja pojavljanja ptic

Za obdobje 2007/2008 podajam frekvence in dominance zabeleženih vrst. Frekvenca je odstotek dekad, v katerih je bila vrsta zabeležena, dominanca pa odstotek osebkov posamezne vrste v primerjavi s skupnim številom osebkov vseh vrst. Dominanca vrst je izražena v odstotkih, pri čemer so vrste s stopnjo dominacije, ki je višja od 10 %, evdominantne, vrste s 5–10 % stopnjo pa dominantne (TARMAN 1992).

Med popisom vodnih ptic in ujed sem vsak opazovani osebki ali skupino osebkov vrisal v zemljevid. Kot skupino sem obravnaval vse osebkke iste vrste, ki med seboj niso bili oddaljeni več kot nekaj deset metrov. Iz zbranih digitaliziranih podatkov sem s pomočjo programa ArcMap 9.2 zarisal območja

Tabela 1: Število opazovalnih dni na Cerkniškem polju med letoma 1991 in 2010

Table 1: Number of observation days at Cerknica polje in the 1991–2010 period

Leto / Year	Št. dni / No. of days
1991–1992	113
1993	16
1994	21
1995	16
1996	33
1997	12
1998	9
1999	9
2000	29
2001	10
2002	10
2003	5
2004	9
2005	5
2006	8
2007	66
2008	61
2009	87
2010	84

pojavljanja vrst. Lokacije opazovanj sem med seboj povezal po principu minimalnega konveksnega poligona (MCP), ki sem ga zaradi pričakovane napake pri vnašanju podatkov ter premikanja opazovanih osebkov obdal s stometrskim pasom. Iz tako dobljenega poligona sem izrezal območja z očitno neprimernim habitatom za posamezno vrsto oziroma skupino ptic (npr. gozd in travnike pri liski *Fulica atra*), ali v primeru večjega dela območja brez podatka znotraj poligona, dobljenega po metodi MCP, izrisal konkavni poligon (npr. pri kormoranu *Phalacrocorax carbo*). Pri skupinah ali vrstah, kjer so se podatki očitno nadaljevali po potokih navzgor, sem vključil meje potoka do zadnje lokacije opazovanja in to pripel k poligonu, izrisanemu po prej omenjeni metodi. Pri vseh vrstah sem uporabil opazovanja iz obdobja 2007/2008. Izjema je rdečenoga postovka *Falco vespertinus*, pri kateri sem zaradi velikih razlik med pogostostjo in številčnostjo med leti uporabil podatke tudi iz leta 2008, ko je bila vrsta bistveno številčnejša (BORDJAN 2010B). Območja večjih zgostitev podatkov, t.j. vsaj pet opazovanj posamezne vrste ali skupine vrst (npr. lunji *Circus*) v različnih dekadah na lokacijah, ki med seboj niso bile oddaljene več kot 200 m, sem na zemljevidu zarisal kot območja pogostega pojavljanja. Kot območja srednje pogostega pojavljanja sem zarisal

območja, kjer sem v različnih dekadah zabeležil vsaj tri opazovanja na lokacijah največ 300 m narazen (izvzeta so območja, ki jih pokriva kriterij za območja pogostega pojavljanja). Kot območja pogostega pojavljanja sem zarisal tudi območja prenočevanja posameznih vrst (npr. kormoran, pepelasti lunj), ki ga sicer v obdobju 2007/2008 nisem sistematično beležil. Pri združevanju vrst v skupine sem upošteval podobnost njihovih ekoloških zahtev. Skupine, ki sem jih obravnaval, so: labodi in gosi, race iz rodu *Anas*, race iz rodov *Aythya*, *Bucephala* in *Mergellus*, čaplje iz rodov *Ardea* in *Egretta*, ponirki, lunji, vrste pobrežnikov iz družin Recurvirostridae, Charadriidae in Scolopacidae z izjemo velikega škurha *Numenius arquata* ter galebi Laridae. Poleg teh skupin ptic sem zarisal še območja pojavljanja za posamezne izbrane vrste: kormorana, kačarja *Circaetus gallicus*, belorepca *Haliaeetus albicilla*, rdečenoga postovko, lisko, žerjava *Grus grus* in velikega škurha.

3.5. Naravovarstveno vrednotenje

Varstvene kategorije, tako na nacionalni kot mednarodni ravni, sem razvrstil glede na kategorije za gnezdilke, opisane v Božič *et al.* (2009). Tem sem dodal še negnezdeče vrste, ki na območju med prezimovanjem ali selitvijo dosegajo vsaj 0,1 % relevantne biogeografske populacije. Biogeografske populacije vodnih ptic in njihove pragovne vrednosti sem povzel po DELANY & SCOTT (2006). Za ujede sem velikosti ustreznih biogeografskih populacij izračunal enako kot DENAC *et al.* (2011), tako da sem od celotne evropske gnezdeče populacije odštel gnezdeče populacije tistih držav, iz katerih zagotovo ne izvirajo osebk, ki se selijo čez Slovenijo glede na podatke v CRAMP (1998).

Ocene selitvenih populacij vodnih ptic in ujed sem napravil na podlagi podatkov popisov v letih 2007–2010 in jih podajam z intervalom. Minimum je izpeljan iz razlik v številu osebkov med posameznimi pentadami selitvenega obdobja – t.j. k oceni sem prišteval samo osebk, ki so presežali število zabeleženo v predhodni pentadi. Pri lunjih sem pri tem upošteval tudi spolno razmerje osebkov v posamezni pentadi. Maksimum je seštevek pentadnih viškov ob predpostavki, da je šlo vselej za druge osebk. Ocene populacij manjših od 100 sem zaokrožil na desetice, večje pa na stotice.

Med vsemi varstveno pomembnimi vrstami sem izbral varstveno najpomembnejše po naslednjih kriterijih:

- na območju gnezdi vsaj 20 % slovenske populacije,
- vrsta iz Dodatka 1 Direktive o ohranjanju

prostoživečih ptic (79/409/EGS) z vsaj 10 % slovenske gnezdeče populacije na območju raziskave,

- vrsta evropske varstvene pozornosti – SPEC 1, 2 in 3 (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004) z vsaj 10 % slovenske gnezdeče populacije na območju raziskave,
- vrsta globalne varstvene pozornosti (IUCN 2012) z vsaj 5 % slovenske gnezdeče populacije na območju raziskave,
- na območju se pojavlja ca. 1 % biogeografske populacije vrste.

Če ni drugače zapisano, sem za velikost slovenske populacije uporabil ocene iz BIRDLIFE INTERNATIONAL (2004).

4. Rezultati in diskusija

4.1. Število vrst in osebkov

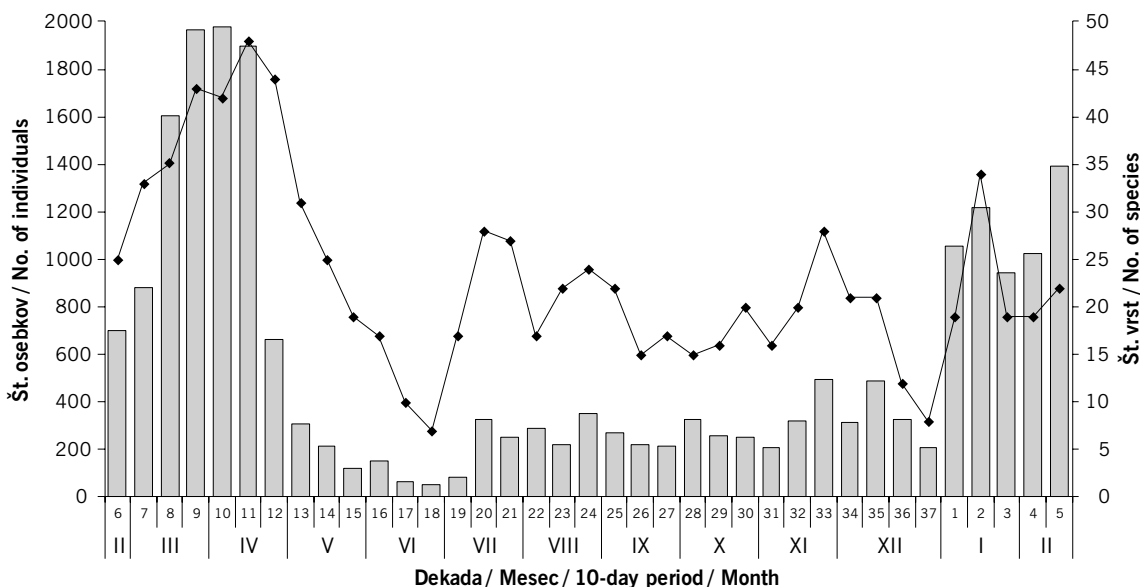
Na območju raziskave je bilo v enoletnem obdobju 2007/2008 zabeleženih 83 vrst vodnih ptic in ujed, kar je podobno kot v letih 1991 (82) in 1992 (78) (KMECL & RIŽNER 1993). To število je podobno tudi povprečnemu številu zabeleženih vrst na zadrževalniku Medvedce v obdobju 2002–2007 (80) (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in nekoliko manjše od povprečja za obdobje 2008–2011 (92), predvsem zaradi povečanega števila terenskih dni ter rednih večernih štetij različnih vrst na prenočiščih na zadrževalniku v zadnjih letih (*lastni podatki*). Skupaj je bilo do konca leta 2010 na območju raziskave zabeleženih 129 vrst vodnih ptic in ujed, kar je 70,5 % vseh predstavnikov teh dveh skupin, zabeleženih v Sloveniji (183 vrst, glej Božič 2001B). Na zadrževalniku Medvedce je skupno število ugotovljenih vrst podobno, saj je bilo do konca leta 2008 opazovanih 115 vodnih vrst in ujed (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), še nadaljnjih 15 pa do konca leta 2011 (*lastni podatki*). Na območju raziskave 11 vrst, ki so bile opazovane pred 31. 12. 1992, po tem datumu ni bilo več ugotovljenih. Po 31. 12. 1992 je bilo zabeleženih 14 novih vrst, od teh so bile tri zabeležene v obdobju 2007–2010 (rjasta kozarka *Tadorna ferruginea*, črna rasa *Melanitta nigra* in kričava čigra *Sterna sandvicensis*).

Število opazovanih vrst na območju raziskave v obdobju 2007/2008 se je povečevalo med začetkom februarja in koncem aprila, z največ opazovanimi vrstami v drugi dekadi aprila (48). Po tem višku je število opazovanih vrst zaradi presahlega jezera strmo padlo in doseglo najnižjo vrednost konec junija (7). Nato se je ponovno povečalo in nihalo do konca zime,

z največ opazovanimi vrstami (28) v drugi polovici leta v 20. in 33. dekadi (slika 4). V grobem je bila dinamika števila opazovanih vrst podobna tudi v letih 1991–1992, le da je bil spomladanski višek takrat zabeležen v maju, najmanj opazovanih vrst pa je bilo v juliju (KMECL & RIŽNER 1993). Na zadrževalniku Medvedce je bilo v obdobju 2002–2008 največ vrst med spomladansko selitvijo prav tako opazovanih v drugi dekadi aprila. Razlika je v jesenski selitvi, ki je na zadrževalniku bolj izrazita s povprečno 40 opazovanimi vrstami v času med 23. in 26. dekadno (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), medtem ko je bilo na območju raziskave v tem času povprečno zabeleženih 21 vrst. Manj vrst je predvsem zaradi presahlega jezera v obdobju jesenske selitve številnih vrst, ki jih zato v tem delu leta sploh ni. Najmanj zabeleženih vrst na območju raziskave je bilo v 18. in 37. dekadi, ko je bilo opazovanih sedem oziroma osem vrst. V obeh dekadah je skromno število vrst verjetno posledica majhne vodne površine, ki je bila v 37. dekadi tudi skoraj v celoti zaledenela.

Podobno kot število vrst se je tudi skupno število zabeleženih osebkov na območju raziskave v obdobju 2007/2008 povečevalo do konca marca in nato ostalo podobno do sredine aprila (1978 os.). Z znižanjem gladine vode se je zmanjšalo tudi število osebkov in se izraziteje ponovno povečalo šele januarja 2008, ko so se

na območju raziskave zadrževale številne prezimovalke. Majhno število osebkov med majem in avgustom je zagotovo posledica presahlega jezera, vendar pa se v nasprotju s pričakovanji z dvigom gladine septembra le to ni povečalo. V letih 1991–1992 je voda na območju raziskave ostala dlje in posledično je število osebkov upadlo kasneje, šele junija. V nasprotju z obdobjem 2007/2008 je bil v tem obdobju maksimum opazovanih osebkov dosežen novembra in decembra (KMECL & RIŽNER 1993). Obe številni obdobji na območju raziskave se močno razlikujeta od dinamike pojavljanja vodnih ptic in ujed na zadrževalniku Medvedce, kjer se največ osebkov zadržuje med avgustom in septembrom, predvsem zaradi tam letujočih vodnih ptic (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Prav tako se razlikujeta od dinamike pojavljanja vodnih ptic na akumulacijah v Pesniški dolini, kjer vodna telesa pozimi pogosto zaledenijo in je ptic manj (BIBIČ 1988). Dinamika števila vrst na območju raziskave je bolj podobna tisti na Dravi v Mariboru (LOGAR 2009) ter na savskih (TRONTELJ 1992, JANČAR *et al.* 2007) in dravskih (L. BOŽIČ *osebno*) akumulacijah, kjer je največ osebkov v jesensko-zimskem času. Podobno kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) so opazna bistveno manjša nihanja števila vrst kot na manjših vodnih površinah, kot sta ribnik Vrbje (VOGRIN 1996A) in Žovneško jezero (VOGRIN 2005).

Slika 4: Letna dinamika števila vrst (linije) in skupnega števila osebkov (stolpci) vodnih ptic in ujed po dekadah na območju Cerkniškega polja med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008

Figure 4: Yearly dynamics of the number of species (lines) and total number of individuals (bars) of waterbirds and raptors during 10-day periods in the area of Cerknica polje between end of February 2007 and mid-February 2008

4.2. Statusi vrst

Do leta 2010 je imelo na območju raziskave med vodnimi pticami in ujedami skupaj 27 vrst status gnezdilke (POLAK 1993 & 2002, RUBINIĆ 1994A, KEBE 2004, FEKONJA 2007). Poleg teh je bilo še sedem vrst

(črna štokrlja *Ciconia nigra*, sršenar *Pernis apivorus*, kačar, belorepec, skobec, kragulj *Accipiter gentilis*, sokol selec *Falco peregrinus*) gnezdilke okolice, ki so imele na območju raziskave status prehranskih gostij. V letu 2007 je vključno z gnezdilkami okolice gneznilo ali poskušalo gnezdit 24 vrst (tabela 2). Kljub velikosti

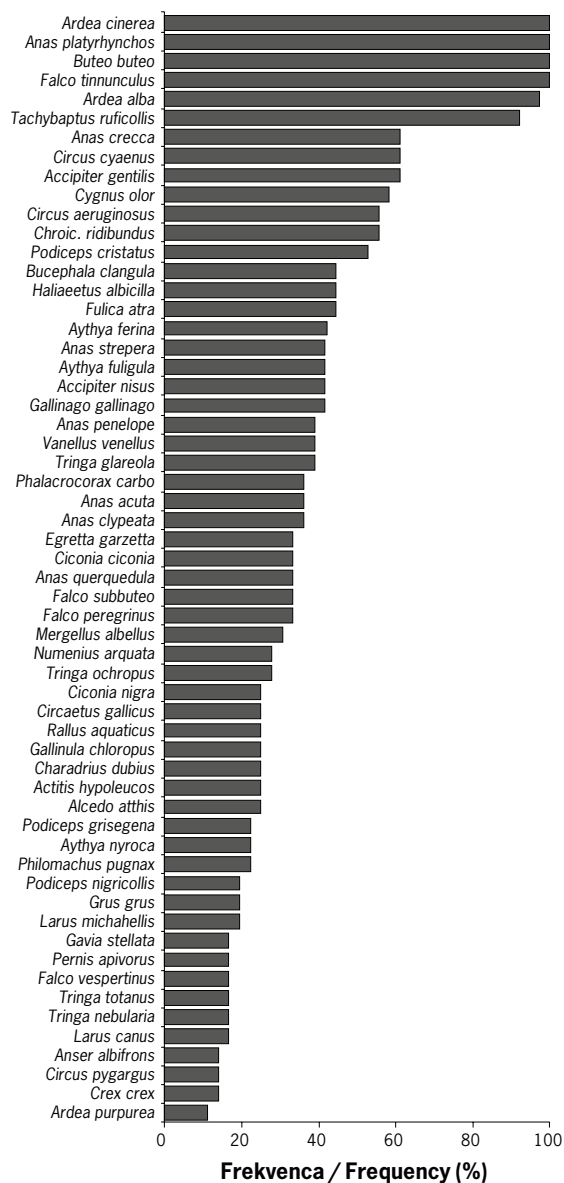
Tabela 2: Ocena števila parov gnezdilke Cerknškega polja in okolice v različnih opazovalnih obdobjih

Table 2: Estimate of the number of breeding pairs at Cerknica polje with its surroundings in different observation periods

Vrsta / Species	Gnezdeča populacija / Nesting population			
	2007–2010	1991–1992	Druga obdobja (leto) / Other periods (year given)	
<i>Anas crecca</i>	0–2	+	?	
<i>Anas platyrhynchos</i>	> 100	> 100	> 50	1994 ⁴ , 1996 ¹⁸
<i>Anas querquedula</i>	0–8	1–10	10–20	1994 ⁹
<i>Anas clypeata</i>	0	0–10	5–10	1993 ¹¹ , 2000 ¹⁸
<i>Aythya ferina</i>	0–2	+	?	
<i>Aythya nyroca</i>	0–9	+	1–5	
<i>Aythya fuligula</i>	0–1	> 10	0–1	1996 ¹²
<i>Botaurus stellaris</i>	1–3	min. 2	1–2	1995 ⁴ , 1996 ^{4,18} , 2002 ⁶ , 2004 ⁷
<i>Ardea cinerea</i>	0	0	1	80. leta / 1980s ¹ , 1995 ⁸
<i>Ciconia nigra</i>	1–2	1	1	1995 ⁹
<i>Ciconia ciconia</i>	1	0	1	70. leta / 1970s ¹⁹ , 2004 ¹⁰
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	> 14	++	?	
<i>Podiceps cristatus</i>	17–28	10	20–30	2004 ³
<i>Podiceps grisegena</i>	6–9	3–4	4–6	1995 & 1996 ⁴ , 2005 ⁵
<i>Pernis apivorus</i>	0–2	1–2	?	1992 ¹⁸
<i>Haliaeetus albicilla</i>	1	1	1	1993 ^{4,13} , 1996 ⁴
<i>Circaetus gallicus</i>	1–2	1	1–2	1993, 1994 & 2000 ⁴
<i>Accipiter gentilis</i>	2–3	+	?	
<i>Accipiter nisus</i>	1–2	0	?	
<i>Buteo buteo</i>	8–22	++	?	
<i>Falco tinnunculus</i>	4–6	1–2	?	
<i>Falco subbuteo</i>	4–6	1–2	?	
<i>Falco peregrinus</i>	1	1	?	
<i>Rallus aquaticus</i>	> 2	> 5	?	
<i>Porzana porzana</i>	12 ²	> 6	14–31	2002 ¹⁴
<i>Porzana parva</i>	6 ²	> 2	2–12	2002 ¹⁴
<i>Crex crex</i>	34	70	35–101	1993–2004 ¹⁵
<i>Gallinula chloropus</i>	5	F	?	
<i>Fulica atra</i>	> 50	> 30	?	
<i>Vanellus vanellus</i>	0–4	20–25	25	1993 ⁴
<i>Gallinago gallinago</i>	?	5–7	10–15	2011 ¹⁶
<i>Numenius arquata</i>	2–5	0–2	1–2	1996 ¹⁷ , 1997 ¹⁸
<i>Actitis hypoleucos</i>	0	0	2–4	1996 ¹⁸
<i>Tringa totanus</i>	?	4–8	1–2	1993 & 1994 ⁴

++ številna gnezdilka brez kvantitativne ocene, + maloštevilna gnezdilka brez kvantitativne ocene, F – populacija izrazito niha, ? – ni podatka / ++ abundant breeding bird without quantitative estimate available, + sparse breeding bird without quantitative estimate available, F – fluctuating population, ? – no data

¹ POLAK (2002), ² RUBINIĆ *et al.* (2008), ³ BORDJAN (2007B), ⁴ B. RUBINIĆ *osebno*, ⁵ DENAC (2005), ⁶ D. DENAC *osebno*, ⁷ L. KEBE *osebno*, ⁸ T. MIHELČIČ *osebno*, ⁹ SENEGAČNIK *et al.* (1998), ¹⁰ KEBE (2004), ¹¹ RUBINIĆ (1994A), ¹² J. KUS VEENVLIET *osebno*, ¹³ RUBINIĆ (1993), ¹⁴ VUKELIČ & PRELOVŠEK (2003), ¹⁵ POLAK *et al.* (2004), ¹⁶ DENAC *et al.* (2011), ¹⁷ FEKONJA (2007), ¹⁸ POLAK (2000), ¹⁹ GREGORI (1979)

Slika 5: Frekvence pojavljanja vodnih ptic in ujed na Cerknškem polju med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008 (prikazane vrste s frekvenco > 10 %)

Figure 5: Frequencies of waterbirds and raptors, recorded in the area of Cerknica polje between the end of February 2007 and mid-February 2008 (species with frequency > 10% are depicted)

območja raziskave je skupno število ugotovljenih gnezdiljk nekoliko manjše od tistega na zadrževalniku Medvedce (36 vrst) (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Delno gre vzrok za to pripisati velikosti in slabši preglednosti območja, ko je težje odkriti maloštevilne in težko

opazne gnezdilke.

Na območju raziskave je imelo status celoletne vrste šest vrst (mlakarica *Anas platyrhynchos*, velika bela čaplja *Ardea alba*, siva čaplja *Ardea cinerea*, mali ponirek *Tachybaptus ruficollis*, kanja *Buteo buteo*, postovka *Falco tinnunculus*), kar je ena (mali ponirek) več kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Razliko pripisujem predvsem pogostejši nezaledenosti delov vodne površine na območju raziskave. Status preletnega gosta je imelo 118 vrst oziroma 91,5 % vseh ugotovljenih vodnih ptic in ujed, kar je več kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), kjer je bilo takšnih vrst do konca leta 2008 natančno 100. Med zabeleženimi vrstami je 34 izjemnih in 21 redkih gostov. Dobra polovica (18) izjemnih gostov je bila na območju raziskave opazovana samo enkrat. Zimskih gostov je bilo 40, prezimovalcev pa je bilo poleg šestih celoletnih še 10 nadaljnjih vrst (labod grbec *Cygnus olor*, konopnica *Anas strepera*, krehelj *A. crecca*, sivka *Aythya ferina*, čopasta črnica *Aythya fuligula*, zvonec, mali žagar *Mergellus albellus*, kormoran, pepelasti lunj in liska *Fulica atra*). 34 vrst je imelo status poletnega gosta, status letovalca pa je imel poleg celoletnih vrst samo še rjavi lunj *Circus aeruginosus*. Statusi vseh ugotovljenih vrst so pregledno predstavljeni v Dodatku 2.

4.3. Frekvenca in dominanca vrst

V vseh dekadah med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008 sem zabeležil štiri vrste (mlakarica, siva čaplja, kanja in postovka). V več kot 90 % dekad sem zabeležil še eno nadaljnjo vrsto (velika bela čaplja), v več kot 50 % dekad pa skupaj 12 vrst (slika 5). Zanimivo je, da v letih 1991–1992 nobena vrsta ni bila zabeležena v vseh dekadah in samo dve (mlakarica in kanja) v več kot 90 % ter skupaj devet v več kot 50 % dekad (KMECL & RIŽNER 1993). Pri petih vrstah (labod grbec, velika bela čaplja, siva čaplja, kormoran, postovka) je med obema obdobjema opazen velik porast v frekvenci pojavljanja. Z izjemo postovke je bilo pri preostalih štirih vrstah v tem času zabeleženo povečanje številčnosti tako v Sloveniji (ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010) kot drugod v Evropi (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004, DELANY & SCOTT 2006). Pri večini vodnih ptic je bila frekvenca pojavljanja v obdobju 2007/2008 nekoliko nižja kot v letih 1991–1992, predvsem zaradi krajšega trajanja poplav. V obdobju 2007/2008 sem devet vrst zabeležil samo enkrat. Takih vrst je bilo v letih 1991–1992 kar 27 (KMECL & RIŽNER 1993).

V opazovalnem obdobju 2007/2008 smo skupaj

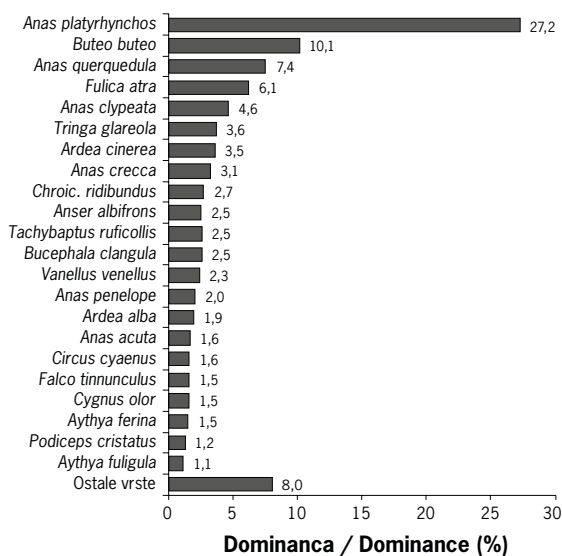
Tabela 3: Primerjava dominanc evdominantnih (stopnja dominance > 10 %) in dominantnih vrst (stopnja dominance 5–10 %) v posameznem mesecu med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008 na Cerkniskem polju (N je skupno število osebkov v mesecu)

Table 3: Comparison of dominances between evdominant (dominance > 10%) and dominant species (dominance 5–10%) in individual months between the end of February 2007 and mid-February 2008 at Cerknica polje (N is total number of individuals per month)

Vrsta / Species	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	2007/2008
N	3224	3120	4452	4537	646	271	669	864	709	837	1022	1351	21.702
<i>Cygnus olor</i>												6,8	
<i>Anser albifrons</i>	9,3	7,5											
<i>Anas penelope</i>										8,0			
<i>Anas crecca</i>									5,6	15,0			
<i>Anas platyrhynchos</i>	53,3	42,5	13,5	15,1	42,3	27,0	18,8	24,5	21,0	24,6	7,7	34,2	27,2
<i>Anas acuta</i>			5,0										
<i>Anas querquedula</i>			16,5	18,1									7,4
<i>Anas clypeata</i>			10,8	10,8									
<i>Aythya ferina</i>		5,8											
<i>Bucephala clangula</i>		7,2											
<i>Ardea alba</i>					5,1		5,2					6,4	
<i>Ardea cinerea</i>					9,4	16,9	8,4	13,2	9,7	6,7	5,4		
<i>Circus cyaneus</i>											6,8	5,0	
<i>Buteo buteo</i>	7,7	6,0			9,1	18,7	15,7	25,3	38,6	26,2	25,7	27,0	10,1
<i>Falco tinunculus</i>							5,2	6,4	9,2				
<i>Fulica atra</i>		9,2	10,3	10,1	5,3								6,1
<i>Vanellus vanellus</i>			5,0								7,3		
<i>Tringa glareola</i>				15,9									
<i>Tringa totanus</i>						7,5							
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>						10,5	27,2				15,6		
<i>Larus michahellis</i>							5,6						

prešteli 21.702 osebkov, kar je podobno kot v enoletni raziskavi na Dravi med Mariborskim jezerom in jezom v Melju (LOGAR 2009) ter bistveno manj kot na dravskih akumulacijah, kjer se lahko pozimi v enem dnevu zbere več kot 15.000 vodnih ptic (npr. ŠTUMBERGER 1999), in na zadrževalniku Medvedce, kjer je bilo v posameznem letu skupaj prešteti med 44.443 in 70.320 osebkov (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). V obdobju 2007/2008 sta bili na območju raziskave samo po dve vrsti dominantni (reglja in liska) oziroma evdominantni (mlakarica, kanja) (slika 6). Najštevilčnejša vrsta je bila mlakarica, ki je sestavljala 27,2 % vseh prešteti osebkov. Mlakarica, ki je sicer najpogostejša in najbolj razširjena rasa v Evropi (SCOTT & ROSE 1996), je bila tudi v raziskavah na drugih vodnih površinah po Sloveniji vselej ena izmed dveh najštevilčnejših vrst (TRONTELJ 1992, VOGRIN 1996A & 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, LOGAR 2009). V obdobju 2007/2008 je imelo 37 vrst dominanco

večjo od 0,1%. Majhno število evdominantnih in dominantnih ter veliko število vrst z dominanco malo nad 0,1 % je podobno kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Območje raziskave v različnih delih leta zagotavlja ustrezne razmere različnim vrstam. To potrjujejo dominanc vrst po posameznih mesecih. V vseh mesecih, z izjemo novembra, je bila evdominantna vrsta mlakarica. Z izjemo marca in aprila je bila v vseh mesecih dominantna, med junijem in decembrom pa celo evdominantna vrsta, tudi kanja. Med januarjem in aprilom so prevladoval vrste, vezane na vodne habitate, kot so race (mlakarica, dolgorepa rasa *Anas acuta*, reglja, rasa žličarica, sivka, zvonec), gosi (beločela gos *Anser albifrons*) in tukalice (liska) (tabela 3). V primerjavi z zadrževalnikom Medvedce (gledano celotno obdobje 2002–2008) je bilo število dominantnih vrst na območju raziskave večje februarja in marca ter med julijem in oktobrom, v drugih mesecih

Slika 6: Dominance vodnih ptic in ujed na Cerknškem polju med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008 (prikazane so vrste z dominanco večjo od 1 %).

Figure 6: Dominances of waterbirds and raptors in the area of Cerknica polje between the end of February 2007 and mid-February 2008 (only species with dominance exceeding 1% are given)

pa je bilo primerljivo. Med julijem in oktobrom so bile na zadrževalniku izrazito evdominantne 2–3 vrste, ki takrat dosežejo višek številčnosti (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Nasprotno je bilo v tem času na območju raziskave skupno število osebkov relativno majhno in je vsako opazovanje večjega števila osebkov posamezne vrste pomembno vplivalo na dominanco. V februarju in marcu pa je bila razlika predvsem zaradi obdobja zadrževanja posameznih osebkov. Na območju raziskave so se race in liske, ki imajo višek selitve prav v tem času, zadrževale dalj časa in so bila velika števila zabeležena v več zaporednih dekadah. Na zadrževalniku Medvedce pa so bila velika števila osebkov teh vrst zabeležena samo v eni dekadi in še to ne vsako leto (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), kar je verjetno posledica majhnosti območja.

4.4. Območja pojavljanja ptic

Za vodne ptice iz skupin plovcev Anatidae in ponirkov Podicipedidae ter kormorana in liske so bila območja pogostejšega pojavljanja predvsem na predelu med ponori Rešeto, Vodonos in Retje ter na predelu med Goričico, Ključem, sotočjem Lipsensjčice in Stržena ter Levišči.

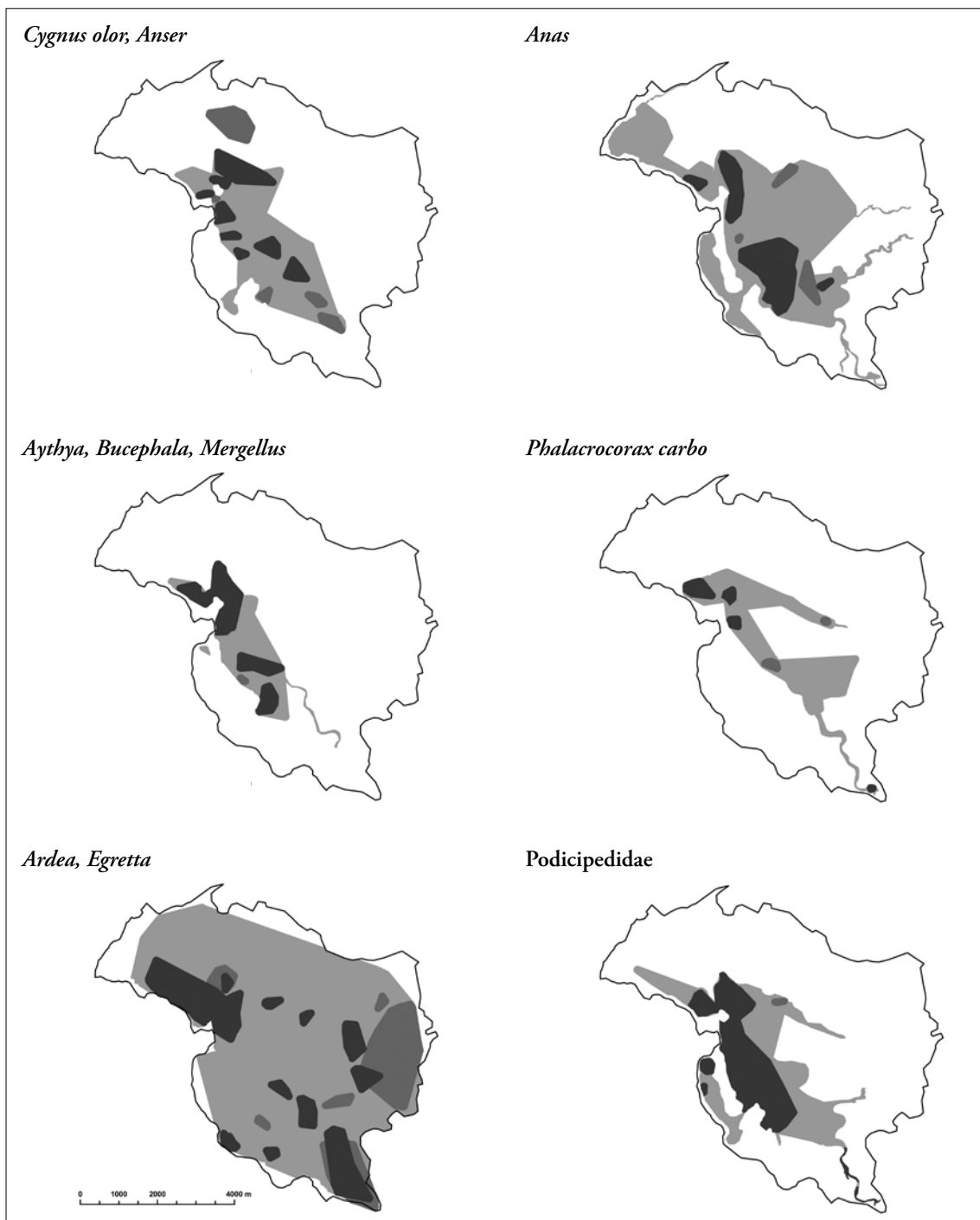
Vrste, ki se pojavljajo na predelih z globljo vodo

(npr. ponirki in race potapljavke), so imele manjša območja pojavljanja. Najmanjše območje pojavljanja je imel kormoran, katerega območje pogostejšega pojavljanja je bilo omejeno le na območja ponorov, ob Strženu, na sotočju Obrha in Zemuna ter ob Žerovniščici.

Z nekoliko večjim območjem pojavljanja sledi skupina rac iz rodov *Aythya*, *Bucephala* in *Mergellus*, ki iščejo hrano s potapljanjem in so bile zabeležene na območju med Rešetom in Levišči ter na Strženu do mostu pri Gorenjem Jezeru. Ponirki in lisca so imeli še nekoliko večje območje pojavljanja, ki poleg prej naštetih delov območja raziskave vključuje še Zadnji kraj. Območje pojavljanja labodov in gosi je vključevalo tudi območje vzhodno od ceste med Cerknico in Dolenjim Jezerom, predvsem zaradi prehranjevanja gosi na travnikih.

Galebi, čaplje in pobrežniki so se pojavljali na bistveno večjem območju kot prej omenjene skupine in so bili pogostejši na predelih s plitvo poplavljenimi travniki in ob potokih. Manj pogosto so se pojavljali tudi na travniških površinah, kjer ni bilo vode. Podobno območje pojavljanja so imeli lunji in rdečenoga postovka, le da so območja pogostejšega pojavljanja pri teh vrstah ležala na obrobju območja raziskave. Sive čaplje so v primerjavi z velikimi belimi čapljami za prehranjevanje pogosteje uporabljale travnike, tako da so se navadno zadrževale nekoliko bolj na obrobju obravnavanega območja, predvsem na njegovem severnem in vzhodnem delu. Območja pojavljanja različnih skupin in vrst ptic na Cerknškem polju so prikazana na sliki 7.

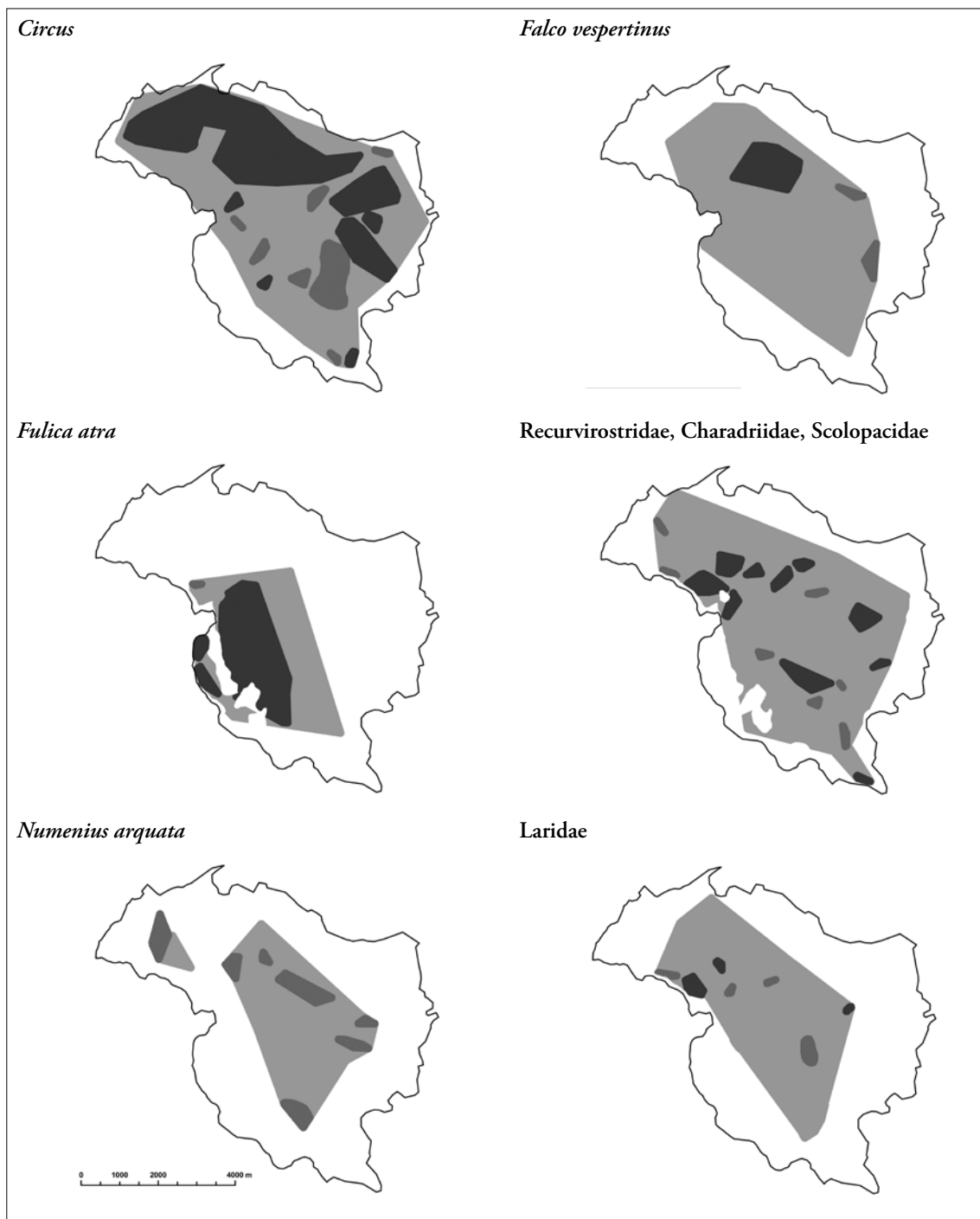
Gledano v celoti pa predeli z manj pogostim pojavljanjem omenjenih vrst oziroma skupin ptic ležijo na obrobju območja raziskave ter v okolici naselja Dolenje Jezero. Manjše število opazovanj sredi obravnavanega območja med Žerovniščico in Strženom, ki ga večinoma porašča trst *Phragmites australis*, je verjetno posledica slabše preglednosti tega dela območja in ne dejanskega redkejšega pojavljanja ptic na tem predelu (slika 8). Zaradi velikih razlik v gladini med posameznimi leti domnevam, da nastajajo razlike v obsegu in razporeditvi območij pogostejšega pojavljanja med posameznimi leti.

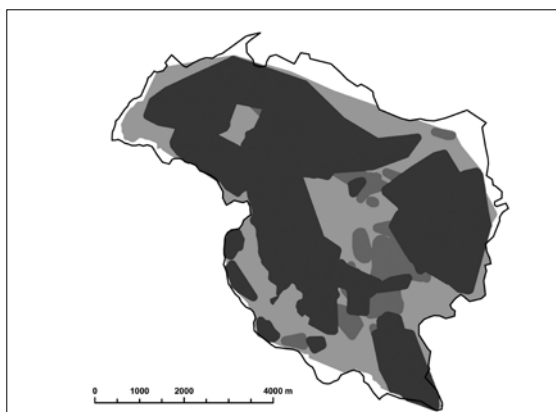

Slika 7: Območja pojavljanja različnih skupin in vrst ptic na Cerkniskem polju med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008 (temno siva – območja pogostega pojavljanja, siva – območje srednje pogostega pojavljanja, svetlo siva – celotno območje pojavljanja)

Figure 7: Areas of occurrence of different bird groups and species at Cerknica polje between the end of February 2007 and mid-February 2008 (dark grey – areas of regular occurrence, grey – areas of frequent occurrence, pale grey – the entire area of occurrence)

Nadaljevanje slike 7 / Continuation of Figure 7

Slika 8: Območje pojavljanja naslednjih skupin oziroma vrst ptic na Cerkniskem polju med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008: labodi in gosi, race iz rodu *Anas*, rodov *Aythya*, *Bucephala* in *Mergellus*, kormoran *Phalacrocorax carbo*, čaplje iz rodov *Ardea* in *Egretta*, ponirki, lunji, rdečenoga postovka *Falco vespertinus*, liska *Fulica atra*, pobrežniki iz družin *Recurvirostridae*, *Charadriidae*, *Scolopacidae*, galebi ter kačar *Circaetus gallicos*, belorepec *Haliaeetus albicilla* in žerjav *Grus grus* (temno siva – območje pogostega pojavljanja, siva – območje srednje pogostega pojavljanja ter pojavljanje kačarja, belorepca in žerjava, svetlo siva – celotno območje pojavljanja)

Figure 8: Areas of occurrence of the following bird groups and species at Cerknica polje between the end of February 2007 and mid-February 2008: swans and geese, dabbling ducks, ducks from the genera *Aythya*, *Bucephala* and *Mergellus*, Cormorant *Phalacrocorax carbo*, herons and egrets from the genera *Ardea* and *Egretta*, grebes, harriers, Red-footed Falcon *Falco vespertinus*, Coot *Fulica atra*, waders from the genera *Recurvirostridae*, *Charadriidae*, *Scolopacidae*, gulls and Short-toed Eagle *Circaetus gallicos*, White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla* and Crane *Grus grus* (dark grey – areas of regular occurrence, grey – areas of frequent occurrence and occurrence of Short-toed Eagle, White-tailed Eagle and Crane, pale grey – the entire area of occurrence)

4.5. Pregled obravnavanih vrst

4.5.1. Labod grbec *Cygnus olor*

Labod grbec je na območju raziskave prezimovalec ter preletni in poletni gost. Med števničima obdobjema 1991–1992 in 2007/2008 je opazno izrazito povečanje števila opazovanj, saj KMECL & RIŽNER (1993) omenjata samo en podatek iz prejšnjega stoletja. Labod grbec spada med vrste, katerih številčnost se je v Sloveniji v zadnjem desetletju izrazito povečala (BRAČKO 1996, ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010). Zaradi presihajoče narave jezera je dinamika pojavljanja vrste tukaj nasprotna

tisti na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Edina najdba v tujini obročkanega laboda grbca na območju raziskave je iz zime 1994/1995, ko je bil opazovan osebek, obročkan v Gdansku, Poljska (ŠERE 1996). Edini poletni podatek iz julija se časovno ujema s številčnim viškom na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) (slika 9).

4.5.2. Mali labod *Cygnus columbianus*

Mali labod je na območju raziskave izjemen gost s samo enim zimskim podatkom brez datuma iz leta 1946 (GREGORI 1979), kar je eden od dveh podatkov o pojavljanju vrste v Sloveniji (HANŽEL & ŠERE 2011).

4.5.3. Labod pevec *Cygnus cygnus*

Labod pevec je na območju raziskave izjemen gost s samo dvema podatkom (KMECL & RIŽNER 1993). V Sloveniji je labod pevec redka vrsta, s skupaj 14 znanimi podatki (HANŽEL & ŠERE 2011).

Opazovanja (2 podatka):

- (1) 10. 4. 1889, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 15. 12. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1992B)

4.5.4. Njivska gos *Anser fabalis*

Njivska gos je na območju raziskave redka gostja s samo štirimi zbranimi podatki. Zadnjič je bila zabeležena leta 1996.

Opazovanja (4 podatki):

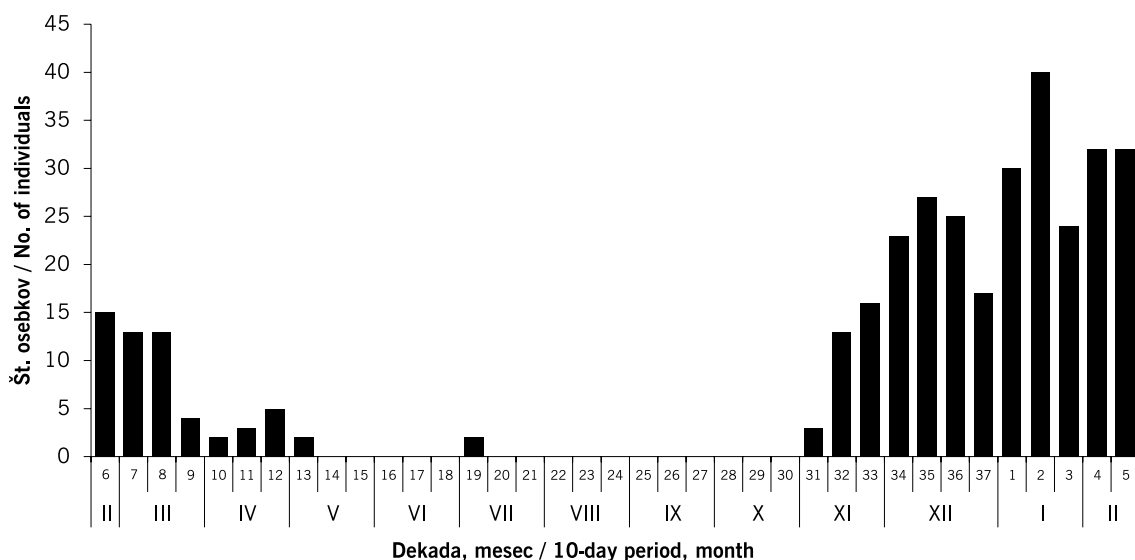
- (1) 11. 3. 1974, 34 os. (GREGORI 1979)
- (2) 1. 12. 1991, 12 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 5. 3. 1994, 20 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (4) 9. 3. 1996, 3 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

4.5.5. Beločela gos *Anser albifrons*

Beločela gos je na območju raziskave redka gostja. Zanimivo je zadrževanje do 122 osebkov v drugi polovici zime 2007/2008. V tem času so se gosi pogosto prehranjevale na travnikih na območju Viševk. V obdobju 1991–1992 in pred tem beločela gos na območju raziskave ni bila opazovana (KMECL & RIŽNER 1993). Prvič je bila zabeležena šele leta 1996 (A. VREZEC *osebno*).

Opazovanja (7 podatkov):

- (1) 27. 12. 1996, 1 os. (A. VREZEC *osebno*)
- (2) 15. 1. 2000, 1 os. (ŠTUMBERGER 2000)
- (3) 24. 3. 2000, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)

Slika 9: Dinamika pojavljanja laboda grbca *Cygnus olor* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (21 podatkov)

Figure 9: Dynamics of the Mute Swan *Cygnus olor* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (21 records)

- (4) 11. 1. 2003, 2 os. (ŠTUMBERGER 2005)
- (5) 9. 1.–26. 2. 2008, 9–122 os.
- (6) 2. 12. 2008, 33 os. leti nad Rakekom iz smeri območja raziskave
- (7) 26.–27. 12. 2009, 6 os. (A. ŠKOBERNE osebno)

- (3) 2. 2. 2008, 23 os.
- (4) 5. 2. 2008, 1 os.

4.5.6. Siva gos *Anser anser*

Siva gos je na območju raziskave zimski in preletni gost. V obdobju 1991–1992 se je pojavljala samo med spomladansko selitvijo, ko je bilo opazovanih do 100 osebkov (KMECL & RIŽNER 1993), po tem obdobju pa sta bili tako spomladanska kot jesenska selitev približno enako izraziti. Opazovanje 150 osebkov med jesensko selitvijo leta 2009 je največje opazovano število sivih gosí na območju raziskave ter poleg reke Drave (ŠTUMBERGER 1995) in Škocjanskega zatoka (ŠKORNIK 1982) eno največjih zabeleženih v Sloveniji. V drugem števnem obdobju smo sive gosi opazovali predvsem na območju Retja, med prehranjevanjem na travnikih pa smo jih zabeležili samo enkrat. Med sivimi gosmi, opazovanimi dne 21. 2. 2010, sta bila tudi dva osebka z vratnim obročkom. Oba osebka sta bila v letu pred opazovanjem obročkana na Češkem (D. ŠERE osebno).

Opazovanja 2007/2008 (4 podatki):

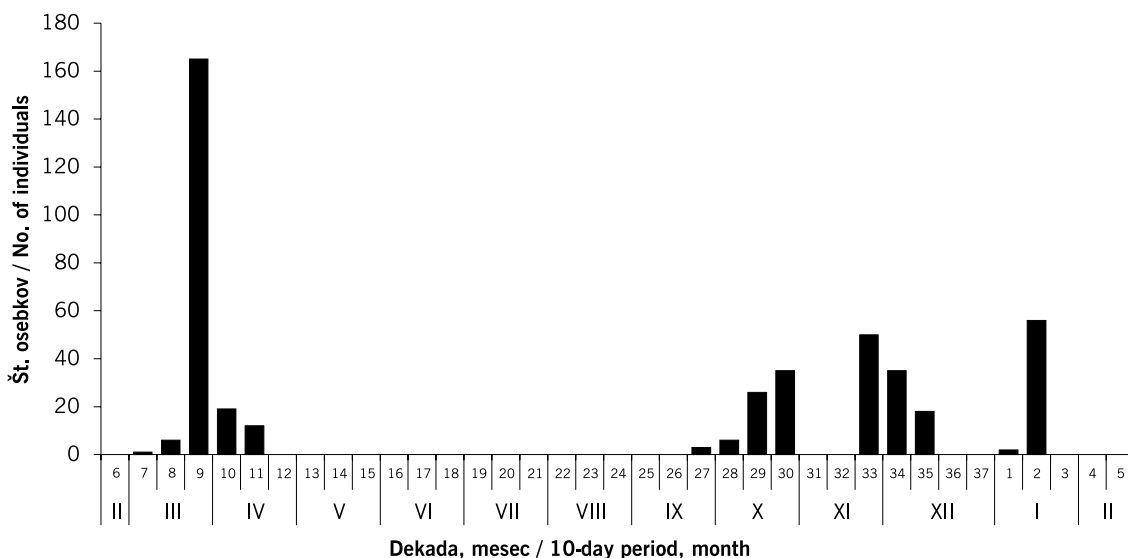
- (1) 16. 10. 2007, 1 os.
- (2) 12. 1. 2008, 4 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 4. 4. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 10. 3. 1995, 16 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 27. 2. 1997, 28 os. (B. RUBINIČ osebno)
- 10. 2. 2002, 106 os. (I. KOGOVŠEK osebno)
- 6. 12. 2006, 54 os. (KMECL 2007)
- 15. 11. 2009, 18 os. (M. CVETKO osebno)
- 17. 11. 2009, 97 os. (A. ŠKOBERNE osebno)
- 7. 12. 2009, 150 os. (A. ŠKOBERNE osebno)
- 21. 2. 2010, 48 os.
- 7. 11. 2010, 93 os. (M. CVETKO osebno)

4.5.7. Belolična gos *Branta leucopsis*

Edini podatek o pojavljanju vrste je zadrževanje enega osebká med 23. 2. in 17. 3. 1991 (KMECL & RIŽNER 1993). Belolična gos je v Sloveniji redka vrsta s tremi opazovanji osebkov nezanesljivega izvora. Tudi opazovanje belolične gosi na območju raziskave je bilo uvrščeno v kategorijo D (vrsta, katere izvor ni bil zanesljivo ugotovljen, vendar obstaja utemeljen sum, da opazovani osebki niso iz prostoživeče populacije) (HANŽEL & ŠERE 2011).

Slika 10: Dinamika pojavljanja žvižgavke *Anas penelope* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (14 podatkov)

Figure 10: Dynamics of the Wigeon *Anas penelope* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (14 records)

4.5.8. Rjasta kozarka *Tadorna ferruginea*

Rjasta kozarka je z enim opazovanjem dne 15. 4. 2008 (BORDJAN & BOŽIČ 2009B) na območju raziskave izjemna gostja. Rjasta kozarka je redka vrsta v Sloveniji in opazovanje na območju raziskave je šele četrto po letu 1950, uvrščeno v kategorijo C (vrsta, ki izhaja iz naturaliziranih populacij v tujini) (HANŽEL & ŠERE 2011).

4.5.9. Duplinska kozarka *Tadorna tadorna*

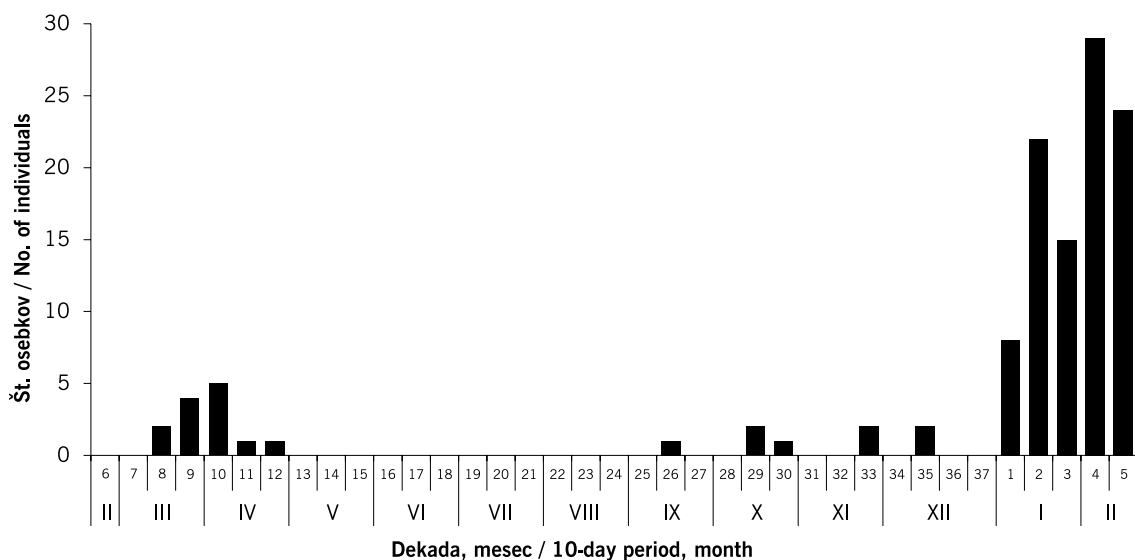
Duplinska kozarka je preletna, poletna in zimska gostja območja raziskave. Z izjemo dveh opazovanj v letih 1992 (KMECL & RIŽNER 1992) in 1996 (B. RUBINIČ *osebno*) so bila vsa opazovanja zbrana po letu 2000. Domnevam, da se je vrsta začela v minule desetletju vsaj v času selitve na območju raziskave redno pojavljati. Opazovanje 24 duplinskih kozark decembra 2009 vključuje za notranjost Slovenije veliko število osebkov. Običajno se v tem delu države pojavlja posamič ali v skupinah z največ nekaj osebkami (ŠTUMBERGER 1986, 1993, 1998 & 2005, KMECL & RIŽNER 1992C, VOGGRIN 1996A, CIGLIČ & TREBAR 1998, KLENOVŠEK 1998, KOČEVAR 1998, SENEGAČNIK *et al.* 1998, BORDJAN 2003A, ŠERE 2008A, BOŽIČ 2008A & 2010, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, LEGIŠA 2009, *lastni podatki*, M. GAMSER *osebno*, L. BOŽIČ *osebno*).

Opazovanja (13 podatkov):

- (1) 25. 4. 1992, 1 ♀ (KMECL & RIŽNER 1992C)
- (2) 8. 2. 1996, 1 ♂ (B. RUBINIČ *osebno*)
- (3) 26. 12. 2000, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (4) 18. 3. 2001, 2 os. (DENAC *et al.* 2001)
- (5) 29. 12. 2002, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (6) 11. 5. 2004, 6 os.
- (7) 18. 1. 2008, 4 os.
- (8) 2. 2. 2008, 1 os.
- (9) 21. 5. 2008, 1 os.
- (10) 26. 8. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (11) 30. 12. 2009, 24 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (12) 20. 3. 2010, 2 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (13) 28. 12. 2010, 2 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.10. Žvižgavka *Anas penelope*

Žvižgavka je na območju raziskave zimska in preletna gostja. Običajno je izrazitejša spomladanska selitev, pri kateri pa se zabeleženi viški med leti razlikujejo. Tako je bil višek leta 2008 v začetku marca, v letu 2007 pa konec marca. Podobno je tudi na zadrževalniku Medvedce, kjer je bil višek spomladanske selitve leta 2007 tako kot na območju raziskave zabeležen konec marca (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). V letih 1992 in 2010 je bil jesenski višek selitve izrazitejši od spomladanskega (KMECL & RIŽNER 1993, *lastni podatki*). Na drugih območjih v Sloveniji, npr. ribnikih

Slika 11: Dinamika pojavljanja konopnice *Anas strepera* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (15 podatkov)

Figure 11: Dynamics of the Gadwall *Anas strepera* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (15 records)

v Pesniški dolini (GREGORI 1989), na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005), ribniku Vrbje (VOGRIN 1996A) ter na akumulacijah srednje Save (TRONTELJ 1992) in Drave (L. BOŽIČ *osebno*), je jesenska selitev žvižgavke izrazitejša od spomladanske (slika 10).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 5. 3. 1994, 150 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 21. 9. 1994, 40 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 17. 4. 1995, 100 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 29. 3. 1996, 70 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 17. 1. 1998, 42 os. (ŠTUMBERGER 1998)
- 31. 10. 2000, 100 os. (P. KMECL *osebno*)
- 12. 11. 2000, 300 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 29. 12. 2002, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 6. 12. 2006, 110 os. (P. KMECL *osebno*)
- 7. 3. 2009, 147 os.
- 5. 2009, 2 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 15. 11. 2009, 70 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 24. 10. 2010, 84 os.
- 28. 10. 2010, 115 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.11. Konopnica *Anas strepera*

Konopnica je na območju raziskave zimska in preletna gostja. V zimi 2007/2008 je na jezeru prezimovala, pri čemer je bil januar 2008 za vrsto nadpovprečen

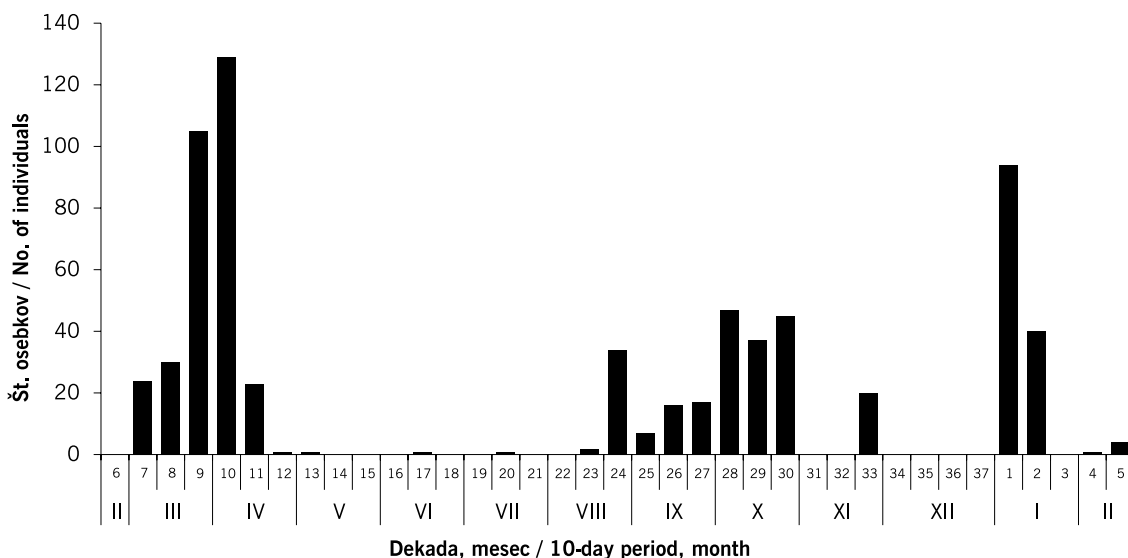
na ravni celotne Slovenije (BOŽIČ 2008A). 29 osebkov, zabeleženih februarja 2008, je tudi največje opazovano število konopnic na območju raziskave. KMECL & RIŽNER (1993) sta v obdobju 1991–1992 zbrala samo tri podatke o pojavljanju te vrste, zato sklepam, da je konopnica v zadnjih letih na območju raziskave pogostejša kot v preteklosti (slika 11).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 27. 11. 1993, 4 os. (RUBINIČ 1994B)
- 11. 12. 1994, 2 ♂, 1 ♀ (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 15. 2. 1995, 10 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 1. 1997, 2 os. (ŠTUMBERGER 1997)
- 25. 12. 2000, 13 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 3. 2005, 10 os. (D. DENAC *osebno*)
- 6. 12. 2006, 18 os. (KMECL 2007)
- 7. 3. 2009, 10 os.
- 5. 12. 2009, 2 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.12. Krehelj *Anas crecca*

Krehelj je na območju raziskave gnezdilec ter poletni, zimski in preletni gost, vsaj v posameznih letih (npr. zima 2009/2010) pa tudi prezimovalc. Na občasno verjetno gnezdenje, ki ga omenjata že GREGORI (1979) in POLAK (1993), sklepamo na podlagi junijskih podatkov, zabeleženih v letih 2007, 2009 (A. ŠKOBERNE *osebno*) in 2010 (M. CVETKO *osebno*).

Slika 12: Dinamika pojavljanja kreheljca *Anas crecca* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (22 podatkov)

Figure 12: Dynamics of the Teal *Anas crecca* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (22 records)

Čeprav je bila dinamika pojavljanja kreheljca na območju raziskave v obdobjih 1991–1992 in 2007/2008 podobna, so med njima tudi velike razlike. Najizrazitejša je v številu opaženih osebkov, ki je v drugem obdobju kar za 10-krat večje kot v prvem. Podobna števila so bila v času selitve sicer nekajkrat zabeležena že kasneje v 90-ih letih. Obdobji selitve se časovno ujemata s selitvijo na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) (slika 12).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 13. 9. 1993, 100 os. (P. KMECL *osebno*)
- 5. 3. 1994, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 11. 1994, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 25. 2. 1995, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 27. 2. 1997, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 11. 4. 2004, 50 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 3. 2005, 150 os. (D. DENAC *osebno*)
- 7. 3. 2009, 50 os.
- 18. 6. 2009, 2 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 10. 4. 2010, 77 ♂, 51 ♀
- 18. 4. 2010, 73 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 11. 7. 2010, 2 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 7. 11. 2010, 60 os. (M. CVETKO *osebno*)

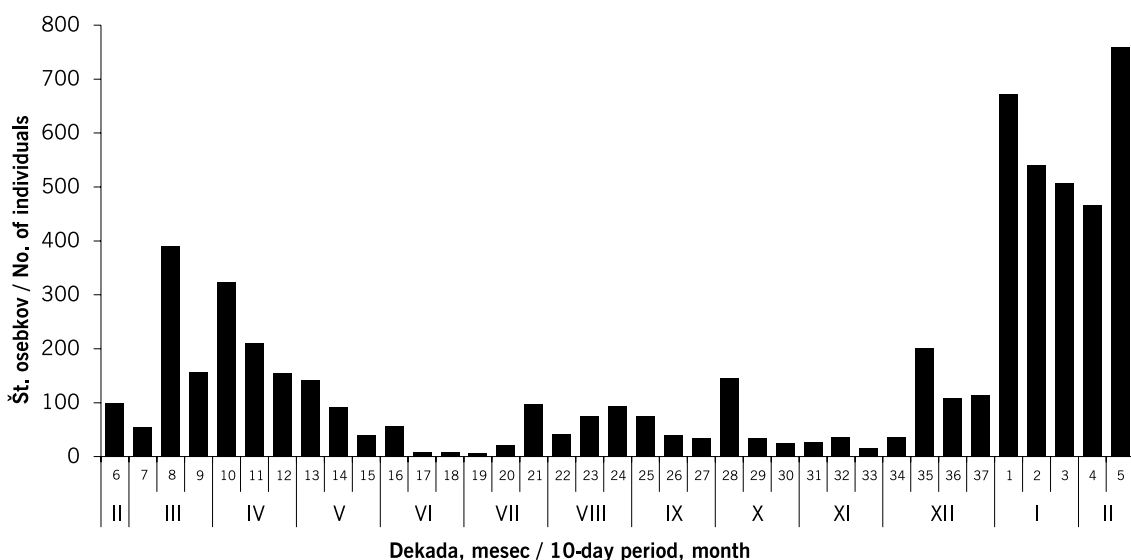
4.5.13. Mlakarica *Anas platyrhynchos*

Mlakarica je na območju raziskave gnezdilka in

celoletna vrsta. Je najštevilčnejša in tudi ena izmed štirih najpogostejših vrst območja, saj je bila zabeležena prav v vseh dekadah obdobja 2007/2008. Mlakarica je tudi nasplošno v Sloveniji najpogostejša in najštevilčnejša vodna ptica (ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, VOGRIN 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A & 2008B, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, LOGAR 2009). V letu 2007 je z gnezdenjem pričelo vsaj 90 parov. Kljub presahlemu jezeru sem kasneje na potokih območja raziskave zabeležil tri speljane družine. V letu 2008 smo samo na območju Levišč opazovali 60 parov mlakaric. Najbolj številna je v zimskem času, kadar je veliko vode. Takrat se na območju raziskave pogosto zadržuje več kot 1000 mlakaric. Na območju raziskave je bila zabeležena tudi najdba osebkov, ki je bil predhodno obročkan na Madžarskem (Božič 2009) (slika 13).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 8. 5. 1993, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 27. 11. 1993, 900 os. (RUBINIČ 1994B)
- 27. 1. 1994, 1300 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 20. 5. 1994, 50 ♂ (B. RUBINIČ *osebno*)
- 25. 2. 1995, 2500 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 1995, 1000 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 5. 5. 1995, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 1. 1997, 1500 os. (ŠTUMBERGER 1997)
- 26. 5. 1997, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

Slika 13: Dinamika pojavljanja mlakarice *Anas platyrhynchos* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (37 podatkov)

Figure 13: Dynamics of the Mallard *Anas platyrhynchos* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (37 records)

- 12. 11. 2000, 1200 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 26. 12. 2000, 1600 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 15. 4. 2008, 60 parov na Leviščih
- 28. 1. 2010, 1398 os.

- 8. 3. 1997, 50 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 2. 1. 1998, 4 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 28. 1. 1998, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 18. 3. 2001, 100 os. (DENAC *et al.* 2001)
- 22. 3. 2009, 50 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 3. 4. 2010, 75 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.14. Dolgorepa raca *Anas acuta*

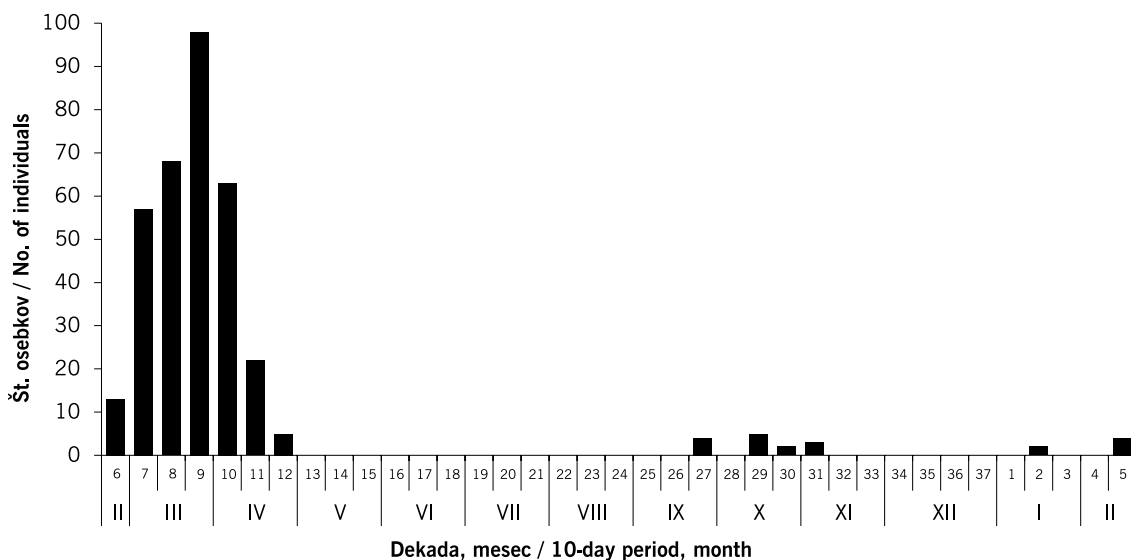
Dolgorepa raca je zimska, preletna in poletna gostja območja raziskave. Status poletne gostje je imela le v števnem obdobju 1991–1992, ko je bila opazovana v juniju (KMECL & RIŽNER 1993). Izrazita je predvsem spomladanska selitev v marcu, med katero se lahko na jezeru zbere tudi več kot sto osebkov (SENEGAČNIK *et al.* 1998). Glede na število opazovanih osebkov je območje raziskave najpomembnejša postojanka za to vrsto med spomladansko selitvijo v Sloveniji. Čeprav je v jesenskem času na območju raziskave navadno veliko vode, pa je jesenska selitev povsem neizrazita (slika 14).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 5. 3. 1994, 200 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 6. 3. 1994, 100 os. (P. KMECL *osebno*)
- 29. 12. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 24. 3. 1995, 300 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 2. 4. 1995, 20 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 24.–26. 3. 1996, 70 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 29. 3. 1996, 150 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)

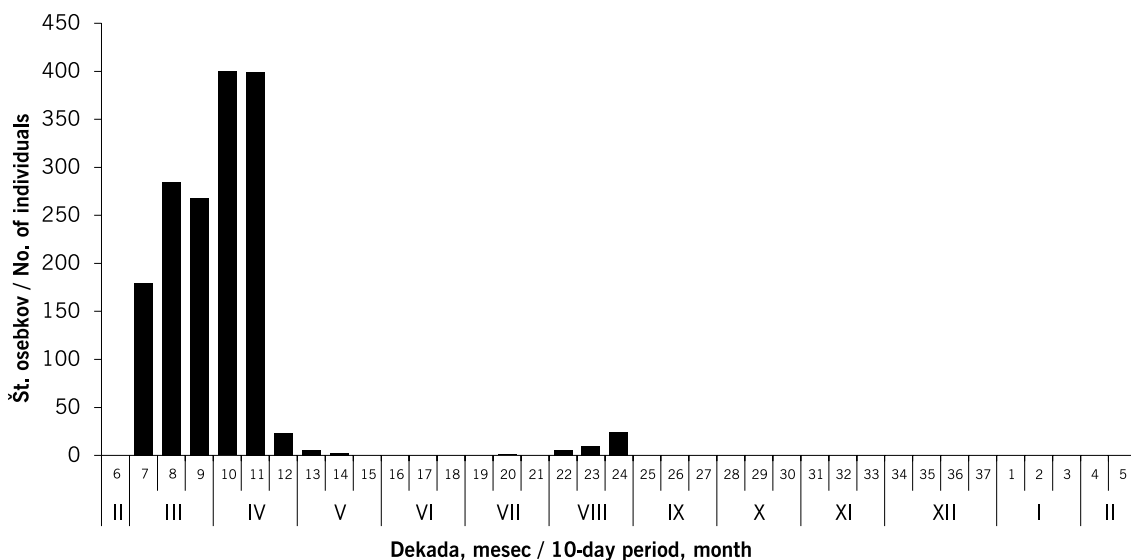
4.5.15. Reglja *Anas querquedula*

Reglja je na območju raziskave gnezdilka ter preletna in poletna gostja. Gnezditev reglje je bila potrjena v letu 1992 (POLAK 1993). Čeprav mladiči po letu 1992 niso bili več opazovani, domnevam, da je vrsta na območju raziskave redna gnezdilka. Jesenska selitev je bila tako v letih 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993) kot tudi 2007/2008 povsem neizrazita. V obeh števnih obdobjih je bila gladina na jezeru v avgustu in septembru, ko poteka selitev reglje (CRAMP 1998), zelo nizka. Spomladanska selitev na območju raziskave se časovno ujema s selitvijo, zabeleženo na drugih mokriščih v Sloveniji (GEISTER 1987, GREGORI 1989, TRONTELJ 1992, CIGLIČ & TREBAR 1998, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, L. BOŽIČ *osebno*), le da se reglja na Cerknškem polju pojavlja v večjem številu. Za regljo velja podobno kot za dolgorepo raco, da je območje raziskave ena pomembnejših, če ne najpomembnejša postojanka zanjo med spomladansko

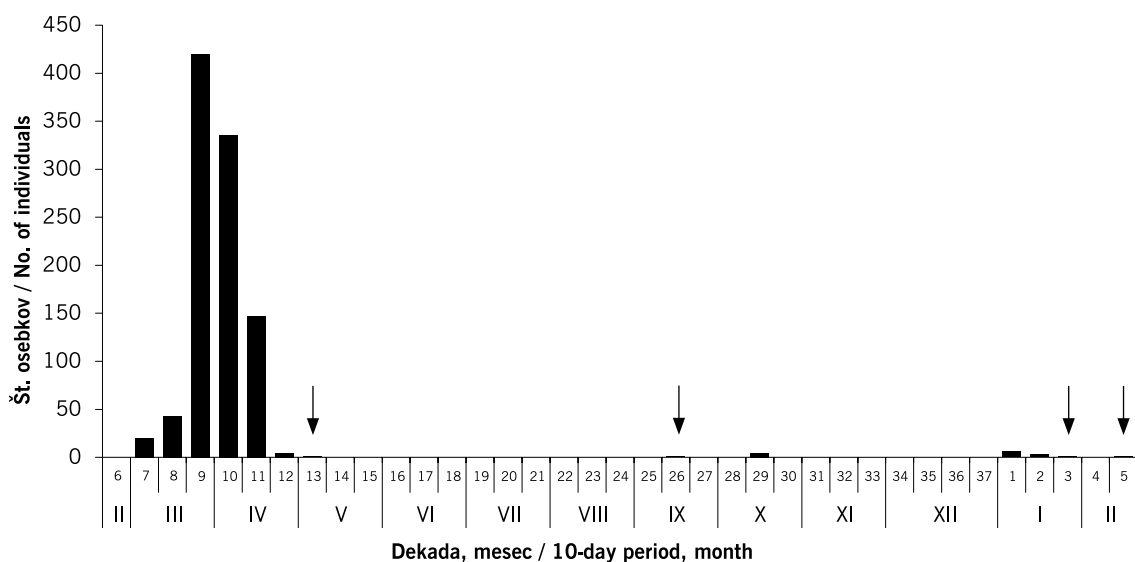
Slika 14: Dinamika pojavljanja dolgorepe race *Anas acuta* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (13 podatkov)

Figure 14: Dynamics of the Pintail *Anas acuta* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (13 records)

Slika 15: Dinamika pojavljanja reglje *Anas querquedula* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (12 podatkov)

Figure 15: Dynamics of the Garganey *Anas querquedula* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (12 records)

Slika 16: Dinamika pojavljanja rase žličarice *Anas clypeata* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (13 podatkov)

Figure 16: Dynamics of the Shoveler *Anas clypeata* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (13 records)

selitvijo v Sloveniji, saj se v marcu in aprilu redno zbere nekaj sto osebkov (slika 15).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

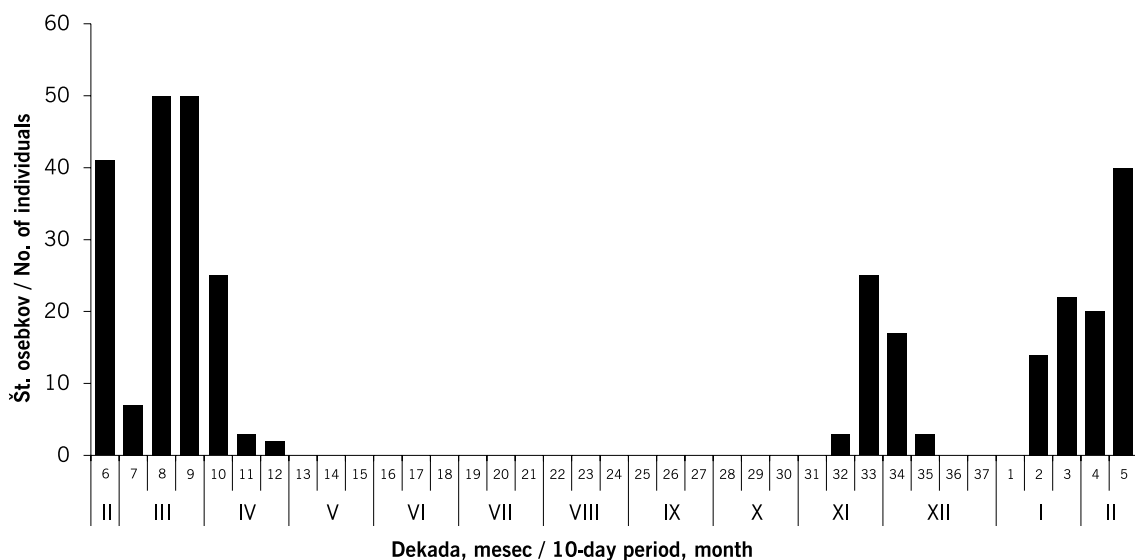
- 5. 3. 1994, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 28. 5. 1994, 8 ♂ (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 24. 3. 1995, 150 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 17. 4. 1995, 600 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 24.–29. 3. 1996, 200–300 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 14. 4. 1996, 400 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 10. 5. 1996, 1 par (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 2000, 160 os. (J. KUS *osebno*)
- 30. 3. 2000, 250 os. (D. ŠERE *osebno*)
- 5. 5. 2002, 3 os. (D. DENAC *osebno*)
- 23. 3. 2003, 200 os. (VREZEC & ELERŠEK 2003)
- 11. 4. 2004, 100os. (D. DENAC *osebno*)
- 11. 5. 2004, 1 par
- 28. 3. 2005, 600 os. (DENAC 2005)
- 15. 4. 2008, 63 ♂, 17 ♀
- 7. 5. 2008, 1 os. v Retju (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 22. 3. 2009, 150 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 17. 5. 2009, 8 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 3. 4. 2010, 533 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 10. 4. 2010, 107 ♂, 40 ♀
- 9. 5.–13. 6. 2010, do 6 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.16. Raca žličarica *Anas clypeata*

Raca žličarica je na območju raziskave preletna, poletna in zimska gostja. Vsaj občasno vrsta tudi gnezdi (RUBINIČ 1994A), vendar v zadnjem času tega nismo potrdili. Spomladanska selitev vrste na območju raziskave je izrazita ter se časovno ujema s selitvijo na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in akumulacijah na reki Dravi (L. BOŽIČ *osebno*). V obdobju 2007/2008 je bil višek selitve konec marca in v začetku aprila, kar je nekoliko prej kot v obdobju 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993). 420 osebkov je največje število sočasno opazovanih rac žličaric na eni lokaciji v Sloveniji. Za raco žličarico velja enako kot za prejšnji dve vrsti, in sicer, da je območju raziskave zanjo ena pomembnejših, če ne najpomembnejša postojanka med spomladansko selitvijo v Sloveniji. Zanimiva so posamezna zimska opazovanja večjih jat, kot na primer decembrski opazovanji 210 osebkov leta 2002 (B. RUBINIČ *osebno*) in 360 osebkov leta 2006 (KMECL 2007). Podobna opazovanja, sicer v drugi polovici novembra, so bila zabeležena tudi na Ljubljanskem barju, kar avtorji pripisujejo jesenskim poplavam (TOME *et al.* 2005) (slika 16).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 17. 6. 1993, ♀ + 6 pull. (RUBINIČ 1994A)
- 27. 11. 1993, 1 ♂ (RUBINIČ 1994B)

Slika 17: Dinamika pojavljanja sivke *Aythya ferina* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (15 podatkov)

Figure 17: Dynamics of the Pochard *Aythya ferina* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (15 records)

- 5. 3. 1994, 100 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 24. 3. 1995, 120 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 2. 4. 1995, 50 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 17. 4. 1995, 300 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 8. 3. 1997, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 29. 12. 2002, 210 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 23. 3. 2003, 50 os. (VREZEC & ELERŠEK 2003)
- 11. 4. 2004, 50 os. (D. DENAC *osebno*)
- 6. 12. 2006, 360 os. (KMECL 2007)
- 28. 3. 2009, 50 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 18. 4. 2010, 87 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.17. Tatarska žvižgavka *Netta rufina*

Tatarska žvižgavka je na območju raziskave s samo dvema podatkom iz prvega opazovalnega obdobja (KMECL & RIŽNER 1993) in enim v letu 2010 izjemna gostja. Zanimivo je junijsko opazovanje (GEISTER 1990) v času gnezditvene sezone (CRAMP 1998). Takšna opazovanja so sicer znana tudi z zadrževalnika Medvedce, kjer pa gnezdenje doslej še ni bilo potrjeno (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Opazovanja (3 podatki):

- (1) 5. 6. 1975, 5 os. (GEISTER 1990)
- (2) 7. 4. 1987, 2 os. (KAZMIERCZAK 1987A)
- (3) 28. 3. 2010, 1 par

4.5.18. Sivka *Aythya ferina*

Sivka je na območju raziskave gnezdilka, prezimovalka ter poletna in preletna gostja. Opazovanji iz maja 2009 potrjujeta domnevo POLAKA (1993), da je vrsta v posameznih letih verjetna gnezdilka območja raziskave, saj začne leči jajca med koncem aprila in sredino maja (CRAMP 1998). Spomladanski selitvi v obeh števnih obdobjih se v grobem časovno ujemata, le da je selitev v drugem obdobju potekala mesec dni dlje. Dinamika spomladanske selitve leta 2007 je bila zelo podobna kot v Krajinskem parku Rački ribniki - Požeg (VOGRIN 1998A), na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in akumulacijah na srednji Savi (TRONTELJ 1992). Jesensko-zimsko pojavljanje sivke je bilo podobno v obeh števnih obdobjih, le da je bila z do 150 opazovanimi osebkovi vrsta bistveno številčnejša v obdobju 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993). Opazovanje 800 osebkov spomladi leta 1995 (SENEGAČNIK *et al.* 1998) je v Sloveniji izjemno za območja zunaj reke Drave, kjer so zimske jate v 90-ih letih občasno presegle 2000 osebkov (SOVINC 1994), v zadnjih letih pa le izjemoma 1000 osebkov (BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A & 2008B, L. BOŽIČ *osebno*). Pri tem so opazovanja večjega števila sivk na Dravi omejena predvsem na zimo, na zadrževalniku Medvedce (do 395 os.) na obdobje letovanja (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), omenjeno opazovanje

z območju raziskave pa je s spomladanske selitve. Razen Ptujskega jezera, kjer je bilo tudi opazovanih več kot 1000 osebkov med spomladansko selitvijo (L. Božič *osebno*), je opazovanje 800 osebkov z območju raziskave eno največjih zabeleženih v tem času v Sloveniji (slika 17).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 26. 11. 1994, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 1995, 800 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 17. 1. 1999, 26 os. (ŠTUMBERGER 1998)
- 19. 10. 2000, 56 os. (D. DENAC *osebno*)
- 18. 3. 2001, 300 os. (D. DENAC *osebno*)
- 23. 3. 2003, 200 os. (D. DENAC *osebno*)
- 1. 5. 2009, 2 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 10. 5. 2009, 1 ♂ (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.19. Kostanjevka *Aythya nyroca*

Kostanjevka je gnezdilka ter zimska in preletna gostja območja raziskave. V letu 2007 je med sredino marca in sredino aprila potekala izrazita spomladanska selitev, ko je bilo opazovanih do 57 osebkov, kar je bilo do leta 2010 največje opazovano število kostanjevk na območju raziskave. Marca 2010 je bila opazovana dotlej daleč največja jata kostanjevk (500 os.), kadarkoli zabeležena v Sloveniji (ŠKOBERNE 2010). V obdobju med 2007 in 2010 gnezdenja nismo potrdili. O pomenu območja raziskave za gnezdenje priča opazovanje devetih samcev SV od Otoka, ki so konec aprila 2007, tik preden je območju raziskave presahnilo, svatovali štirim samicam. Gnezdenje kostanjevke na območju raziskave je bilo sicer potrjeno leta 1990 (ŽGAVEC 1991). Domnevam, da kostanjevka v majhnem številu vsaj občasno še vedno gnezdi, gnezdenje pa je odvisno od gladine vode na jezeru.

Opazovanja 2007/2008 (11 podatkov):

- (1) 13. 3. 2007, 1 os.
- (2) 19. 3. 2007, 7 os.
- (3) 27. 3. 2007, 31 os.
- (4) 2. 4. 2007, 12 os.
- (5) 10. 4. 2007, 57 os.
- (6) 13. 4. 2007, 53 os.
- (7) 18. 4. 2007, 15 os.
- (8) 23. 4. 2007, 9 ♂, 4 ♀ (dvorijo)
- (9) 9. 5. 2007, 2 os.
- (10) 1. 11. 2007, 3 os.
- (11) 16. 12. 2007, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 8. 5. 1993, 1 ♂ (B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 6. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

- 6. 1. 2000, 1 ♂ (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 30. 1. 2000, 1 os. (KEBE 2000)
- 23. 11. 2009, 3 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 7. 3. 2010, 500 os. (ŠKOBERNE 2010A)
- 14. 3. 2010, 113 os. (ŠKOBERNE 2010A)

4.5.20. Čopasta črnica *Aythya fuligula*

Čopasta črnica je na območju raziskave preletna in poletna gostja ter prezimovalka. GREGORI (1979) in POLAK (1993) jo omenjata kot verjetno gnezdilko jezera. Po letu 1992 je bila čopasta črnica v gnezditvenem obdobju (maj in junij) opazovana samo po enkrat leta 1996 (J. KUS VEENVLIET *osebno*) in 2009 (A. ŠKOBERNE *osebno*). Dinamiki pojavljanja čopaste črnic se med števnima obdobjema 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993) in 2007/2008 razlikujeta. Največja razlika je v številčnosti, ki je bila v prvem obdobju bistveno večja z do 120 osebkov, in v poletnem pojavljanju vrste, ki ga v drugem obdobju nismo zabeležili, domnevno zaradi presahlega jezera (slika 18).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

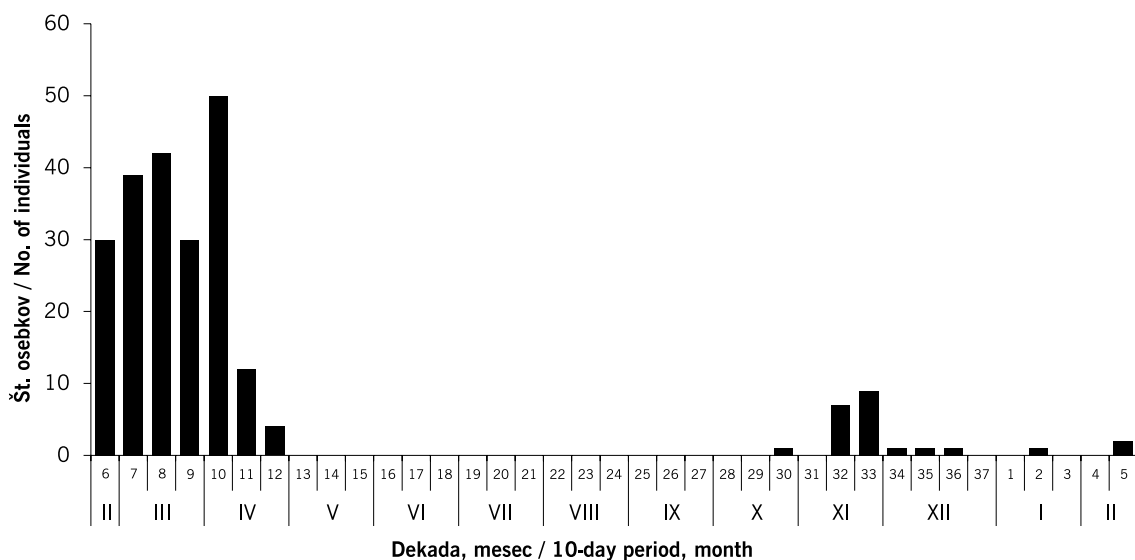
- 26. 11. 1994, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 1995, 200 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 20. 6. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 27. 2.–8. 3. 1997, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 13. 1. 2001, 150 os. (ŠTUMBERGER 2001)
- 4. 3. 2001, 200 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 10. 3. 2002, 90 os. (D. DENAC *osebno*)
- 10. 5. 2009, 1 par (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.21. Rjavka *Aythya marila*

Rjavka je z manj kot desetimi opazovanji redka gostja območja raziskave. Z izjemo enega podatka so vsa opazovanja iz jesensko-zimskega obdobja, ko se redno pojavlja tudi na akumulacijah na reki Dravi (L. Božič *osebno*). Zaradi neobičajnega časa pojavljanja te arktične gnezdilke je zanimivo opazovanje iz konca maja (KMECL & RIŽNER 1993).

Opazovanja (6 podatkov):

- (1) 8. 12. 1991, 9 os. (RUBINIČ & VREZEC 1992)
- (2) 31. 5. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 27. 11. 1993, 1 os. (RUBINIČ 1994B)
- (4) 23. 10. 1998, 8 ♀ (B. RUBINIČ *osebno*)
- (5) 13.–30. 12. 2008, 10 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (6) 7. 11.–30. 12. 2010, do 3 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*, *lastni podatki*)

Slika 18: Dinamika pojavljanja čopaste črnice *Aythya fuligula* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (15 podatkov)

Figure 18: Dynamics of the Tufted Duck *Aythya fuligula* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (15 records)

4.5.22. *Gaga Somateria mollissima*

Gaga je na območju raziskave s samo enim opazovanjem enega samega osebkov dne 7. 12. 1991 (KMECL & RIŽNER 1993) izjemna gostja. Gaga je v notranjosti Slovenije redko opazovana vrsta (SOVINC 1994, BOMBEK 2004, D. DENAC *osebno*). Nekoliko več opazovanj je bilo zbranih le na morju pred Sečoveljskimi solinami (ŠKORNIK 2012).

4.5.23. *Zimska rasa Clangula hyemalis*

Zimska rasa je na območju raziskave s tremi opazovanji izjemna gostja. V novejšem času je bila opazovana pozno jeseni leta 1990 (KMECL & RIŽNER 1991B) in 2010 (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*). Znan je še en zgodovinski podatek izpred leta 1900 (GREGORI 1979, JANŽEKOVIČ 1984).

Opazovanja (3 podatki):

- (1) XI. 1858, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 11. 11.–2. 12. 1990, do 6 os. (KMECL & RIŽNER 1991B)
- (3) 7. 11. 2010, 1 ♀ (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.24. Črna rasa *Melanita nigra*

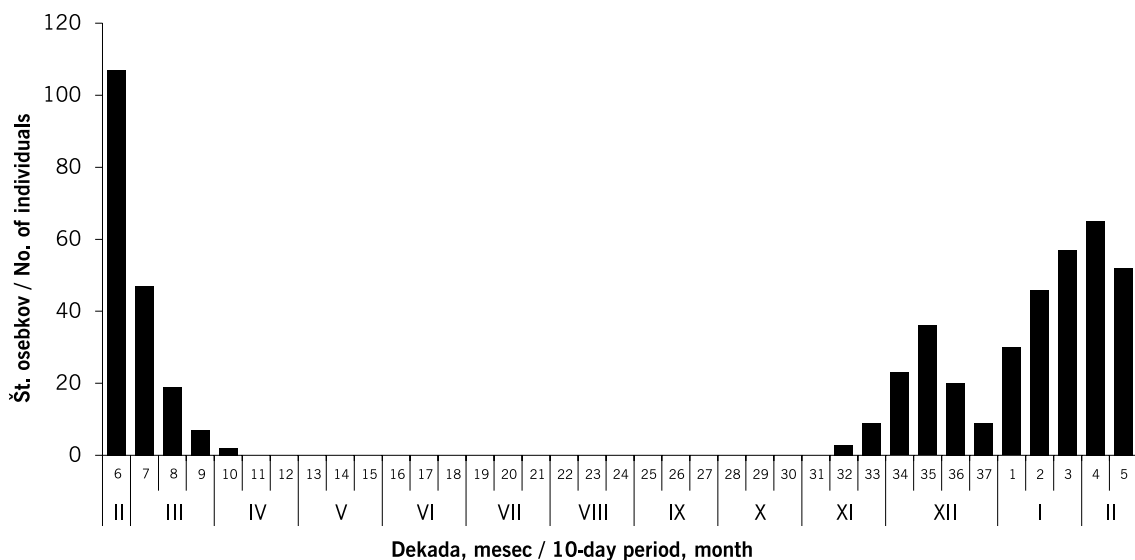
Edini podatek o pojavljanju črne rase na območju raziskave je opazovanje dveh samic oziroma prvoletnih osebkov v Vodonosu dne 9. 11. 2010 (D. TELIČ *osebno*). V času jesenske selitve med koncem oktobra in koncem novembra je bila vrsta večkrat opazovana tudi drugod po notranjosti Slovenije (KOMISIJA ZA REDKOSTI 1993, SOVINC & ŠERE 1994, SENEGAČNIK *et al.* 1998, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, B. RUBINIČ *osebno*, L. BOŽIČ *osebno*), na Obali pa prevladujejo decembrska opazovanja (ŠKORNIK 2012)

4.5.25. *Beloliska Melanita fusca*

Beloliska je z manj kot desetimi podatki redka gostja območja raziskave. Šest opazovanj je iz zimskega obdobja (KMECL & RIŽNER 1993, ŠTUMBERGER 1997, SENEGAČNIK *et al.* 1998), po eno pa iz spomladanske (SENEGAČNIK *et al.* 1998) in jesenske selitve (KOMISIJA ZA REDKOSTI 1993).

Opazovanja (8 podatkov):

- (1) 17. 11. 1955, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 2. 12. 1984, 2 ♂, 1 ♀ (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 30. 12. 1984, 2 ♂, 2 ♀ (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 12.–13. 1. 1991, 9 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

Slika 19: Dinamika pojavljanja zvonca *Bucephala clangula* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (16 podatkov)

Figure 19: Dynamics of the Goldeneye *Bucephala clangula* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (16 records)

(5) 24. 3. 1995, 2 ♀ (SENEGAČNIK <i>et al.</i> 1998)	– 23. 3. 2003, 70 os. (D. DENAC <i>osebno</i>)
(6) 28. 12. 1995, 1 ♀ (SENEGAČNIK <i>et al.</i> 1998)	– 26. 2. 2009, 56 os. (M. CVETKO <i>osebno</i>)
(7) 18. 1. 1997, 1 os. (ŠTUMBERGER 1997)	– 7. 3. 2009, 55 os.
(8) 25.–28. 12. 2010, 1 ♀ (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO <i>osebno, lastni podatki</i>)	– 11. 4. 2009, 6 os. (A. ŠKOBERNE <i>osebno</i>)
	– 27. 2. 2010, 32 ♂, 27 ♀

4.5.26. Zvonec *Bucephala clangula*

Zvonec je na območju raziskave prezimovalc in preletni gost. 107 zvoncev, zabeleženih konec februarja 2007, je za opazovanjem 200 osebkov v začetku marca 1996 (B. RUBINIČ *osebno*) drugo največje število zabeleženih osebkov na območju raziskave, čeprav so bila podobna števila zabeležena že v 80-ih letih (KAZMIERCZAK 1988). V obeh primerih gre za čas spomladanske selitve zvonca (CRAMP 1998). Območje raziskave je za reko Dravo (v zadnjih 15 letih do 1468 os.) ter občasno zgornjo in srednjo Savo (do 69 os.) v večini let drugo najpomembnejše prezimovališče vrste v Sloveniji (SOVINC 1994, ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A & 2008B) (slika 19).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

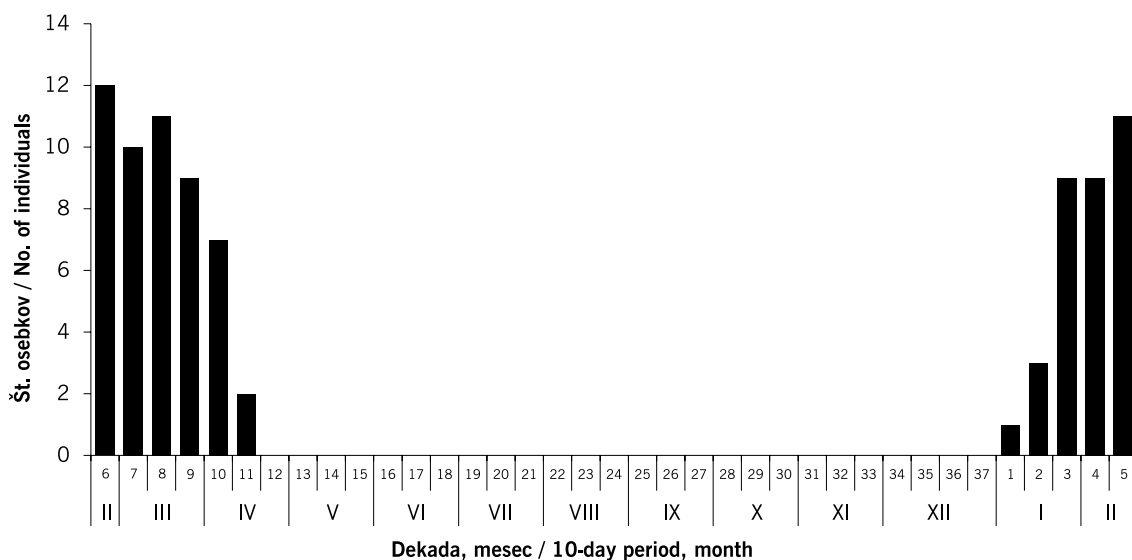
- 26. 11. 1994, 75 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 9. 3. 1996, 200 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24.–29. 3. 1996, 90 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 1. 1998, 79 os. (ŠTUMBERGER 1998)

4.5.27. Mali žagar *Mergellus albellus*

Mali žagar je na območju raziskave prezimovalc in preletni gost. V primerjavi s prvim števnim obdobjem je bil v raziskavi 2007/2008 pogostejši, saj sta KMECL & RIŽNER (1993) v letih 1991–1992 zbrala samo šest podatkov ter enega iz leta 1988. Poleg reke Drave, kjer je bilo v januarjskih štetjih vodnih ptic zabeleženih do 151 osebkov, je območje raziskave edino redno prezimovališče malega žagarja v Sloveniji (SOVINC 1994, ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A & 2008B). Mali žagar se na jezeru pojavlja skoraj izključno v drugi polovici zime (slika 20).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 26. 11. 1994, 2 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 24. 3. 1995, 3 ♂, 20 ♀ (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 28. 12. 1995, 5 ♀ (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 8. 2.–24. 3. 1996, do 20 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 8. 3. 1997, 24 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 2. 1999, 16 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

Slika 20: Dinamika pojavljanja malega žagarja *Mergellus albellus* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (11 podatkov)

Figure 20: Dynamics of the Smew *Mergellus albellus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (11 records)

- 15. 4. 2000, 1 ♂, 1 ♀ (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 28. 3. 2005, 20 os. (D. DENAC *osebno*)

4.5.28. Srednji žagar *Mergus serrator*

Srednji žagar je na območju raziskave preletni gost. Z izjemo dveh so vsa opazovanja iz novembra in decembra, ko je bila vrsta najpogosteje opazovana tudi drugod v notranjosti Slovenije (BORDJAN 2011A, L. BOŽIČ *osebno*)

Opazovanja (11 podatkov):

- (1) 12. 11. 1964, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 8. 12. 1987, 2 ♂, 2 ♀ (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 24. 11. 1990, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 5. 4. 1992, 2 ♂ (KMECL & RIŽNER 1993)
- (5) 21. 11. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (6) 5. 12. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (7) 28. 12. 1995, 2 ♂ (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (8) 16. 11. 1997, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (9) 18. 3. 2001, 1 os. (D. DENAC *osebno*)
- (10) 15. 11. 2008, 1 os.
- (11) 7. 11. 2010, 6 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.29. Veliki žagar *Mergus merganser*

Veliki žagar je na območju raziskave z osmimi podatki redek gost. Vsa opazovanja so omejena na hladno

obdobje leta med koncem novembra in začetkom marca, ko je največ opazovanj tudi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Najbližja prezimovališča velikega žagarja v Sloveniji so na rekah Kolpi in Idrijci, občasno pa se pozimi pojavlja tudi na Ljubljani in Vipavi (BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010)

Opazovanja (8 podatkov):

- (1) 27. 11. 1993, 2 ♂, 2 ♀ (RUBINIČ 1994B)
- (2) 5. 3. 1994, 1 ♀ (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (3) 14. 2. 1997, 2 ♀ (B. RUBINIČ *osebno*)
- (4) 27. 2. 1997, 1 ♀ (B. RUBINIČ *osebno*)
- (5) 28. 1. 1998, 1 ♀ (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (6) 29. 12. 2000, 2 os. (P. KMECL *osebno*)
- (7) 19. 12. 2010, 1 ♀ (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (8) 26. 12. 2010, 1 ♂ (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.30. Rdečegrli slapnik *Gavia stellata*

Rdečegrli slapnik je na območju raziskave s petimi podatki redek gost. V obdobju 2007/2008 smo ga zabeležili trikrat. Jeseni 2007 se je na območju raziskave zadrževal ves mesec, pri tem je bil opazovan med prehranjevanjem z rdečeperkami *Scardinius erythrophthalmus* (BORDJAN 2007D). V obdobju

raziskave v letih 1991–1992 ni bil opažen (KMECL & RIŽNER 1993).

Opazovanja (5 podatkov):

- (1) 2. 12. 1984, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 20. 5. 2005, 1 os. (KEBE 2007A)
- (3) 10. 4. 2007, 1 os.
- (4) 11. 11. 2007–10. 12. 2007, 1 os.
- (5) 12. 1. 2008, 1 os.

4.5.31. Polarni slapnik *Gavia arctica*

Polarni slapnik je zimski in preletni gost območja raziskave. V obdobju 2007/2008 smo ga opazovali dvakrat. Večkrat je bil opazovan pred letom 1992 (KMECL & RIŽNER 1993) in v obdobju po tem, ko so bile nekajkrat zabeležene tudi skupine do 18 osebkov (SENEGAČNIK *et al.* 1998), kar je za notranjost Slovenije veliko število (BIBIČ 1988, SOVINČ 1994, JANČAR *et al.* 2007).

Opazovanja 2007/2008 (2 podatka):

- (1) 27. 2. 2007, 1 os.
- (2) 12. 1. 2008, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 28. 12. 1995, 18 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 18. 1. 1997, 1 os. (ŠTUMBERGER 1997)
- 16. 11. 1997, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 21. 11. 1997, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 15. 12. 1997, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 2. 1. 1998, 7 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 17. 1. 1998, 9 os. (ŠTUMBERGER 1998)
- 10. 12. 2004, 11 os. (http://www.surfbirds.com/trip_report.php?id=606)
- 12. 12. 2010, 1 imm.

4.5.32. Kormoran *Phalacrocorax carbo*

Kormoran je na območju raziskave preletni in poletni gost ter prezimovalec, ki je bil do leta 1992 maloštevilen in redek (KMECL & RIŽNER 1993). Status v tretjem opazovalnem obdobju je nezanesljiv, vendar zaradi majhnega števila zbranih podatkov ter izostanka vrste na januarskih štetjih vodnih ptic (IWC) do leta 2007 (ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010) lahko sklepamo, da je bil redkejši tudi v tem obdobju. Na zadrževalniku Medvedce se je število kormoranov povečalo že julija (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), na območju raziskave pa so bili v obdobju 2007/2008 prvi kormorani v drugi polovici leta opazovani šele v začetku novembra, med

jesensko selitvijo, redno pa so se pojavljali šele od sredine januarja naprej. Največje število kormoranov je bilo zabeleženo zunaj obeh števnih obdobjih (D. DENAC *osebno*). Med prezimovanjem so kormorani pogosto prenočevali na topolih pri izviru Obrha, v času selitve pa na vrbah ob Žerovniščici (slika 21).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 9. 10. 1996, 17 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 13. 10. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 31. 3. 2000, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 12. 5. 2000, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 5. 1. 2002, 1 os. (D. DENAC *osebno*)
- 7. 10. 2002, 3 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 3. 2005, 5 os. (D. DENAC *osebno*)
- 18. 2. 2006, 50 os. (D. DENAC *osebno*)
- 26. 2. 2008, 27 os.
- 23. 10. 2010, 34 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.33. Pritlikavi kormoran *Phalacrocorax pygmeus*

Pritlikavi kormoran je izjemen gost območja raziskave, za katerega lahko zaradi porasta številčnosti v Evropi (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004) in rednega prezimovanja večjega števila osebkov v Sloveniji v zadnjih letih (BOŽIČ 2001B, 2005, 2006, 2008A, 2008B & 2010, ŠTUMBERGER 2002A) pričakujemo, da bo v prihodnosti postal pogostejši. Na jezeru je bil do konca leta 2010 zabeležen samo dvakrat.

Opazovanja (2 podatka):

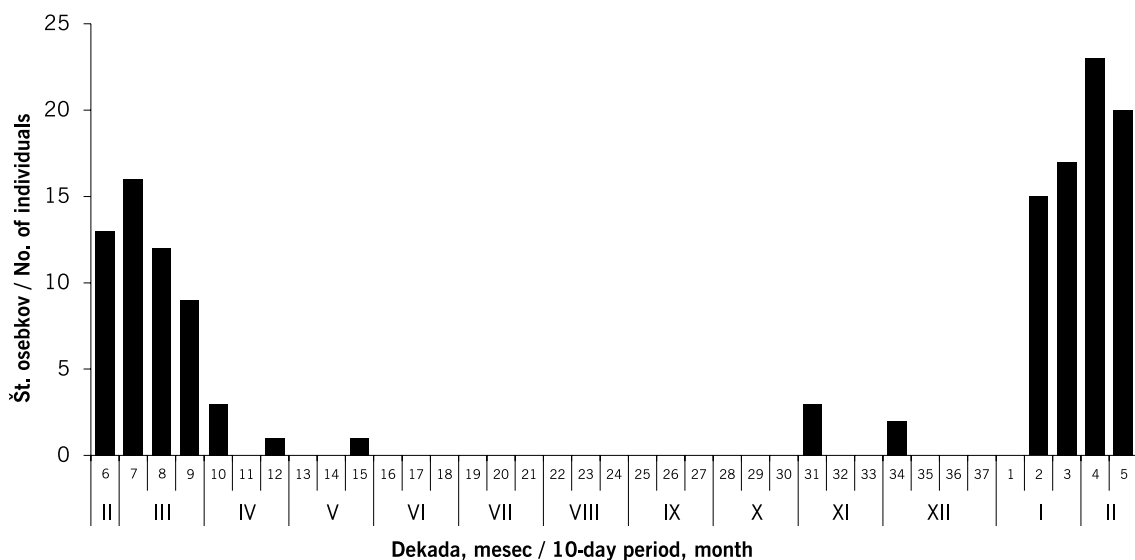
- (1) 30. 5. 2005, 1 os. (TOUT 2005)
- (2) 13. 7. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.34. Bobnarica *Botaurus stellaris*

Bobnarica je gnezdilka ter preletna in zimska gostja območja raziskave. V letih 2007–2010 smo med majem in julijem redno poslušali območno oglašanje enega do treh osebkov. Lokacije območnega oglašanja so bile enake, kot jih navaja POLAK (1993), t.j. na sotočju Lipsenjščice in Stržena, v trstišču JV od Gorice ter na Leviščih. Poleg teh lokacij smo jo slišali še ob Žerovniščici pod Martinjakom in enkrat celo ob Strženu za Rešetom. Glede na primeren habitat bi lahko gnezdila še v Zadnjem kraju in v Ključih. Na podlagi opazovanj v zadnjih letih gnezdečo populacijo bobnarice na območju raziskave ocenjujemo na 1–3 pare.

Opazovanja 2007/2008 (7 podatkov):

- (1) 22. 3. 2007, 1 os.

Slika 21: Dinamika pojavljanja kormorana *Phalacrocorax carbo* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (13 podatkov)

Figure 21: Dynamics of the Cormorant *Phalacrocorax carbo* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (13 records)

- (2) IV.–V. 2007, 1–3 območno oglašajoči se osebki (5 opazovanj)
 (3) 25. 8. 2007, 1 os. (V. SCHEIN *osebno*)

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 26. 11. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 28. 5. 1995, 1 os., območno oglašanje (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 20. 6. 1996, 1 os., območno oglašanje (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 19. 10. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 19. 10. 2000, 1 os. (D. DENAC *osebno*)
- 20. 1. 2002, 1 os. (SZYMANSKI 2002A)
- 1. 4. 2002, 1 os., območno oglašanje (D. DENAC *osebno*)
- 5. 6. 2004, 1 os., območno oglašanje (L. KEBE *osebno*)
- 21. 4.–27. 6. 2010, 2 os. območno oglašanje (M. CVETKO *osebno*, *lastni podatki*)

4.5.35. Čapljica *Ixobrychus minutus*

Čapljica je na območju raziskave redka gostja. Opazovana ni bila v nobenem od obeh števnih obdobjih. Zanimivi so podatki iz začetka julija 1987 (POLAK 1993), konca junija 1995 (VOGRIN 1996B) in konca maja 1998 (B. RUBINIĆ *osebno*), ki nakazujejo možno gnezdenje.

Opazovanja (6 podatkov):

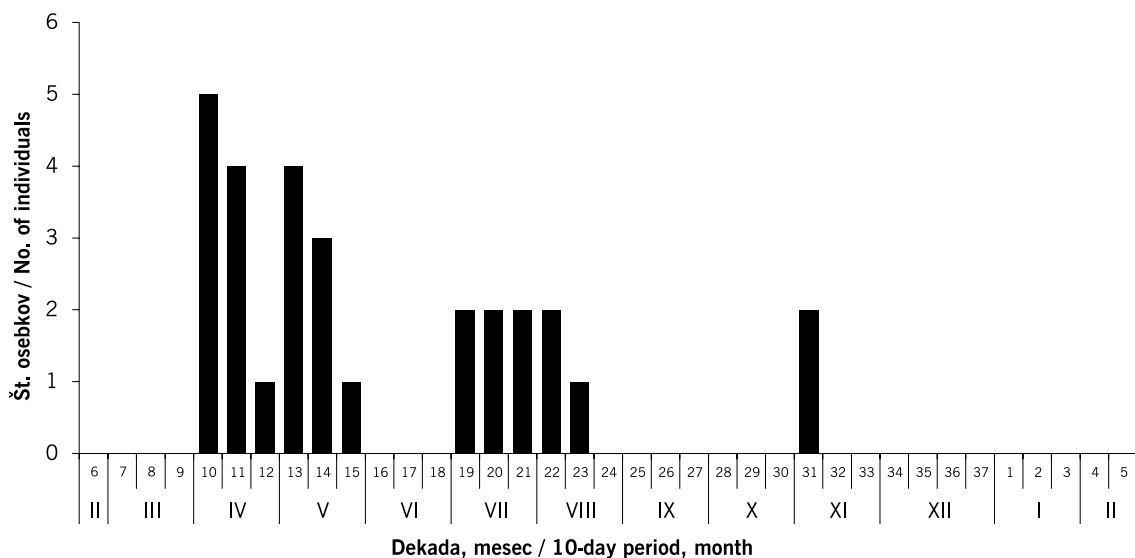
- (1) 6. 5. 1975, 1 par (GREGORI 1979)
- (2) 10. 7. 1987, 1 par (POLAK 1993)
- (3) 29. 6. 1995, 1 ♂ (VOGRIN 1996B)
- (4) 22. 5. 1998, 1 ♂ (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (5) 23. 9. 2005, 1 ♀
- (6) 19. 8. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.36. Kvakač *Nycticorax nycticorax*

Kvakač je z 10 opazovanji na območju raziskave redke gost. Prevladujejo opazovanja s konca aprila in prve polovice maja. Zanimivo je opazovanje 17 osebkov konec aprila 2009, kar je za naše razmere veliko število (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). V obdobju 2007/2008 ga nismo zabeležili. Verjetno se kvakač na območju raziskave pojavlja pogosteje, vendar je spregledan.

Opazovanja (10 podatkov):

- (1) 7. 5. 1975, 2 os. (GREGORI 1979)
- (2) 1. 5. 1992, 1 imm. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 22. 4. 2001, 1 ad., 1 imm. (L. KEBE *osebno*)
- (4) 16. 6. 2001, 1 imm. (SZYMANSKI 2002C)
- (5) 20. 4. 2002, 1 ad. (D. DENAC *osebno*)
- (6) 15. 5. 2002, 1 ad. os. (SZYMANSKI 2002C)
- (7) 9. 5. 2007, 1 os.
- (8) 27. 4. 2009, 17 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (9) 1. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

Slika 22: Dinamika pojavljanja male bele čaplje *Egretta garzetta* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (12 podatkov)

Figure 22: Dynamics of the Little Egret *Egretta garzetta* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (12 records)

(10) 5. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.37. Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*

Čopasta čaplja je na območju raziskave preletna in poletna gostja, zabeležena 13-krat. Po trikrat je bila opazovana v 70-ih letih in v števnem obdobju 1991–1992, dvakrat v 80-ih letih (KMECL & RIŽNER 1993) in petkrat po tem obdobju (SENEGAČNIK *et al* 1998, B. RUBINIČ *osebno*, *lastni podatki*). V števnem obdobju 2007/2008 čopaste čaplje nismo zabeležili. Z izjemo posameznih opazovanj iz aprila, junija in julija so vsa druga iz meseca maja, kar je značilnost tudi večine drugih opazovanj v Sloveniji. Po doslej objavljenih podatkih je bilo v Sloveniji skupaj z območjem raziskave do leta 2009 10 opazovanj v aprilu, 34 v maju, šest v juniju, dve v juliju in eno v avgustu (GREGORI 1976 & 1989, ŠERE 1982 & 1985B, GEISTER 1987, SOVINC 1989 & 1992, MLAKAR 1990, VOGRIN 1990A, BOŽIČ 1992A, KMECL & RIŽNER 1993, KOŠIR 1996A, SOVINC & ŠERE 1996, MAJSTOROVIČ 1997, SENEGAČNIK 1997B, SENEGAČNIK *et al.* 1998, MOHAR 2001, SZYMANSKI 2002B, BOŽIČ 2003A, GREGORI & ŠERE 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Opazovanja (13 podatkov):

- (1) 30. 5. 1974, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 7. 5. 1975, 1 os. (GREGORI 1979)

(3) 1. 5. 1977, 1 os. (GREGORI 1979)

(4) 8. 5. 1982, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

(5) 8.–9.5. 1987, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

(6) 8. 6. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

(7) 12. 5. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

(8) 9. 5. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

(9) 21. 5. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

(10) 27. 4. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al* 1998)

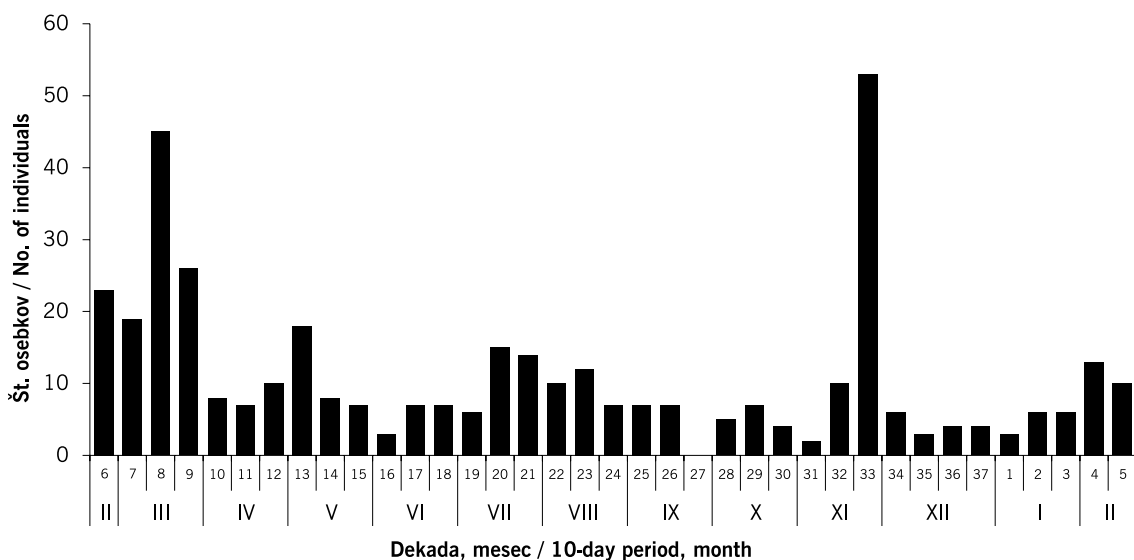
(11) 5. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

(12) 17. 7. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

(13) 6.–12. 5. 2010, do 3 os. (M. CVETKO, A. ŠKOBERNE, D. TELIČ & J. VIDMAR *osebno*, *lastni podatki*)

4.5.38. Mala bela čaplja *Egretta garzetta*

Mala bela čaplja je na območju raziskave poletna ter preletna gostja. Največ zbranih podatkov je iz obdobja med začetkom aprila in sredino maja, ko poteka spomladanska selitev vrste (CRAMP 1998). V tem času je bil izrazit višek zabeležen tudi na Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005) in na jezerih v Pesniški dolini (GREGORI 1989). Na zadrževalniku Medvedce je spomladanski višek sicer opazen, vendar neizrazit (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Edino gnezditveno sumljivo opazovanje je z dne 27. 4. 1992, ko je bil opazovan osebek male bele čaplje med poskusom graditve gnezda (SOVINC 1993). Jesenska selitev male

Slika 23: Dinamika pojavljanja velike bele čaplje *Ardea alba* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (36 podatkov)

Figure 23: Dynamics of the Great Egret *Ardea alba* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (36 records)

bele čaplje na območju raziskave je povsem neizrazita s skupaj samo tremi podatki iz tega obdobja pojavljanja (slika 22).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 20.–28. 5. 1994, 2–8 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998, B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 5. 1997, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 13. 5. 2003, 4 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 3. 2005, 3 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 4.–26. 5. 2008, 3–13 os.
- 25. 8. 2009, 1 os.
- 9. 5. 2010, 9 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.39. Velika bela čaplja *Ardea alba*

Velika bela čaplja je na območju raziskave celoletna vrsta z dvema izrazitima viškoma selitve, ki sta bila zabeležena tudi ponekod drugod v Sloveniji (TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Spomladanski višek je bil izrazit tudi v letih 2008 in 2009, ko je bilo opazovanih do 65 osebkov (A. ŠKOBERNE *osebno*), kar je doslej največje opazovano število velikih belih čapelj na območju raziskave. V nasprotju z zadrževalnikom Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) čaplje tukaj niso ostale več kot nekaj dni. Velika bela čaplja je na območju raziskave v zadnjih letih pogostejša, kot je

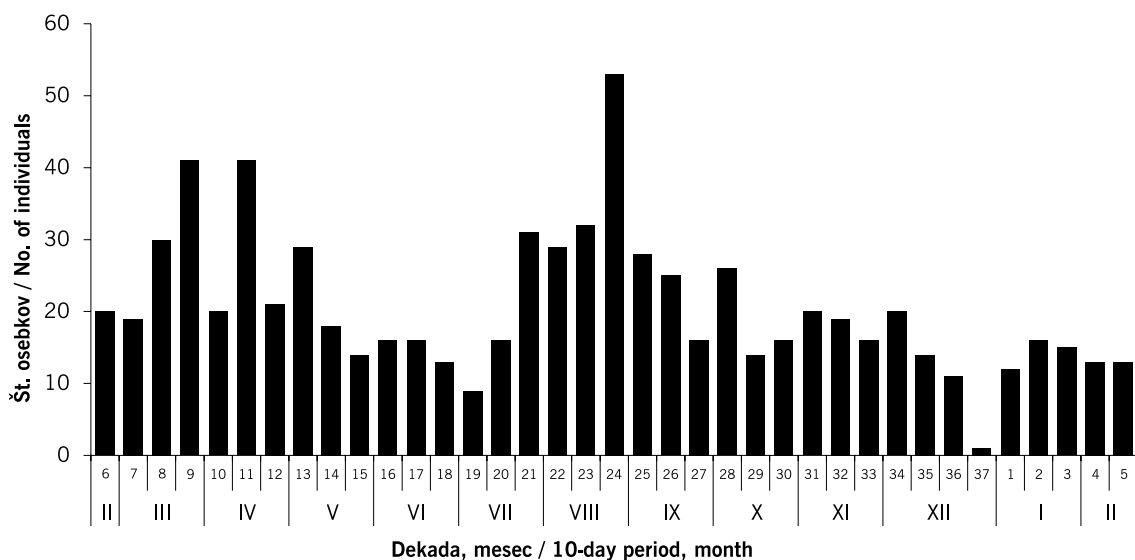
bila v števnem obdobju 1991–1992, ko so bili zbrani samo trije podatki (KMECL & RIŽNER 1993). Trend povečevanja številčnosti in širjenja območja pojavljanja vrste v Sloveniji potrjujejo rezultati januarskega štetja vodnih ptic (IWC) (ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010). Leta 1998 je bil na jezeru opazovan osebek z značilnostmi vzhodne podvrste *A. alba modesta* (J. KUS VEENVLIET *osebno*) (slika 23).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 17. 4. 1995, 15 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 28. 2. 1998, 1 os., z značilnostmi vzhodne podvrste *A. alba modesta* (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- zima 2000/2001, do 20 os. (KMECL 2001, T. JANČAR *osebno*, B. RUBINIČ *osebno*).
- 6. 12. 2006, 32 os. (KMECL 2007)
- 22. 3. 2009, 65 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 26. 12. 2009, 44 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 28. 10. 2010, 31 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.40. Siva čaplja *Ardea cinerea*

Siva čaplja je na območju raziskave celoletna vrsta, z zabeleženim gnezdenjem v 80-ih letih ter v letu 1995 (POLAK 2002, T. MIHELICH *osebno*). Spomladanska selitev, ki je bila v letih 1991 in 1992

Slika 24: Dinamika pojavljanja sive čaplje *Ardea cinerea* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (37 podatkov)

Figure 24: Dynamics of the Grey Heron *Ardea cinerea* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (37 records)

še nekoliko bolj izrazita kot v obdobju 2007/2008 (KMECL & RIŽNER 1993), se ujema z viškom na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in na akumulacijah srednje Save (TRONTELJ 1992). Število sivih čapelj na območju raziskave se je v obdobju 2007/2008 povečevalo celoten julij in avgust ter doseglo izrazit višek konec avgusta. Povečevanje števila osebkov v poletnem času je posledica pognezditvene disperzije mladostnih osebkov (CRAMP 1998), ki je bila zabeležena tudi na Savinji (POLAJNAR & BORDJAN 2005), ribnikih Pesniške doline (GREGORI 1989), zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) ter na akumulacijah srednje Save (TRONTELJ 1992). Na območju raziskave je število sivih čapelj po višku konec avgusta postopoma upadalo. Viška jesenske selitve, ki je med začetkom septembra in koncem oktobra (CRAMP 1998), nismo zabeležili (slika 24).

4.5.41. Rjava čaplja *Ardea purpurea*

Rjava čaplja je na območju raziskave preletna in poletna gostja. Večina podatkov je s spomladanske selitve in vključuje opazovanja posameznih osebkov. V obdobju 1991–1992 je bila zabeležena le v tem času (KMECL & RIŽNER 1993). Opazovanja julija in avgusta v letih 2007 in 2008 nakazujejo, da se vsaj občasno pojavlja tudi v poletno-jesenskem času. Podobno velja za Ljubljansko barje (TOME *et al.* 2005), kjer je rjava

čaplja pogostejša med spomladansko selitvijo, poletni in jesenski podatki pa so redki. To je drugače kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), kjer prevladujejo poletni in jesenski podatki.

Opazovanja 2007/2008 (3 podatki):

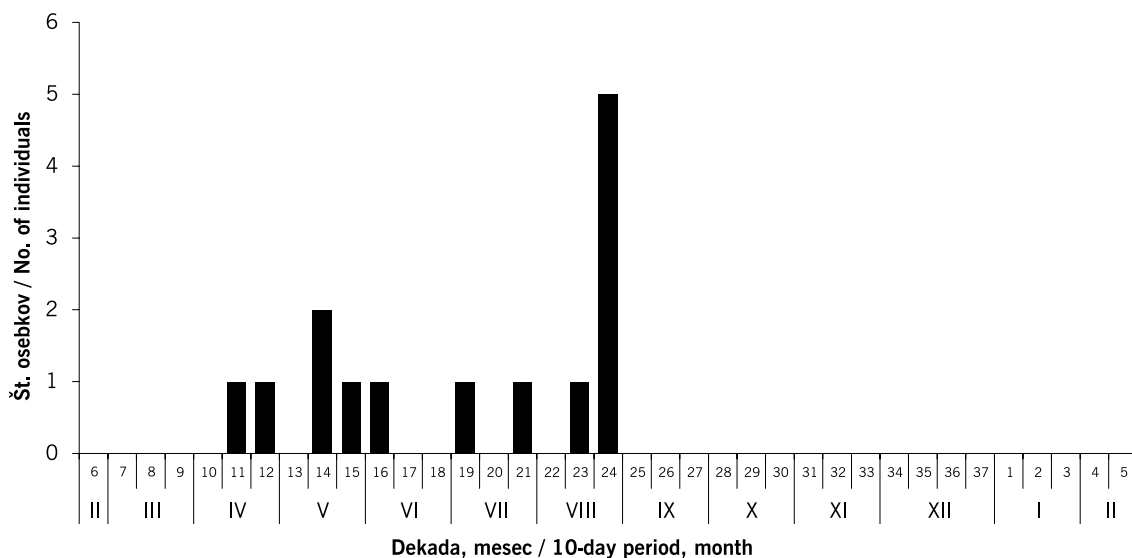
- (1) 25. 4. 2007, 1 os.
- (2) 18. 7.–27. 7. 2007, 1 os.
- (3) 12. 8.–16. 8. 2007, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 21. 4. 1994, 4 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 16. 8. 1996, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 29. 9. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 4. 5. 2008, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 17. 7. 2008, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 26. 4. 2009, 3 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 1. 5. 2009, 3 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 16. 5. 2010, 4 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.42. Črna štorcklja *Ciconia nigra*

Črna štorcklja je prehranska in preletna gostja območja raziskave. Čeprav doslej gnezdo še ni bilo najdeno, so bili večkrat opazovani mladostni osebki v spremstvu odraslih (KMECL & RIŽNER 1993, SENEGAČNIK *et al.* 1998, *lastni podatki*). Iz zbranih podatkov lahko sklepamo, da na območju raziskave in v bližnji

Slika 25: Dinamika pojavljanja črne štokrlje *Ciconia nigra* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 25: Dynamics of the Black Stork *Ciconia nigra* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

okolici gnezdita 1–2 para črnih štokrelj ter da večina spomladanskih opazovanj vključuje tukaj gnezdeče osebkke. Leta 2009 je bilo med jesensko selitvijo opazovanih 14 osebkov (A. ŠKOBERNE *osebno*), kar je glede na objavljene podatke največja zabeležena jata črnih štokrelj v Sloveniji (GEISTER 1995A, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A) (slika 25).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 27. 6. 1995, 2 ad., 3 imm. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 22. 9. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 12. 5. 2008, 5 os. (J. HANŽEL *osebno*)
- 24. 5. 2009, 3 ad.
- 2. 8. 2009, 2 ad., 1 imm. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 25. 8. 2009, 14 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.43. Bela štokrlja *Ciconia ciconia*

Bela štokrlja je na območju raziskave gnezdilka ter preletna in zimska gostja. Gnezdila je že v 70-ih letih (GREGORI 1979), v novejšem času pa gnezdi od leta 2004 na dimniku stanovanjske hiše v naselju Martinjak (KEBE 2004). Izrazita je predvsem spomladanska selitev (ŠERE 1986, KMECL & RIŽNER 1993, SENEGAČNIK *et al.* 1998, KEBE 2004, D. DENAC *osebno*, *lastni podatki*), ki je manj značilna za druge dele Slovenije, kjer se sicer bele štokrlje na selitvi občasno pojavljajo v manjšem številu (LUSKOVEC 1986, TRILAR 1991, *lastni podatki*).

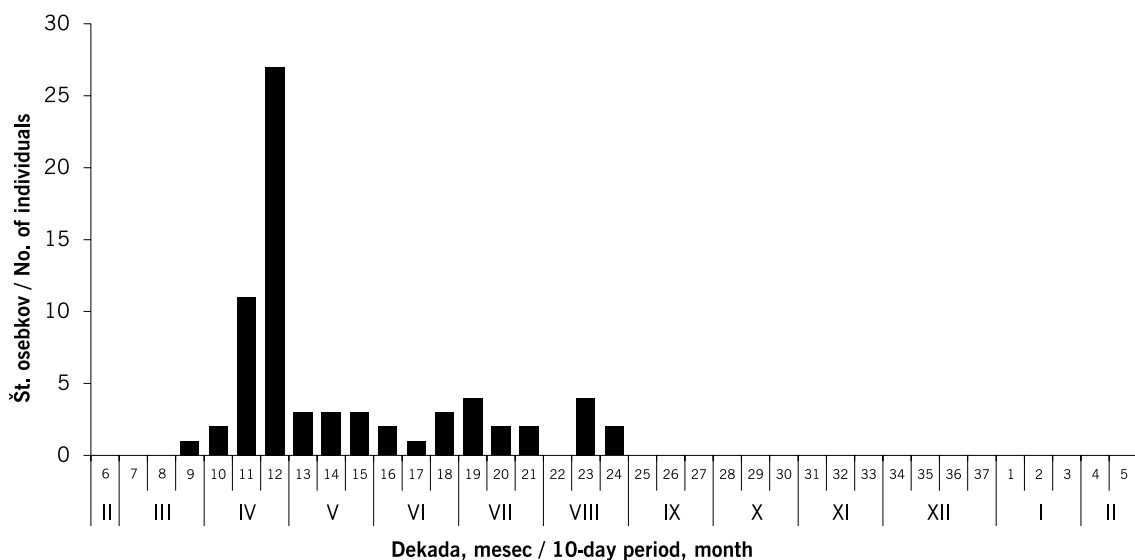
Drugod po Sloveniji je bolj opazna jesenska selitev (KMECL & RIŽNER 1995A, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*), ki je na območju raziskave neizrazita. Zanimivo je opazovanje 27 osebkov aprila 2007, ki so se dvignili z območja raziskave do višine, ko jih je bilo še komaj moč spremljati, nato pa so se spet spustili proti tlam. V zimi 1997/1998 se je osebek, vzgojen v ujetništvu v SV Italiji, vso zimo zadrževal na robu območja raziskave (ŠTUMBERGER 1998, J. KUS VEENVLIET *osebno*) (slika 26).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- konec maja 2004, 19 os. (KEBE 2004)
- 5. 5. 1995, 11 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 14. 12. 1997, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 17. 1. 1998, 1 os. (ŠTUMBERGER 1998)
- 5. 5. 2002, 11 os. (D. DENAC *osebno*)
- 13. 5. 2008, 7 os.
- 14. 5. 2009, 13 os.
- 25.–26. 12. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.44. Plevica *Plegadis falcinellus*

Plevica je na območju raziskave redka gostja s šestimi zabeleženimi opazovanji (KMECL & RIŽNER 1993, SENEGAČNIK *et al.* 1998, SOVINČ 1999, A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*). S spomladanske selitve, s katere

Slika 26: Dinamika pojavljanja bele štoklje *Ciconia ciconia* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (15 podatkov)

Figure 26: Dynamics of the White Stork *Ciconia ciconia* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (15 records)

so vsa opazovanja z območja raziskave, je tudi glavna opazovanj vrste v Sloveniji (BRAČKO & JANŽEKovič 1992, KOMISIJA ZA REDKOSTI 1993, BOŽIČ 1998B, BALON & BALON 2000, KMECL 2005, TOME *et al.* 2005, B. MOZETIČ *osebno*, B. RUBINIČ *osebno*, T. BASLE *osebno*). En osebek je bil opazovan tudi na bližnjem Loškem polju med vasema Nadlesk in Pudob, ki pa je bil podobno kot opazovanji na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A, PLOJ 2009) zabeležen med jesensko selitvijo (KEBE 1999).

Opazovanja (6 podatkov):

- (1) 25. 4. 1988, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 20. 5. 1994, 4 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (3) 30. 4. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (4) 14. 4. 1996, 1 os. (SOVINC 1999)
- (5) 11. 4. 1999, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (6) 9. 5. 2010, 1 os. (ŠKOBERNE 2010)

4.5.45. Žličarka *Platalea leucorodia*

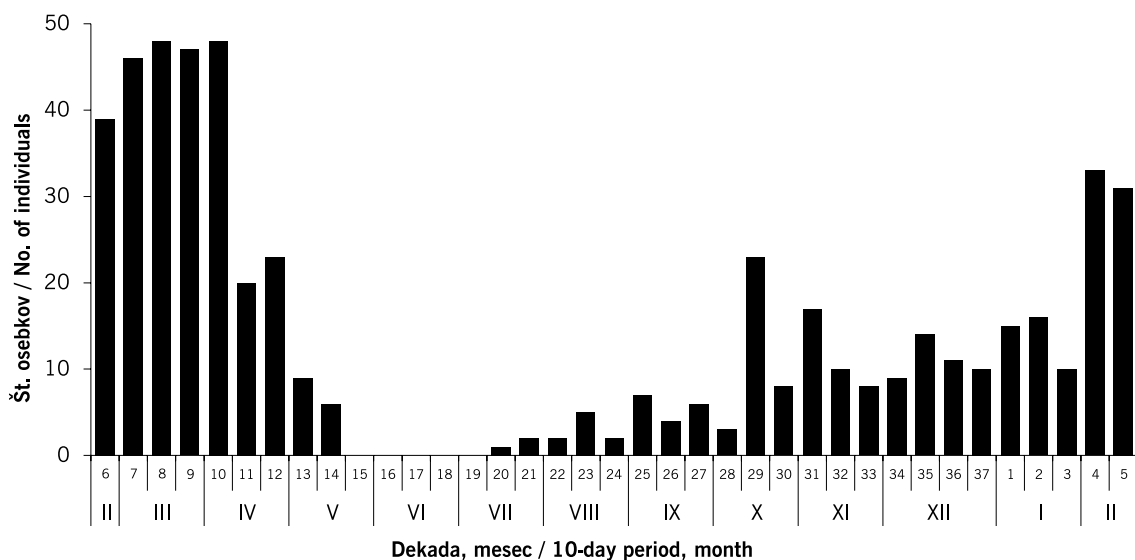
Žličarka je s skupaj 10 zabeleženimi opazovanji redka gostja območja raziskave. Ker se večina odraslih osebkov vrne na gnezdišča med marcem in aprilom (CRAMP 1998), podatki s konca aprila in maja verjetno vključujejo negnezdeče osebkke.

Opazovanja (10 podatkov):

- (1) 1. 5. 1977, 2 os. (GREGORI 1979)
- (2) 28. 4. 1991, 2 os. (GROŠELJ 1991)
- (3) 3. 4. 1993, 1 ad. (D. DENAC *osebno*)
- (4) 30. 4. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (5) 24.–26. 3. 1996, 3 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (6) 21. 8. 1999, 2 os. (D. DENAC *osebno*)
- (7) 1. 5. 2004, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (8) 17. 5. 2009, 3 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (9) 9.–10. 5. 2010, 1 os. (J. VIDMAR *osebno, lastni podatek*)
- (10) 18. 5. 2010, 4 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.46. Mali ponirek *Tachybaptus ruficollis*

Mali ponirek je v letih, ko je na območju raziskave dovolj vode vse leto, verjetno letoletna vrsta. V obdobju 2007/2008 ga sicer nismo zabeležili med koncem maja in začetkom julija, kar lahko verjetno pripišemo slabši pregledanosti odročnejših potokov, kjer bi se lahko zadrževal. V letu 2007 je pričelo gnezdti vsaj 14 parov, od katerih so kljub presahnitvi jezera nekateri uspešno speljali mladiče. Dne 14. 5. smo v presihajočih ponorih v Zadnjem kraju ulovili devet begavcev skupaj z enim neletečim odraslim osebkom in jih kasneje izpustili pri jezcu v Retju. V času golitve mali ponirki tri do štiri tedne ne morejo leteti (CRAMP 1998), zato domnevam, da so se spuščeni

Slika 27: Dinamika pojavljanja malega ponirka *Tachybaptus ruficollis* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (32 podatkov)

Figure 27: Dynamics of the Little Grebe *Tachybaptus ruficollis* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (32 records)

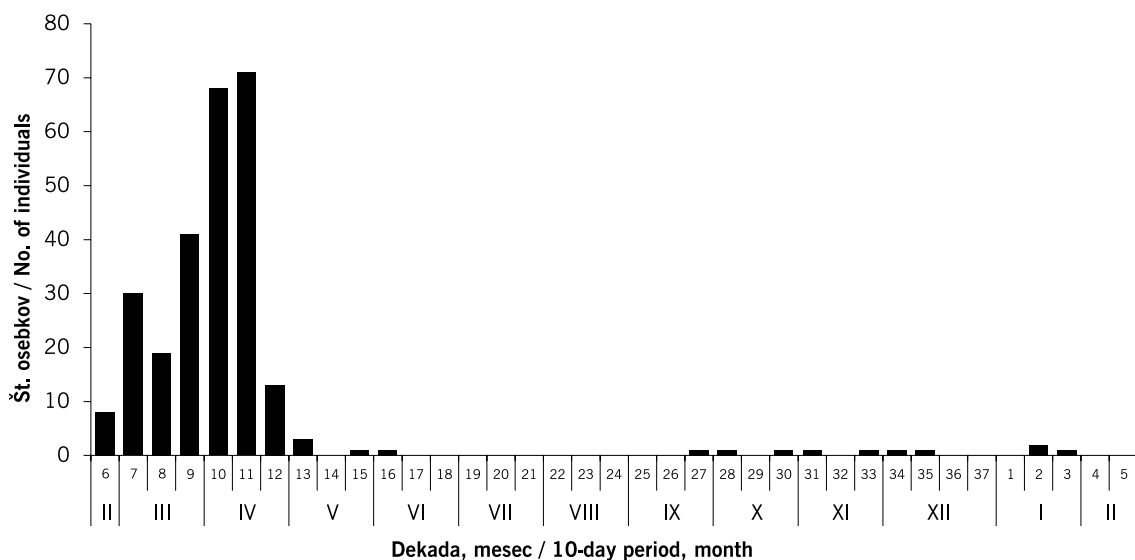
osebki na območju raziskave zadrževali še vsaj ves junij. V letih z več vode je gnezdeča populacija verjetno večja (POLAK 1993). Pri dinamiki pojavljanja med obema števnima obdobjema je razlika v opazovanem višku, ki je bil v letih 1991–1992 zabeležen junija (KMECL & RIŽNER 1993), torej v času, ko v 2007/2008 mali ponirek sploh ni bil zabeležen. Dinamika pojavljanja malega ponirka v drugem števnem obdobju je bila podobna kot na gorenjskih jezerih (JANČAR *et al.* 2007) in akumulacijskih jezerih srednje Save (TRONTELJ 1992), se pa je izrazito razlikovala od tiste na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), ribniku Vrbje (VOGRIN 1996A) ter bazenih za odpadne vode Tovarne sladkorja Ormož (ŠTUMBERGER & DENAC 1994, L. BOŽIČ *osebno*), kjer je vrsta najštevilčnejša med julijem in septembrom. Največje število opazovanih malih ponirkov (561) je bilo zabeleženo v letu 2010 na nezaledenem in močno naraslem jezeru (*lastni podatki*) (slika 27).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 2. 1. 1996, 150 os. (P. KMECL *osebno*)
- 29. 3. 1996, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 1. 1997, 70 os. (ŠTUMBERGER 1997)
- 17. 1. 2009, 58 os.
- 19. 12. 2010, 561 os.

4.5.47. Čopasti ponirek *Podiceps cristatus*

Čopasti ponirek je na območju raziskave gnezdilec ter preletni, poletni in zimski gost. Verjetno je v posameznih letih tudi celoletna vrsta. V letu 2007 smo opazovali svatovanje in graditev gnezd vsaj 28 parov, ki pa so zaradi presahnitve jezera kasneje propadla. Da je v letih, ko je jezero dalj časa poplavljen, območje raziskave nacionalno pomembno gnezdišče čopastega ponirka, dokazuje tudi opazovanje 20–30 aktivnih gnezd maja leta 2005 samo na predelu med Otokom in Goričico (BORDJAN 2007E). Če upoštevamo, da čopasti ponirek gnezdi tudi na Leviščih (POLAK 1993), verjetno pa še drugod po območju raziskave, ter da s ceste ni moč videti vseh gnezd, lahko predvidevamo, da na območju raziskave v nekaterih letih gnezdi precej več kot 10 parov, kolikor je bila ocenjena gnezdeča populacija na začetku 90-ih let (POLAK 1993). V takšnih letih je območje raziskave skupaj z zadrževalnikom Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A, BOŽIČ *et al.* 2009) in Račkimi ribniki (VOGRIN 1989, *lastni podatki*) najpomembnejše gnezdišče čopastega ponirka v Sloveniji, kjer je bila velikost gnezdeče populacije ocenjena na 200–300 (GEISTER 1995A) oziroma 100–200 parov (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004). Višek spomladanske selitve čopastega ponirka na območju raziskave se časovno ujema s selitvijo na Ptujskem jezeru (ŠTUMBERGER 1981), akumulacijah

Slika 28: Dinamika pojavljanja čopastega ponirka *Podiceps cristatus* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (19 podatkov)

Figure 28: Dynamics of the Great Crested Grebe *Podiceps cristatus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (19 records)

na srednji Savi (TRONTELJ 1992), Žovneškem jezeru (VOGRIN 2005), gorenjskih jezerih (JANČAR *et al.* 2007) in v Pesniški dolini (GREGORI 1989) ter začetkom pojavljanja večjega števila čopastih ponirkov na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in Račkih ribnikih (VOGRIN 1989) (slika 28).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 14. 5. 2004, 20–30 gnezd (BORDJAN 2007B)
- 6. 12. 2006, 11 os. (P. KMECL *osebno*)
- 15. 4. 2008, 77 os.
- 23. 5. 2010, 34 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.48. Rjavovrati ponirek *Podiceps grisegena*

Rjavovrati ponirek je na območju raziskave gnezdilec ter preletni in zimski gost. Cerknško jezero je edino gnezdišče vrste v Sloveniji, kjer je bilo gnezdenje na Leviščih prvič ugotovljeno leta 1990 (JANČAR 1991, POLAK 1993). V prvi polovici 90-ih let je bila gnezdeča populacija ocenjena na 3–4 pare, leta 1996 pa je gnezdilo šest parov (POLAK 1993, DENAC 2005, B. RUBINIČ *osebno*). V letu 2007 smo na območju Levišč zabeležili sedem, leta 2008 šest in leta 2010 devet svatujočih parov, kar je največ doslej. Po presahnitvi jezera maja 2007 rjavovratega ponirka nismo več zabeležili, kar kaže na propad gnezd in odhod ponirkov z območja raziskave v tem letu.

Opazovanja 2007/2008 (8 podatkov):

- (1) 20.–27. 2. 2007, 2 os.
- (2) 5.–13. 3. 2007, 13 os.
- (3) 19.–27. 3. 2007, 10 os.
- (4) 2. 4. 2007, 14 os.
- (5) 10.–13. 4. 2007, 8 os.
- (6) 18. 4. 2007, 4 os.
- (7) 23.–26. 4. 2007, 2 os.
- (8) 17. 5. 2007, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 17. 4. 1995, 4 pari (B. RUBINIČ *osebno*)
- 14. 4. 1996, 6 parov (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 9.–9. 11. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 18. 3. 2000, 3 svatujoči osebkii (P. KMECL *osebno*)
- 23. 3. 2003, 1 par (VREZEC & ELERŠEK 2003)
- 11. 4. 2004, 6 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 3. 2005, 4 pari (DENAC 2005)
- 6. 12. 2006, 3 os. (P. KMECL *osebno*)
- 15. 4. 2008, 6 parov na Leviščih
- 7. 4. 2009, vsaj 6 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 10. 4. 2010, 9 parov

4.5.49. Zlatouhi ponirek *Podiceps auritus*

Zlatouhi ponirek je na območju raziskave s štirimi podatki (od tega so trije iz zime 1995/1996) redke gost, ki ga v obdobju 2007/2008 nismo zabeležili.

KMECL & RIŽNER (1993) navajata samo en podatek. Zanimivo je pojavljanje do 15 osebkov v zimi 1995/1996 (FEKONJA 1996, SENEGAČNIK *et al.* 1998), kar je največje število opazovanih zlatouhkih ponirkov pri nas v enem dnevu na eni lokaciji (SOVINC 1994, ŠTUMBERGER 1997, 2002A & 2005, BOŽIČ 2005A & 2010, JANČAR *et al.* 2007).

Opazovanja (4 podatki):

- (1) 13. 1. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1991A)
- (2) 10.–20. 12. 1995, 4 os. (FEKONJA 1996)
- (3) 28. 12. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (4) 7. 1. 1996, 15 os. (FEKONJA 1996)

4.5.50. Črnovrati ponirek *Podiceps nigricollis*

Črnovrati ponirek je na območju raziskave preletni, poletni in zimski gost. Da se v času viška spomladanske selitve občasno pojavlja tudi v večjem številu, kažejo opazovanja v aprilu leta 1994 (72 os., SENEGAČNIK *et al.* 1998), leta 1995 (100 os., SENEGAČNIK *et al.* 1998) in leta 2008 (45 os.). Navedena števila opazovanih osebkov so med največjimi zabeleženimi v notranjosti Slovenije (GEISTER 1983, GEISTER 1987, GREGORI 1989, TRONTELJ 1992, SOVINC 1994, GREGORI & ŠERE 2005, JANČAR *et al.* 2007, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, B. RUBINIČ *osebno*), sicer pa se jih več, tudi do 150, občasno zbere na morju pred Sečoveljskimi solinami (B. RUBINIČ *osebno*). V aprilu je bila opazovana tudi ena (36 os.) izmed dveh opaženih večjih jat črnovratega ponirka na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). KMECL & RIŽNER (1993) navajata, da je območje raziskave za črnovratega ponirka pomembno prezimovališče, vendar v obdobju 2007/2008 prezimovanja vrste nismo zabeležili.

Opazovanja 2007/2008 (7 podatkov):

- (1) 20. 2. 2007, 2 os.
- (2) 5. 3. 2007, 1 os.
- (3) 19. 3. 2007, 1 os.
- (4) 22. 3. 2007, 2 os.
- (5) 27. 3. 2007, 1 os.
- (6) 19. 9. 2007, 1 os.
- (7) 24. 11.–4. 12. 2007, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 17. 4. 1995, 100 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 14. 4. 1996, 72 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 11. 1997, 7 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 29. 12. 2002, 9 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 11. 1. 2003, 1 os. (ŠTUMBERGER 2005)
- 11. 4. 2004, 15 os. (D. DENAC *osebno*)
- 6. 12. 2006, 1 os. (P. KMECL *osebno*)

- 13. 1. 2007, 1 os. (BOŽIČ 2007)
- 15. 4. 2008, 45 os. na območju Ključa
- 17. 1. 2009, 1 os.
- 28. 12. 2010, 6 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.51. Sršenar *Pernis apivorus*

Sršenar je na območju raziskave preletni in prehranski gost. Tako kot zadrževalnik Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) je tudi Cerknško polje za sršenarja med selitvijo zanemarljivega pomena, v nasprotju z območjem Volovje rebri na drugi strani Javorniško-Snežniške planote, manj kot 20 km od območja raziskave (MIHELIC & BRAJNIK 2006). Zanimiva sta zgodnja podatka iz let 1996 in 2008, ki sta edina znana podatka o opazovanju sršenarja v Sloveniji v mesecu marcu. Glavnina sršenarjev prileti v Evropo šele v drugi polovici aprila (CRAMP 1998), v Slovenijo pa v prvi polovici maja (DENAC 2010B).

Opazovanja 2007/2008 (7 podatkov):

- (1) 9. 5. 2007, 1 os.
- (2) 14. 5. 2007, 1 os.
- (3) 9. 7. 2007, 1 os.
- (4) 23. 7. 2007, 1 os.
- (5) 27. 7. 2007, 4 os.
- (6) 7. 8. 2007, 1 os.
- (7) 12.–16. 8. 2007, 3 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

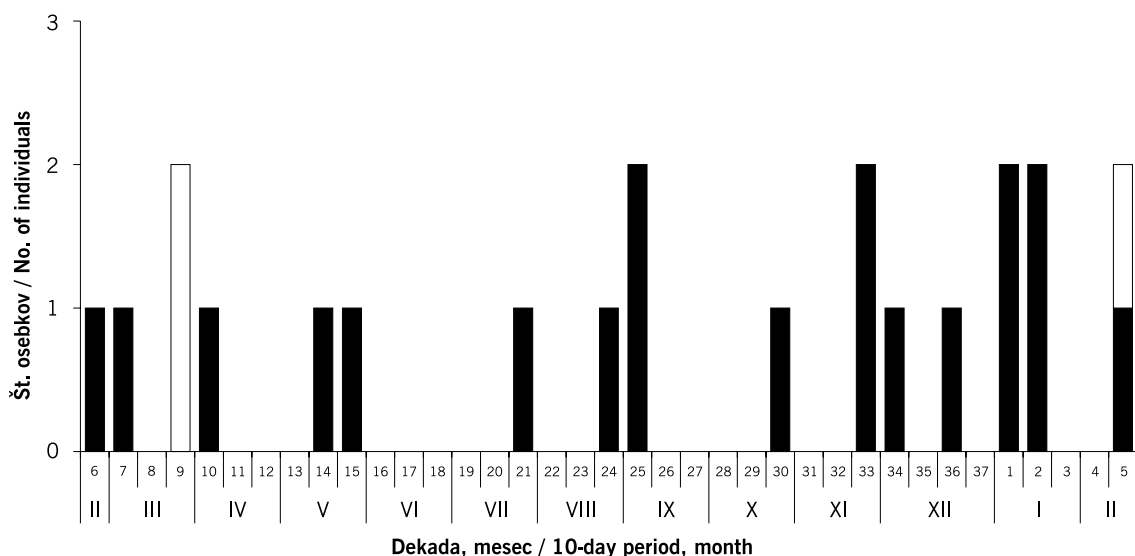
- 24. 3. 1996, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 28. 3. 2008, 1 os. (A. RIJAVEC *osebno*)
- 30. 5. 2009, 4 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 25. 8. 2009, 6 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 7. 8. 2010, 4 os.

4.5.52. Črni škarnik *Milvus migrans*

Na območju raziskave je črni škarnik preletni gost. Dva podatka sta iz obdobja pred letom 1993 (KMECL & RIŽNER 1993), drugi pa so novejši. V bližnji okolici območja raziskave je bil opazovan še dne 9. 5. 2009 pri Rakeku (A. ŠKOBERNE *osebno*). Največ opazovanj črnega škarnika na območju raziskave je iz maja, ko poteka selitev večinoma spolno nezrelih osebkov čez osrednje Sredozemlje (PANUCCIO & AGOSTINI 2010).

Opazovanja (11 podatkov):

- (1) 7. 8. 1986, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 11. 5. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 4. 4. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (4) 9. 9. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (5) 12. 5. 2000, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

Slika 29: Dinamika pojavljanja belorepca *Haliaeetus albicilla* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008; črni stolpci – odrasli osebki, beli stolpci – spolno nezreli osebki (16 podatkov)

Figure 29: Dynamics of the White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008; black bars – adult individuals, white bars – immatures (16 records)

- (6) 14. 5. 2007, 1 os.
- (7) 31. 8. 2007, 1 os.
- (8) 17. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (9) 30. 4. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (10) 16. 5. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (11) 5. 9. 2010, 2 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.53. Rjavi škarnik *Milvus milvus*

Rjavi škarnik je s štirimi opazovanji redek gost območja raziskave. V bližnji okolici je bil opazovan še 10. 9. 2006 na Menišiji pri Pokojišču (BORDJAN 2007B) ter 19. 6. 2005 ob Nanoščici (VREZEC 2005). Z izjemo januarskega podatka iz leta 1987 (SOVINC 1994) in dveh februarskih podatkov z Ljubljanskega barja (TOME *et al.* 2005) je opazovanje leta 2010 eno zgodnejših opazovanj vrste pri nas.

Opazovanja (4 podatki):

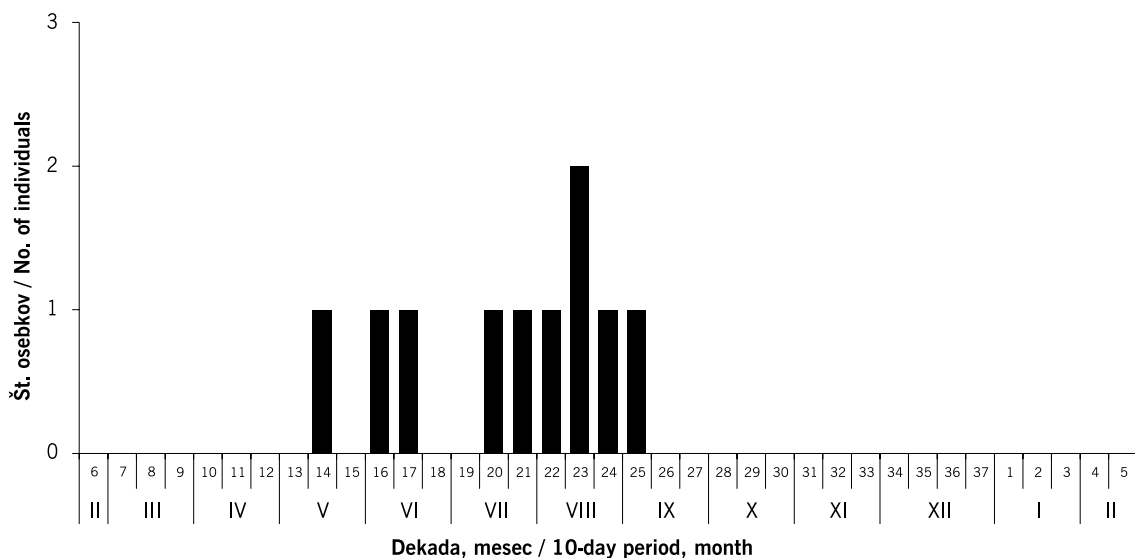
- (1) 7. 6. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 18. 4. 1999, 1 os. (D. DENAC *osebno*)
- (3) 15. 3. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (4) 25. 2. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.54. Belorepec *Haliaeetus albicilla*

Belorepec je na območju raziskave prehranski gost in gost v zunajgnezditvenem obdobju. Kljub številnim opazovanjem odraslih osebkov gnezdo doslej še ni bilo najdeno. Glede na zbrane podatke belorepec v okolici območja raziskave gnezdi že vsaj od leta 1987, vsaj v letih 1991 (KMECL & RIŽNER 1993) in 1993 (RUBINIČ 1994B) je tudi uspešno speljal mladiča. V letih 2007 in 2008 sem večkrat opazoval odrasel osebek, ki je letel z jezera čez Lipsenj proti zahodu. Zaradi dejstva, da smo ga opazovali tudi na Dolenjskih blatih in da v gnezditveni sezoni redko lovi več kot 13 km od gnezda (CRAMP 1998), domnevam, da gnezdo leži nekje med Križno jamo in vzpetino Stražišče nad Gorenjim jezerom. Par z območja raziskave je eden od 8–11 parov, ki gnezdi v Sloveniji (VREZEC *et al.* 2009). Kadar je jezero suho ali pod ledom, verjetno lovi tudi na drugih kraških poljih in nižinah v okolici Cerknškega polja. Tako je bil nekajkrat opazovan ob Nanoščici (L. KEBE *osebno*) in Planinskem polju (neobj. podatki IWC). Dne 16. 2. 2009 sem opazoval odrasel osebek med letom čez Unec iz smeri jezera proti Planinskemu polju (slika 29).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 9. 4. 1993, 1 ad. z ulovljeno regljo (RUBINIČ 1993)

Slika 30: Dinamika pojavljanja kačarja *Circaetus gallicus* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 30: Dynamics of the Short-toed Eagle *Circaetus gallicus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

- 17. 6. 1993, 2 ad. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 27. 11. 1993, 2 ad., 1 imm. (B. RUBINIČ 1994B)
- 24. 3. 1996, 1 ad., 1 imm. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 29. 3. 1996, 2 ad., 1 imm. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 1. 1997, 2 os. (ŠTUMBERGER 1997)
- 14. 11. 2000, 1 ad., 1 imm. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 2. 9. 2009, 1 ad. neuspešno lovil čaplje (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 9. 5. 2010, 3 ad. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 14.–15. 4. 2008, 2 os.
- 26. 4. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 17.–24. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno, lastni podatki*)
- 18. 8.–6. 9. 2009, do 2 os. (A. ŠKOBERNE *osebno, J. FIGELJ osebno*)
- 30. 4.–9. 5. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- 3. 10. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.55. Kačar *Circaetus gallicus*

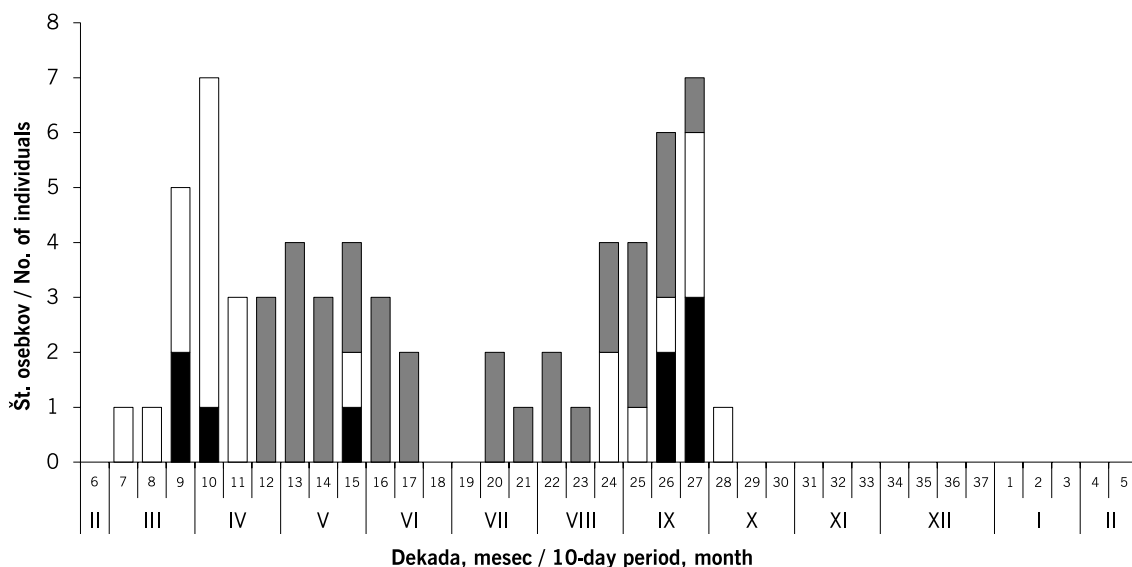
Kačar je na območju raziskave prehranski in preletni gost. Gnezdo kačarja na območju raziskave doslej še ni bilo najdeno, kljub temu da je v gnezditvenem obdobju redno opazovan že od leta 1987 (POLAK 1993). V gnezditvenem obdobju smo par opazovali tudi v letih 2007–2010. Okolica območja raziskave je edino gnezdišče vrste zunaj JZ Slovenije (GEISTER 1995A, T. MIHELIČ *osebno*). Na območju raziskave je bil kačar večkrat opazovan med prehranjevanjem s tukaj pogostimi belouškami *Natrix natrix* (slika 30).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 17.–26. 6. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 7. 5. 1994, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 28. 5. 1994, 3 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 12. 5. 2000, 5 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

4.5.56. Rjavi lunj *Circus aeruginosus*

Rjavi lunj je na območju raziskave letovalec ter preletni in zimski gost. Opazovanja odraslih osebkov v maju in juniju (ŠERE 1992) dopuščajo možnost gnezdenja, vendar pa do sedaj še ni bilo opazovano gnezditveno vedenje. Rjavi lunj je številčnejši med selitvijo, kar se časovno ujema s selitvijo vrste drugod po Sloveniji (TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*). Na območju raziskave so spomladi leta 2007 v marcu in začetku aprila prevladovali odrasli osebki, od konca aprila naprej pa so bili opazovani predvsem spolno nezreli osebki. Na jesenski selitvi so bile samice zabeležene med koncem avgusta in začetkom oktobra, samci samo v drugi polovici septembra, medtem ko so se spolno nezreli osebki pojavljali v celotnem obdobju selitve od srede julija naprej. Zanimiv je

Slika 31: Dinamika pojavljanja rjavega lunja *Circus aeruginosus* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008; črni stolpci – samci, beli stolpci – samice, sivi stolpci – spolno nezreli osebki (20 podatkov)

Figure 31: Dynamics of the Marsh Harrier *Circus aeruginosus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008; black bars – males, white bars – females, grey bars – immatures (20 records)

podatek s konca februarja leta 1997 (B. RUBINIĆ *osebno*), ki je najzgodnejše objavljeno opazovanje vrste s spomladanske selitve pri nas (ŠERE 1982, BRAČKO 1983, GREGORI 1989, BOŽIČ 1990, SOVINC 1992, SOVINC & ŠERE 1993, 1994 & 1996, KMECL & RIŽNER 1993, VOGRIN 1997, SENEGAČNIK *in sod.* 1998, BERCE 2000, TOMAŽIČ 2000, KROFEL 2005, GREGORI & ŠERE 2005, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*). Pri opazovanju iz začetka februarja v obdobju 1991/1992 (KMECL & RIŽNER 1993) gre verjetno še za zimski podatek (slika 31).

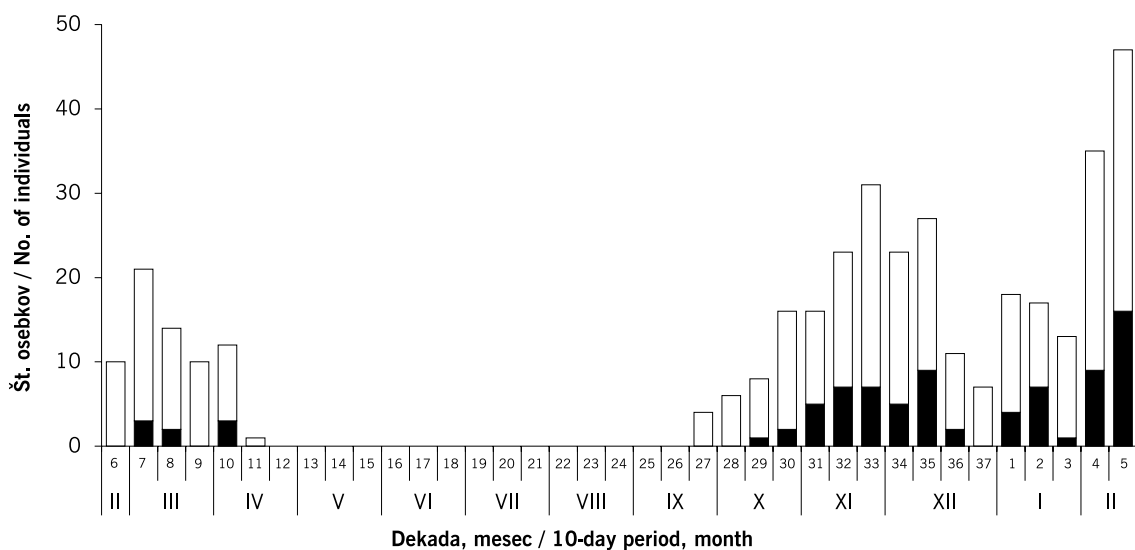
Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 8. 5. 1993, 5 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 9. 10. 1993, 5 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 28. 5. 1994, 7 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 21. 4. 1995, 2 ♂, 3 ♀ (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 20. 5. 1995, 2 ♂ (1 imm.), 4 ♀ (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 24.–25. 3. 1996, 5 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 26.–29. 3. 1996, 10 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 27. 2. 1997, 1 ♀ (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 13. 5. 2008, 1 ♀
- 15. 11. 2008, 2 os.
- 30. 5. 2009, 1 ♀, 2 imm.
- 2. 9. 2009, 2 ♀, 4 imm. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 16. 5. 2010, 11 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

– 12. 9. 2010, 11 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.57. Pepelasti lunj *Circus cyaneus*

Pepelasti lunj je na območju raziskave prezimovallec preletni in poletni gost. Selitev pepelastih lunjev proti gnezdiščem se prične konec februarja in se nadaljuje ves marec (CRAMP 1998). Domnevam, da sta opazovanji na prenočišču iz februarja 2008 (47 in 38 os.) že vključevali osebke na selitvi. Po meni dostopnih virih (BRAČKO 1990, KMECL & RIŽNER 1993, SOVINC 1994, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, Ž. ŠALAMUN *osebno, lastni podatki*) sta to tudi največji zabeleženi števili pepelastih lunjev v Sloveniji. Spomladanska selitev se je časovno ujemala s selitvijo, zabeleženo na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Na območju raziskave smo zabeležili prezimovanje 1–5 osebkov v zimi 2009/2010 in 7–21 osebkov v zimi 2007/2008. Jesenska selitev se je v obdobju 2007/2008, tako kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), začela konec septembra in dosegla višek v novembru, kar se ujema z viškom selitve na območju Sredozemlja (CRAMP 1998). Območje raziskave je za Ljubljanskim barjem (20–30 osebkov) (TOME *et al.* 2005) drugo najpomembnejše prezimovališče ter skupaj z zadrževalnikom Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A)

Slika 32: Dinamika pojavljanja pepelastega lunja *Circus cyaneus* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008; črni stolpci – samci, beli stolpci – samice oz. spolno nezreli osebk (22 podatkov)

Figure 32: Dynamics of the Hen Harrier *Circus cyaneus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008; black bars – males, white bars – females or immatures (22 records)

in verjetno Ljubljanskim barjem (TOME *et al.* 2005) najpomembnejše območje v času selitve za pepelaste lunje. V letih 1991–1992 je bil pepelasti lunj opazovan še v drugi polovici maja, ko je povsod v Sloveniji že zelo redek (TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, DENAC 2010B, *lastni podatki*) (slika 32).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 25. 2. 1995, 15 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 20. 11. 2000, 30 os. (T. JANČAR *osebno*)
- 14. 12. 2000, 1 ♂, 19 ♀ (B. RUBINIČ *osebno*)
- 22. 2. 2008, 38 os. na prenočišču
- 10. 5. 2008, 1 os.
- 19. 11. 2008, 9 ♂, 9 ♀/imm.
- 30. 4. 2009, 1 os.

4.5.58. Močvirski lunj *Circus pygargus*

Močvirski lunj je na območju raziskave preletni gost. Zabeležen je bil predvsem v drugi polovici aprila in maja ter avgusta in septembra, kar je podobno kot drugod po Sloveniji (TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*). Opazovanje močvirskega lunja konec februarja 1992 (KMECL & RIŽNER 1993) lahko glede na pojavljanje vrste v Evropi obravnavamo kot zimski podatek. Zimska opazovanja so v Evropi redka, spomladanska selitev pa se začne šele v drugi polovici marca (CRAMP 1998), zato dopuščam možnost,

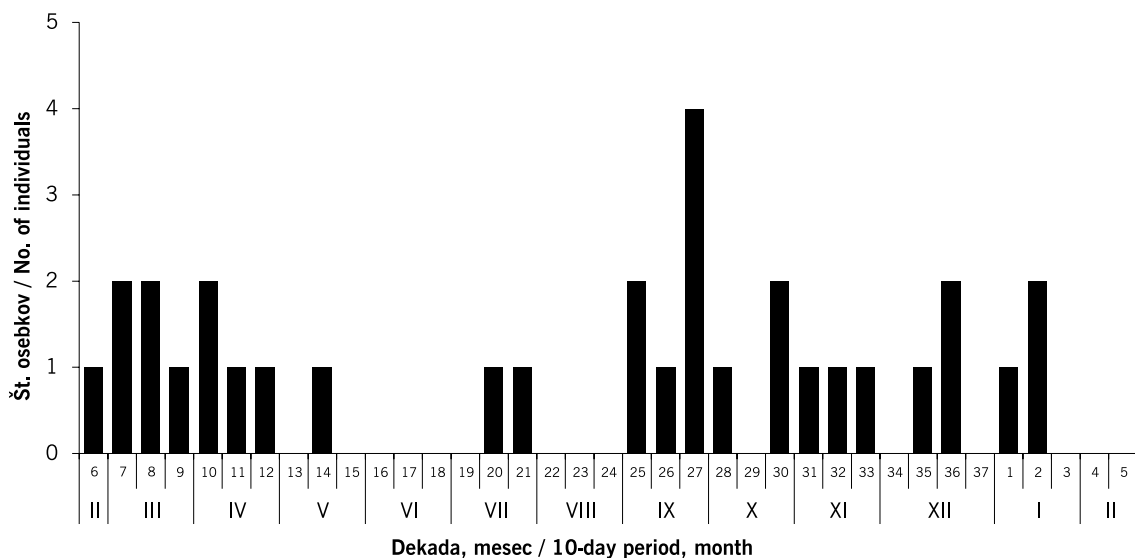
da je šlo za napačno določitev. Podobno kot drugod po Sloveniji, npr. na zadrževalniku Medvedce pet od devetih (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), na Ljubljanskem barju pa 16 od 24 opazovanj (TOME *et al.* 2005), med spomladansko selitvijo na območju raziskave prevladujejo majska opazovanja. Glede na razpoložljive podatke menim, da je Cerknisko polje za vrsto v nacionalnem merilu pomembno preletno območje.

Opazovanja 2007/2008 (6 podatkov):

- (1) 19. 4. 2007, 1 ♀/imm.
- (2) 20. 4. 2007, 2 ♀/imm.
- (3) 26. 4. 2007, 1 imm. ♂, 2 ♀/imm.
- (4) 9. 5. 2007, 1 ♀/imm.
- (5) 12. 8. 2007, 1 ♀/imm.
- (6) 22. 8. 2007, 1 ♀/imm.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 21. 4. 1994, 7 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 28. 4. 1994, 3 imm. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 9. 9. 1994, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 9. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 16. 9. 1995, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 9. 10. 1996, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 12. 5. 2000, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 8. 2000, 1 ad. ♂ (P. KMECL *osebno*)
- 20. 4. 2002, 2 ♂, 1 ♀ (D. DENAC *osebno*)
- 13. 5. 2008, 5 os.

Slika 33: Dinamika pojavljanja kragulja *Accipiter gentilis* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (22 podatkov)

Figure 33: Dynamics of the Goshawk *Accipiter gentilis* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (22 records)

- 9. 5. 2010, 1 ad. ♂, 2 imm. ♂, 2 ♀, 2 imm.
- 25. 7. 2010, 4 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- 19. 8. 2010, 1 ♂, 2 imm. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

konec oktobra, na območju raziskave pa avgusta in septembra. Slednje bi lahko bilo zaradi pognezditvene disperzije mladostnih osebkov, ki se speljejo v juliju (CRAMP 1998), na območje raziskave (slika 34).

4.5.59. Kragulj *Accipiter gentilis*

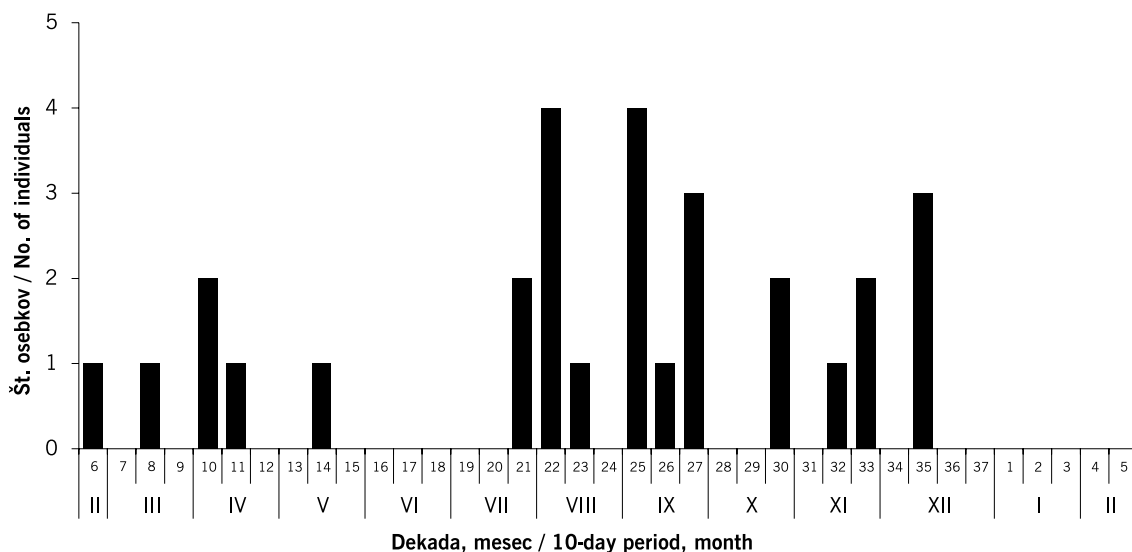
Kragulj je na območju raziskave prehranski gost ter vrsta, ki se pojavlja v zunajnezditvenem obdobju. Kot maloštevilno gnezdilko območja raziskave ga navaja že POLAK (1993). Ocenjujem, da so v letu 2007 v neposredni okolici območju raziskave gnezdili 2–3 pari (slika 33).

4.5.61. Kanja *Buteo buteo*

Kanja je na območju raziskave gnezdilka in celoletna vrsta. POLAK (1993) zanjo navaja, da je razmeroma pogosta gnezdilka obrobja jezera. Na podlagi razporeditve opazovanj in števila sočasno opazovanih osebkov ocenjujem, da je v letu 2007 na območju raziskave in neposredni okolici gnezdilko 8–22 parov. Velik del opazovanih kanj so domnevno sestavljali nesparjeni osebkovi. V primerjavi z letoma 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993) je bila kanja v obdobju 2007/2008 bistveno številčnejša. 122 osebkov, opazovanih v sredini decembra 2007, je eno največjih zabeleženih števil te vrste na eni lokaliteti v enem dnevu v Sloveniji. Čeprav na Ljubljanskem barju prezimuje več sto osebkov, so največ kanj sočasno zabeležili v poletnih mesecih, ko so našli 68 osebkov med kroženjem v termiki (TOME *et al.* 2005). Spomladanska selitev kanje je na območju raziskave dosegla višek konec marca. Na zadrževalniku Medvedce je bil višek zabeležen v drugi dekadi marca (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Podobno kot na zadrževalniku (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) je bil tudi na

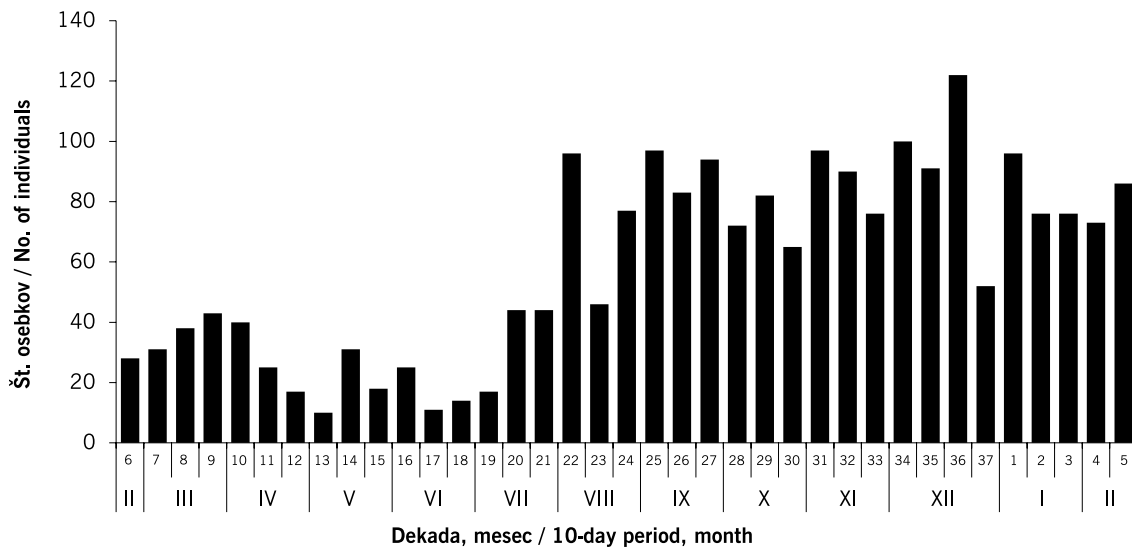
4.5.60. Skobec *Accipiter nisus*

Skobec je na območju raziskave prehranski, preletni in zimski gost. Ocenjujem, da sta v letu 2007 na območju raziskave in neposredni okolici gnezdila 1–2 para. POLAK (1993) ga ne omenja med gnezdilci območja raziskave in okolice, pa tudi KMECL & RIŽNER (1993) ga med začetkom marca in koncem septembra nista zabeležila. Letna dinamika opazovanj skobca na območju raziskave je podobna kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), kjer je več opazovanj iz časa jesenske selitve. Razlika je v višku opazovanj, ki je bila na zadrževalniku zabeležena

Slika 34: Dinamika pojavljanja skobca *Accipiter nisus* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (15 podatkov)

Figure 34: Dynamics of the Sparrowhawk *Accipiter nisus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (15 records)

Slika 35: Dinamika pojavljanja kanje *Buteo buteo* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (37 podatkov)

Figure 35: Dynamics of the Buzzard *Buteo buteo* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (37 records)

območju raziskave opazen drugi višek spomladanske selitve sredi maja. Število kanj se je ponovno povečalo v juliju, verjetno zaradi pognezditvene disperzije. Število kanj je nato ostalo podobno čez celotno drugo polovico leta. Na območju raziskave je bila poleg nominotipske podvrste ugotovljena tudi stepska kanja *B. b. vulpinus*. Edino opazovanje omenjene podvrste je bilo 16. 9. 1995, ko je bil opazovan odrasel osebek (SENEGAČNIK *et al.* 1998). To je tudi edini objavljeni podatek o pojavljanju te podvrste v Sloveniji (slika 35).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 26. 11. 1994, 40 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 11. 12. 1994, 37 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 10. 3. 1995, 50 os. se prehranjuje z mrtvimi malimi sesalci (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 12. 9. 2010, 86 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.62. Koconoga kanja *Buteo lagopus*

Koconoga kanja je na območju raziskave s samo tremi zbranimi podatki izjemna gostja. V zimi 2010/2011 je prezimoval en mladostni osebek, ki se je tukaj zadrževal do 20. 3. 2011. Večina podatkov o pojavljanju te vrste pri nas je iz SV Slovenije, dalj časa trajajajoče zadrževanje pa je bilo v Sloveniji zabeleženo le v polarni zimi 1984/85 (SOVINC 1994).

Opazovanja (3 podatki):

- (1) 21. 4. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 3. 11. 2006, 1 os. (M. PREMZL *osebno*)
- (3) 19. 12. 2010, 1 os. prezimuje

4.5.63. Veliki klinkač *Aquila clanga*

Veliki klinkač je na območju raziskave z opazovanjem enega osebk dne 26. 12. 1989 (KMECL & RIŽNER 1993) izjemen gost. Opazovanje s konca decembra se časovno ujema z obdobjem jesensko-zimskega pojavljanja vrste na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

4.5.64. Kraljevi orel *Aquila heliaca*

Edini podatek o pojavljanju kraljevega orla na območju raziskave je opazovanje spolno nezrelega osebk dne 24. in 25. 3. 1996 (B. RUBINIČ *osebno*). Gre tudi za šele tretji podatek o pojavljanju kraljevega orla v Sloveniji (HANŽEL & ŠERE 2011).

4.5.65. Planinski orel *Aquila chrysaetos*

Planinski orel je kljub samo dobrih 10 km oddaljenemu, redno zasedenemu gnezdišču (T. MIHELIC *osebno*) na območju raziskave s štirimi podatki redek gost. Samo enkrat je bil opazovan odrasel osebek. Mladostni osebk te vrste se sicer občasno lahko pojavljajo daleč zunaj območja gnezdenja, kot je bilo na primer zabeleženo na zadrževalniku Medvedce (JANŽEKOVIC 1995, BORDJAN 2010A).

Opazovanja (4 podatki):

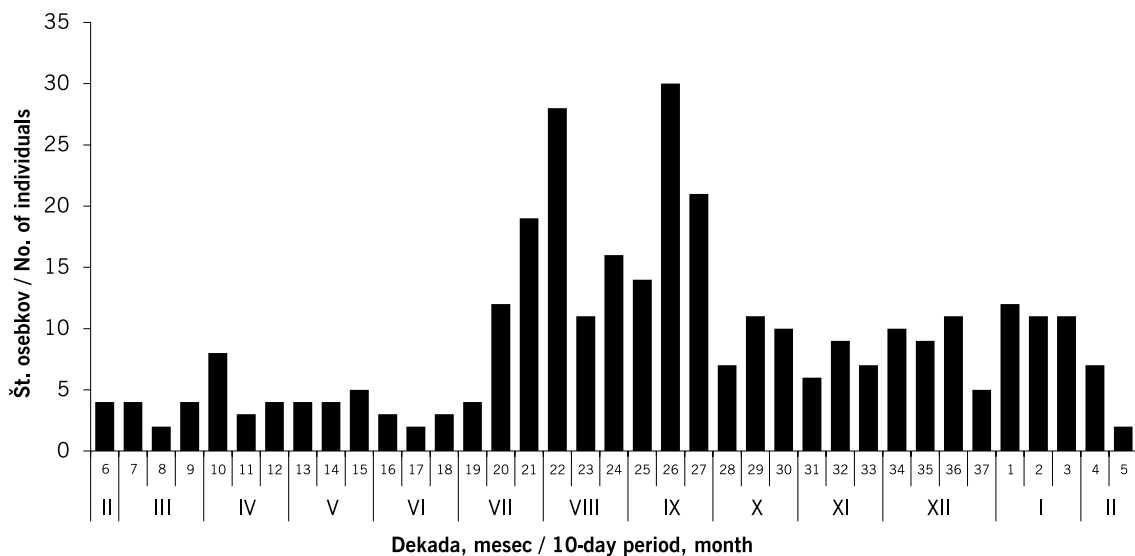
- (1) 20. 3. 1988, 1 imm. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 27. 4. 1995, 1 imm. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (3) 8. 3. 1997, 1 imm. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (4) 19. 8. 2009, 1 ad. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.66. Ribji orel *Pandion haliaetus*

Ribji orel je na območju raziskave z manj kot desetimi podatki redek gost. Domnevam, da je bil na območju raziskave spregledan, saj je bil med selitvijo opazovan tudi na bližnji Volovji rebri (MIHELIC & BRAJNIK 2006), Planinskem polju (KROFEL 2005) in Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005). Leta 2007 in oktobra 2010 sta bila opazovana ribja orla, ki sta območje raziskave samo preletela na veliki višini. Zanimivo je, da so kar trije spomladanski podatki iz maja in samo po eden iz aprila ter marca. Prav med koncem marca in sredino aprila je namreč obdobje najpogostejšega pojavljanja ribjega orla na spomladanski selitvi v Sloveniji, vključno z zadrževalnikom Medvedce, kjer je ribji orel veliko pogostejši kot na Cerkniškem polju (ŠERE 1982, GEISTER 1983, GREGORI 1989, SOVINC 1992, TRONTELJ 1992, SOVINC & ŠERE 1993, 1994 & 1996, SENEGAČNIK *et al.* 1998, KROFEL 2005, GREGORI & ŠERE 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*).

Opazovanja (9 podatkov):

- (1) 12. 5. 1978, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 3. 10. 1993, 1 os. (P. KMECL *osebno*)
- (3) 23. 4. 1995, 1 os. (D. TOME *osebno*)
- (4) 27. 3. 2007, 1 os.
- (5) 8. 5. 2008, 1 os. (<http://www.honeyguide.co.uk/pdfs/2008-Istria-May.pdf>)
- (6) 16. 5. 2008, 1 os.
- (7) 5. 9. 2010, 2 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (8) 12. 9. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (9) 3. 10. 2010, 2 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

Slika 36: Dinamika pojavljanja postovke *Falco tinnunculus* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (37 podatkov)

Figure 37: Dynamics of the Common Kestrel *Falco tinnunculus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (37 records)

4.5.67. Južna postovka *Falco naumanni*

Južna postovka v Sloveniji velja za izumrlo gnezdilko (GEISTER 1995, ŠTUMBERGER 2002B). Potem ko je leta 1994 nehala gnezditi, so postala opazovanja v Sloveniji zelo redka (BORDJAN 2011B). Za območju raziskave so bili zbrani vsa trije podatki, kar jo uvršča med izjemne goste. Leta 2010 se je en osebek zadrževal na predelu med Viševkami in Retjem skupaj z rdečenogimi postovkami vsaj en teden (BORDJAN 2011B).

Opazovanja (3 podatki):

- (1) 29. 4. 1989, 15 os. (ŠERE 1992A)
- (2) 21. 5. 2002, 2 ♂ (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (3) 3.–9. 5. 2010, 1 ♀

4.5.68. Postovka *Falco tinnunculus*

Postovka je gnezdilka in celoletna vrsta območja raziskave. Ocenjujem, da je na območju raziskave in bližnji okolici v letu 2007 gnezdilko 4–6 parov, kar je več, kot navaja POLAK (1993) za leti 1991 in 1992 (1–2 para). V obdobju 2007/2008 je bila postovka z do 30 opazovanimi osebkami tudi bistveno pogostejša in številčnejša kot v obdobju 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993). Porast števila osebkov med julijem in

septembrom je bil zabeležen tudi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) ter nekaterih visokih kraških planotah s travišči, kot so na primer Nanos, Volovja reber in Banjšice (B. RUBINIĆ *osebno*). Verjetno gre za pognezditveno disperzijo osebkov na območja večjih koncentracij plena, kar vključuje tudi speljane mladiče lokalno gnezdečih parov (slika 36).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 9. 9. 1994, 15 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 5. 9. 2010, 17 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.69. Rdečenoga postovka *Falco vespertinus*

Rdečenoga postovka je na območju raziskave preletna gostja. Spomladanska selitev je potekala od konca aprila do konca maja in se s posameznimi osebkami zavlekla v junij, kar je bilo zabeleženo tudi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in na Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005). Rdečenoge postovke so se sicer pojavljale na večjem delu območja raziskave, najpogostejše pa so bile na območju Viševk in Retja. Velika števila rdečenogih postovk so bila zabeležena samo vsakih nekaj let, npr. 1990, 1992, 1993, 2002, 2006 in 2008, kar lahko delno pojasnimo s pojavljanjem večjega števila majskih hroščev *Melolontha melolontha*, ki je vsake tri do štiri

leta (DROVENIK 2003). Poleg tega se odrasli osebkovi hroščev pojavljajo prav aprila in maja, ko poteka selitev rdečenogih postovk, ki pogosto izkoristijo lokalno bogat vir plena (CRAMP 1998). V letu 2008, ko je bilo opazovanih največ rdečenogih postovk, je bilo majskih hroščev neobičajno veliko (*lastni podatki*). Dne 7. 5. 2008 sem nad Dolenjskimi blati opazoval 255 osebkov, ki so v zraku lovili majske hrošče in se z njimi prehranjevali. Do leta 2008 največje število rdečenogih postovk v Sloveniji (320 os.) je bilo opazovanih 10. 5. 1990 na Cerkniskem jezeru (ŠERE 1990); na isti datum leta 2008 pa sem skupaj preštel 980 osebkov, ki so se selili čez Javornike proti Viševkam, kjer so se ponovno dvignili. Ocenjujem, da je tega dne območje raziskave preletelo več kot 1000 osebkov (BORDJAN 2010B). V letu 2009, ko majskih hroščev skoraj ni bilo opaziti, sem manjše jate rdečenogih postovk opazoval med lovom enodnevnice *Ephemeroptera*. Glede na zbrane podatke je Cerknisko polje najpomembnejše preletno območje za rdečenogo postovko v Sloveniji in eno pomembnejših v tem delu Evrope (YOSEF 1995, PREMUDA *et al.* 2008).

Opazovanja 2007/2008 (10 podatkov):

- (1) 18. 4. 2007, 6 os.
- (2) 26. 4. 2007, 2 ♂
- (3) 7. 5. 2007, 25 os.
- (4) 8. 5. 2007, 10 os.
- (5) 9. 5. 2007, 1 os.
- (6) 14. 5. 2007, 5 os.
- (7) 18. 5. 2007, 5 os.
- (8) 4. 6. 2007, 1 ♂, 1 ♀
- (9) 8. 6. 2007, 2 ♂, 1 ♀

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 8. 5. 1993, 270 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 9. 1994, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 5. 2002, 160 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 12. 5. 2006, 150 os. (KEBE 2007B)
- 25. 9. 2006, 1 ♀ (KEBE 2007B)
- 7. 5. 2008, 255 os. (BORDJAN 2010B)
- 10. 5. 2008, 980 os. (BORDJAN 2010B)
- 13. 5. 2008, 101 os. (BORDJAN 2010B)
- 3. 5. 2010, 38 ♂, 42 ♀, 11 imm.

4.5.70. Mali sokol *Falco columbarius*

Mali sokol je na območju raziskave preletni in zimski gost s skupaj 14 podatki. Kot domnevata že KMECL & RIŽNER (1993), je bil verjetno spregledan in je dejansko pogostejši, kot kažejo zbrani podatki. Poleg dveh opazovanj na območju raziskave je bil v letu 2007 mali sokol opazovan tudi pri bližnjih Begunjah

pri Cerknici (KROFEL 2007). Največ podatkov (9) je iz obdobja jesenske selitve, ko je bilo največ opazovanj tudi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005). Na Cerkniskem polju je bil dvakrat opazovan tudi septembra, medtem ko so na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005) najzgodnejši jesenski podatki iz oktobra.

Opazovanja (14 podatkov):

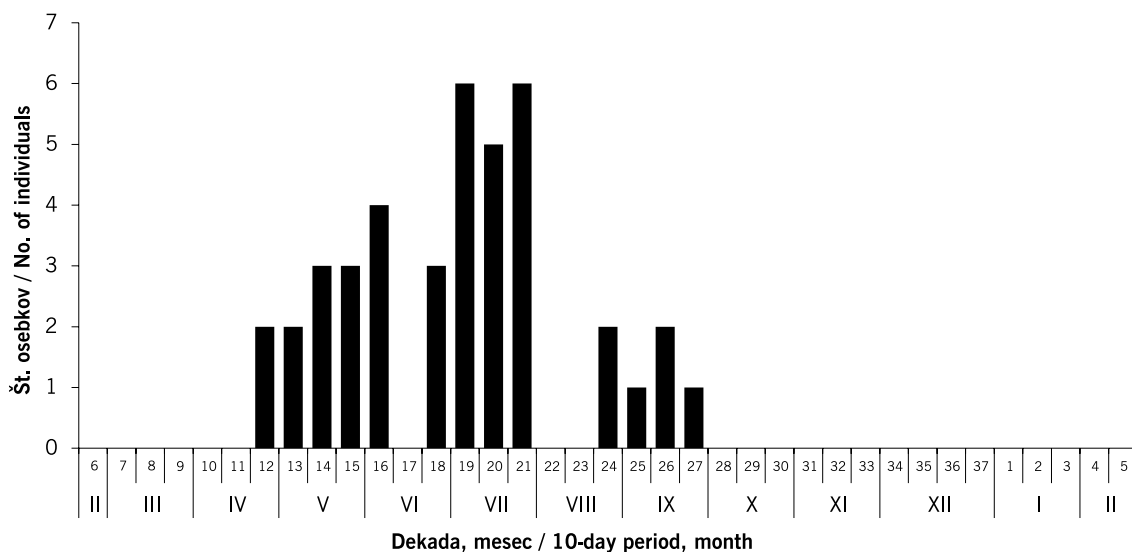
- (1) 1. 12. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 23. 9. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 18. 10. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 8. 5. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (5) 19. 9. 1996, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (6) 9. 10. 1996, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (7) 16. 4. 2000, 1 os. (D. ŠERE *osebno*)
- (8) 12. 11. 2000, 2 os. (D. DENAC *osebno*)
- (9) 25. 10. 2007, 1 imm.
- (10) 24. 11. 2007, 1 os.
- (11) 16. 1. 2010, 1 os.
- (12) 21. 10. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (13) 7. 11. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (14) 22. 12. 2010, 1 os.

4.5.71. Škrjančar *Falco subbuteo*

Škrjančar je gnezdilec in preletni gost območja raziskave. Na osnovi razporeditev opazovanj v gnezditveni sezoni v letu 2007 ocenjujem, da je na območju raziskave in neposredni okolici gnezdilo 4–6 parov škrjančarjev, kar je več, kot navaja POLAK (1993) za prvo polovico 90-ih let (1–2 para). Selitev na območju raziskave je bila v letu 2007 neizrazita. Prvi škrjančarji so se pojavili konec aprila, kar je dve dekadi kasneje kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005), zadnji osebkovi pa so bili opazovani konec septembra, kar je bolj zgodaj kot na omenjenih dveh območjih. Opazovanji konec junija 1991 (KMECL & RIŽNER 1993) in v začetku junija 2005, ko je bilo sočasno opazovanih kar 26 oziroma 30 osebkov, sta izjemni. Drugod po Sloveniji takšna opazovanja niso bila zabeležena (GREGORI & ŠERE 2005, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A) (slika 37).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 7. 5. 1994, 7 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 10. 3. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 16. 9. 1995, 7 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

Slika 37: Dinamika pojavljanja škrijarčarja *Falco subbuteo* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (13 podatkov)

Figure 37: Dynamics of the Hobby *Falco subbuteo* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (13 records)

- 18. 4. 1999, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 9. 6. 2005, 30 os. (<http://www.honeyguide.co.uk/pdfs/Italy-Slovenia-2005.pdf>)
- 8. 5. 2008, 13 os. (<http://www.honeyguide.co.uk/pdfs/2008-Istria-May.pdf>)
- 9. 5. 2010, 6 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.72. Južni sokol *Falco biarmicus*

Južni sokol je redka vrsta Slovenije (BOŽIČ 2001B) ter izjemen gost območja raziskave. Edino opazovanje je bilo zabeleženo 9. 9. 1994 (SENEGAČNIK *et al.* 1998), kar je tudi prvi podatek o pojavljanju te vrste v Sloveniji (HANŽEL & ŠERE 2011).

4.5.73. Sokol selec *Falco peregrinus*

Sokol selec je na območju raziskave prehranski gost in gost v zunajgnezditvenem obdobju. Podobno njegov status opredeljuje tudi POLAK (1993). Na območju raziskave se je v obdobju 2007/2008 pojavljal razpršeno vse leto (slika 38).

4.5.74. Mokož *Rallus aquaticus*

Mokož je na območju raziskave gnezdilca ter preletni, poletni in zimski gost. Domnevam, da se pojavlja večji

del leta in na območju raziskave tudi prezimuje, čeprav zbrani podatki tega ne potrjujejo. Število gnezdečih parov med leti verjetno močno niha v odvisnosti od gladine jezera. V gnezditveni sezoni leta 2007 sem zabeležil največ dva osebk, skupno pa vsaj štiri različne osebk, ki so se svatovsko oglašali v okolici Otoka. Leta 1992 je bilo oglašanje treh osebkov zabeleženo na Leviščih (POLAK 1993) (slika 39).

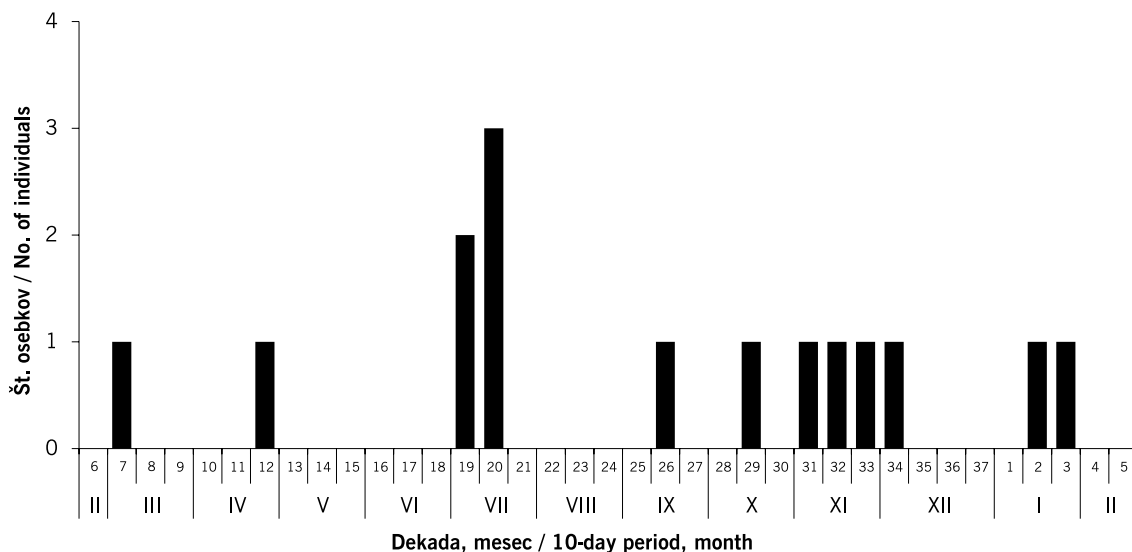
Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 22. 9. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 14. 4. 1994, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 9. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 29. 12. 1994, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 7. 1996, 1 os. se oglašja med Lipsenjščico in Osredki (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 31. 12. 2003, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 19. 11. 2008, 7 os. se oglašja ob Lipsenjščici in Žerovniščici
- 2. 8. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 28. 11. 2010, 2 os.

4.5.75. Grahasta tukalica *Porzana porzana*

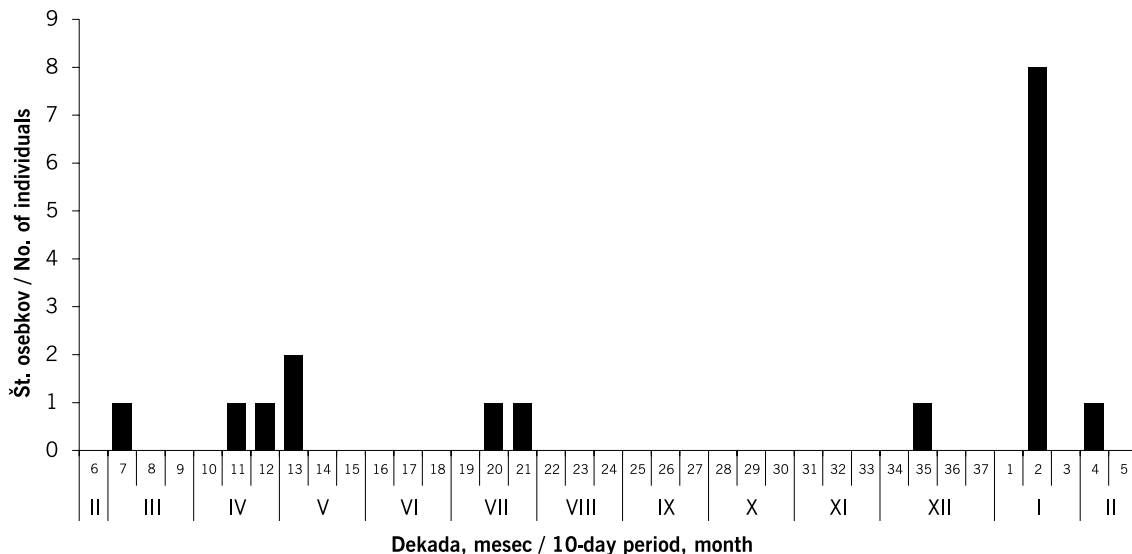
Grahasta tukalica je na območju raziskave gnezdilka in preletna gostja. Pojoči osebki so bili prvič zabeleženi že leta 1992 (POLAK 1993). V letu 2002 je bil na območju raziskave opravljen prvi sistematični popis

D. BORDJAN: Vodne ptice in ujede Cerknškega polja (južna Slovenija) v letih 2007 in 2008, s pregledom zanimivejših opazovanj do konca leta 2010

Slika 38: Dinamika pojavljanja sokola selca *Falco peregrinus* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (12 podatkov)

Figure 38: Dynamics of the Peregrine Falcon *Falco peregrinus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (12 records)

Slika 39: Dinamika pojavljanja mokoža *Rallus aquaticus* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 39: Dynamics of the Water Rail *Rallus aquaticus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

grahaste tukulice, med katerim je bilo zabeleženih 14–31 pojočih samcev z gostoto 7,0–15,5 parov/km² (VUKELIČ & PRELOVŠEK 2003). Ta rezultat je bil tudi osnova za populacijsko oceno, ki so jo izdelali RUBINIČ *et al.* (2008). Leta 2005 je bilo na območju raziskave popisanih pet pojočih samcev (RUBINIČ *et al.* 2005), leta 2008 pa 12 (RUBINIČ *et al.* 2008). Pojoči samci so bili zabeleženi predvsem v visokem šašju ob Lipsenjščici, Žerovniščici, Strženu, SZ od Osredkov ter na Dolenjskih blatih. Na območju raziskave vsaj v večini let gnezdi večji del slovenske populacije grahaste tukulice (Božič *et al.* 2009).

Opazovanja (zunaj ciljnih popisov v gnezditveni sezoni) (6 podatkov):

- (1) 27. 4. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 1. 5. 1992, 3 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 1. 9. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 28. 5. 1994, 1 ♂ (SENEGACNIK *et al.* 1998)
- (5) 25. 8. 1996, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (6) 23. 4. 2007, 1 pojoč os.

4.5.76. Mala tukulica *Porzana parva*

Mala tukulica je bila z izjemo ciljnih nočnih popisov, med katerimi sta bila popisana dva pojoča osebka v letu 2002 (VUKELIČ & PRELOVŠEK 2003), 12 v letu 2005 (RUBINIČ *et al.* 2005) in šest v letu 2008 (RUBINIČ *et al.* 2008), na območju raziskave zabeležena le štirikrat, od tega dvakrat v gnezditvenem obdobju v letih 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993) in po enkrat v času selitve v letih 2007 in 2009. Kljub temu zaradi skritega načina življenja in velike površine nepregledanega dela območja raziskave domnevam, da se mala tukulica tukaj vsaj med marcem in avgustom redno pojavlja. Gnezdeča populacija na območju raziskave je bila ocenjena na 5–20 parov (RUBINIČ *et al.* 2008), kar je večina slovenske populacije vrste (Božič *et al.* 2009).

Opazovanja (zunaj ciljnih popisov v gnezditveni sezoni) (4 podatki):

- (1) 1. 5. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 6.–7. 6. 1992, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993, POLAK 1993)
- (3) 27. 3. 2007, 1 os.
- (4) 19. 8. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.77. Kosec *Crex crex*

Kosec je gnezdilec in preletni gost območja raziskave. Pojoče kosce sem v letu 2007 zabeležil med 9. 5. in 3. 7. Enak je tudi datum prvega zabeleženega območnega petja v letih 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993). V

letu 2007 je bilo v ciljnem nočnem popisu prešteti 34 pojočih samcev (*lastni podatki*). Velikost gnezdeče populacije kosca na območju raziskave se je v letih 1992–2010 gibala med 35 in 101 pojočimi samci (POLAK *et al.* 2004, RUBINIČ *et al.* 2008, DENAC *et al.* 2010). Gnezdenje je bilo potrjeno z najdbo begavcev dne 21. 6. 2003 (POLAK 2003). Cerkniško polje je eno izmed treh najpomembnejših območij za kosca v Sloveniji (Božič 2005b, DENAC *et al.* 2010). Edini podatek z jesenske selitve je opazovanje enega osebka v Retju 25. 9. 2006 (BORDJAN 2007c).

4.5.78. Zelenonoga tukulica *Gallinula chloropus*

Zelenonoga tukulica je na območju raziskave gnezdilka ter preletna in poletna gostja. Na začetku gnezditvene sezone leta 2007 smo opazovali do 11 osebkov, števila, ki so bila zabeležena kasneje v tem letu, pa so bila precej manjša. Domnevam, da je število zelenonogih tukulic zaradi skritega življenja močno podcenjeno. Ob zaraščenih potokih, kot sta Lipsenjščica in Žerovniščica, se verjetno pojavlja vse leto, vendar je spregledana (slika 40).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

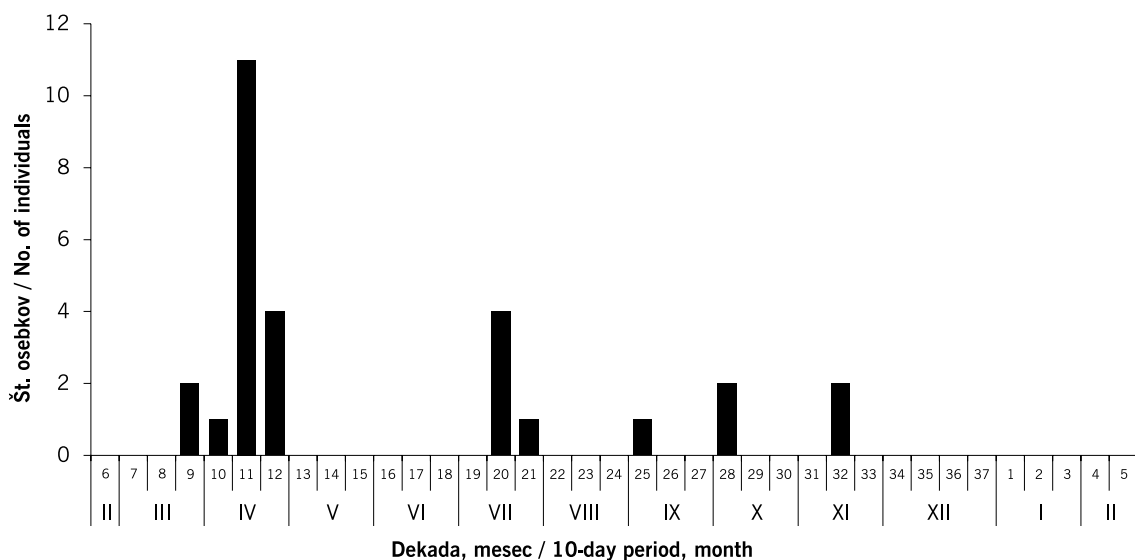
- 11. 3. 2004, 5 os. (D. DENAC *osebno*)
- 6. 6. 2005, 1 par (P. KMECL *osebno*)

4.5.79. Liska *Fulica atra*

Liska je na območju raziskave gnezdilka, preletna gostja in prezimovalka. Pozimi in v času selitve se lahko tukaj občasno zadržuje več kot 1000 osebkov. V obdobju 2007/2008 je bila med najštevilčnejšimi vrstami Cerkniškega polja (dominanca > 5 %). V začetku aprila 2007, ki že sodi v gnezditveno obdobje vrste (BORDJAN & BOŽIČ 2009a), se je na območju zadrževalo 271 osebkov, kar je približno 135 parov. Vendar je že v naslednji dekadi število lisk močno upadlo in se nato postopno zmanjševalo vse do konca maja, ko so vsi osebki zapustili območje. Ocenjujem, da ob ugodnih razmerah na območju raziskave gnezdi več kot 50 parov lisk, kar je podobno kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009a). Spomladanska selitev liske je bila v obdobju 2007/2008 izrazita, z viškom konec marca in v začetku aprila, medtem ko je bila jesenska, v nasprotju z obdobjem 1991–1992, skoraj popolnoma neopazna, kljub visoki gladini jezera (slika 41).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 24. 10. 1993, 1100 os. (P. KMECL *osebno*)
- 5. 3. 1994, 1000 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

Slika 40: Dinamika pojavljanja zelenonoge tukalice *Gallinula chloropus* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 40: Dynamics of the Moorhen *Gallinula chloropus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

- 13. 11. 1994, 600 os. (P. KMECL *osebno*)
- 25. 2. 1995, 500 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 17. 4. 1995, 500 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 29. 12. 2000, 1200 os. (P. KMECL *osebno*)
- 13. 1. 2001, 1100 os. (ŠTUMBERGER 2001)
- 4. 3. 2001, 1100 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 29. 12. 2002, 650 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 11. 4. 2004, 100 os. (D. DENAC *osebno*)
- 7. 3. 2009, 510 os.
- 9. 10. 2010, 522 os.

4.5.80. Žerjav *Grus grus*

Žerjav je na območju raziskave preletni in zimski gost, za katerega je značilno občutno povečanje števila opazovanj med števnima obdobjema 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993) in 2007/2008. Podobno kot drugod po Sloveniji je bil v zadnjih letih opazovan tudi v zimskem času (BOMBEEK 2007, KMECL 2007, OMERZEL 2008, BOŽIČ 2008A, 2008B & 2010, VIDMAR 2010, *lastni podatki*). V primerjavi z zadrževalnikom Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) je bila po številu zabeleženih opazovanj bolj izrazita spomladanska selitev. Za naše razmere izjemna selitev je bila zabeležena konec decembra 2010, ko smo v osmih dneh med 18. in 25. 12. na območju raziskave skupaj prešteli 2904 osebkov (M. CVETKO, T. CVETKO, P. JEREB, A. ŠKOBERNE & T. SCHEIN

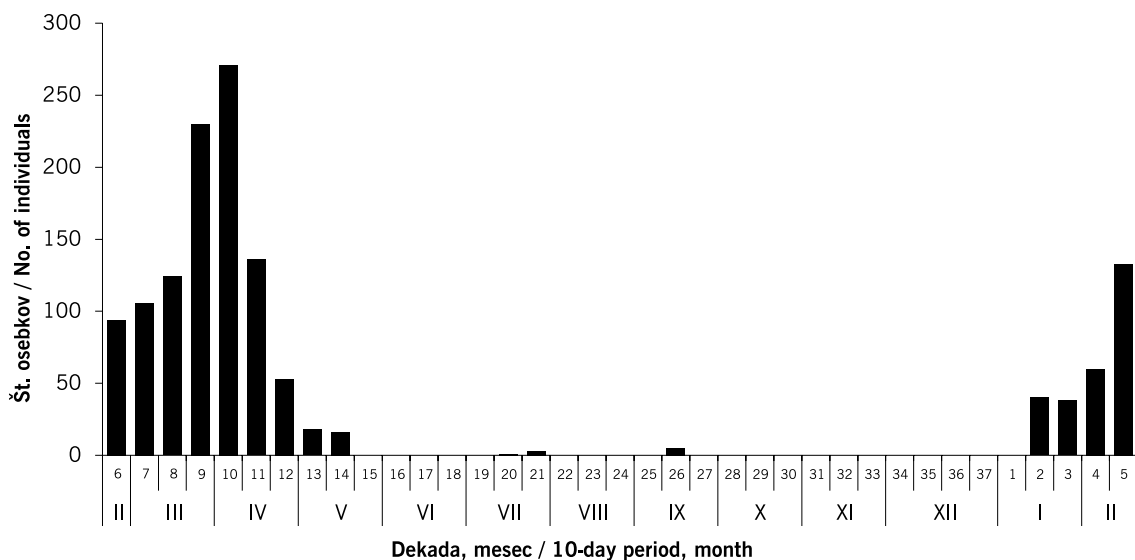
osebno, lastni podatki), z največjo zabeleženo jato 722 osebkov. Žerjavi so se na območju raziskave pogosto prehranjevali na travnikih na območju Dolenjskih blat, Viševk in Osredkov.

Opazovanja 2007/2008 (10 podatkov):

- (1) 6. 3. 2007, 15 os.
- (2) 9. 3. 2007, 16 os.
- (3) 27. 3. 2007, 15 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (4) 29. 3. 2007, 2 os.
- (5) 10.–13. 4. 2007, 4 os.
- (6) 18. 4. 2007, 5 os.
- (7) 20. 4. 2007, 9 os.
- (8) 26. 4. 2007, 4 os.
- (9) 16. 12. 2007, 32 os.
- (10) 12. 1. 2008, 56 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 27. 4. 2006, 1 os. (I. KOGOVŠEK *osebno*)
- 6. 12. 2006, 6 os. (KMECL 2007)
- 12.–13. 11. 2008, do 130 os. (T. SCHEIN & T. PETRAS *osebno*)
- 11. 3. 2009, 60 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 10. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 24. 12. 2009, več kot 100 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 18. 12. 2010, 110 os. (jati 100 in 10 os. na preletu) (M. CVETKO *osebno*)
- 19. 12. 2010, 100 os. (prelet) (M. CVETKO *osebno*)

Slika 41: Dinamika pojavljanja liske *Fulica atra* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (16 podatkov)

Figure 41: Dynamics of the Coot *Fulica atra* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (16 records)

- 21. 12. 2010, 40 os. (prelet) (T. SCHEIN *osebno*)
- 22. 12. 2010, 1192 os. (jate 200 in 270 os. na preletu, 722 os. se je prehranjevalo, nato so odleteli) (M. CVETKO & T. SCHEIN *osebno, lastni podatki*)
- 23. 12. 2010, 662 os. (jate 152, 100, 50 in 10 os. na preletu; jate 200, 50 in 100 os. pristale) (M. & T. CVETKO, A. ŠKOBERNE, P. JEREB *osebno*)
- 24. 12. 2010, 271 os. (M. CVETKO & A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 25. 12. 2010, 150 os. (T. SCHEIN *osebno*)

- (7) 13. 4. 2007, 2 os.
- (8) 15. 4. 2008, 3 os.
- (9) 4. 5. 2008, 8 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (10) 11. 4. 2009, 3 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.81. Polojnik *Himantopus himantopus*

Polojnik je z desetimi podatki na območju raziskave redek gost. Vsa opazovanja so iz spomladanske selitve med koncem marca in sredino maja. Največ, osem osebkov, je bilo opaženih v začetku maja 2008 (A. ŠKOBERNE *osebno*), kar je primerljivo z največjimi števili, zabeleženimi spomladi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Opazovanja (10 podatkov):

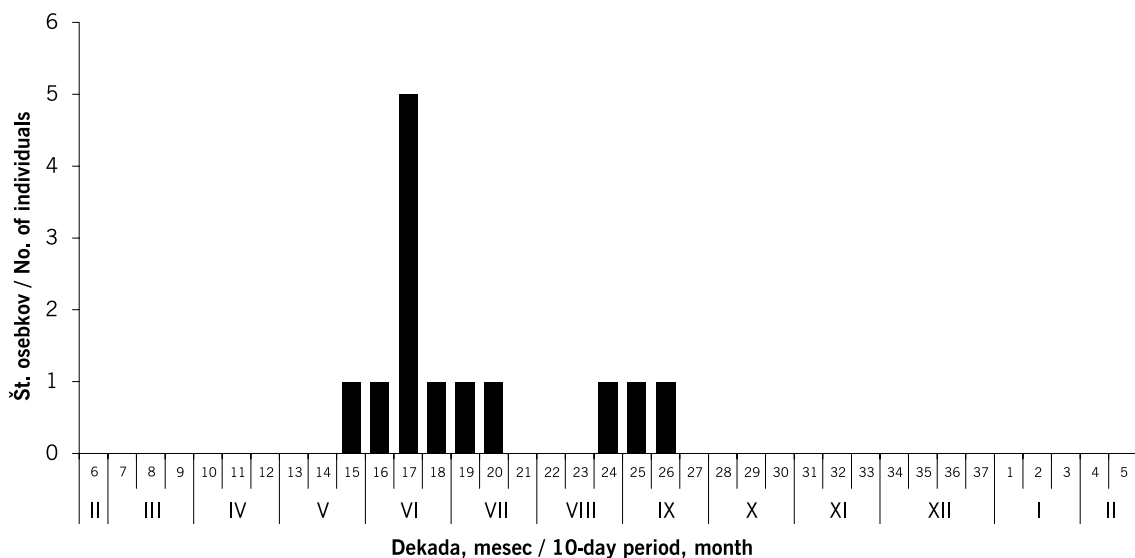
- (1) 12. 5. 1991, 1os. (ŠERE 1992B)
- (2) 9. 5. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 28. 4. 1997, 1 ♀ (BOŽIČ 1997)
- (4) 23. 3. 2001, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (5) 15. 4. 2005, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (6) 10. 4. 2007, 3 os.

4.5.82. Sabljarka *Recurvirostra avosetta*

Sabljarka je na območju raziskave izjemna gostja. Štiri osebkve sem opazoval 28. 4. 2008 ob poplavljeni Lipsenjščici. Sabljarka je v Sloveniji pogosteje opazovana na Obali, kjer tudi gnezdi (ŠKORNIK 2012), v bazenih za odpadne vode Tovarne sladkorja Ormož ter na Ptujskem in Ormoškem jezeru (ŠTUMBERGER 1982A, BOŽIČ 1992C, L. BOŽIČ *osebno*). Drugod po Sloveniji je bila redko zabeležena, ob opazovanju na območju raziskave sem zbral vsega devet podatkov (KRONOVŠEK 1992, VOGRIN 1992 & 1996A, KLEMENČIČ 2001, CIGLIČ 2004, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*).

4.5.83. Rjava komatna tekica *Glareola pratincola*

Edini podatek za rjavo komatno tekico je z dne 30. 5. 1992 (KMECL & RIŽNER 1992D). Iz maja je tudi večina opazovanj te v Sloveniji redke vrste (HANŽEL & ŠERE 2011).

Slika 42: Dinamika pojavljanja malega deževnika *Charadrius dubius* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 42: Dynamics of the Little Ringed Plover *Charadrius dubius* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

4.5.84. Mali deževnik *Charadrius dubius*

Mali deževnik je na območju raziskave preletni in poletni gost. Na jezeru je bil zabeležen med koncem marca in sredino septembra. POLAK (1993) ga med gnezdkami območja raziskave in okolice ne omenja. V letu 2007 dopuščam možnost gnezdenja, saj sem posamezne osebkne na območju Rešeta redno opazoval med koncem maja in sredino julija. Kadar jezero spomladi hitro presahne, nastane tu zanj ustrezen gnezditveni habitat, vendar zaradi velikega števila ljudi, ki obiskujejo ta del območja raziskave, gnezdenje verjetno ni uspešno oziroma možno (slika 42).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 21. 3. 1993, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 28. 4. 1993, 10 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 8. 5. 1993, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 7. 6. 1998, 2 os. (LEGIŠA 1999)
- 18. 4. 1999, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 26. 5. 2008, 2 os.
- 10. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 18. 6. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 31. 7. 2010, 6 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

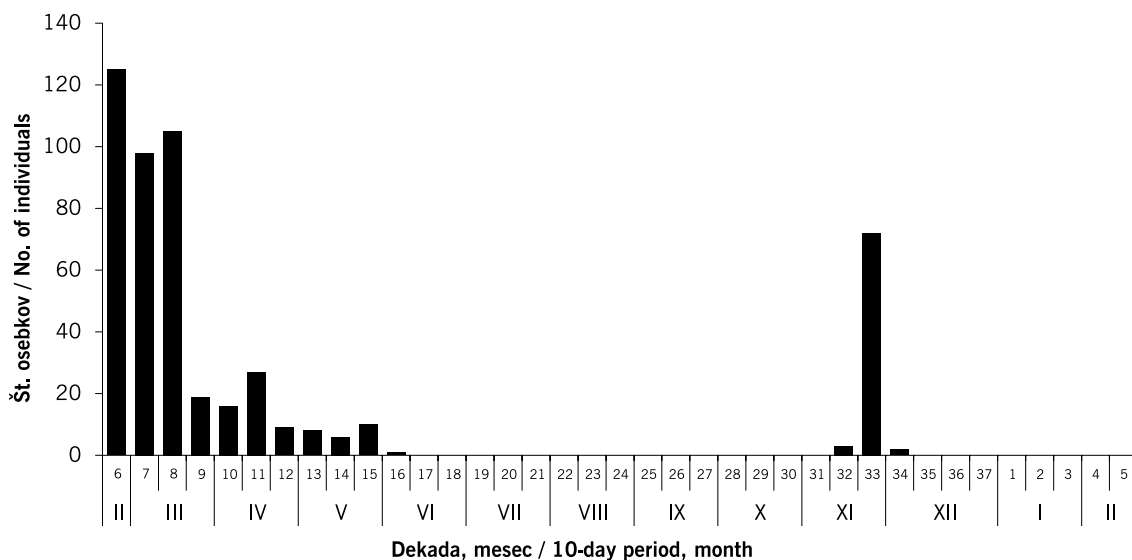
4.5.85. Komatni deževnik *Charadrius hiaticula*

Komatni deževnik je na območju raziskave preletni

gost s 14 podatki. Dva podatka sta iz obdobja pred letom 1991, v letih 1991–1992 pa je bilo zbranih nadaljnjih pet. Vrste v obdobju 2007/2008 ter kasneje nismo zabeležili. Devet podatkov je s spomladanske, šest pa z jesenske selitve. Podobno kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) lahko tudi na Cerknškem polju na podlagi dveh časovno različnih obdobji pojavljanja na spomladanski selitvi (marec, april–maj) sklepamo na pojavljanje dveh podvrst komatnega deževnika, nominotipske, ki se seli prej, in podvrste *C. h. tundrae*, ki se seli kasneje (BAUER *et al.* 2005, DAVIDSON & SCOTT 2009).

Opazovanja (14 podatkov):

- (1) 10. 5. 1986, 6 os. (GEISTER 1986)
- (2) 28. 5. 1986, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 16. 3. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 24. 3. 1991, 6 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (5) 25. 8. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (6) 8.–9. 9. 1991, do 5 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (7) 1. 8. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (8) 28. 4. 1993, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (9) 17. 3. 1994, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (10) 17. 4. 1995, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (11) 24. 3. 1996, 3 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (12) 4. 9. 1996., 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (13) 13. 7. 1999, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (14) 31. 3. 2001, 5 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)

Slika 43: Dinamika pojavljanja pribe *Vanellus vanellus* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (14 podatkov)

Figure 43: Dynamics of the Lapwing *Vanellus vanellus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (14 records)

4.5.86. Dular *Charadrius morinellus*

Dular je v Sloveniji redka vrsta (BOŽIČ 2001B, KOZINA 2010), na območju raziskave pa izjemen gost. Edino opazovanje je bilo 9. 4. 1993, ko je bilo opazovanih 11 osebkov (RUBINIČ 1993). Doslej je bil dular po letu 1950 opazovan 12-krat (HANŽEL & ŠERE 2011) in vselej so bili opazovani posamezni osebki (JEŽ 1988, BAKAN 2001, KOZINA 2010) ali dvojice ptic (KAPLA 2003, HANŽEL & ŠERE 2011). To je tako največje število pri nas opazovanih dularjev.

4.5.87. Zlata prosenka *Pluvialis apricaria*

Zlata prosenka je s šestimi podatki redka gostja območja raziskave. Pet opazovanj je s spomladanske selitve, ko je pogostejše opazovana tudi drugod po Sloveniji (TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, B. RUBINIČ *osebno*). Glede na primeren habitat in redno pojavljanje zlate proseknice na Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005) bi s Cerkniškega polja pričakovali več opazovanj te vrste.

Opazovanja (6 podatkov):

- (1) 14. 3. 1974, 50 os. (GREGORI 1979)
- (2) 14. 3. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 24.–26. 3. 1996, 14 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (4) 13.–22. 3. 2007, 3 os.

- (5) 26. 2. 2008, 1 os.

- (6) 26. 10. 2010, 18 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.88. Črna prosenka *Pluvialis squatarola*

Črna prosenka je z dvema podatkom na območju raziskave izjemna gostja. En podatek je iz leta 1992 (KMECL & RIŽNER 1993), drugi pa iz leta 2010, ko sem nad Vodonosom opazoval tri osebkve v letu.

Opazovanja (2 podatka):

- (1) 1. 9. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 2. 5. 2010, 3 os.

4.5.89. Priba *Vanellus vanellus*

Priba je na območju raziskave gnezdilka ter preletna in zimska gostja. Podobno kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005) je bila v števnih obdobjih 1991–1992 in 2007/2008 zabeležena izrazitejša spomladanska selitev konec februarja in marca, manj izrazita jesenska selitev pa konec novembra. Vsaj do leta 1996 je priba z do 25 pari na območju raziskave tudi gneznila (POLAK 1993, B. RUBINIČ *osebno*, J. KUS VEENVLIET *osebno*). V letu 2007 sem v prvi polovici aprila opazoval teritorialno in svatovsko vedenje največ osmih osebkov ob Lipsenjščici ter največ

petih osebkov na Osredkih, kar nakazuje oblikovanje gnezdeče kolonije. V začetku maja tam prib nistem več opazil, sem pa osem svatujočih osebkov opazoval na območju Retja. Pribe so se na območju Retja zadrževale vse do začetka junija, ko sem opazoval en osebek med preganjanjem rjavega lunja. Domnevam, da so se pribe iz kolonije ob Lipsenjščici prestavile na območje Retja. V tem letu so pribe torej vsaj dvakrat poskusile gnezdit, vendar je zaradi neznanega vzroka kolonija vselej propadla. V letih 2008 in 2009 so bili opazovani samo posamezni osebki, ki pa niso gnezdili (slika 43).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 9. 4.–8. 5. 1993, 25 parov (B. RUBINIČ *osebno*)
- 30. 10. 1993, 99 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 17. 3. 1994, 200 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 4. 4.–28. 5. 1994, 10–25 gnezdečih parov (B. RUBINIČ *osebno*)
- 10. 3. 1995, 270 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 1995, 300 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 17. 4. 1995, 200 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 5. 5. 1995, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24.–26. 3. 1996, 150 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 7. 1996, 1 juv. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 9. 11. 1996, 14 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 27. 2. 1997, 550 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 8. 3. 1997, 300 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 2. 3. 1998, 200 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 30. 10. 2000, 50 os. (P. KMECL *osebno*)
- 14. 11. 2000, 97 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 12. 2000, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 4. 5. 2001, 1 os. se oglašča (D. DENAC *osebno*)
- 2. 3. 2002, 170 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 6. 12. 2006, 80 os. (KMECL 2007)
- 3. 3. 2009, 120 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 6. 3. 2009, 230 os.

4.5.90. Veliki prodnik *Calidris canutus*

Edini podatek za velikega prodnika na območju raziskave je opazovanje enega samega osebkov na spomladanski selitvi dne 29. 3. 1992 (KMECL & RIŽNER 1992E). Veliki prodnik je sicer v Sloveniji bistveno pogostejši med jesensko selitvijo (KOMISIJA ZA REDKOSTI 1993, VAUPOTIČ 1993, RUBINIČ 1994D, SENEGAČNIK 1997C, BOŽIČ 1998C, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, DENAC 2010A, ŠKORNIK 2012, B. RUBINIČ *osebno*).

4.5.91. Peščenec *Calidris alba*

Edini podatek za peščenca na območju raziskave je iz

leta 1991, ko je bil 31. 8. in 1. 9. opazovan mladosten osebek (KMECL & RIŽNER 1992A). Med koncem avgusta in koncem septembra je tudi največ opazovanih vrste pri nas (GREGORI 1976, ŠTUMBERGER 1982B, RUBINIČ 1994C & 1994D, ŠKORNIK 2012, J. SMOLE *osebno*, B. RUBINIČ *osebno*, *lastni podatki*).

4.5.92. Mali prodnik *Calidris minuta*

Mali prodnik je na območju raziskave preletni gost, ki smo ga v števnem obdobju 2007/2008 zabeležili samo enkrat. Največ 16 osebkov je bilo opazovanih v začetku junija 1992 (KMECL & RIŽNER 1993). Od zbranih podatkov po letu 1992 so trije s spomladanske, preostali pa z jesenske selitve.

Opazovanja 2007/2008 (1 podatek):

- (1) 9. 5. 2007, 3 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 28. 4. 1993, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 2. 4. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 25. 8. 1996, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 9. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 22. 9. 1996, 12 os. (KUS 1996B)
- 24. 9. 1996, 8 os. (KUS 1996B)
- 27. 9. 1996, 9 os. (KUS 1996B)
- 13. 8. 1999, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 31. 7. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.93. Temminckov prodnik *Calidris temminckii*

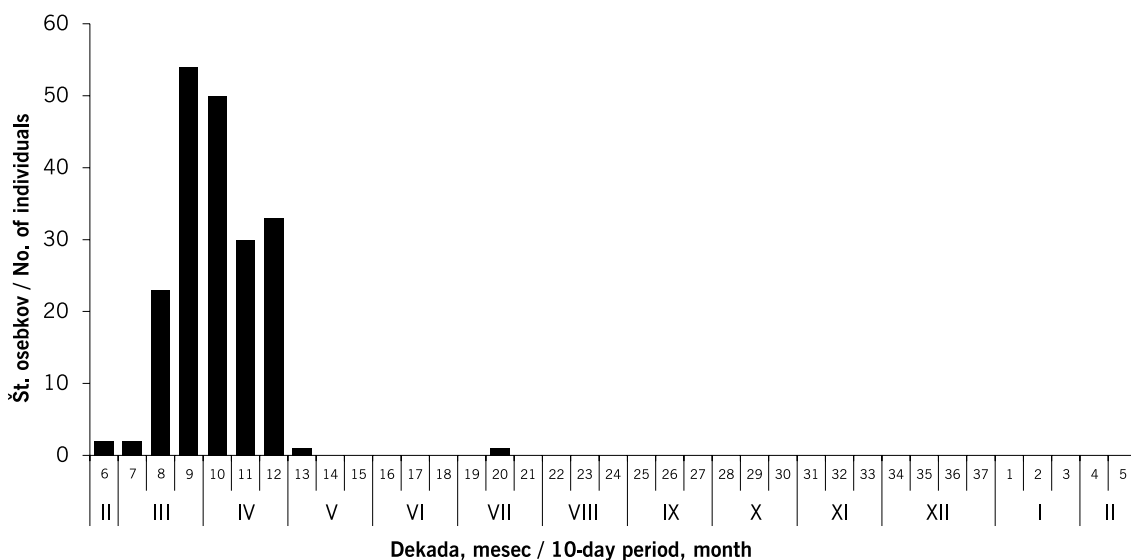
Temminckov prodnik je s šestimi podatki redek gost na območju raziskave. Vsi podatki so bili zbrani po letu 1992. Dva podatka sta s spomladanske, štirje pa z jesenske selitve.

Opazovanja (6 podatkov):

- (1) 18. 8. 1994, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1996)
- (2) 26. 8. 2000, 3 os. (P. KMECL *osebno*)
- (3) 9. 5. 2007, 1 os.
- (4) 31. 8. 2007, 1 os.
- (5) 26. 4. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (6) 25. 8. 2009, 3 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.94. Srpokljuni prodnik *Calidris ferruginea*

Edini podatek za srpokljunega prodnika na območju raziskave je opazovanje enega osebkov dne 8. 9. 1991 (KMECL & RIŽNER 1992A).

Slika 44: Dinamika pojavljanja togotnika *Philomachus pugnax* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 44: Dynamics of the Ruff *Philomachus pugnax* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

4.5.95. Spremenljivi prodnik *Calidris alpina*

Spremenljivi prodnik je na območju raziskave preletni gost, ki v obdobju 2007/2008 ni bil zabeležen. Pet podatkov je s spomladanske, drugi pa z jesenske selitve. Še redkeje kot na območju raziskave je bil med spomladansko selitvijo opazovan na zadrževalniku Medvedce, kjer je spremljivi prodnik sicer reden preletnik (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Opazovanja (15 podatkov):

- (1) 25. 4. 1987, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 31. 8. 1991, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 1.–9. 9. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 1. 8. 1992, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (5) 30. 10. 1993, 1 os. (SOVINC & ŠERE 1996)
- (6) 17. 3. 1994, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (7) 4. 4. 1994, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (8) 24. 9. 1996, 7 os. (KUS 1996B)
- (9) 19. 10. 1996, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (10) 13. 8. 1999, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (11) 15. 4. 2005, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (12) 13. 9. 2009, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (13) 21. 3. 2010, 2 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (14) 15. 8. 2010, 2 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (15) 12. 9. 2010, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.96. Togotnik *Philomachus pugnax*

Togotnik je na območju raziskave preletni gost, ki se pojavlja skoraj izključno med spomladansko selitvijo. Višek spomladanske selitve v obdobju 2007/2008 je bil, podobno kot drugod po Sloveniji (npr. VOGRIN 1998C, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, ŠKORNIK 2012), med sredino marca in koncem aprila. Med spomladansko selitvijo lahko število sočasno pojavljajočih se osebkov občasno doseže nekaj sto (DENAC *et al.* 2001), pogosto pa preseže 200 osebkov (KMECL & RIŽNER 1993, SENEGAČNIK *et al.* 1998, VREZEC & ELERŠEK 2003, DENAC 2005, B. RUBINIĆ *osebno*). Glede na razpoložljive podatke je Cerkniško polje za togotnika med spomladansko selitvijo najpomembnejše območje v Sloveniji. Na dveh drugih lokalitetah z izrazito selitvijo togotnika – bazenih za odpadne vode Tovarne sladkorja Ormož in zadrževalniku Medvedce – je bilo sočasno prešteti največ 500 (L. BOŽIČ *osebno*) oziroma 475 osebkov (*lastni podatki*), na jezeru pa 1100 osebkov, kar je največja jata, zabeležena v Sloveniji. Togotniki se med spomladansko selitvijo na območju raziskave pojavljajo skoraj izključno na poplavljenih travnikih. Navadno jih je opaziti na robu poplavljenih predelov, tako da je območje njihovega pojavljanja odvisno od gladine jezera. Na območju raziskave je bil spomladi opazovan togotnik, ki je bil isto zimo obročan v

Senegal, zahodna Afrika (ŠERE 2009) (slika 44).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 28. 4. 1993, 250 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 4. 4. 1994, 220 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 2. 4. 1995, 200 os. (B. SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 17. 4. 1995, 950 os. (B. SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 5. 5. 1995, 280 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 3. 2001, 1100 os. (DENAC *et al.* 2001)
- 23. 3. 2003, 700 os. (VREZEC & ELERŠEK 2003)
- 11. 4. 2004, 250 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 3. 2005, 200 os. (DENAC 2005)
- 15. 3. 2009, 181 os.
- 10. 4. 2010, 189 os.

4.5.97. Puklež *Lymnocyptes minimus*

Puklež je s tremi podatki izjemen gost območja raziskave. Dva podatka sta s spomladanske selitve v marcu, eden pa je zimski. Za zimski ornitološki atlas so bili na območju Slovenije zbrani vsega štiri podatki o tej vrsti (SOVINČ 1994).

Opazovanja (3 podatki):

- (1) 24. 3. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 29. 12. 1994, 1 svež kadaver (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (3) 29. 3. 2007, 1 os.

4.5.98. Kozica *Gallinago gallinago*

Kozica je na območju raziskave gnezdilka ter preletna in zimska gostja. Višek spomladanske selitve v obdobju 2007/2008 (30 os.) smo zabeležili konec marca, ko je bilo več osebkov opazovanih na območju raziskave tudi v preteklosti; na primer 22 osebkov leta 1995 (B. RUBINIČ *osebno*) in 20 osebkov v letih 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993). Višek v avgustu je bil v drugem števnem obdobju v nasprotju s prvim povsem neizrazit. V letu 1992 je na območju raziskave gneznilo 5–7 parov kozic (POLAK 1993). Usmerjenih popisov kozice v gnezditveni sezoni kasneje in tudi v letih 2007–2010 ni bilo. Najnovejša ocena populacije kozic na Cerkniškem polju je bila narejena na podlagi popisa svatujočih osebkov v letu 2011, in sicer 10–15 parov (DENAC *et al.* 2011). V okviru tega popisa je bilo zabeleženih do devet svatujočih osebkov (K. DENAC *osebno*). Kozica je z nekaterih območij, kjer je v 90-ih letih še gneznila, izginila (GEISTER 1995A, POLAK 2000, TOME *et al.* 2005, KERČEK 2009, T. MIHELČ *osebno*), tako da je območje raziskave verjetno edino preostalo gnezdišče vrste v Sloveniji (slika 45).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 24. 3. 1995, 22 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 28. 12. 2009, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.99. Čoketa *Gallinago media*

Čoketa je na območju raziskave z dvema zbranimi podatkom izjemna gostja. Oba podatka sta s spomladanske selitve med koncem aprila in začetkom maja, ko je bila vrsta opazovana tudi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in Hraških mlakah (ŠERE 2008B).

Opazovanja (2 podatka):

- (1) 1. 5. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 25. 4. 2008, 1 os.

4.5.100. Sloka *Scolopax rusticola*

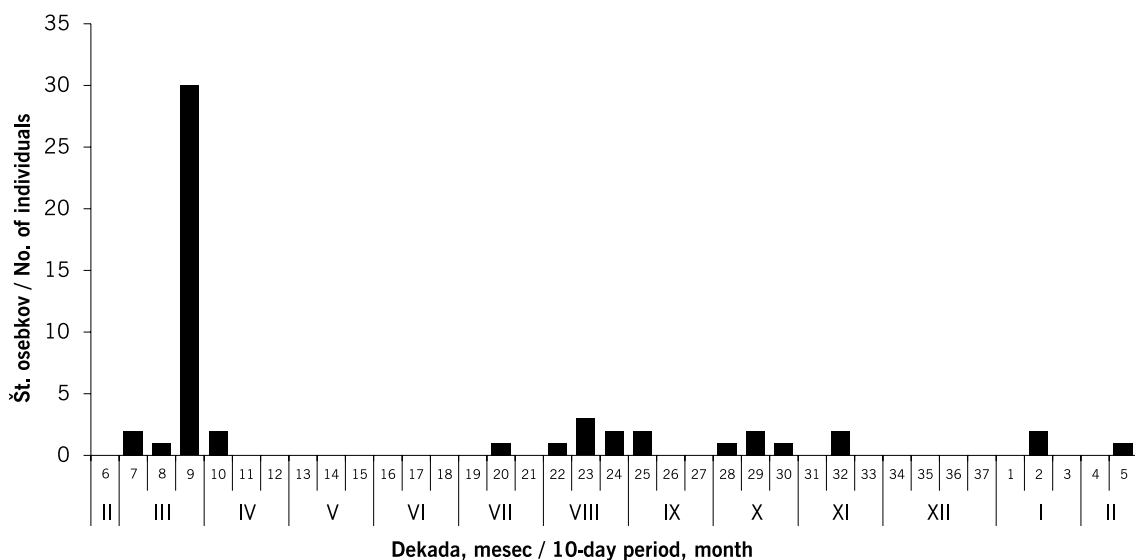
Sloka je bila dne 12. 11. 2000 splašena iz grmovja pri Gorenjem Jezeru (D. DENAC *osebno*), en osebek pa sem opazoval 22. 10. 2007 ob kolovozu pod Martinjakom. Čeprav se verjetno med selitvijo pojavlja pogosteje, je po doslej zbranih podatkih izjemna gostja območja raziskave. GREGORI (1979) jo na osnovi pričevanj lovcev omenja kot redno selivko, vendar brez navedbe konkretnih podatkov. Da je verjetno pogostejša, lahko sklepamo tudi na podlagi opazovanja iz Otoške doline na Javornikih v bližini območja raziskave (5. 10. 2009, A. ŠKOBERNE *osebno*), na Krimu (BORDJAN 2007F), Planinskem polju (*lastni podatki*) in posameznih jesenskih podatkov z Ljubljanskega barja (TOME *et al.* 2005).

4.5.101. Črnorepi kljunač *Limosa limosa*

Črnorepi kljunač je na območju raziskave preletni gost. Prav vsi zbrani podatki so iz obdobja spomladanske selitve med začetkom marca in drugo polovico aprila, ko je največ opazovanj tudi drugod po Sloveniji (GEISTER 1987, SENEGAČNIK *et al.* 1998, GREGORI & ŠERE 2005, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, B. RUBINIČ *osebno*).

Opazovanja (18 podatkov):

- (1) 14. 3. 1974, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 22. 4. 1987, 7 os. (ŠERE 1989)
- (3) 10. 3. 1991, 10 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 22. 3. 1992, 4 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (5) 29. 3. 1992, 7 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (6) 17. 3. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (7) 2. 4. 1995, 2 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (8) 17. 4. 1995, 16 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)

Slika 45: Dinamika pojavljanja kozice *Gallinago gallinago* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (15 podatkov)

Figure 45: Dynamics of the Snipe *Gallinago gallinago* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (15 records)

- (9) 29. 3. 1996, 4 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
 (10) 18. 3. 2001, 16 os. (DENAC *et al.* 2001)
 (11) 23. 3. 2001, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
 (12) 2. 3. 2002, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
 (13) 26. 3. 2004, 7 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
 (14) 11. 4. 2004, 6 os. (D. DENAC *osebno*)
 (15) 19. 3. 2007, 6 os.
 (16) 27. 3. 2007, 1 os.
 (17) 20. 3. 2010, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)
 (18) 21. 3. 2010, 2 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.102. Progastorepi kljunač *Limosa lapponica*

Edini podatek o pojavljanju progastorepega kljunača na območju raziskave je opazovanje enega osebkca dne 8. 9. 1991 (KMECL & RIŽNER 1992A), kar je tudi eden redkih podatkov o pojavljanju te vrste v notranjosti Slovenije (JANŽEKovič 1986, BORDJAN 2003B, L. Božič *osebno*).

4.5.103. Mali škurh *Numenius phaeopus*

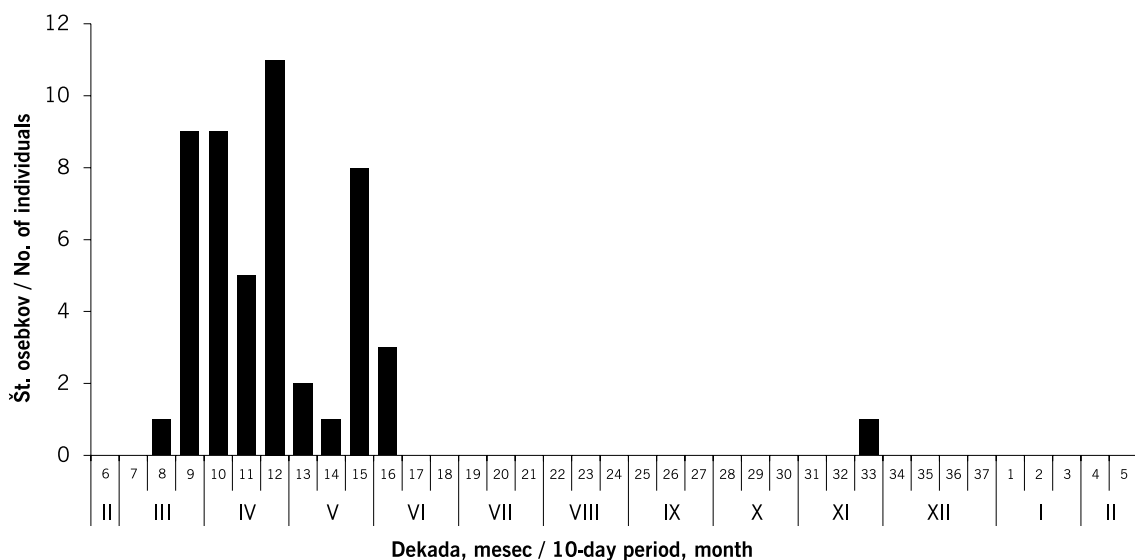
Mali škurh je na območju raziskave preletni gost. Vsa opazovanja z izjemo dveh marčevskih so iz aprila, ko je največ opazovanj tudi drugod v Sloveniji, npr. Sečoveljskih solinah (ŠKORNIK 2012) in Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005).

Opazovanja (12 podatkov):

- (1) 2.–3. 4. 1987, do 10 osebkov (KAZMIERCZAK 1987B)
 (2) 21. 4. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
 (3) 17. 4. 1995, 11 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
 (4) 27. 4. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
 (5) 30. 3. 2000, 1 os. (D. ŠERE *osebno*)
 (6) 10. 4. 2004, 3 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
 (7) 10. 4. 2007, 1 os.
 (8) 18.–19. 4. 2007, 9 os.
 (9) 26. 4. 2007, 2 os.
 (10) 2. 8. 2008, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
 (11) 28. 3. 2010, 2 os.
 (12) 3.–4. 4. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.104. Veliki škurh *Numenius arquata*

Veliki škurh je na območju raziskave gnezdilec ter preletni in zimski gost. V obdobju 2007/2008 smo ga zabeležili med sredino marca in začetkom junija. Kasneje v juniju in juliju nismo pregledovali travnikov, kjer so bili spomladi zabeleženi teritorialni leti in svarilno oglašanje osebkov, kar pojasnjuje izostanek opazovanj v tem obdobju. Na osnovi števila teritorialnih osebkov na predelih z zgostitvami podatkov ocenjujem, da je leta 2007 na območju raziskave gnezdilo 2–5 parov velikih škurhov. Veliki

Slika 46: Dinamika pojavljanja velikega škurha *Numenius arquata* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (10 podatkov)

Figure 46: Dynamics of the Curlew *Numenius arquata* occurrence in the area of Cerknška polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (10 records)

škurh je na območju raziskave gnezdil že v 70-ih (GREGORI 1979) in 90-ih letih (POLAK 1993). Na enem izmed območij, kjer smo leta 2007 zabeležili teritorialni let škurha, je bilo dne 1. 6. 1996 gnezdenje potrjeno z najdbo gnezda (FEKONJA 2007). Dinamika pojavljanja velikega škurha na območju raziskave v obdobju 2007/2008 je bila podobna tisti na edinem drugem slovenskem gnezdišču, Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005). Veliki škurh je na območju raziskave, v primerjavi z zadrževalnikom Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in območjem reke Drave (L. BOŽIČ *osebno*), redke med jesensko selitvijo. Edini zimski podatki s Cerknškega polja so iz let 1992 (KMECL & RIŽNER 1993) in 2010 (M. CVETKO *osebno, lastni podatki*) (slika 46).

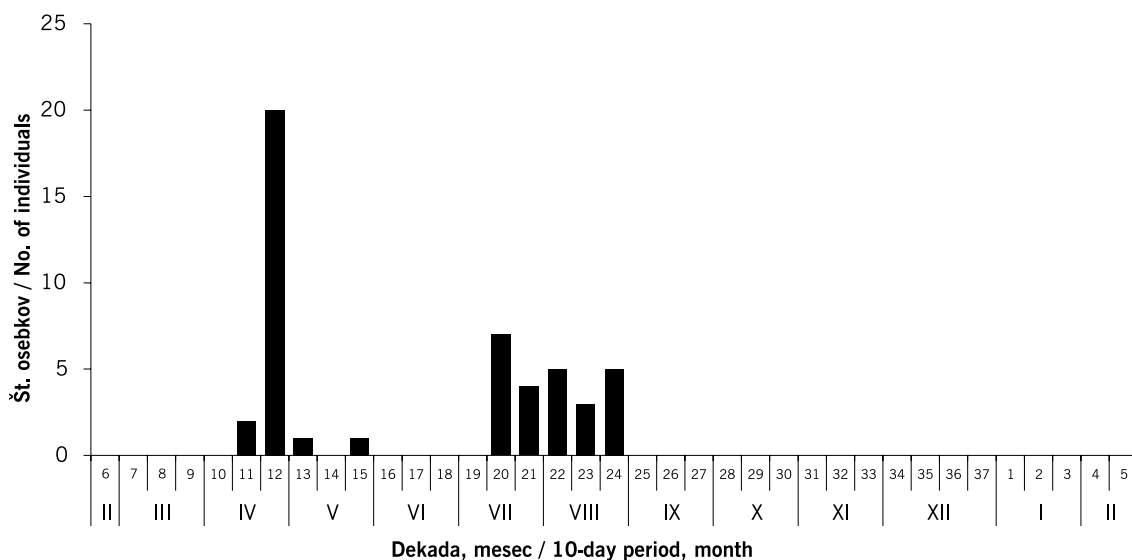
Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 8. 5. 1993, 3 pari (B. RUBINIČ *osebno*)
- 9. 10. 1993, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 4. 1994, 14 os. (P. KMECL *osebno*)
- 28. 5. 1994, 1 svatujoč par (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 17. 4. 1995, 7 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 5. 5. 1995, 1 par (B. RUBINIČ *osebno*)
- 1. 6. 1996, najdeno gnezdo z jajci (FEKONJA 2007)
- 16. 3. 1997, 6 os. (A. VREZEC *osebno*)
- 18. 4. 1999, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 2. 4. 2000, 8 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)

- 25. 4. 2000, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 3. 2001, 1 os. (DENAC *et al.* 2001)
- 4. 5. 2001, 1 os. (D. DENAC *osebno*)
- 21. 5. 2002, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 11. 4. 2004, 5 os. (D. DENAC *osebno*)
- 6. 4. 2008, 6 os.
- 12. 4. 2009, 5 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 18. 4. 2010, 6 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 10.–23. 10. 2010, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 10. 12. 2010, 2 os.
- 12. 12. 2010, 3 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.105. Mali martinec *Actitis hypoleucos*

Mali martinec je preletni gost območja raziskave, ki se je v obeh števnih obdobjih pojavljal med začetkom aprila in koncem maja z viškom konec aprila ter med julijem in začetkom septembra. Podobno je tudi na drugih območjih, kjer vrsta ne gnezdi, npr. zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), jezerih Pesniške doline (GREGORI 1987) in akumulacijah na reki Dravi (L. BOŽIČ *osebno*). POLAK (2000) ga sicer navaja kot gnezdilko, vendar brez navedbe podatkov. Največje zabeleženo število malih martincev je z dne 26. 4. 2007, ko smo iz čolna vzdolž Stržena prešteli 20 osebkov, kar potrjuje domnevo o veliki podcenjenosti števila malih martincev na območju raziskave v času selitve (slika 47).

Slika 47: Dinamika pojavljanja malega martinca *Actitis hypoleucos* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 47: Dynamics of the Common Sandpiper *Actitis hypoleucos* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 16. 9. 1995, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 8. 1996, 8 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 22. 9. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 31. 7. 2010, 10 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.106. Pikasti martinec *Tringa ochropus*

Pikasti martinec je preletni gost območju raziskave, ki se praviloma pojavlja v majhnem številu. Največje število, 20 osebkov, je bilo preštevano dne 9. 4. 2000 (J. KUS VEENVLIET *osebno*). Obdobje selitve se ujema z zabeleženim drugod po Sloveniji (TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, L. BOŽIČ *osebno*). Nenavaden je popoln izostanek vrste pozimi, ko drugod po Sloveniji ponekod celo prezimuje (SOVINČ 1994) (slika 48).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 30. 3. 2000, 13 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 9. 4. 2000, 20 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)

4.5.107. Črni martinec *Tringa erythropus*

Črni martinec je preletni gost, ki se na območju raziskave pojavlja v majhnem številu. Podatki iz vseh opazovalnih obdobj so razporejeni med drugo polovico marca in začetkom septembra, z največ

opazovanji aprila (10) in brez opazovanj v juliju. Prevladujejo podatki s spomladanske selitve. Na zadrževalniku Medvedce je bil poleg pojavljanja v omenjenem obdobju zabeležen še višek v oktobru in novembru (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Opazovanja 2007/2008 (3 podatki):

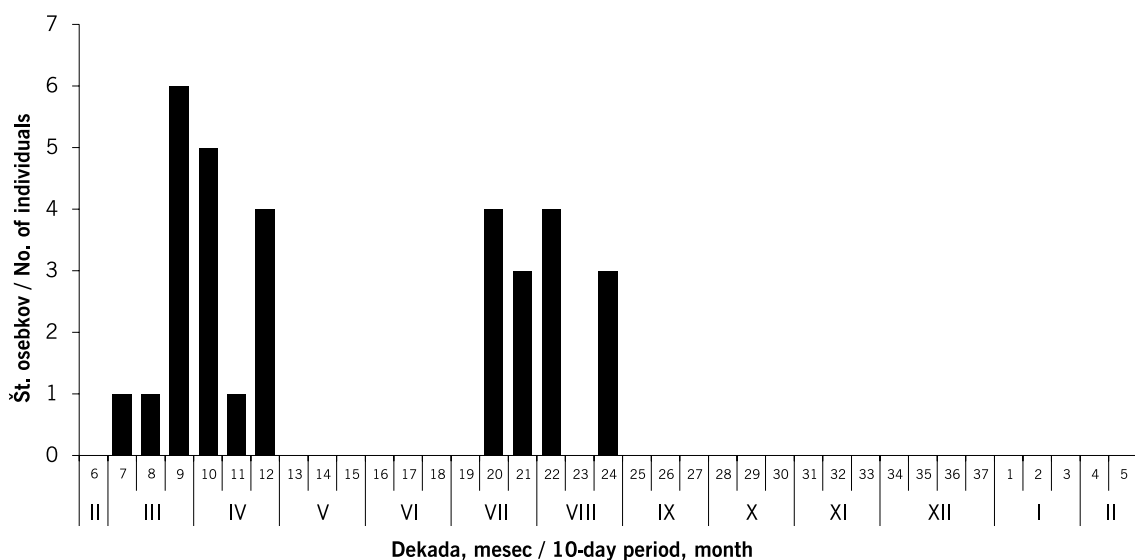
- (1) 13. 4. 2007, 4 os.
- (2) 18. 4. 2007, 2 os.
- (3) 22.–31. 8. 2007, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 3. 4. 1993, 4 os. (D. DENAC *osebno*)
- 17. 6. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 4. 1994, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 5. 1994, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 6. 1994, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 2001, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 28. 3. 2010, 10 os.

4.5.108. Zelenonogi martinec *Tringa nebularia*

Zelenonogi martinec je na območju raziskave preletni gost. Na spomladanski selitvi se pojavlja med koncem marca in začetkom maja, na jesenski pa med sredino junija in začetkom septembra, kar se časovno ujema s selitvijo, zabeleženo drugod po Sloveniji (GREGORI 1987, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A,

Slika 48: Dinamika pojavljanja pikastega martinca *Tringa ochropus* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (10 podatkov)

Figure 48: Dynamics of the Green Sandpiper *Tringa ochropus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (10 records)

L. Božič *osebno*). Opazovanje 50 osebkov dne 27. 4. 1991 (KMECL & RIŽNER 1993) je eno izmed največjih zabeleženih števil te vrste v Sloveniji. Večje jate so bile opazovane v Sečoveljskih solinah (100 os.) (B. RUBINIČ *osebno*), na območju reke Drave (96 os.) (T. BASLE & L. BOŽIČ *osebno*) in na zadrževalniku Medvedce (91 os.) (BORDJAN 2011C).

Opazovanja 2007/2008 (2 podatka):

- (1) 18.–19. 4. 2007, 10 os.
- (2) 6. 9. 2007, 5 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

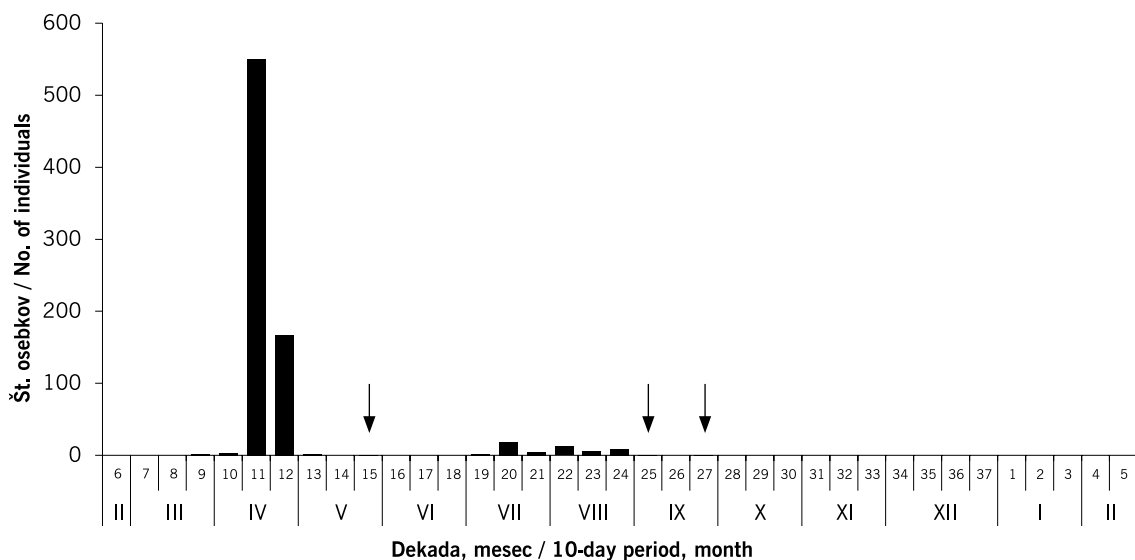
- 28. 4. 1993, 20 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 4. 1994, 14 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 17. 4. 1995, 20 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 29. 3. 1996, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 2001, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 11. 4. 2004, 5 os. (D. DENAC *osebno*)
- 25. 4. 2008, 9 os.
- 18. 4. 2010, 13 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.109. Jezerski martinec *Tringa stagnatilis*

Jezerski martinec je na območju raziskave izjemen gost. En osebek je bil opazovan med spomladansko selitvijo dne 18. 4. 1999 (D. DENAC *osebno*).

4.5.110. Močvirski martinec *Tringa glareola*

Močvirski martinec je na območju raziskave preletni gost. Izrazita je predvsem spomladanska selitev, ko se vrsta vsaj občasno pojavlja v velikem številu. Opazovanja iz let 1992 (KMECL & RIŽNER 1993), 1995 in 2007, ob upoštevanje značilnega velikega obrata osebkov na selitvi (MURAOKA *et al.* 2009), pričajo o velikem pomenu območja raziskave za to vrsto. Cerknško polje je v času spomladanske selitve poleg območja Drave, kjer se lahko na eni sami lokaliteti dnevno zadržuje do 1000 osebkov (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), za močvirskega martinca najpomembnejše območje v Sloveniji. Na velik obrat osebkov na selitvi sklepamo tudi na osnovi podatkov iz leta 2007, ko se je število osebkov v dneh najbolj intenzivne selitve zelo spreminjalo (13. 4., 8 os., 18. 4., 349 os., 19. 4., 240 os., 20. 4., 550 os., 23. 4., 105 os., 26. 4. 167 os.). Zanimiv je podatek iz zadnje dekade maja, ki je edina spomladanska dekada na zadrževalniku Medvedce, ko močvirski martinec med letoma 2002 in 2008 ni bil zabeležen (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). V zadnji dekadi maja (30. 5. 1975) ga je opazoval že GREGORI (1979) in glede na vedenje osebkov domneval, da je takrat na Osredkih tudi gnezdil. Jezerski višek selitve na območju raziskave je, v nasprotju z zadrževalnikom Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A, BORDJAN 2009, *lastni podatki*), manj

Slika 49: Dinamika pojavljanja močvirskega martinca *Tringa glareola* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (14 podatkov)

Figure 49: Dynamics of the Wood Sandpiper *Tringa glareola* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (14 records)

izrazit. Avgusta leta 1984 je bil na območju raziskave najden kadaver močvirskega martinca, ki je bil le šest dni prej obročan na Poljskem (ŠERE 2009) (slika 49).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 28. 4. 1993, 50 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 7. 5. 1994, 65 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 9. 9. 1994, 10 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 17. 4. 1995, 300 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 16. 7. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 26. 6. 2000, 4 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 26. 8. 2000, 17 os. (P. KMECL *osebno*)
- 15. 4. 2008, 46 os.
- 25. 4. 2008, 42 os.
- 5. 5. 2009, 100 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 2. 5. 2010, 194 os.
- 3. 5. 2010, 86 os.
- 11. 7. 2010, 3 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.111. Rdečenogi martinec *Tringa totanus*

Rdečenogi martinec je na območju raziskave gnezdilec in preletni gost. Gnezdenje je bilo v novejšem času prvič potrjeno leta 1985 (ŠERE 1985A), v začetku 90-ih let pa je na območju raziskave gnezdilo 4–8 parov (POLAK 1993). V letih 2007–2010 gnezdenja nismo potrdili. Čeprav gnezditve v omenjenem obdobju ne moremo

povsem izključiti, je dinamika opazovanj rdečenogega martinca bolj podobna pojavljanju na zadrževalniku Medvedce, kjer vrsta ne gnezdi (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), kot pa pojavljanju na območju raziskave v letih 1991–1992, ko je tukaj zanesljivo gnezdil (KMECL & RIŽNER 1993). Takšno stanje bi lahko bilo posledica majhne populacije, zelo dovzetne za nihanja širše evropske populacije, ki je v obdobju 1990–2000 upadla (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004).

Opazovanja 2007/2008 (5 podatkov):

- (1) 5. 3. 2007, 1 os.
- (2) 27. 3. 2007, 2 os.
- (3) 13.–26. 4. 2007, 1 os.
- (4) 8. 6. 2007, 2 os.
- (5) 15. 6. 2007, 18 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 17. 6. 1993, 2 para (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 13. 4. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 20.–28. 5. 1994, 1 par (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 27. 6. 1995, 1 par (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 22. 9. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 11. 4. 1999, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 20. 3. 2010, 6 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.112. Kamenjar *Arenaria interpres*

Edini podatek za kamenjarja na območju raziskave je opazovanje enega osebkov dne 24. 9. 1996 (KUS 1996A). Območje raziskave je ena izmed maloštevilnih lokacij v Sloveniji, kjer je bil kamenjar doslej zabeležen (KMECL *et al.* 1997).

4.5.113. Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*

Ozkokljuni liskonožec je z dvema podatkom izjemen gost območja raziskave. Opazovanje iz leta 1975 (GREGORI 1979) vključuje največje zabeleženo število osebkov te vrste v Sloveniji. Dne 13. 4. 2007 sem opazoval en osebek, ko je na območju Retja plaval skupaj s črnimi martinci. Pri ozkokljunem liskonožcu je večina opazovanj iz obdobja jesenske selitve (VOGRIN 1990B, BOŽIČ 1993, 1996 & 2001A, KERČEK 2000, KLEMENČIČ 2002, ŠKORNIK 2012, DENAC 2010A). Ob obeh opazovanjih z območja raziskave je iz časa spomladanske selitve samo še majsko opazovanje leta 2007 v bazenih za odpadne vode Tovarne sladkorja Ormož (DENAC 2010A).

Opazovanji (2 podatka):

- (1) 7. 5. 1975, 12 os. (GREGORI 1979)
- (2) 13. 4. 2007, 1 os.

4.5.114. Triprsti galeb *Rissa tridactyla*

Triprsti galeb je na območju raziskave s tremi podatki izjemen gost. Velika večina opazovanj vrste v Sloveniji je iz pozne jeseni (JANŽEKovič 1985B, L. BOŽIČ *osebno*, B. RUBINIČ *osebno*), iz tega obdobja pa sta tudi dve opazovanji na območju raziskave.

Opazovanja (3 podatki):

- (1) 7. 11. 1992, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 28. 4. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (3) 3. 10. 2010, 1 juv. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.115. Rečni galeb *Chroicocephalus ridibundus*

Rečni galeb je na območju raziskave preletni, poletni in zimski gost. V obeh števnih obdobjih se je pojavljal v treh izrazitih viških, ki so značilni tudi za druge območja v Sloveniji (GEISTER 1987, GREGORI 1989, TRONTELJ 1992, JANČAR 1995, CIGLIČ & TREBAR 1998, GREGORI & ŠERE 2005, TOME *et al.* 2005, JANČAR *et al.* 2007, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, L. BOŽIČ *osebno*). Marca je bilo v času viška spomladanske selitve prešteti do 370 osebkov (SENEGAČNIK *et al.* 1998), v drugi polovici

junija in julija med viškom pognezditvene disperzije do 600 osebkov (B. RUBINIČ *osebno*) ter novembra med viškom jesenske selitve odraslih osebkov do 500 osebkov (KMECL & RIŽNER 1993, B. RUBINIČ *osebno*). Največja zabeležena števila v času viškov so manjša kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in akumulacijah na reki Dravi (L. BOŽIČ *osebno*), vendar večja kot drugod po Sloveniji (GREGORI 1989, TRONTELJ 1992, JANČAR 1995, CIGLIČ & TREBAR 1998, GREGORI & ŠERE 2005, TOME *et al.* 2005, JANČAR *et al.* 2007). Rečni galeb se pojavlja raztreseno na večjem delu Cerkniškega polja. Manjša zgostitev opazovanj je le na območju ponorov, kjer je bila zabeležena tudi večina poletnih opazovanj ob nizki gladini jezera (slika 50).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

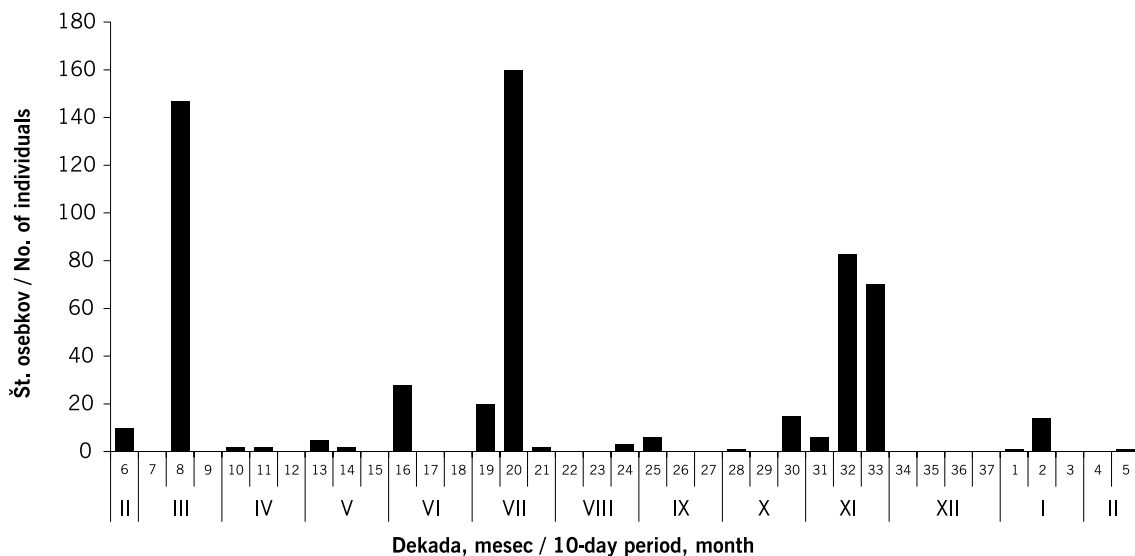
- 29. 6. 1993, 600 os. (SOVINC & ŠERE 1996)
- 24. 10. 1993, 600 os. (P. KMECL *osebno*)
- 30. 10. 1993, 300 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 5. 3. 1994, 207 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 5. 1994, 120 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 10. 3. 1995, 370 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 17. 4. 1995, 155 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 29. 3. 1996, 120 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 8. 3. 1997, 150 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 12. 11. 2000, 500 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 14. 11. 2000, 345 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 20. 11. 2000, 170 os. (T. JANČAR *osebno*)
- 10. 3. 2002, 195 os. (D. DENAC *osebno*)
- 11. 4. 2004, 150 os. (D. DENAC *osebno*)
- 17. 6. 2009, 200 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 25.–28. 12. 2009, do 208 os. (M. CVETKO, A. ŠKOBERNE & D. DENAC *osebno*, *lastni podatki*)
- 21. 3. 2010, 150 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.116. Mali galeb *Hydrocoloeus minutus*

Mali galeb je na območju raziskave preletni, poletni in zimski gost. V vseh opazovalnih obdobjih je bil pogosteje opazovan med spomladansko selitvijo. Skupaj je znanih 20 podatkov, od tega 12 s spomladanske selitve. Zanimivo je opazovanje 50 osebkov avgusta 2008, ko se sicer redno pojavlja tudi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in akumulacijah na reki Dravi (L. BOŽIČ *osebno*), vendar v bistveno manjšem številu.

Opazovanja (20 podatkov):

- (1) 7. 5. 1975, 40 ad., 1 juv. (GREGORI 1979)
- (2) 25. 4. 1988, 3 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 15. 5. 1987, več os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 11. 11. 1990, 10 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

Slika 50: Dinamika pojavljanja rečnega galeba *Chroicocephalus ridibundus* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (20 podatkov)

Figure 50: Dynamics of the Black-headed Gull *Chroicocephalus ridibundus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (20 records)

- (5) 12. 4. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (6) 2. 6. 1991, 30 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (7) 18. 10. 1992, 3 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (8) 4. 1. 1992, 1 ad. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (9) 28. 4. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (10) 28. 4. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (11) 7. 5. 1994, 26 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (12) 16. 9. 1995, 30 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (13) 18. 1. 1997, 1 os. (ŠTUMBERGER 1997)
- (14) 4. 3. 2001, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (15) 19. 4. 2007, 1 os.
- (16) 25. 4. 2008, 1 os.
- (17) 2. 8. 2009, 50 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (18) 18. 5. 2010, 22 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (19) 28. 11. 2010, 1 ad.
- (20) 25. 12. 2010, 1 ad.

4.5.117. Črnohlavi galeb *Larus melanocephalus*

Črnohlavi galeb je s sedmimi podatki redek gost območja raziskave. Opazovanja s spomladanske in jesenske selitve se, z izjemo podatka iz avgusta, časovno ujemajo z opazovanji na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), medtem ko v poletnem obdobju na območju raziskave ni bil zabeležen.

Opazovanja (7 podatkov):

- (1) 16. 8. 1991, 1 imm. (KMECL & RIŽNER 1992A)
- (2) 9. 10. 1993, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (3) 10. 3. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (4) 30. 4. 1996, 2 ad. (P. KMECL *osebno*)
- (5) 21. 3. 2010, 1 2nd-w. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (6) 2. 5. 2010, 6 ad., 2 2nd-w
- (7) 4. 5. 2010, 2 ad., 1 subad.

4.5.118. Sivi galeb *Larus canus*

Sivi galeb je na območju raziskave preletni, poletni in zimski gost. Tako kot drugod v Sloveniji (SOVINC 1994) je najpogostejši v zimskem času. Številen je predvsem v letih, ko decembra severno od Slovenije pritisne mrz in se večje število sivih galebov premakne proti južnim delom Evrope (CRAMP 1998). Doslej največje število osebkov, 500–600, smo opazovali konec decembra 2009, kar je veliko tudi v slovenskem merilu (SOVINC 1994). Spomladanska selitev, ki je opazna na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*) in na akumulacijah na reki Dravi (L. BOŽIČ *osebno*), je na območju raziskave manj izrazita in je bila zabeležena le v posameznih letih (npr. 1994 in 1995). Zanimiva sta dva podatka iz pozno spomladanskih in poletnih mesecev, ko se sicer sivi galeb v Sloveniji redko pojavlja (BORDJAN & BOŽIČ 2009A, L. BOŽIČ *osebno*).

Opazovanja 2007/2008 (3 podatki):

- (1) 27. 8. 2007, 1 os.
- (2) 24.–28. 11. 2007, 2 os.
- (3) 9.–29. 1. 2008, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 5. 3. 1994, 88 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 27. 1. 1995, 43 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 25. 2. 1995, 9 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 10. 3. 1995, 29 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 5. 5. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 21. 9. 1996, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 15. 12. 1997, 51 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 12. 2000, 24 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 5. 2009, 1 os.
- 26.–27. 12. 2009, 500–600 os. (M. CVETKO & A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 28. 12. 2009, 524 os. (224 os. med Retjem in Dolenjo vasjo, 300 os. na Osredkih)
- 30. 12. 2009, 230 os. (D. DENAC *osebno*)
- 26. 12. 2010, 103 os.

4.5.119. Rjavi galeb *Larus fuscus*

Rjavi galeb je z enim podatkom o opazovanju dveh osebkov dne 6. 6. 1985 (ŠERE 1985c) izjemen gost območja raziskave. Opazovanje je zanimivo, ker je po meni dostopnih podatkih eno redkih v Sloveniji iz poletnih mesecev (ŠERE 1982, SOVINČ & ŠERE 1996, SENEGAČNIK *et al.* 1998, GREGORI & ŠERE 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, B. RUBINIČ *osebno*, L. BOŽIČ *osebno*).

4.5.120. Rumenonogi galeb *Larus michahellis*

Rumenonogi galeb je na območju raziskave preletni, poletni in zimski gost, ki se le izjemoma pojavlja v večjem številu, kot na primer avgusta 2007. V obdobju 2007/2008 se je pojavljal večinoma posamič in enakomerno čez vse leto, podobno kot v prvem števnem obdobju (KMECL & RIŽNER 1993).

Opazovanja 2007/2008 (8 podatkov):

- (1) 2. 4. 2007, 1 os.
- (2) 11. 6. 2007, 1 os.
- (3) 22. 7. 2007, 1 os.
- (4) 3. 8. 2007, 46 os.
- (5) 12. 8. 2007, 2 os.
- (6) 21. 11. 2007, 1 os.
- (7) 24. 11. 2007, 2 os.
- (8) 12.–18. 1. 2008, 1 os.

4.5.121. Črnogoga čigra *Gelochelidon nilotica*

Črnogoga čigra je z dvema podatkom izjemna gostja območja raziskave. Obe opazovanji sta iz pozno spomladanskega obdobja, približno mesec dni zgodnejši kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Opazovanja (2 podatka):

- (1) 2. 6. 1992, 2 ad. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 26. 5. 2008, 2 ad.

4.5.122. Kaspijska čigra *Hydroprogne caspia*

Kaspijska čigra je na območju raziskave z dvema podatkom izjemna gostja. Zanimiv je predvsem junijski podatek, saj je iz tega mesca samo še en objavljen podatek za Slovenijo, in sicer z Ormoškega jezera (DENAC 1992).

Opazovanja (2 podatka):

- (1) 9. 6. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 18. 4. 1999, 1 os. (D. DENAC *osebno*)

4.5.123. Belolična čigra *Chlidonias hybrida*

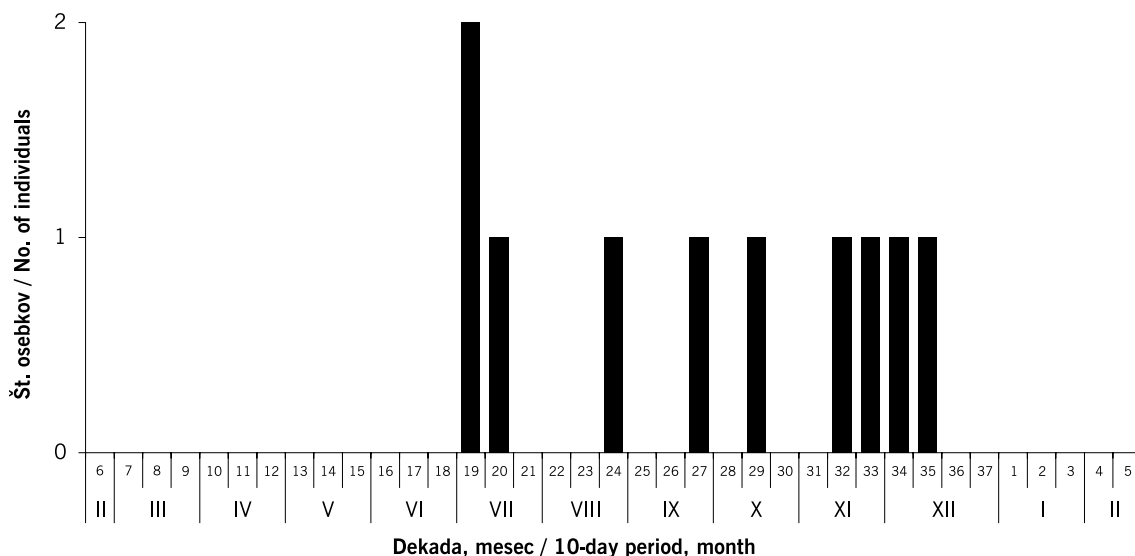
Belolična čigra je na območju raziskave s sedmimi podatki redka gostja. Vsa opazovanja so s spomladanske selitve.

Opazovanja (7 podatkov):

- (1) 10. 5. 1990, 1 os. (ŠERE 1990)
- (2) 13. 5. 1990, 24 os. (ŠERE 1990)
- (3) 13. 6. 1991, 1 os. (določitev po fotografiji, v originalnem viru je navedena kot navadna čigra *Sterna hirundo*, KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 24. 5. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (5) 8. 5. 1994, 50 os. (KMECL & RIŽNER 1995B)
- (6) 14. 5. 1995, 13 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (7) 18. 4. 1999, 1 os. (D. DENAC *osebno*)

4.5.124. Črna čigra *Chlidonias niger*

Črna čigra je na območju raziskave preletna gostja, ki lahko spomladi občasno doseže število do 1200 osebkov (KMECL & RIŽNER 1995B). V letu 2007 je nismo zabeležili, verjetno zaradi presahlega jezera konec aprila in maja, ko je višek njene selitve pri nas (BORDJAN & BOŽIČ 2009A, L. BOŽIČ *osebno*). Spomladanski višek selitve v števnem obdobju 1991–1992 je bil izrazit, z do 550 preštetimi osebki (KMECL & RIŽNER 1993). Večina podatkov je s spomladanske,

Slika 51: Dinamika pojavljanja vodomca *Alcedo atthis* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 51: Dynamics of the Kingfisher *Alcedo atthis* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

le dva pa z jesenske selitve, kar je verjetno posledica presahlega jezera v poletnih mesecih.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 8. 5. 1993, 300 os. (SOVINC & ŠERE 1996)
- 25. 8. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 7. 5. 1994, 140 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 8. 5. 1994, 1200 os. (KMECL & RIŽNER 1995B)
- 14. 5. 1995, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 4. 1999, 30 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 25. 4. 2008, 200 os.
- 28. 4. 2008, 65 os.
- 8. 5. 2008, več 100 os. (<http://www.honeyguide.co.uk/pdfs/2008-Istria-May.pdf>)
- 22. 6. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 2. 8. 2009, 3 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 23. 5. 2010, 41 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.125. Beloperuta čigra *Chlidonias leucopterus*

Beloperuta čigra je na območju raziskave preletna gostja, ki se praviloma pojavlja med spomladansko selitvijo skupaj s črnim čigrami.

Opazovanja (20 podatkov):

- (1) 16. 5. 1974, 10 os. (GREGORI 1979)
- (2) 6. 5. 1975, 12 os. (GREGORI 1979)

- (3) 7. 5. 1975, 27 os. (GREGORI 1979)
- (4) 18. 5. 1976, 10 os. (GREGORI 1979)
- (5) 13. 5. 1990, 3 os. (ŠERE 1990)
- (6) 3. 5. 1991, 10 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (7) 11. 5. 1991, 55 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (8) 1. 5. 1992, 20 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (9) 21. 4. 1993, 31 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (10) 8. 5. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (11) 27. 6. 1993, 2 os. (SOVINC & ŠERE 1996)
- (12) 8. 5. 1994, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1995B)
- (13) 21. 9. 1994, 8 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (14) 20. 4. 1999, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (15) 27. 4. 2000, nekaj osebkov (L. KEBE *osebno*)
- (16) 19. 4. 2007, 1 os.
- (17) 27. 4. 2008, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (18) 13. 5. 2008, 1 os.
- (19) 26.–30. 4. 2009, 1 os. (M. CVETKO *osebno, lastni podatki*)
- (20) 5. 5. 2009, 5 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.126. Kričava čigra *Sterna sandvicensis*

Kričava čigra je na območju raziskave z opazovanjem enega osebkov dne 13. 7. 2009 (ŠKOBERNE & BOŽIČ 2010) izjemna gostja. Tudi sicer je bila kričava čigra v notranjosti Slovenije zelo redko opazovana. V literaturi so objavljeni vsega trije podatki (JANŽEKovič 1985A, KOŠIR 1996B, ŠKOBERNE & BOŽIČ 2010).

4.5.127. Navadna čigra *Sterna hirundo*

Navadna čigra je s štirimi podatki redka gostja območja raziskave.

Opazovanja (4 podatki):

- (1) 26. 5. 1988, 30 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 8. 5. 1994, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1995B)
- (3) 19. 8. 2007, 1 os.
- (4) 9. 5. 2010, 1 os.

4.5.128. Vodomec *Alcedo atthis*

Vodomec je preletni, poletni in zimski gost območja raziskave. Gnezdenje na območju raziskave še ni bilo potrjeno, je pa bil v gnezditveni sezoni opazovan v letu 1991 (POLAK 1993) in 1994 (L. BOŽIČ *osebno*). Obakrat je bil zabeležen v bližini izvira Obrha, kjer je nekaj za gnezdenje primernih sten. Podobno kot na zadrževalniku Medvedce v letih, ko ne gnezdi (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), se je vodomec na območju raziskave v obdobju 2007/2008 pojavil v začetku julija in ostal dokler ni jezero v celoti zaledenelo (slika 51).

4.5.129. Močvirska uharica *Asio flammeus*

Močvirska uharica je na območju raziskave s tremi opazovanji izjemna gostja. Glede na povečanje števila opazovanj v Sloveniji v zadnjih letih (HANŽEL & ŠERE 2011) jo lahko pogosteje pričakujemo tudi na območju raziskave, še posebej v letih z velikimi gostotami velikih voluharjev *Arvicola terrestris*. V zimi 2007/2008 je prezimovala na bližnjem Ljubljanskem barju (ESENKO 2008, ŠERE & OMERZEL 2008).

Opazovanja (3 podatki):

- (1) 16. 10. 2006, 1 os. (BRINKE & VIKTORA 2006)
- (2) 22. 2. 2008, najdeni izbljuvki
- (3) 30. 3. 2008, 2 os. (ŠKOBERNE 2008)

5. Naravovarstveno vrednotenje ptic Cerkniškega polja

Na območju raziskave in v okolici je bilo doslej zabeleženih 34 gnezdil med vodnimi vrstami in ujedami, od teh je 10 varstveno najpomembnejših vrst (tabela 4).

Na območju raziskave gnezdita dve vrsti globalne

Tabela 4: Gnezdilke Cerkniškega polja, ki dosegajo več kot 5 % slovenske populacije, in njihova uvrstitev v različne varstvene kategorije. Ocena gnezdeče populacije je za obdobje 2007–2010, če ni označeno drugače. Vrste, ki izpolnjujejo vsaj enega izmed kriterijev za oznako varstveno najpomembnejše vrste, so označene z mastnim tiskom.

Table 4: Breeding birds of Cerknica polje with more than 5% of Slovenian population, and their classification in different conservation categories. Estimate of breeding population is for the 2007–2008 period, unless stated otherwise. Species that meet at least one of the criteria for the status of the greatest conservation importance are denoted in bold.

Vrsta / Species	Gnezdeča populacija Cerkniško polje / Nesting population Cerknica polje	Gnezdeča populacija Slovenija/ Nesting population Slovenia	Odstotek nacionalne populacije/ Percentage of national population	IUCN	Ets	SPEC	Rds	IBA
<i>Podiceps grisegena</i>	6–9	6–9**	100				E2	
<i>Gallinago gallinago</i>	10–15**	10–15**	100			3	E1	
<i>Botaurus stellaris</i>	1–3	1–4**	75				Ex?	
<i>Tringa totanus</i>	4–8*	5–20**	57			2	E1	
<i>Porzana porzana</i>	10–30**	20–60**	50				E2	+
<i>Porzana parva</i>	10–20**	20–50**	45				E1	+
<i>Numenius arquata</i>	2–5	12–15**	24	NT		2	E1	
<i>Crex crex</i>	25–75**	300–400**	13			1	E2	+
<i>Aythya nyroca</i>	0–9	10–30**	12	NT	VU	1	E1	
<i>Podiceps cristatus</i>	10–30	100–200	12				V	
<i>Circaetus gallicus</i>	1–2	10–15	12			3	E2	
<i>Anas crecca</i>	0–2	0–10	10				E2	
<i>Haliaeetus albicilla</i>	1	8–11**	10			1	E1	
<i>Rallus aquaticus</i>	5–10**	100–200	5				E2	

Legenda / Legend: IUCN – Rdeči seznam ogroženih vrst IUCN (IUCN 2012), Ets – evropski varstveni status (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004), SPEC – vrste evropske varstvene pozornosti (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004), Rds – Rdeči seznam ptičev gnezdilcev Slovenije (URADNI LIST RS 2002), IBA – kvalifikacijska vrsta za IBA Cerknško jezero (DENAC *et al.* 2011) / IUCN Red list of threatened species (IUCN 2012), Ets – European threat status (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004), SPEC – species of European conservation concern (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004), Rds – Red List of Breeding Birds of Slovenia (URADNI LIST RS 2002), IBA – IBA qualifying species (DENAC *et al.* 2011)

Vrste globalne varstvene pozornosti: NT – blizu ogroženosti; vrste ogrožene v Evropi: VU – ranljiva; vrste evropske varstvene pozornosti: uporabljene SPEC 1 – vrste globalne varstvene pozornosti v Evropi, SPEC 2 – vrste z neugodnim varstvenim statusom in prevladujočim delom populacije v Evropi, SPEC 3 – vrste z neugodnim varstvenim statusom in prevladujočim delom populacije zunaj Evrope; vrste, uvrščene na Rdeči seznam ptičev gnezdilcev Slovenije: uporabljene Ex? – domnevno izumrla vrsta, E1 – kritično ogrožena vrsta, E2 – močno ogrožena vrsta, V – ranljiva vrsta / Species of global conservation concern: NT – Near Threatened; species threatened at the European level: VU – Vulnerable; species of European conservation concern (only the following categories were applied: SPEC 1 – species of global conservation concern in Europe, SPEC 2 – species whose global populations are concentrated in Europe, and which have an Unfavourable conservation status in Europe, SPEC 3 – species whose global populations are not concentrated in Europe, but which have an Unfavourable conservation status in Europe); species listed in the Red List of Breeding Birds of Slovenia (only the following categories were applied: Ex? – Presumably Extinct, E1 – Critically Endangered, E2 – Endangered, V – Vulnerable).

* populacijska ocena po POLAK (1993) / population estimate after POLAK (1993)

** ocena slovenske populacije povzeta po novjših delih (BOŽIČ *et al.* 2009, VREZEC *et al.* 2009, DENAC *et al.* 2011, *to delo*) / population estimate after more recent works (BOŽIČ *et al.* 2009, VREZEC *et al.* 2009, DENAC *et al.* 2011, *this work*)

Tabela 5: Varstveno pomembne selitvene vrste, ki na območju Cerknškega polja dosejajo vsaj 0,1 % ustrezne biogeografske populacije (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004, DELANY & SCOTT 2006). Ocena populacije je za obdobje 2007–2010, če ni označeno drugače. Vrste, ki izpolnjujejo vsaj enega izmed kriterijev za oznako varstveno najpomembnejše vrste, so označene z mastnim tiskom.

Tabela 5: Migratory species of conservation importance that meet at least 0.1% of their biogeographic populations (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004, DELANY & SCOTT 2006) at Cerknica polje. Population estimate is for the 2007–2008 period, unless stated otherwise. Species that meet at least one of the criteria for the status of the greatest conservation importance are denoted in bold.

Vrsta / Species	Ocena seleč populacije/ Estimate of migratory population	1 % prag/ 1% threshold	Odstotek biogeografske populacije/ Percentage of biogeographic population	Biogeografska populacija/ Biogeographic population	IUCN	Ets	IBA
<i>Anser albifrons</i>	120–250	250	> 0,1	Panonska			
<i>Anser anser</i>	30–300	250	I	Srednja Evropa			
<i>Anas penelope</i>	200–300	3000	> 0,1	Črno morje, Sredozemlje			
<i>Anas platyrhynchos</i>	max. 5000	20.000	> 0,1	Črno morje, V Sredozemlje			
<i>Anas querquedula</i>	600–2200	20.000	0,1	Z Afrika			
<i>Anas clypeata</i>	500–1000	4500	> 0,1	Črno morje, Sredozemlje, Z Afrika			
<i>Aythya nyroca</i>	80–600	450	I	V Evropa, V Sredozemlje, Črno morje	NT	VU	+
<i>Bucephala clangula</i>	100–300	2000	0,1	JV Evropa, Jadran			
<i>Mergellus albellus</i>	5–20*	350	0,1	Črno morje, V Sredozemlje			
<i>Ardea alba</i>	50–65*	470	> 0,1	Z, srednja in V Evropa, Črno morje, V Sredozemlje			
<i>Circus aeruginosus</i>	50–100*	630–980	> 0,1				
<i>Circus cyaneus</i>	100–200	70–140	I				
<i>Circus pygargus</i>	20–30*	150–260	> 0,1				
<i>Falco vespertinus</i>	300–1500*	780–1170	I		NT	VU	+
<i>Grus grus</i>	500–3000	900	I	SV in srednja Evropa			+
<i>Philomachus pugnax</i>	1000–1500*	12.500	0,1	Z Afrika			+
<i>Tringa glareola</i>	700–1500	10.500	0,1	SZ Evropa			+

* populacijska ocena po DENAC *et al.* (2011) / population estimate after DENAC *et al.* (2011)

varstvene pozornosti, uvrščeni v IUCN kategorijo blizu ogroženosti (NT) (kostanjevka, veliki škurh) ter 16 vrst evropske varstvene pozornosti (SPEC 1, 2 ali 3). Med slednjimi ima sedem vrst na območju raziskave več kot 5 % slovenske populacije, od katerih so tri (kostanjevka, belorepec, kosec) vrste globalne varstvene pozornosti v Evropi (SPEC 1). Med gnezdkami je osem takšnih, ki so navedene v Dodatku 1 Direktive o pticah in na območju raziskave gnezdi več kot 5 % slovenske populacije. 26 gnezdk območja raziskave je uvrščenih v Rdeči seznam ptičev gnezdk Slovence (URADNI LIST 2002), od tega jih ima 14 tu vsaj 5 % slovenske populacije. Med temi jih je šest v kategoriji kritično ogroženih vrst (E1), šest v kategoriji močno ogroženih vrst (E2) ter ena v kategoriji domnevno izumrlih vrst (Ex?).

Med 129 na območju raziskave zabeleženimi vrstami vodnih ptic in ujed se jih 14 pojavlja v pomembnem številu (> 0,1 % biogeografske populacije) zunaj gnezditvenega obdobja. Od teh se pet vrst vsaj občasno pojavlja z najmanj 1 % biogeografske populacije in jih uvrščam med varstveno najpomembnejše vrste (tabela 5).

Dve vrsti gnezditva v Sloveniji samo na Cerkniškem polju (rjavovrati ponirek in kozica), poleg tega pa na območju raziskave gnezdi več kot 40 % slovenske populacije nadaljnjih šestih vrst. Vrst, pri katerih tukaj gnezdi več kot 5 % slovenske populacije, je 13 (tabela 4). Skupaj na območju raziskave gnezdi oziroma se pojavlja med selitvijo 14 varstveno najpomembnejših vrst (tabeli 4 in 5).

Zahvala: Za prijazno odstopljene podatke se zahvaljujem Marjeti Cvetko, Damijanu Denacu, Leonu Kebetu, Jani Kus Veenvliet, Aljažu Rijavcu, Borutu Rubiniću, Anžetu Škobernetu in Alu Vrezc. Anžetu Škobernetu se zahvaljujem tudi za pogosto spremljanje na popisih. Notranjski regijski park mi je omogočil redno spremljanje vodnih ptic in ujed v obdobju 2007/2008. Posebej bi se zahvalil še Marjeti Cvetko in Anžetu Škobernetu, ki sta v letu 2010 pričela z rednimi popisi vodnih ptic in ujed po enaki metodi.

6. Povzetek

Od konca februarja 2007 do sredine februarja 2008 je bilo na Cerkniškem polju (južna Slovenija) v desetdnevih obdobjih (dekadah) opravljenih 73 sistematičnih popisov vodnih ptic in ujed. Cilji raziskave so bili: ugotoviti številčnost in časovno dinamiko pojavljanja vrst, opredeliti njihov status, napraviti primerjavo s preteklim obdobjem

sistematičnega zbiranja podatkov v letih 1991–1992, podati ocene gnezdečih, selitvenih in prezimujočih populacij ter na njihovi osnovi naravovarstveno ovrednotiti to območje. Zbrani so bili tudi drugi ornitološki podatki, pridobljeni do konca leta 2010. Med začetkom maja in začetkom septembra leta 2007 je voda na območju raziskave presahnila, tako da se je zadržala le v strugah potokov, vodna površina pa je bila deloma ali v celoti zaledenela od sredine novembra 2007 do začetka februarja 2008. Do konca leta 2010 je bilo na Cerkniškem polju skupaj zabeleženih 129 vrst vodnih ptic in ujed, v obdobju 2007/2008 pa 83. Dinamika pojavljanja vrst z več kot devetimi opazovanji je podrobneje predstavljena v pregledu vrst. Status gnezditke ima 27 vrst, še nadaljnjih sedem pa je prehranskih gostov, ki gnezditjo v okolici območja raziskave. Največ vrst (118) ima status preletnega gosta, medtem ko je vrst s statusom poletnega (34) oziroma zimskega gosta (40) manj. Med zabeleženimi vrstami je 34 izjemnih in 21 redkih gostov. Prezimovalcev je 16, letovalcev sedem, vse leto pa se je tukaj zadrževalo šest vrst. V vseh dekadah obdobja raziskave so bile opažene štiri vrste: mlakarica *Anas platyrhynchos*, siva čaplja *Ardea cinerea*, kanja *Buteo buteo* in postovka *Falco tinnunculus*. V več kot 90 % dekad je bila zabeležena še velika bela čaplja *Ardea alba*. Dve vrsti sta bili v obdobju 2007/2008 evdominantni (mlakarica 27,2 %, kanja 10,1 %), še dve pa dominantni (reglja *Anas querquedula* 7,4 %, liska *Fulica atra* 6,4 %). Največ osebkov je bilo zabeleženih konec marca in v začetku aprila (do 1978 os.), največ vrst (48) pa sredi aprila. Število vrst in osebkov je bilo med majem in avgustom zaradi presahlega jezera majhno. Najmanjše območje pojavljanja so imeli kormoran *Phalacrocorax carbo* ter skupina rac iz rodov *Aythya*, *Bucephala* in *Mergellus*. Galebi, čaplje, pobrežniki, lunji *Circus* sp. in rdečenoga postovka *Falco vespertinus* so se pojavljali na večjem delu območja raziskave. 10 gnezdk izpolnjuje kriterije za oznako varstveno najpomembnejše vrste, od katerih sta dve (kostanjevka *Aythya nyroca*, veliki škurh *Numenius arquata*) vrsti globalne varstvene pozornosti, sedem pa vrste evropske varstvene pozornosti. Med negnezdkami se 14 vrst vodnih ptic in ujed pojavlja v pomembnem številu (> 0,1 % biogeografske populacije), od tega se jih pet vsaj občasno pojavlja z več kot 1 % biogeografske populacije. Dve vrsti (rjavovrati ponirek *Podiceps griseigena*, kozica *Gallinago gallinago*) v Sloveniji gnezditva samo na Cerkniškem polju, še šest vrst pa ima tukaj vsaj 40 % slovenske gnezdeče populacije.

7. Literatura

- ARSO (2012): Arhiv površinskih voda. Vodomerne postaja Dolenje Jezero. – [http://vode.arso.gov.si/hidarhiv/pov_arhiv_tab.php?p_vodotok=Stržen], 19/4/2012.
- BAKAN, B. (2001): Dular *Charadrius morinellus*. – *Acrocephalus* 22 (106/107): 132.
- BALON, B. & BALON, V. (1998): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 21 (102/103): 276.
- BAUER, H.-G., BEZZEL, E. & FIEDLER, W. (eds.) (2005): Das Kompendium der Vögel Mitteleuropas. – AULA Verlag, Wiebelsheim.
- BERCE, T. (2000): Rjavi lunj *Circus aeruginosus*. – *Acrocephalus* 21 (106/107): 121.
- BIBIČ, A. (1987): Poročila od koderkoli: Maribor. – *Acrocephalus* 8 (31/32): 25.
- BIBIČ, A. (1988): Ptice vodnih zbiralnikov severovzhodne Slovenije. – *Acrocephalus* 9 (37/38): 25–48.
- BIRDLIFE INTERNATIONAL (2004): Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. BirdLife Conservation Series No. 12. – BirdLife International, Cambridge.
- BOMBEK, D. (2004): Gaga *Somateria mollissima*. – *Acrocephalus* 25 (120): 33–42.
- BOMBEK, D. (2007): Žerjav *Grus grus*. – *Acrocephalus* 28 (132): 41.
- BORDJAN, D. (2003A): Duplinska kozarka *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 24 (118): 109–110.
- BORDJAN, D. (2003B): Progastorepi kljunač *Limosa lapponica*. – *Acrocephalus* 24 (119): 149.
- BORDJAN, A. (2007A): Vpliv zaraščanja Cerkniškega polja na ptice gnezdilke. Diplomsko delo. – Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- BORDJAN, D. (2007B): Rjavi škarnik *Milvus milvus* & sršenar *Pernis apivorus*. – *Acrocephalus* 28 (132): 40.
- BORDJAN, D. (2007C): Kosec *Crex crex*. – *Acrocephalus* 28 (133): 81.
- BORDJAN, D. (2007D): Rdečegrlj slapnik *Gavia stellata*. – *Acrocephalus* 28 (135): 173.
- BORDJAN, D. (2007E): Čopasti ponirek *Podiceps cristatus*. – *Acrocephalus* 28 (135): 173.
- BORDJAN, D. (2007F): Sloka *Scolopax rusticola*. – *Acrocephalus* 28 (135): 175.
- BORDJAN, D. (2009): Jezerski martinec *Tringa stagnatilis*. – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 218.
- BORDJAN, D. (2010A): Planinski orel *Aquila chrysaetos*. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 156.
- BORDJAN, D. (2010B): Rdečenoga postovka *Falco vespertinus*. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 156.
- BORDJAN, D. (2011A): Srednji žagar *Mergus serrator*. – *Acrocephalus* 32 (148/149): 89.
- BORDJAN, D. (2011B): Južna postovka *Falco naumanni*. – *Acrocephalus* 32 (148/149): 91–92.
- BORDJAN, D. (2011C): Močvirski *Tringa glareola* & zelenonogi martinec *T. nebularia*. – *Acrocephalus* 32 (148/149): 94.
- BORDJAN, D. & BOŽIČ, L. (2009A): Pojavljanje vodnih ptic in ujed na območju vodnega zadrževalnika Medvedce (Dravsko polje, SV Slovenija) v obdobju 2002–2008. – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 55–163.
- BORDJAN, D. & BOŽIČ, L. (2009B): Rjasta kozarka *Tadorna ferruginea*. – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 210–211.
- BOŽIČ, L. (1990): Ribji orel *Pandion haliaetus*. – *Acrocephalus* 11 (45): 66–67.
- BOŽIČ, I. A. (1992A): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 13 (54): 151.
- BOŽIČ, L. (1992B): Spomladanski prelet sršenarjev *Pernis apivorus* prek Maribora. – *Acrocephalus* 13 (54): 144–145.
- BOŽIČ, L. (1992C): Sabljarka *Recurvirostra avosetta*. – *Acrocephalus* 13 (54): 154.
- BOŽIČ, L. (1993): Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 14 (58/59): 126–127.
- BOŽIČ, L. (1996): Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 17 (78/79): 164–165.
- BOŽIČ, L. (1997): Polojnik *Himantopus himantopus*. – *Acrocephalus* 18 (80/81): 42.
- BOŽIČ, I. A. (1998A): Beležke o opazovanju kozice *Gallinago gallinago* na Ljubljanskem barju. – *Acrocephalus* 19 (90/91): 173–176.
- BOŽIČ, L. (1998B): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 19 (89): 115–116.
- BOŽIČ, L. (1998C): Veliki prodnik *Calidris canutus*. – *Acrocephalus* 19 (90/91): 168–169.
- BOŽIČ, L. (2001A): Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 22 (104/105): 58.
- BOŽIČ, L. (2001B): Seznam ugotovljenih ptic Slovenije s pregledom redkih vrst. – *Acrocephalus* 22 (106/107): 115–120.
- BOŽIČ, L. (2003A): Beločeli deževnik *Charadrius alexandrinus*. – *Acrocephalus* 24 (117): 76.
- BOŽIČ, L. (2005A): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2004 in 2005 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 26 (126): 123–137.
- BOŽIČ, L. (2005B): Gnezditvena razširjenost in velikost populacije kosca *Crex crex* v Sloveniji leta 2004. – *Acrocephalus* 26 (127): 171–179.
- BOŽIČ, L. (2006): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2006 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 27 (130/131): 160–167.
- BOŽIČ, L. (2007): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2007 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 28 (132): 23–27.
- BOŽIČ, L. (2008A): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2008 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 29 (136): 39–49.
- BOŽIČ, L. (2008B): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2009 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 29 (138/139): 169–179.
- BOŽIČ, I. A. (2009): Rezultati obročkanja ptičev v Sloveniji: 1926–1982. – *Scopolia*, Suppl. 4: 23–110.
- BOŽIČ, L. (2010): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2010 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 131–141.
- BOŽIČ, L., KERČEK, M. & BORDJAN, D. (2009): Naravovarstveno vrednotenje avifavne območja zadrževalnika Medvedce (SV Slovenija) in dejavniki ogrožanja. – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 181–193.
- BRAČKO, F. (1983): Rjavi lunj *Circus aeruginosus*. – *Acrocephalus* 4 (16): 35.
- BRAČKO, F. (1990): Prezimovanje pepelastega lunja *Circus cyaneus* v severovzhodni Sloveniji v obdobju 1982–1990. – *Acrocephalus* 11 (46): 95–101.
- BRAČKO, F. (1996): Razširjenost laboda grbca *Cygnus olor* v

- severovzhodni Sloveniji. – *Acrocephalus* 17 (77): 111–116.
- BRAČKO, F. & JANŽEKovič, F. (1992): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 13 (50): 21.
- BRINKE, T. & VIKTORA, L. (2008): Močvirska uharica *Asio flammeus*. – *Acrocephalus* 27 (130/131): 174.
- CIGLIČ, H. (2004): Sabljarka *Recurvirostra avosetta*. – *Acrocephalus* 25 (120): 35.
- CIGLIČ, H. & TREBAR, T. (1998): Prispevek k poznavanju ptic Hraških mlak. – *Acrocephalus* 19 (86): 6–13.
- CRAMP, S. (ur.) (1998): The complete birds of the western Palearctic on CD-ROM. – Oxford University Press, Oxford.
- DAVIDSON, N. & SCOTT, D. (2009): Common Ringed Plover *Charadrius hiaticula*. pp. 196–201 In: DELANY, S., SCOTT, D., DODMAN, T. & STROUD, D. (eds.): An Atlas of Wader Populations in Africa and Western Eurasia. – Wetlands International, Wageningen.
- DELANY, S. & SCOTT, D. (eds.) (2006): Waterbird Population Estimates. Fourth edition. – Wetlands International, Wageningen.
- DENAC, D. (1992): Kaspijska čigra *Sterna caspia*. – *Acrocephalus* 13 (51): 53–54.
- DENAC, D. (2005): Reglja *Anas querquedula*. – *Acrocephalus* 26 (127): 197.
- DENAC, D. (2010A): Veliki prodnik *Calidris canutus* & ozkohljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 31 (144): 63.
- DENAC, K. (2010B): Census of migrating raptors at Breginjski Stol (NW Sloveia) – the first confirmed bottleneck site in Slovenia. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 77–92.
- DENAC, D., DENAC, K. & DENAC, M. (2001): Togotnik *Philomachus pugnax*. – *Acrocephalus* 22 (106/107): 123–124.
- DENAC, K., BOŽIČ, L., RUBINIČ, B., DENAC, D., MIHELICH, T., KMECL, P., & BORDJAN, D. (2010): Monitoring populacij izbranih vrst ptic: Popisi gnezdk in spremljanje preleta ujed spomladi 2010. Delno poročilo (dopolnjena verzija). – DOPPS, Ljubljana.
- DENAC, K., MIHELICH, T., BOŽIČ, L., KMECL, P., JANČAR, T., FIGELJ, J. & RUBINIČ, B. (2011): Strokovni predlog za revizijo posebnih območij varstva (SPA) z uporabo najnovejših kriterijev za določitev mednarodno pomembnih območij za ptice (IBA). Končno poročilo (dopolnjena verzija). Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor. – DOPPS - BirdLife, Ljubljana.
- DROVENIK, B. (2003): Hrošči – Coleoptera. pp. 370–400 In: SKET, B., GOGALA, M., & V. KUŠTOR (eds.): Živalstvo Slovenije. – Tehniška založba Slovenije.
- ESENKO, I. (2008): Močvirska uharica *Asio flammeus*. – *Acrocephalus* 29 (137): 115.
- FEKONJA, D. (1996): Zlatouhi ponirek *Podiceps auritus*. – *Acrocephalus* 17 (74): 28.
- FEKONJA, D. (2007): Veliki škurh *Numenius arquata*. – *Acrocephalus* 28 (133): 81.
- GEISTER, I. (1983): Prispevek k poznavanju ornitofavne Bobovka. – *Acrocephalus* 4 (17/18): 43–54.
- GEISTER, I. (1986): Komatni deževnik *Charadrius hiaticula*. – *Acrocephalus* 7 (30): 60.
- GEISTER, I. (1987): Prezimovanje in prelet ptic v Škocjanskem zatoku in Zalivu Polje pri Koprju. – *Varstvo narave* 13: 59–68.
- GEISTER, I. (1990): Prelestne prikazni. – Samozaložba, Ljubljana.
- GEISTER, I. (1993): Steinbergovo izročilo. – *Acrocephalus* 14 (56/57): 1–2.
- GEISTER, I. (1995A): Ornitološki atlas Slovenije. – DZS, Ljubljana.
- GEISTER, I. (1995B): Popis prezimujočih sivih čapelj *Ardea cinerea* in velikih kormoranov *Phalacrocorax carbo* v Sloveniji v letih 1994 in 1995. – *Acrocephalus* 16 (72): 130–137.
- GEISTER, I. (1997): Popis prezimujočih sivih čapelj *Ardea cinerea*, velikih kormoranov *Phalacrocorax carbo* in labodov grbcov *Cygnus olor* v Sloveniji v obdobju 1994–97. – *Acrocephalus* 18 (80/81): 14–22.
- GJERKEŠ, M. (1987): Poročila od koderkoli: Ankarani. – *Acrocephalus* 8 (31/32): 25–26.
- GJERKEŠ, M. & LIPEJ, L. (1992): O pojavljanju in prehranjevanju rdečenoge postovke *Falco vespertinus* v Slovenski Istri. – *Acrocephalus* 13 (51): 44–48.
- GREGORI, J. (1976): Okvirni ekološki in favnistični pregled ptičev Sečoveljskih solin in bližnje okolice. – *Varstvo narave* 9: 81–102.
- GREGORI, J. (1979): Prispevek k poznavanju ptičev Cerkniškega jezera in bližnje okolice. – *Acta carsologica* 8 (7): 305–329.
- GREGORI, J. (1989): Favna in ekologija ptičev Pesniške doline (SV Slovenija, Jugoslavija). – *Scopolia* 19: 1–59.
- GREGORI, J. (1992): Ptiči hrastovega pragozda in bližnje okolice v Krakovskem gozdu. – *Acrocephalus* 13 (52): 66–75.
- GREGORI, J. & ŠERE, D. (2005): Ptiči Šaleških jezer in okolice. – Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana.
- GROŠELJ, P. (1991): Žličarka *Platalea leucorodia*. – *Acrocephalus* 12 (49): 151.
- HANŽEL, J. & ŠERE, D. (2011): Seznam ugotovljenih ptic Slovenije s pregledom redkih vrst. – *Acrocephalus* 32 (150/151): 143–203.
- HUDOKLIN, A. & ŠERE, D. (1996): Zanimiva opažanja ptic ob reki Krki. – *Acrocephalus* 17 (78/79): 169–171.
- IUCN (2012): IUCN Red List of Threatened Species. – [<http://www.iucnredlist.org/>], 4/9/2012.
- JANČAR, T. (1991): Gnezdenje sivogrelega ponirka *Podiceps griseigena* na Cerkniskem jezeru. – *Acrocephalus* 12 (48): 50–56.
- JANČAR, T. (1995): Spremljanje številčnosti vodnih ptičev v Sečoveljskih solinah. – *Acrocephalus* 16 (71): 108–112.
- JANČAR, T. & TREBUŠAK, M. (2000): Ptice Kozjanskega regijskega parka. – *Acrocephalus* 21 (100): 107–134.
- JANČAR, T., KMECL, P., MIHELICH, T. & KOZINC, B. (2007): Pregled vodnih ptic Blejskega in Bohinjskega jezera ter jezera HE Moste (Gorenjska, SZ Slovenija). – *Acrocephalus* 28 (135): 141–158.
- JANŽEKovič, F. (1984): Pojavljanje zimske rase *Clangula hyemalis* v Sloveniji. – *Acrocephalus* 5 (19/20): 17–18.
- JANŽEKovič, F. (1985A): Kričava čigra *Sterna sandvicensis*. – *Acrocephalus* 6 (25): 49.
- JANŽEKovič, F. (1985B): Pojavljanje triprstega galeba *Rissa tridactyla* na Štajerskem. – *Acrocephalus* 6 (26): 53–56.
- JANŽEKovič, F. (1986): Progastorepi kljunač *Limosa lapponica*. – *Acrocephalus* 7 (29): 41.

- JANŽEKOVICH, F. (1995): Planinski orel *Aquila chrysaetos*. – *Acrocephalus* 16 (71): 126.
- JEŽ, M. (1988): Severni dular *Eudromias morinellus* na Peci. – *Acrocephalus* 9 (35/36): 1–2.
- KAPLA, A. (2003): Dular *Charadrius morinellus*. – *Acrocephalus* 24 (116): 32–33.
- KAZMIERCZAK, K. (1987A): Tatarska žvižgavka *Netta rufina*. – *Acrocephalus* 8 (33): 43.
- KAZMIERCZAK, K. (1987B): Mali škurh *Numenius phaeopus*. – *Acrocephalus* 8 (33): 28.
- KAZMIERCZAK, K. (1988): Navadni zvonec *Bucephala clangula*. – *Acrocephalus* 9 (35/36): 17.
- KEBE, L. (1999): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 20 (92): 31.
- KEBE, L. (2000): Kostanjevka *Aythya nyroca*. – *Acrocephalus* 21 (102/103): 276–277.
- KEBE, L. (2004): Bela štokrlja *Ciconia ciconia*. – *Acrocephalus* 25 (120): 33.
- KEBE, L. (2007A): Rdečegrli slapnik *Gavia stellata*. – *Acrocephalus* 28 (132): 39.
- KEBE, L. (2007B): Rdečenoga postovka *Falco vespertinus*. – *Acrocephalus* 28 (132): 40.
- KERČEK, M. (2000): Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 21 (102–103): 279.
- KERČEK, M. (2009): Gnezdilke kopenskega dela zadrževalnika Medvedce (SV Slovenija). – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 165–179.
- KLEMENČIČ, A. (2001): Sabljarka *Recurvirostra avosetta*. – *Acrocephalus* 22 (108): 178.
- KLEMENČIČ, A. (2002): Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 22 (109): 234–235.
- KLENOVŠEK, D. (1998): Poročila od koderkoli: Okolica Sevnice. – *Acrocephalus* 19 (87/88): 72–74.
- KMECL, P. (2001): Velika bela čaplja *Egretta alba*. – *Acrocephalus* 22 (108): 177.
- KMECL, P. (2005): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 26 (124): 47.
- KMECL, P. (2007): Žerjav *Grus grus*. – *Acrocephalus* 28 (135): 175.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1991A): Zlatouhi ponirek *Podiceps auritus*. – *Acrocephalus* 12 (49): 149.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1991B): Zimska raca *Clangula hyemalis*. – *Acrocephalus* 12 (49): 152.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1992A): Poletni prelet pobrežnikov (*Larilimicolae*). – *Acrocephalus* 13 (50): 17–20.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1992B): Labod pevec *Cygnus cygnus*. – *Acrocephalus* 13 (54): 152.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1992C): Duplinska gos *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 13 (54): 152.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1992D): Rjava komatna tekica *Glareola pratincola*. – *Acrocephalus* 13 (54): 154.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1992E): Veliki prodnik *Calidris canutus*. – *Acrocephalus* 13 (54): 155.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1993): Pregled vodnih ptic in ujed Cerknškega jezera; spremljanje številčnosti s poudarkom na preletu in prezimovanju. – *Acrocephalus* 14 (56/57): 4–31.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1995A): Bela štokrlja *Ciconia ciconia*. – *Acrocephalus* 16 (71): 123.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1995B): Črna čigra *Chlidonias niger*. – *Acrocephalus* 16 (71): 125.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1996): Temminckov prodnik *Calidris temminckii*. – *Acrocephalus* 17 (74): 34.
- KMECL, P., BOŽIČ, L., RIŽNER, K. & SMOLE, J. (1997): Selitev kamenjarja *Arenaria interpres* prek Slovenije. – *Acrocephalus* 18 (85): 180–185.
- KOČEVAR, B. (1998): Duplinska gos *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 19 (89): 116.
- KOMISIJA ZA REDKOSTI (1993): Seznam redkih vrst ptic Slovenije 1990. – *Acrocephalus* 14 (58/59): 99–119.
- KOŠIR, M. (1996A): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 18 (75/76): 80.
- KOŠIR, M. (1996B): Kričava čigra *Sterna sandvicensis*. – *Acrocephalus* 18 (75/76): 85.
- KOŠIR, M. (1997): Poročila od koderkoli: Sava pri Ljubljani. – *Acrocephalus* 18 (83): 121–124.
- KOZINA, A. (2010): Dular *Charadrius morinellus*. – *Acrocephalus* 31 (144): 57–71.
- KRANJC, A. (2002): Hidrološke značilnosti. pp. 27–38 In: GABERŠČIK, A. (ed.). Jezero, ki izginja. Monografija o Cerknškem jezeru. – Društvo ekologov Slovenije & Littera picta. Ljubljana.
- KROFEL, M. (2005): Ribji orel *Pandion haliaetus*. – *Acrocephalus* 26 (125): 107.
- KROFEL, M. (2007): Mali sokol *Falco columbarius*. – *Acrocephalus* 28 (135): 174–175.
- KRONOVŠEK, M. (1992): Zadrževalnik Vrbje pri Žalcu. – *Acrocephalus* 13 (55): 191.
- KUS, J. (1996A): Kamenjar *Arenaria interpres*. – *Acrocephalus* 17 (77): 130.
- KUS, J. (1996B): Prodniki *Calidris* var. – *Acrocephalus* 17 (78/79): 163.
- KUS, J. (2001): Rumena pastirica *Motacilla flava* na Cerknškem polju. – *Acrocephalus* 22 (104/105): 23–28.
- LEGIŠA, P. (1999): Mali deževnik *Charadrius dubius*. – *Acrocephalus* 20 (92): 32.
- LEGIŠA, P. (2009): Duplinska kozarka *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 30 (140): 38.
- LOGAR, K. (2009): Dinamika pojavljanja vodnih ptic na reki Dravi od Brestniškega jezera do Meljskega jezua. Diplomsko delo. – Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- LUSKOVEC, V. (1986): Bela štokrlja *Ciconia ciconia*. – *Acrocephalus* 7 (29): 37–38.
- MAJSTOROVICH, B. (1997): Zanimivosti od koderkoli: Sige in Pod ježo. – *Acrocephalus* 18 (80/81): 48–49.
- MIHELIC, T. & BRAJNIK, I. (2006): Nova opazovanja selitve ujed na Volovji rebri (J Slovenija). – *Acrocephalus* 27 (128/129): 86–87.
- MLAKAR, G. (1990): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 11 (46): 107.
- MOHAR, D. (2001): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 22 (106/107): 121.
- MURAOKA, Y., SCHULZE, C.H., PAVLIČEV, M. & WICHMANN, G. (2009): Spring migration dynamics and sex-specific patterns in stopover strategy in the Wood sandpiper *Tringa glareola*. – *Journal of Ornithology* 150 (2): 313–319.
- OMERZEL, M. (2008): Žerjav *Grus grus*. – *Acrocephalus* 29 (137): 113.
- PANUCCIO, M. & AGOSTINI, N. (2010): Timing, age classes and water-crossing behaviour of Black Kites (*Milvus*

- migrans*) during spring migration across the central Mediterranean. – The ring 32 (1/2): 55–61.
- PLOJ, A. (2009): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 210.
- POLAJNAR, J. & BORDJAN, D. (2005): Sezonska dinamika števila sivih čapelj *Ardea cinerea* ob reki Savinji med Celjem in Zidanim Mostom (SV Slovenija). – *Acrocephalus* 26 (127): 181–186.
- POLAK, S. (1993): Ptice gnezdilke Cerkniskega jezera in bližnje okolice. – *Acrocephalus* 14 (56/57): 32–62.
- POLAK, S. (2000): Planinsko polje. pp. 97–106 In: POLAK, S. (ed.): Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji. Important Bird Areas (IBA) in Slovenia. Monografija DOPPS št. 1. – DOPPS, Ljubljana.
- POLAK, S. (2002): Cerknisko jezero – mednarodno pomembno območje za ptice. pp. 236–247 In: GABERŠČIK, A. (ed.): Jezero, ki izginja. Monografija o Cerkniskem jezeru. – Društvo ekologov Slovenije & Littera picta. Ljubljana.
- POLAK, S. (2003): Mlada kosca Živko in Srečko pripovedujeta ... – *Svet ptic* 9 (2): 18–19.
- POLAK, S., KEBE, L. & KOREN, B. (2004): Trinajst let popisov kosca *Crex crex* na Cerkniskem jezeru (Slovenija). – *Acrocephalus* 25 (121): 59–70.
- PREMUDA, G., GUSTIN, M., PANDOLFI, M., SONET, L. & CENTO, M. (2008): Spring raptor migration along the Adriatic coast (Italy): a comparative study over three sites. – *Avocetta* 32: 13–20.
- RUBINIČ, B. (1993): Dular *Eudromias morinellus* na Cerkniskem jezeru. – *Acrocephalus* 14 (60): 152–153.
- RUBINIČ, B. (1994A): Raca žličarica *Anas chrypeata*. – *Acrocephalus* 15 (62): 27–28.
- RUBINIČ, B. (1994B): Veliki žagar *Mergus merganser*. – *Acrocephalus* 15 (63): 52–53.
- RUBINIČ, B. (1994C): Beli prodnik *Calidris alba*. – *Acrocephalus* 15 (63): 55.
- RUBINIČ, B. (1994D): Veliki prodnik *Calidris canutus*. – *Acrocephalus* 15 (65/66): 152.
- RUBINIČ, B., MIHELIC, T. & BOŽIČ, L. (2005): Monitoring populacij izbranih vrst ptic 2005. Končno poročilo. Naročnik: MOP – DOPPS, Ljubljana.
- RUBINIČ, B. & VREZEC, A. (1992): Rjavka *Aythya marila*. – *Acrocephalus* 13 (52): 87.
- RUBINIČ, B., BOŽIČ, L., KMECL, P., DENAC, D. & DENAC, K. (2008): Monitoring populacij izbranih vrst ptic 2008: Rezultatu popisov v spomladanski sezoni 2008. Vmesno poročilo. Naročnik: MOP – DOPPS, Ljubljana.
- SCOTT, D.A. & ROSE, P.M. (1996): Atlas of Anatidae Populations in Africa and Western Eurasia. – Wetlands International, Wageningen.
- SENEGAČNIK, K. (1997A): Rjava komatna tekica *Glareola pratincola*. – *Acrocephalus* 18 (83): 115.
- SENEGAČNIK, K. (1997B): Zanimivosti od koderkoli: Farma Gmajnice. – *Acrocephalus* 18 (84): 161–162.
- SENEGAČNIK, K. (1997C): Veliki prodnik *Calidris canutus*. – *Acrocephalus* 18 (85): 168.
- SENEGAČNIK, K., SOVINČ, A. & ŠERE, D. (1998): Ornitološka kronika 1994, 1995. – *Acrocephalus* 19 (87/88): 77–91.
- SOVINČ, A. (1989): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 10 (41/42): 58.
- SOVINČ, A. (1992): Ornitološka kronika 1990. – *Acrocephalus* 13 (50): 29–32.
- SOVINČ, A. (1993): Mala bela čaplja *Egretta garzetta*. – *Acrocephalus* 14 (58/59): 123–124.
- SOVINČ, A. (1994): Zimski ornitološki atlas Slovenije. – Tehniška založba Slovenije, Ljubljana.
- SOVINČ, A. (1997): Redke vrste ptic v Sloveniji v letu 1995. – *Acrocephalus* 18 (84): 151–156.
- SOVINČ, A. (1999): Redke vrste ptic v Sloveniji v letu 1996. – *Acrocephalus* 20 (92): 26–30.
- SOVINČ, A. & ŠERE, D. (1993): Ornitološka kronika za leto 1991. – *Acrocephalus* 14 (58/59): 140–144.
- SOVINČ, A. & ŠERE, D. (1994): Ornitološka kronika za leto 1992. – *Acrocephalus* 15 (64): 102–106.
- SOVINČ, A. & ŠERE, D. (1996): Ornitološka kronika za leto 1993. – *Acrocephalus* 18 (75/76): 97–100.
- SZYMANSKI, M. (2002A): Bobnarica *Botaurus stellaris*. – *Acrocephalus* 23 (112): 99.
- SZYMANSKI, M. (2002B): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 23 (113/114): 147.
- SZYMANSKI, M. (2002C): Kvakač *Nycticorax nycticorax*. – *Acrocephalus* 23 (115): 193.
- ŠERE, D. (1982): Ptici Stožic pri Ljubljani, 1972–1982 – Favnišični pregled, obročkanje in najdbe. – *Acrocephalus* 3 (13/14): 1–61.
- ŠERE, D. (1985A): Rdečenogi martinček *Tringa totanus* gnezdi v Sloveniji. – *Acrocephalus* 6 (25): 35–36.
- ŠERE, D. (1985B): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 6 (25): 46.
- ŠERE, D. (1985C): Rjavi galeb *Larus fuscus*. – *Acrocephalus* 6 (25): 48–49.
- ŠERE, D. (1986): Bela štokrlja *Ciconia ciconia*. – *Acrocephalus* 7 (29): 37.
- ŠERE, D. (1989): Črni martinček *Tringa erythropus*. – *Acrocephalus* 10 (39/40): 23.
- ŠERE, D. (1990): Belolična čigra *Chlidonias hybrida*. – *Acrocephalus* 11 (46): 111.
- ŠERE, D. (1992A): Južna postovka *Falco naumanni*. – *Acrocephalus* 13 (50): 23.
- ŠERE, D. (1992B): Rdečenogi polojnik *Himantopus himantopus*. – *Acrocephalus* 13 (54): 153.
- ŠERE, D. (1996): Najdbe obročkanih labodov grbcv *Cygnus olor* v Sloveniji. – *Acrocephalus* 17 (77): 126–128.
- ŠERE, D. (2008A): Duplinska kozarka *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 29 (136): 68.
- ŠERE, D. (2008B): Čoketa *Gallinago media* & čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 29 (138/139): 188.
- ŠERE, D. (2009): Kratko poročilo o obročkanih ptičih v Sloveniji, 1983–2008. *Scopolia*, Suppl. 4: 111–174.
- ŠERE, D. & OMERZEL, M. (2008): Močvirska uharica *Asio flammeus*. – *Acrocephalus* 29 (137): 115–116.
- ŠKOBERNE, A. (2008): Močvirska uharica *Asio flammeus*. – *Acrocephalus* 29 (137): 116.
- ŠKOBERNE, A. (2010): Kostanjevka *Aythya nyroca*. – *Acrocephalus* 31 (144): 58–59.
- ŠKOBERNE, A. & BOŽIČ, L. (2010): Kričava čigra *Sterna sandvicensis*. – *Acrocephalus* 31 (144): 63.
- ŠKORNIK, I. (1982): Siva gos *Anser anser*. – *Acrocephalus* 3 (11/12): 30.
- ŠKORNIK, I. (2012): Favnišični in ekološki pregled ptic Sečoveljskih solin. – Soline pridelava soli, Seča.
- ŠTUMBERGER, B. (1981): Razširjenost in pojavljanje

- čopastega ponirka *Podiceps cristata* v Slovenskih goricah in na Ptujskem polju. – *Acrocephalus* 2 (8/9): 29–35.
- ŠTUMBERGER, B. (1982A): Sabljarka *Recurvirostra avosetta*. – *Acrocephalus* 3 (11/12): 30.
- ŠTUMBERGER, B. (1982B): Beli prodnik *Calidris alba*. – *Acrocephalus* 3 (11/12): 31.
- ŠTUMBERGER, B. (1986): Duplinska gos *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 7 (29): 38.
- ŠTUMBERGER, B. (1991): Pojavljanje jezerskega martinca *Tringa stagnatilis* v Sloveniji. – *Acrocephalus* 12 (48): 75–80.
- ŠTUMBERGER, B. (1993): Duplinska gos *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 14 (60): 159.
- ŠTUMBERGER, B. (1994): Popis ptic Volčških travnikov (Celje) in njihovo naravovarstveno ovrednotenje. – *Acrocephalus* 15 (65/66): 123–134.
- ŠTUMBERGER, B. (1995): Labod pevec *Cygnus cygnus*. – *Acrocephalus* 16 (68/69/70): 79–80.
- ŠTUMBERGER, B. (1997): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1997 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 18 (80/81): 29–39.
- ŠTUMBERGER, B. (1998): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1998 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 19 (87/88): 36–48.
- ŠTUMBERGER, B. (1999): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1999 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 20 (92): 6–22.
- ŠTUMBERGER, B. (2000): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2000 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 21 (102/103): 271–274.
- ŠTUMBERGER, B. (2001): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju leta 2001 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 22 (108): 171–174.
- ŠTUMBERGER, B. (2002A): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2002 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 23 (110/111): 43–47.
- ŠTUMBERGER, B. (2002B): Južna postovka *Falco naumanni*. – *Acrocephalus* 23 (110/111): 51–52.
- ŠTUMBERGER, B. (2005): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2003 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 26 (125): 99–103.
- ŠTUMBERGER, B. & DENAC, D. (1994): Pojavljanje in gnezditvena gostota malega ponirka *Tachybaptus ruficollis* v ormoških bazenih. – *Acrocephalus* 15 (62): 8–16.
- TARMAN, K. (1992): Osnove ekologije in ekologija živali. – Državna založba Slovenije, Ljubljana.
- TOMAŽIČ, A. (2000): Pepelasti lunj *Circus cyaneus*. – *Acrocephalus* 21 (102/103): 277.
- TOME, D., SOVINČ, A. & TRONTELJ, P. (2005): Ptice Ljubljanskega barja. Monografija DOPPS št. 3. – Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- TOUT, P. (2005): Pygmy Cormorant *Phalacrocorax pygmeus*. – *Acrocephalus* 26 (124): 47.
- TRILAR, T. (1990): Prikaz dinamike preleta ptic na Sorškem polju. – *Acrocephalus* 11 (45): 53–64.
- TRILAR, T. (1991): Bela štokrlja *Ciconia ciconia*. – *Acrocephalus* 12 (48): 84.
- TRONTELJ, P. (1992): Prispevek k poznavanju avifavne Zbiljskega in Trbojskega akumulacijskega jezera na reki Savi. – *Acrocephalus* 13 (50): 2–16.
- TRONTELJ, P. (1993): O naravovarstvenem konceptu Cerknškega jezera s poudarkom na varstvu ptic. – *Acrocephalus* 14 (56/57): 63–80.
- TRONTELJ, P. & VOGRIN, M. (1993): Ptice Jovsov in predlogi za njihovo varstvo. – *Acrocephalus* 14 (61): 200–209.
- URADNI LIST REPUBLIKE SLOVENIJE (2002): Rdeči seznam ptičev gnezdilcev (Aves) (no. 82/02).
- VAUPOTIČ, M. (1993): Veliki prodnik *Calidris canutus*. – *Acrocephalus* 14 (60): 163.
- VIDMAR, J. (2010): Žerjav *Grus grus*. – *Acrocephalus* 31 (144): 61.
- VOGRIN, M. (1989): Gnezdenje čopastega ponirka *Podiceps cristatus* v koloniji na ribnikih v Račah. – *Acrocephalus* 10 (41/42): 51–56.
- VOGRIN, M. (1990A): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 11 (43/44): 28.
- VOGRIN, M. (1990B): Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 11 (43/44): 29–30.
- VOGRIN, M. (1991): Kostanjevka *Aythya nyroca* na Dravskem polju nekoč in danes. – *Acrocephalus* 12 (47): 27–28.
- VOGRIN, M. (1992): Sabljarka *Recurvirostra avosetta*. – *Acrocephalus* 13 (52): 87.
- VOGRIN, M. (1996A): Ornitofavna ribnika Vrbje v spodnji Savinjski dolini in njegoa naravovarstvena problematika. – *Acrocephalus* 17 (74): 7–24.
- VOGRIN, N. (1996B): Mala bobnarica *Ixobrychos minutus*. – *Acrocephalus* 17 (74): 28.
- VOGRIN, M. (1997): Occurrence and passage of Marsh harrier *Circus aeruginosus*, Hen harrier *Circus cyaneus* and Osprey *Pandion haliaetus* in northeastern Slovenia. – *The Ring* 19 (1/2): 59–63.
- VOGRIN, M. (1998A): Prelet in pojavljanje sivke *Aythya ferina* v Krajinskem parku Rački ribniki - Požeg v severovzhodni Sloveniji. – *Acrocephalus* 19 (89): 109–114.
- VOGRIN, M. (1998B): Occurrence and passage of Wood sandpiper *Tringa glareola* and Green sandpiper *Tringa ochropus* on the Dravsko polje, north-eastern Slovenia. – *Wader Study Group Bulletin* 87: 55–58.
- VOGRIN, M. (1998C): Prelet in pojavljanje togotnika *Philomachus pugnax* na Dravskem polju. – *Acrocephalus* 19 (90/91): 155–158.
- VOGRIN, M. (2005): Fenologija vodnih ptic na Žovneškem jezeru (Spodnja Savinjska dolina, osrednja Slovenija). – *Acrocephalus* 26 (126): 151–155.
- VOGRIN, M. & HUDOKLIN, A. (1993): Ptice ob spodnjem toku reke Save. – *Acrocephalus* 14 (61): 191–200.
- VOGRIN, M. & A. SOVINČ (1993): Ornitološki pomen gramoznic in glinokopov Krško-brežiškega polja. – *Acrocephalus* 14 (61): 213–218.
- VOGRIN, M. & ŠORGO, A. (1995): Veliki kormoran *Phalacrocorax carbo* na ribnikih za vzrejo toplvodnih vrst rib v severovzhodni Sloveniji. – *Acrocephalus* 16 (72): 152–155.
- VOGRIN, M. & VOGRIN, N. (1995): Siva čaplja *Ardea cinerea* v spodnji Savinjski dolini. – *Acrocephalus* 16 (72): 159–161.
- VOGRIN, M., ŠORGO, A. & JANŽEKovič, F. (1995): Veliki kormoran *Phalacrocorax carbo* v krajinskem parku Rački ribniki - Požeg (Slovenija). – *Acrocephalus* 16 (72): 155–159.
- VREZEC, A. (2005): Rjavi škarnik *Milvus milvus*. – *Acrocephalus* 26 (124): 48.

- VREZEC, A. & ELERŠEK, T. (2003): Žerjav *Grus grus*. – *Acrocephalus* 24 (116): 32.
- VREZEC, A., BORDJAN, D., PERUŠEK, M. & HUDOKLIN, A. (2009): Population and ecology of the White-tailed Eagle (*Haliaeetus albicilla*) and its conservation status in Slovenia. – *Denisia* 27: 103–114.
- VUKELIČ, E. & PRELOVŠEK, O. (2003): Številčnost in razširjenost tukalic iz rodu *Porzana* na Cerkniškem jezeru v letu 2002. Raziskovalna naloga. – Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo, Ljubljana.
- YOSEF, R. (1995): Spring 1994 Raptor Migration at Eilat, Israel. – *Journal of Raptor Research* 29 (2): 127–134.
- ŽGAVEC, V. (1991): Namesto uvodnika. – *Acrocephalus* 12 (48): 49.

Prispelo / Arrived: 15. 7. 2010

Sprejeto / Accepted: 19. 12. 2012

DODATEK 1 / APPENDIX 1

Razdelitev koledarskega leta na obdobja pojavljanja šestih vrst, ki je podlaga za opredelitev statusov (za druge vrste glej BORDJAN & BOŽIČ 2009)

Division of calendar year into periods of occurrence by six species as a basis for status definition (for the remaining species, see BORDJAN & BOŽIČ 2009)

Vrsta / Species	JAN		FEB				MAR				APR				MAJ				JUN				JUL				AVG				SEP				OKT				NOV				DEC			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37									
<i>Mergellus albellus</i>	White					Dark Grey												Light Grey										White																		
<i>Mergus serrator</i>	White					Light Grey										Dark Grey												Light Grey																		
<i>Gavia arctica</i>	White						Dark Grey										Light Grey												White																	
<i>Podiceps grisegena</i>	White						Light Grey				Dark Grey												Light Grey										White													
<i>Circaetus gallicus</i>	White					Dark Grey										Light Grey												White																		
<i>Crex crex</i>	White						Dark Grey										Light Grey												White																	

Statusi vseh vrst vodnih ptic in ujed, zabeleženih do konca leta 2010 na območju Cerknškega polja

Statuses of all waterbirds and raptors recorded until the end of 2010 in the area of Cerknica polje

Vrsta / Species	Status / Status							Št. podatkov / No. of records				Obdobje pojavljanja / Period of the occurrence				
	Gn	Pr	Pg	Zg	Ptg	Let	Zim	Izv	Cel	2007/2008	Vsi podatki/ All records	-1991	1991-92	1993-07	2007/08	2008-10
<i>Cygnus olor</i>	+	+					+			21	> 20	+		+	+	+
<i>Cygnus columbianus</i>				IZ						0	I	+				
<i>Cygnus cygnus</i>	IZ			IZ						0	2	+				
<i>Anser fabalis</i>	R			R						0	4	+		+		
<i>Anser albifrons</i>	R			R						1	7	+		+	+	+
<i>Anser anser</i>	+			+						4	> 20	+		+	+	+
<i>Branta leucopsis</i>				IZ						0	I	+				
<i>Tadorna ferruginea</i>	IZ									0	I				+	
<i>Tadorna tadorna</i>	+	+		+						2	I3		+	+	+	+
<i>Anas penelope</i>	+	+		+						14	> 20	+	+	+	+	+
<i>Anas strepera</i>	+	+		+			+			15	> 20		+	+	+	+
<i>Anas crecca</i>	+	+		+			+			22	> 20	+	+	+	+	+
<i>Anas platyrhynchos</i>	+	+		+			+			37	> 20	+	+	+	+	+
<i>Anas acuta</i>	+	+		+		+	+	+		13	> 20	+	+	+	+	+
<i>Anas querquedula</i>	+	+		+						12	> 20	+	+	+	+	+
<i>Anas clypeata</i>	+	+		+						13	> 20	+	+	+	+	+
<i>Netta rufina</i>	IZ	IZ								0	3	+				+
<i>Aythya ferina</i>	+	+		+			+			15	> 20		+	+	+	+
<i>Aythya nyroca</i>	+	+		+			+			8	> 20	+	+	+	+	+
<i>Aythya fuligula</i>	+	+		+			+			15	> 20	+	+	+	+	+
<i>Aythya marila</i>	R	R		R						0	6		+	+		+
<i>Somateria mollissima</i>	IZ									0	I					+
<i>Clangula hyemalis</i>	IZ			IZ						0	3	+				+
<i>Melanitta nigra</i>	IZ									0	I					+
<i>Melanitta fusca</i>	R			R						0	8	+		+	+	+
<i>Bucephala clangula</i>	+	+					+			16	> 20	+	+	+	+	+
<i>Mergellus albellus</i>	+	+					+			11	> 20	+	+	+	+	+

Nadaljevanje dodatka 2 / Continuation of Appendix 2

Vrsta / Species	Status / Status							Št. podatkov / No. of records	Obdobje pojavljanja / Period of the occurrence								
	Gn	Pr	Pg	Z-g	Prg	Let	Zim		Izv	Cel	2007/2008	Vsi podatki/ All records	-1991	1991–92	1993–07	2007/08	2008–10
<i>Mergus serrator</i>		+									0	11	+	+	+	+	+
<i>Mergus merganser</i>		R		R							0	8	+	+			+
<i>Gavia stellata</i>		R		R							3	5	+			+	
<i>Gavia arctica</i>		+		+							2	> 20	+	+	+	+	+
<i>Phalacrocorax carbo</i>		+		+		+					13	> 20	+	+	+	+	+
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>				IZ							0	2	+	+			+
<i>Botaurus stellaris</i>	+			+							7	> 20	+	+	+	+	+
<i>Isobrychus minutus</i>		R		R							0	6	+	+			+
<i>Nycticorax nycticorax</i>		R		R							1	10	+	+	+	+	+
<i>Ardeola ralloides</i>		+		+							0	13	+	+	+	+	+
<i>Egretta garzetta</i>		+		+							12	> 20	+	+	+	+	+
<i>Ardea alba</i>		+		+		+			+		36	> 20	+	+	+	+	+
<i>Ardea cinerea</i>	+	+		+		+			+		37	> 20	+	+	+	+	+
<i>Ardea purpurea</i>		+		+		+			+		3	> 20	+	+	+	+	+
<i>Ciconia nigra</i>		+		+			+				9	> 20	+	+	+	+	+
<i>Ciconia ciconia</i>	+	+		+			+				15	> 20	+	+	+	+	+
<i>Plegadis falcinellus</i>		R									0	6	+	+			+
<i>Platalea leucorodia</i>		R									0	10	+	+	+	+	+
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	+	+		+		+			+		32	> 20	+	+	+	+	+
<i>Podiceps cristatus</i>	+	+		+							19	> 20	+	+	+	+	+
<i>Podiceps grisegena</i>	+	+		+							8	> 20	+	+	+	+	+
<i>Podiceps auritus</i>				R							0	4	+	+	+	+	+
<i>Podiceps nigricollis</i>	+	+		+		+					7	> 20	+	+	+	+	+
<i>Pernis apivorus</i>	+	+		+			+				8	> 20	+	+	+	+	+
<i>Milvus migrans</i>	+	+									2	11	+	+	+	+	+
<i>Milvus milvus</i>	R	R									0	4	+	+	+	+	+
<i>Haliaeetus albicilla</i>						+			+		16	> 20	+	+	+	+	+
<i>Circus gallicus</i>	+	+		+		+					9	> 20	+	+	+	+	+
<i>Circus aeruginosus</i>	+	+		+			+				20	> 20	+	+	+	+	+
<i>Circus cyaneus</i>	+	+		+			+				22	> 20	+	+	+	+	+
<i>Circus pygargus</i>	+	+									6	> 20	+	+	+	+	+

Vrsta / Species	Status / Status					Št. podatkov / No. of records				Obdobje pojavljanja / Period of the occurrence						
	Gn	Pr	Pg	Zg	Prg	Let	Zim	Izv	Cel	2007/2008	Vsi podatki/ All records	-1991	1991-92	1993-07	2007/08	2008-10
<i>Accipiter gentilis</i>					+			+		2.2	> 20	+		+		+
<i>Accipiter nisus</i>		+		+	+					2.2	> 20	+	+	+		+
<i>Buteo buteo</i>	+	+				+	+		+	37	> 20	+	+	+		+
<i>Buteo lagopus</i>		IZ		IZ						0	3			+		+
<i>Aquila clanga</i>				IZ						0	1		+			
<i>Aquila heliaca</i>		IZ								0	1			+		
<i>Aquila chrysaetos</i>		R								0	4	+	+	+		+
<i>Pandion haliaetus</i>		R								1	9	+	+	+		+
<i>Falco naumanni</i>		IZ								0	3	+		+		+
<i>Falco tinnunculus</i>	+	+				+	+		+	37	> 20	+	+	+		+
<i>Falco vespertinus</i>		+								6	> 20	+	+	+		+
<i>Falco columbarius</i>		+		+						2	14		+	+		+
<i>Falco subbuteo</i>	+	+								13	> 20	+	+	+		+
<i>Falco biarmicus</i>		IZ								0	1			+		+
<i>Falco peregrinus</i>		+						+		12	> 20	+	+	+		+
<i>Rallus aquaticus</i>	+	+	+		+					9	> 20	+	+	+		+
<i>Porzana porzana</i>	+	+								1	11		+	+		+
<i>Porzana parva</i>	+	R								1	8		+	+		+
<i>Crex crex</i>	+	+								5	> 20	+	+	+		+
<i>Gallinula chloropus</i>	+	+	+							9	> 20	+	+	+		+
<i>Fulica atra</i>	+	+				+	+			16	> 20	+	+	+		+
<i>Grus grus</i>		+		+						10	> 20	+	+	+		+
<i>Himantopus himantopus</i>		R								1	10			+		+
<i>Recurvirostra avosetta</i>		IZ								0	1					+
<i>Glareola pratincola</i>		IZ								0	1		+			+
<i>Charadrius dubius</i>		+	+							9	> 20	+	+	+		+
<i>Charadrius hiaticula</i>		+								0	14	+	+	+		+
<i>Charadrius morinellus</i>		IZ								0	1		+	+		+
<i>Pluvialis apricaria</i>		R								2	6	+	+	+		+
<i>Pluvialis squatarola</i>		IZ								0	2	+	+	+		+
<i>Vanellus vanellus</i>	+	+		+						14	> 20	+	+	+		+

Nadaljevanje dodatka 2 / Continuation of Appendix 2

Vrsta / Species	Status / Status					Št. podatkov / No. of records 2007/2008	Vsi podatki/ All records	Obdobje pojavljanja / Period of the occurrence							
	Gn	Pr	Pg	Zg	Prg			Let	Zim	Izv	Cel	–1991	1991–92	1993–07	2007/08
<i>Calidris canutus</i>		IZ					0	I			+				
<i>Calidris alba</i>		IZ					0	I			+				
<i>Calidris minuta</i>		+					1	> 20			+		+		+
<i>Calidris temminckii</i>		R					2	6			+		+		+
<i>Calidris ferruginea</i>		IZ					0	I			+				
<i>Calidris alpina</i>		+					0	15			+		+		+
<i>Philomachus pugnax</i>		+					9	> 20			+		+		+
<i>Lymnocyptes minimus</i>		IZ		IZ			1	3			+		+		+
<i>Gallinago gallinago</i>	+	+		+			15	> 20			+		+		+
<i>Gallinago media</i>		IZ					0	2			+				+
<i>Scolopax rusticola</i>		IZ					1	2			+		+		+
<i>Limosa limosa</i>		+					2	18			+		+		+
<i>Limosa lapponica</i>		IZ					0	I			+				+
<i>Numenius phaeopus</i>		+					3	12			+		+		+
<i>Numenius arquata</i>	+	+					10	> 20			+		+		+
<i>Actitis hypoleucos</i>	+	+					9	> 20			+		+		+
<i>Tringa ochropus</i>		+					10	> 20			+		+		+
<i>Tringa erythropus</i>		+					3	> 20			+		+		+
<i>Tringa nebularia</i>		+					2	> 20			+		+		+
<i>Tringa stagnatilis</i>		IZ					0	I			+		+		+
<i>Tringa glareola</i>		+					14	> 20			+		+		+
<i>Tringa totanus</i>	+	+					5	> 20			+		+		+
<i>Arenaria interpres</i>		IZ					0	I			+				+
<i>Phalaropus lobatus</i>		IZ					1	2			+				+
<i>Rissa tridactyla</i>		IZ					0	3			+		+		+
<i>Croic. ridibundus</i>		+	+				20	> 20			+		+		+
<i>Hydrocoleus minutus</i>		+	+				1	20			+		+		+
<i>Larus melanocephalus</i>		R					0	7			+		+		+
<i>Larus canus</i>		+	+				6	> 20			+		+		+
<i>Larus fuscus</i>		+	IZ				0	I			+		+		+
<i>Larus michahellis</i>		+	+				8	> 20			+		+		+

104 Nadaljevanje dodatka 2 / Continuation of Appendix 2

Vrsta / Species	Status / Status							Št. podatkov / No. of records				Obdobje pojavljanja / Period of the occurrence					
	Gn	Pr	Pg	Zg	Prg	Let	Zim	Izv	Cel	2007/2008	Vsi podatki/ All records	–1991	1991–92	1993–07	2007/08	2008–10	
<i>Gelochelidon nilotica</i>										0	2		+				+
<i>Hydroprogne caspia</i>										0	2		+				
<i>Chlidonias hybrida</i>										0	7		+				
<i>Chlidonias niger</i>										0	> 20		+				+
<i>Chlidonias leucopterus</i>										1	20		+				+
<i>Sterna sandvicensis</i>										0	1						+
<i>Sterna hirundo</i>										1	4		+				+
<i>Alcedo atthis</i>										9	> 20		+				+
<i>Asio flammeus</i>										1	3						+
Št. vrst / No. of species	27	118	34	40	7	7	16	3	6			89	99	108	83		103

Legenda / Legend: Gn – gnezditelka (mastni tisk – potrjena gnezditelka), Pr – preletnik, Pg – poletni gost, Zg – zimski gost, Zg – zimski gost, Prg – prehranski gost, Let – letovalka, Zim – prezimovalka, Izv – pojavljanje v zunaignezditvenem obdobju, Cel – celoletna vrsta, Iz – izjemen gost, R – redek gost / Gn – breeding (bold – breeding confirmed), Pr – migration, Pg – summer guest, Zg – winter guest, Prg – forage guest, Let – overwintering, Zim – wintering, Izv – occurrence in non-breeding season, Cel – present all the year round, Iz – accidental, R – rare

RANGE EXPANSION OF THE OLIVE-TREE WARBLER *Hippolais olivetorum* ALONG THE CROATIAN COAST

Širjenje areala oljčnega vrtnika *Hippolais olivetorum* vzdolž hrvaške obale

JELENA KRALJ, SANJA BARIŠIĆ, DAVOR ĆIKOVIĆ & VESNA TUTIŠ

Institute of Ornithology, Croatian Academy of Sciences and Arts, Gundulićeva 24, HR–10000 Zagreb, Croatia, e-mail: zzo@hazu.hr

The Olive-tree Warbler *Hippolais olivetorum* has a restricted range in the NE Mediterranean, breeding in the area stretching from the eastern Adriatic and southern Balkan Peninsula to the western and southern Turkey and Israel. It mostly inhabits coastal areas and islands, not ranging deep into continental hinterland (CRAMP & BROOKS 1992). It breeds in the areas of traditional agriculture, including olive-groves, orchards and vineyards, as well as stone-covered hillsides scattered with bushes and open-canopy oak trees (CRAMP & BROOKS 1992). It is a long-distance migrant, wintering in eastern Africa from southern Tanzania to northern South Africa (VATEV 1997), where it inhabits savannah with scattered *Acacia* trees, dry bushes and dry woodlands. Throughout the range, its occurrence is patchy and clustered, while in the northern part of its range the populations are even smaller and more widely dispersed (VATEV 1997).

In Croatia, the Olive-tree Warbler inhabits Dalmatia (REISER 1939, TUTMAN 1980, RUCNER 1998) including several islands, for example Dugi otok, Brač, Korčula, Mljet and Lastovo (ĆIKOVIĆ *et al.* 2006, CVITANIĆ 1984, RUCNER 1998, L. JURINOVIĆ & I. BUDINSKI *pers. comm.*). Usually, individual pairs or small clusters of 5–6 pairs are recorded (RUCNER 1998). The Olive-tree Warbler returns from its wintering grounds in early May (ŠTUMBERGER 2001, VREZEC 2001), but sometimes even in the second half of May; upon its arrival it can be observed in gardens or other non-breeding habitats (TUTMAN 1980). It spends less than four months at its breeding grounds, departing south in August, with the latest day of observation being 5th September (TUTMAN 1980).

Its breeding range in Croatia has extended during the last hundred years (KRALJ 1997). In the early 20th century it was recorded only in south Dalmatia, north to Metković and on the island of Korčula (REISER 1939). In central and northern Dalmatia, it

was recorded only after the 1950s (CVITANIĆ 1984, CRNKOVIĆ 1990, RUCNER 1998). The northernmost known nesting area was Murvice village near Zadar, where small breeding population was found in 1964 (RUCNER 1998).

During survey conducted between 2010 and 2012 in northern Dalmatia, we recorded singing males at several localities: in oak woodland close to Pokrovnik near the Krka river (43°48'N, 16°03'E) on 8 Jun 2010, in agricultural area of Dazlina near Pirovac (43°51'N, 15°44'E) on several occasions from 7 May to 6 Jun 2011 and from 9 May to 7 Jun 2012, and in an old olive grove near the SW border of Lake Vransko Nature Park (43°52'N, 15°34'E) on 20 May 2010. All these records confirm the existence of small scattered populations in northern Dalmatia. More intensive ornithological studies at Dazlina in 2012 revealed the density of three singing males in the area of 1.5 km². However, it should be noted that in spite of our daily presence in the field through the whole May and June, the song was heard infrequently. It is contrary to usually persistent singing during courtship and incubation, throughout night as well as by day and even in June heat (CRAMP & BROOKS 1992). Such low singing activity might be related to individual territories (not clusters) without auditory contact between males. It is known that singing rate of individual males might positively correlate with the number of simultaneously singing males (LAMPE & ESPMARK 1987).

North of Dalmatia, in the Primorje region, the Olive-tree Warbler was recorded in Crikvenica on 30 Apr and 1 May 2010, when one male was singing in the small park surrounding the Therapia Hotel (45.10°N, 14.41°E). Later in the same year, one male sang in an orchard at Rudelić Draga (44.27°N, 15.10°E) south of Karlobag on 11 May 2010. Both localities were checked in early June 2011, but the species was not observed. A singing male was recorded in Novi Vinodolski on 6 Jun 2011 (45.07°N, 14.48°E) (Figure 1). The song was heard from the rocky slope overgrown with bushes and low trees. In regard to the date that denotes the middle of the breeding season, this record indicates probable breeding of the Olive-tree Warbler in the Primorje region.

There are just few published observations of the Olive-tree Warbler north of Dalmatia at hand. One bird was observed in a small pine forest in Starigrad - Paklenica on 15 Jun 2000 (LUKAČ 2011). This species is considered a rare non-breeding vagrant in the Paklenica National Park area. Another record originates from the early 1990s from the Mirna valley in Istria (RUBINIĆ 1996). It is the northernmost

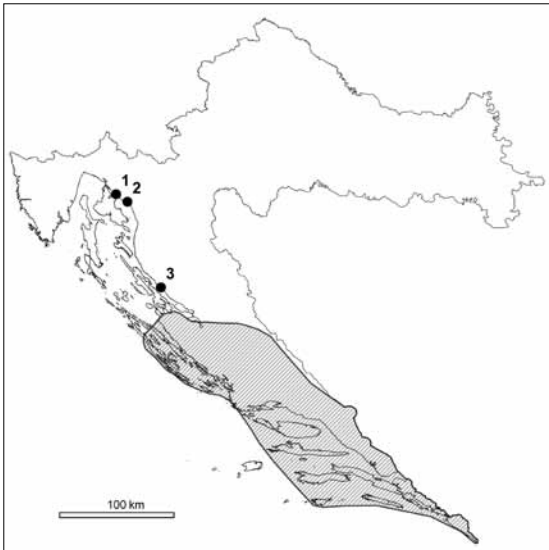

Figure 1: Singing localities of the Olive-tree Warbler *Hippolais olivetorum* in 2010 and 2011 in the Primorje region (Northern Adriatic) of Croatia. Grey hatching indicates the species' known breeding range, while dots show its singing localities: 1 – Crikvenica, 2 – Novi Vinodolski, 3 – Rudelić Draga.

Slika 1: Lokacije pojočih oljčnih vrtnikov *Hippolais olivetorum* leta 2010 in 2011 v Primorju (S Jadran) na Hrvaškem. S sivo šrafuro je prikazan znani gnezditveni areal vrste, točke pa označujejo naslednje lokacije: 1 – Crikvenica, 2 – Novi Vinodolski, 3 – Rudelić Draga.

record of this species in Croatia, and the oldest north of Dalmatia, but unfortunately no observation date and other details were given.

Two birds recorded in late April and early May in Crikvenica and Rudelić Draga cannot be interpreted as breeding males with certainty, as they were observed early in the season and neither were they confirmed in the ensuing year. However, in the light of low singing activity noted at Dazlina, these localities should be thoroughly checked in the future. As Croatia represents the northern limit of the Olive-tree Warbler's range, new records along the Primorje region indicate expansion of the northern limit of the species' global distribution.

Acknowledgements: The study was co-financed by the State Institute for Nature Protection in Zagreb, Croatia.

Povzetek

Areal oljčnega vrtnika *Hippolais olivetorum* je v SV delu Sredozemlja omejen; pojavljanje vrste je v njenem celotnem arealu neenakomerno in

gručasto. Znano je, da ga je bilo na Hrvaškem najti v Dalmaciji severno od Zadra, ko je bilo zabeleženih nekaj posameznih parov ali manjših skupin te vrste. Oljčni vrtnik prileti s svojih prezimovališč meseca maja in odleti proti jugu meseca avgusta. Sicer pa se je njegov areal na Hrvaškem v zadnjem stoletju močno povečal. V začetku 20. stoletja je bil zabeležen samo v južni Dalmaciji, in sicer severno od Metkovića in na otoku Korčuli, medtem ko je bil v srednji in severni Dalmaciji zabeležen šele po 50-ih letih prejšnjega stoletja. Med raziskavo, ki je potekala med letoma 2010 in 2012, so avtorji potrdili obstoj manjših razpršenih populacij v severni Dalmaciji. Nekoliko intenzivnejše ornitološke raziskave, opravljene leta 2012 na Dazlinskem polju blizu Pirovca, pa so razkrile pojavljanje treh pojočih samcev na območju, velikem 1,5 km². Zaznali so zelo nizko pevsko aktivnost, ki bi lahko bila povezana s posameznimi teritoriji brez zvočnega stika med samci. Poleg tega so teritorialne samce zabeležili tudi v Primorju severno od Dalmacije, in sicer 30. 4. in 1. 5. 2010 v Crikvenici, 11. 5. 2010 v Rudelić Dragi južno od Karlobaga in 6. 6. 2011 v Novem Vinodolskem. Glede na zadnji datum, ki označuje sredino gnezditvenega obdobja, lahko govorimo o verjetnem gnezdenju oljčnega vrtnika v hrvaškem Primorju. Ker Hrvaška oblikuje severno mejo areala oljčnega vrtnika, novi podatki o vrsti vzdolž hrvaškega Primorja kažejo na širjenje severne meje njene globalne razširjenosti.

References

- CRAMP, S. & BROOKS, D.J. (eds.) (1992): Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa. The birds of the Western Palearctic. Vol. 6. Warblers. – Oxford University Press, Oxford.
- CRNKOVIĆ, R. (1990): Gnjezdarice trogirskog područja. – *Larus* 41/42: 151–164.
- CVITANIĆ, A. (1984): Ornitofauna otoka Brača. – *Brački zbornik* 14: 142–256.
- ČIKOVIĆ, D., BARIŠIĆ, S., TUTIŠ, V., BUDINSKI, I., KRALJ, J. & RADOVIĆ, D. (2006): Inventarizacija i valorizacija ptica grabljivica, sova i čiopta, s prikupljenim podatcima o ostalim ptičjim vrstama te ornitološka valorizacija staništa Parka prirode Telašćica. Znanstveno-stručna studija. – Zavod za ornitologiju HAZU, Zagreb.
- KRALJ, J. (1997): Ornitofauna Hrvatske tijekom posljednjih dvjesto godina. – *Larus* 46: 1–112.
- LAMPE, H.M. & ESPMARK, Y.O. (1987): Singing activity and song pattern of the Redwing *Turdus iliacus* during the breeding season. – *Ornis Scandinavica* 18: 179–185.
- LUKAČ, G. (2011): Atlas ptica Nacionalnog parka Paklenica. – Javna Ustanova Nacionalni park Paklenica, Starigrad-Paklenica.
- REISER, O. (1939): Materialien zu einer Ornis Balcanica. Herausgegeben von den annalen des naturhistorischen

- museums in Wien. Vol. I. Bosnien und Herzegowina. – Selbstverlag des museums, Wien.
- RUBINIČ, B. (1996): Ptice doline reke Mirne v Istri na Hrvaškem. I. del. Gaviiformes–Charadriiformes. – Falco 10: 5–42.
- RUCNER, D. (1998): Ptice hrvatske obale Jadrana. – Hrvatski prirodoslovni muzej & Ministarstvo razvitka i obnove, Zagreb.
- ŠTUMBERGER, B. (2001): Oljčni vrtnik *Hippolais olivetorum*. – Acrocephalus 22 (106/107): 132.
- TUTMAN, I. (1980): Sastav i dinamika mješovitih populacija ptica duborvačkog područja. Doktorska disertacija. – PMF, Sarajevo.
- VATEV, I. (1997): Olive-tree Warbler *Hippolais olivetorum*. pp. 579 In: HAGEMEIJER, W.J.M & BLAIR, M.J. (eds.): The EBCC Atlas of European Breeding Birds: Their Distribution and Abundance. – T & A D Poyser, London.
- VREZEC, A. (2001): Oljčni vrtnik *Hippolais olivetorum* & črnogłavi strnad *Emberiza melanocephala*. – Acrocephalus 22 (106/107): 131–132.

Arrived / Prispelo: 24. 7. 2012

Accepted / Sprejeto: 19. 12. 2012

REZULTATI JANUARSKEGA ŠTETJA VODNIH PTIC LETA 2012 V SLOVENIJI

Results of the January 2012 waterbird census in Slovenia

LUKA BOŽIČ

DOPPS - Društvo za opazovanje in proučevanje ptic
Slovenije, Kamenškova 18, SI-2000 Maribor, Slovenija,
e-mail: luka.bozic@dopps.si

Januarsko štetje vodnih ptic (IWC) poteka v Sloveniji od leta 1988, leta 1997 pa je bilo prvič zastavljeno kot celosten, koordiniran in standardiziran popis vodnih ptic na ozemlju celotne Slovenije (ŠTUMBERGER 1997). Od takrat naprej štetje pokriva vse večje reke, Obalo in večino pomembnejših stoječih vodnih teles v državi (ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005, 2006, 2007, 2008A, 2008B, 2010 & 2011). K temu sta pripomogla predvsem dobra organizacija in veliko število sodelujočih prostovoljnih popisovalcev. V poročilu so predstavljeni rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2012, ki je v podobnem obsegu potekalo že šestnajstič zapored.

Leta 2012 smo vodne ptice šteli 14. in 15. januarja. Organizacija, potek, uporabljena metoda štetja in popisni obrazci so bili takšni kot leta 1997 (ŠTUMBERGER 1997). Pri obdelavi in predstavitvi rezultatov smo upoštevali tudi nekatere podatke, zbrane zunaj organiziranega štetja, vendar največ do pet dni pred ali po koncu tedna, predvidenega za štetje. Kormorane *Phalacrocorax carbo*, z izjemo števnih območij Kolpe ter Notranjske in Primorske, smo sistematično posebej šteli na znanih in domnevnih skupinskih prenočiščih. Na števnem območju Obale smo na prenočiščih šteli tudi vranjke *P. aristotelis*, na števnem območju Drave pa pritlikave kormorane *P. pygmeus* in galebe Laridae. Mokože *Rallus aquaticus* smo na ptujskih studenčnicah in potoku Črnc (Murska ravan) sočasno s štetjem drugih vodnih ptic popisali s pomočjo predvajanja posnetka oglašanja. Metoda je podrobneje opisana v BOŽIČ (2002). V štetje so bile tako kot vsako leto vključene vrste iz naslednjih skupin ptic: plovci Anatidae, slapniki Gaviidae, kormorani Phalacrocoracidae, čaplje Ardeidae, štoklje Ciconiidae, plamenci Phoenicopteridae, ponirki Podicipedidae, tukalice Rallidae, pobrežniki Charadriiformes ter belorepec *Haliaeetus albicilla*, rjavi lunj *Circus aeruginosus*, vodomec *Alcedo atthis* in povodni kos *Cinclus cinclus*.

Januarja 2012 so bile temperature povsod po

državi, z izjemo Severne Primorske, nad dolgoletnim povprečjem, najbolj izrazito v SV Sloveniji (+3 °C). Povprečne dnevne temperature so bile v prvi polovici januarja, z izjemo nekaj prvih dni v mesecu, tako v notranjosti Slovenije kot na Primorskem in Obali med 0 in 5 °C. Najnižje januarske temperature so bile v srednji tretjini in zadnjih nekaj dni meseca. Krajše hladno obdobje s temperaturami blizu ali pod dolgoletnim povprečjem je bilo prav v času štetja. Najnižje temperature so bile v tem času ponekod pod -5 °C. Temperature v decembru 2011 so bile povsod po Sloveniji nad dolgoletnim povprečjem. Dolgoletno povprečje padavin je bilo decembra preseženo v večjem delu države, primanjkljaj je bil le na Obali in skrajnem SZ delu. Januarja je bilo padavin povsod malo, saj dolgoletno povprečje ni bilo doseženo nikjer. V SV in severni Sloveniji ter na Obali je bilo padavin manj kot 30 % običajne vrednosti, v ostalih delih države pa večinoma manj kot 40 %. V večjem delu Slovenije januarja 2012 po nižinah ni bilo snežne odeje, nekaj dni s snegom, ki pa je hitro skopnel, je bilo decembra 2011. Med štetjem ni bilo snežne odeje, z izjemo skrajnega SZ države (CEGNAR 2011 & 2012). Povprečni pretoki rek so bili decembra za tretjino manjši kot v dolgoletnem primerjalnem obdobju. Januarja se je hidrološko sušno obdobje nadaljevalo, pretoki so dosegli le polovico dolgoletnega povprečja (STROJAN 2011 & 2012). V času štetja je bilo nad zahodno in srednjo Evropo območje visokega zračnega tlaka. V višinah je nad naše kraje pritekal postopno hladnejši in suh zrak. Prevladovalo je pretežno jasno vreme, z občasno delno oblačnostjo v vzhodni Sloveniji. Zjutraj so bile temperature povsod pod lediščem, najvišje dnevne pa večinoma med 5 in 10 °C (MARKOŠEK 2012).

V času štetja je bil v celoti zaledenel zgornji del Pesnice, nekateri odseki na njenem srednjem in spodnjem delu pa so bili zaledeneli od 1/4 do 3/4. Delno zaledenel je bil velik del alpske Drave (1/4 do 1/2), zgornji del panonske Drave nad Mariborom (1/4), zgornji del Ščavnice (1/4), nekateri deli zgornje Save (1/4) in Sotle (1/4) ter krajši odseki na Ledavi, Dravinji, Krki, Soči in Reki (večina 1/4). Delno zaledenele so bile rečne akumulacije Ptujsko jezero (1/4), Gajševsko jezero (1/4) in Trbojsko jezero (1/4), Ledavsko jezero in akumulacija Melje pa sta bila z ledom prekrita v celoti. Od pomembnejših stoječih voda so bila jezera v Pesniški dolini zaledenela 3/4 ali v celoti, zadrževalnik Medvedce 1/2, Škalsko jezero 1/4, gramoznica Stari grad 1/4, Cerknjsko jezero 3/4, Bohinjsko in Blejsko jezero pa sta bila nezaledenela. Večje in globlje gramoznice v Pomurju so bile nezaledenele, druge so bile večinoma zaledenele od 1/4 do 3/4, približno polovica pa v celoti.

Tabela 1: število vseh in pregledanih popisnih odsekov na rekah in obalnem morju ter njihova skupna dolžina na posameznem števnem območju in v celotni državi med januarskim štetjem vodnih ptic (IWC) leta 2012 v Sloveniji**Table 1:** Number of all and surveyed sections on the rivers and coastal sea, as well as their total length in separate count areas and in the entire country during the January 2012 waterbird census (IWC) in Slovenia

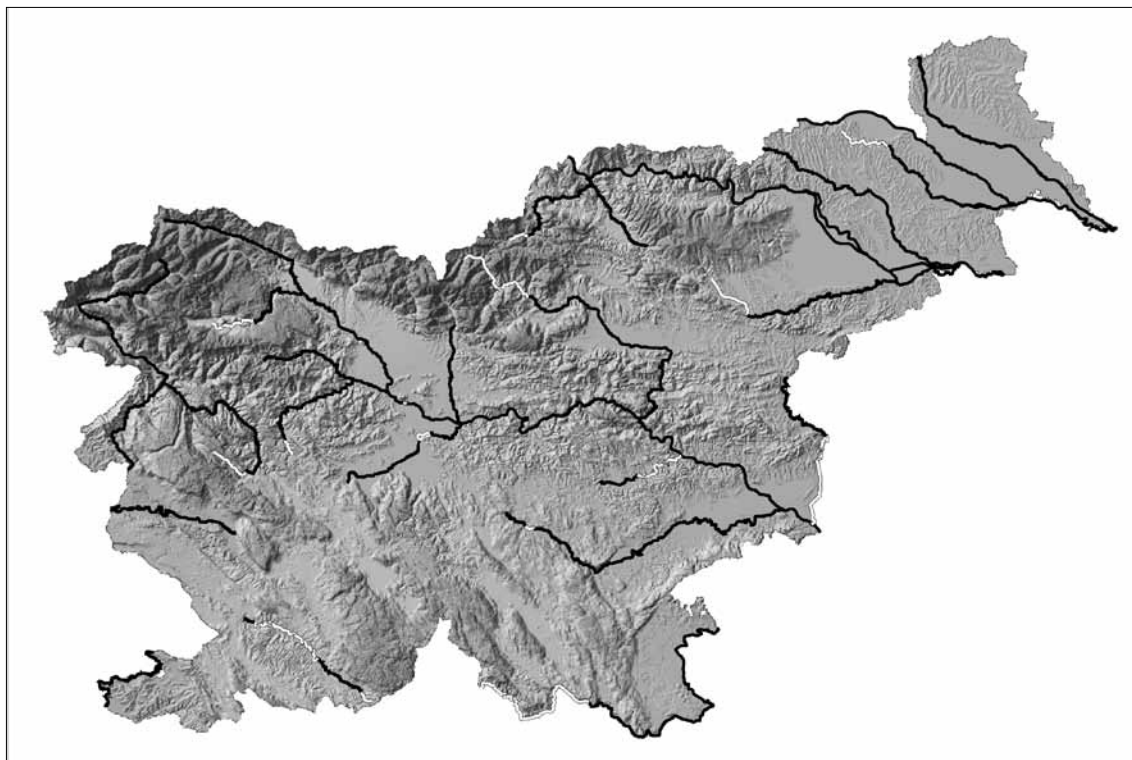
Števno območje/ Count area	Št. vseh popisnih odsekov / Total no. of survey sections	Dolžina/ Length (km)	Št. pregledanih odsekov / No. of sections surveyed	Dolžina/ Length (km)
Mura	61	220,2	59	203,1
Drava	138	374,4	134	354,5
Savinja	30	94,5	28	69,1
Zgornja / Upper Sava	100	309,0	89	283,7
Spodnja / Lower Sava	71	272,7	59	223,6
Kolpa	14	118,0	9	76,3
Notranjska in Primorska	39	250,9	34	208,4
Obala / Coastland	12	42,6	12	42,6
Skupaj / Total	465	1682,3	424	1461,3

Tabela 2: število vseh in pregledanih lokalitet (stoječih voda, potokov in manjših rek) na posameznem števnem območju in v celotni državi med januarskim štetjem vodnih ptic (IWC) leta 2012 v Sloveniji**Table 2:** Number of all and surveyed localities (standing waters, streams and smaller rivers) in separate count areas and in the entire country during the January 2012 waterbird census (IWC) in Slovenia

Števno območje/ Count area	Št. vseh lokalitet – stoječe vode / Total no. of localities (standing waters)	Št. vseh lokalitet – tekoče vode/ Total no. of localities (streams)	Št. pregledanih lokalitet – stoječe vode / No. of surveyed localities (standing waters)	Št. pregledanih lokalitet – tekoče vode / No. of surveyed localities (streams)
Mura	71	9	69	7
Drava	52	23	41	16
Savinja	16	7	15	4
Zgornja / Upper Sava	18	20	11	11
Spodnja / Lower Sava	10	10	7	5
Kolpa	1	4	1	3
Notranjska in Primorska	20	34	16	21
Obala / Coastland	13	3	11	0
Skupaj / Total	201	110	171	67

Ribniki in gramoznice na Dravskem in Ptujskem polju so bili večinoma zaledeneli od 1/2 do 3/4. Drugod v notranjosti Slovenije so bila stoječa vodna telesa na celjskem območju, Ljubljanskem barju, območju Savske ravnine in spodnjem Posavju večinoma zaledenela 3/4 ali v celoti. Delno ali v celoti so bila zaledenela tudi nekatera stoječa vodna telesa v Vipavski dolini, na Ljubljanskem barju, Ribniškem polju in Notranjskem pa tudi nekatere manjše reke. Vsa pivška presihajoča jezera so bila brez vode. Sečoveljske soline so bile zaledenela 1/4.

Sodelovalo je 312 popisovalcev. Pregledali smo 424 popisnih odsekov na rekah in obalnem morju v skupni dolžini 1461,3 km (tabela 1), kar je 86,9 % celotne dolžine odsekov, vključenih v popis. Poleg tega smo pregledali tudi 238 lokalitet (171 stoječih voda in 67 potokov) od skupno 311 (tabela 2), kar je 76,5 % vseh lokalitet, evidentiranih v bazi januarskega štetja vodnih ptic do vključno leta 2012. Številne manjše lokalitete smo tokrat pregledali prvič. Popisne odseke, pregledane v štetju leta 2012, prikazuje slika 1, razširjenost pregledanih lokalitet pa slika 2.

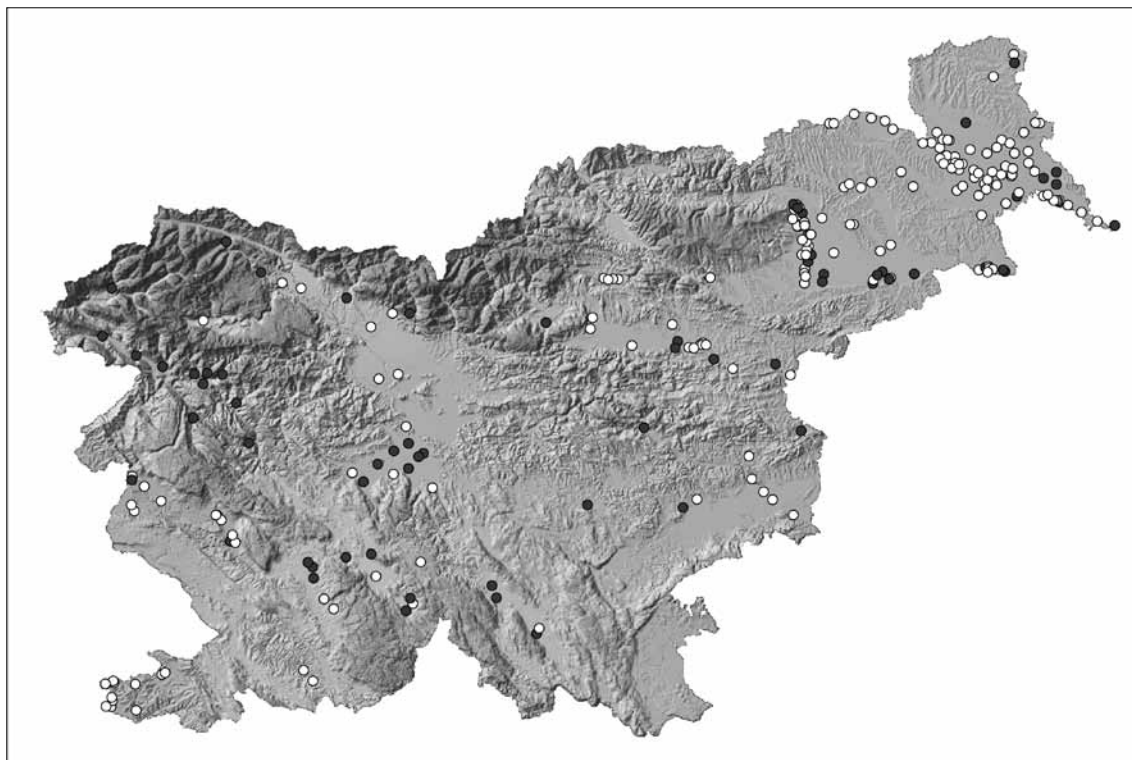
Slika 1: Popisni odseki, pregledani ob januarskem štetju vodnih ptic (IWC) na rekah in obalnem morju v Sloveniji leta 2012; črne črte označujejo popisane, bele pa nepopisane odseke

Figure 1: Survey sections inspected during the January 2012 waterbird census (IWC) on the rivers and coastal sea in Slovenia, with black lines denoting examined and white lines unexamined sections

Skupaj smo prešteli 61.272 vodnih ptic, pripadajočih 60 vrstam. Poleg tega smo zabeležili še štiri druge taksone (domača gos, križanec rac potapljavk, domača raca in rumenonogi oziroma črnomorski galeb *Larus michahellis / cachinnans*). To je drugo največje število vodnih ptic, prešteto od leta 1997 naprej – več vodnih ptic smo zabeležili le leta 2008. Število zabeleženih vrst je bilo povprečno, kar je nekoliko manj kot v zadnjih nekaj letih. Tako kot običajno smo tudi leta 2012 največje število vodnih ptic prešteli na števnem območju reke Drave, in sicer 25.346. To je 41,4 % vseh vodnih ptic, prešteti v Sloveniji. Leta 2012 števila 10.000 prešteti vodnih ptic nismo presegli na nobenem drugem števnem območju, tudi nismo nikjer zabeležili največjega ali najmanjšega števila vodnih ptic doslej. Na večini števnih območij je bilo število vodnih ptic blizu povprečnemu oziroma običajnemu v zadnjih nekaj letih. Izrazito nadpovprečna števila so bila prešteta na števnih območjih Mure (večje le leta 2011), Drave (večje le v letih 2007 in 2008) ter Notranjske & Primorske (večje le v letih 2001 in 2011). Veliko število vodnih

ptic med zadnjima dvema štetjema na Muri je verjetno predvsem posledica izboljšane pregledanosti območja.

Mlakarica *Anas platyrhynchos* je bila v štetju leta 2012, tako kot v vseh štetjih doslej, daleč najštevilnejša vrsta (32.010 os., 52,2 % vseh vodnih ptic). Po številu prešteti osebki sledijo rečni galeb *Chroicocephalus ridibundus* (4663 os., 7,6 % vseh vodnih ptic), liska *Fulica atra* (4386 os., 7,2 % vseh vodnih ptic), krehelj *A. crecca* (2920 os., 4,8 % vseh vodnih ptic) in kormoran (2575 os., 4,2 % vseh vodnih ptic). Krehelj je bil doslej med petimi najštevilnejšimi vrstami le še v štetju leta 1997. Število 1000 prešteti osebki so leta 2012 presegli še labod grbec *Cygnus olor*, čopasta črnica *Aythya fuligula*, velika bela čaplja *Ardea alba*, siva čaplja *A. cinerea*, mali ponirek *Tachybaptus ruficollis* in rumenonogi galeb. Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2012 po shemi razdelitve na osem števnih območij (BOŽIČ 2007, 2008A, 2008B, 2010 & 2011) so predstavljeni v tabeli 3. V dodatku 1 so števna območja podrobneje razčlenjena na posamezne reke in manjša območja z večjim številom lokalitet, kot so poplavne ravnice, doline, ravnine ipd.

Slika 2: Lokalitete, popisane med januarskim štetjem vodnih ptic (IWC) v Sloveniji leta 2012; beli krogi označujejo stoječe vode, temni krogi pa potoke in manjše reke

Figure 2: Localities examined during the January 2012 waterbird census (IWC) in Slovenia, with white circles denoting standing waters, while dark circles designate smaller rivers and streams

Leta 2012 smo prvič v januarskem štetju vodnih ptic zabeležili komatnega deževnika *Charadrius hiaticula* (Sečoveljske soline), rjavega galeba *Larus fuscus* (zadrževalnik Medvedce, Drava) in labodjo gos *Anser cygnoides* (ribnik Zreče, Drava). Slednja je v seznamu ugotovljenih ptic Slovenije uvrščena v kategorijo E (vrste iz ujetništva) (HANŽEL & ŠERE 2011). Poleg teh smo od redkejših vrst zabeležili le kanadsko gos *Branta canadensis* (Šaleška jezera), ki je bila tokrat drugič opazovana v januarskem štetju vodnih ptic, to pa je tudi šesti podatek za Slovenijo na uradnem seznamu ugotovljenih ptic (HANŽEL & ŠERE 2011). Leta 2012 smo prešteli največ mlakaric, tatarskih žvižgavk *Netta rufina*, pritlikavih kormoranov, velikih belih čapelj, sivih čapelj, črnoglavih galebov *Larus melanocephalus*, vodomcev, mandarink *Aix galericulata* (skupaj z letom 2006) in moškatinih bleščavk *Cairina moschata* v okviru januarskih štetij vodnih ptic doslej. Največ smo zabeležili tudi v naravo vnesenih vrst oziroma vrst, ki izhajajo iz ujetništva (skupaj 57 os., 6 taksonov). Izmed vrst, ki se pojavljajo redno, je bilo

kreheljcev več le med štetjem leta 1999, belih štorkelj *Ciconia ciconia* leta 2007, malih ponirkov leta 2011, belorepcev leta 2004 in pikastih martincev *Tringa ochropus* leta 2008 (tabela 3). Kljub srednjeročnemu pozitivnemu populacijskemu trendu velike bele čaplje v obdobju zadnjih nekaj let (primerjaj z Božič 2005, 2006, 2007, 2008A, 2008B, 2010 & 2011) tako velikega števila nismo pričakovali. Število velikih belih čapelj je bilo izjemno zlasti na števnih območjih Mure in Drave, kjer je bila večina osebkov prešteta na njihvah. V nasprotju s tremi predhodnimi štetji smo leta 2012 pri nekaj vrstah zabeležili tudi najmanjša števila v šestnajstih letih januarskih štetij vodnih ptic: žvižgavki *Anas penelope*, malem *Mergellus albellus* in srednjem žagarju *Mergus serrator* ter čopastem ponirku *Podiceps cristatus*. Število polarnih slapnikov *Gavia arctica* in črnovrati ponirkov *Podiceps nigricollis* je bilo manjše le med štetjem leta 2004, kormoranov pa leta 2011. Med najmanjšimi doslej je bilo tudi število njivskih gosi *Anser fabalis* in konopnic *Anas strepera*, med najmanjšimi v zadnjih nekaj letih pa,

Tabela 3: števila prešteti vodnih ptic na posameznem števnem območju in v celotni Sloveniji v januarskem štetju vodnih ptic (IWC) leta 2012 (1 – Mura, 2 – Drava, 3 – Savinja, 4 – Zgornja Sava, 5 – Spodnja Sava, 6 – Kolpa, 7 – Notranjska in Primorska, 8 – Obala)

Table 3: Numbers of waterbirds counted in separate count areas and in the entire Slovenia during the January 2012 waterbird census (IWC) (1 – Mura, 2 – Drava, 3 – Savinja, 4 – Upper Sava, 5 – Lower Sava, 6 – Kolpa, 7 – Notranjska & Primorska, 8 – Coastland)

Vrsta / Species	1	2	3	4	5	6	7	8	Skupaj/ Total
<i>Cygnus olor</i>	302	641	41	209	319	9	29	42	1592
<i>Anser cygnoides</i>		3							3
<i>Anser fabalis</i>		87							87
<i>Anser albifrons</i>						1			1
<i>Anser anser</i>	4	3	2	1				2	12
<i>Branta canadensis</i>			6						6
domača gos / domestic goose		2		2					4
<i>Tadorna tadorna</i>		1						39	40
<i>Cairina moschata</i>		12	5	1	2				20
<i>Aix galericulata</i>				5		2			7
<i>Anas penelope</i>		152		8				29	189
<i>Anas strepera</i>		14		5					19
<i>Anas crecca</i>	356	1167	76	95	152	226	15	833	2920
<i>Anas platyrhynchos</i>	4527	13259	1834	4771	2245	660	3274	1440	32.010
<i>Anas acuta</i>		3							3
<i>Anas clypeata</i>								76	76
<i>Netta rufina</i>		9		1	6				16
<i>Aythya ferina</i>	12	696	24	9	107			10	858
<i>Aythya nyroca</i>				1	3				4
<i>Aythya fuligula</i>	2	1148	20	304	18			5	1497
<i>Aythya marila</i>					5				5
<i>Aythya ferina</i> × <i>A. nyroca</i>				1					1
<i>Melanitta fusca</i>		2							2
<i>Bucephala clangula</i>	8	805		26		5	16		860
<i>Mergellus albellus</i>		31							31
<i>Mergus serrator</i>		2						23	25
<i>Mergus merganser</i>	56	87	62	165		44	48		462
domača rasa / domestic duck		4	3	7			1	2	17
<i>Gavia stellata</i>	1								1
<i>Gavia arctica</i>				1		1		23	25
<i>Phalacrocorax carbo</i>	417	936	390	151	288	80	81	232	2575
<i>Phalacrocorax aristotelis</i>								172	172
<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	62	427			1	1		7	498
<i>Egretta garzetta</i>		2						81	83
<i>Ardea alba</i>	475	473	14	59	71	7	49	40	1188
<i>Ardea cinerea</i>	243	406	88	209	156	40	136	44	1322
<i>Ciconia ciconia</i>		4							4
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	33	699	8	256	267	70	56	149	1538
<i>Podiceps cristatus</i>	25	50	10	10	12	5		57	169
<i>Podiceps nigricollis</i>		1						35	36
<i>Haliaeetus albicilla</i>	2	6					2		10
<i>Rallus aquaticus</i>	9	32	1		6		3	4	55
<i>Gallinula chloropus</i>	15	33	8	41	18	1	8	56	180

Nadaljevanje tabele 3 / Continuation of Table 3

Vrsta / Species	1	2	3	4	5	6	7	8	Skupaj/ Total
<i>Fulica atra</i>	215	2327	246	416	483	14	7	678	4386
<i>Charadrius hiaticula</i>								1	1
<i>Charadrius alexandrinus</i>								10	10
<i>Pluvialis squatarola</i>								6	6
<i>Vanellus vanellus</i>	1							36	37
<i>Gallinago gallinago</i>	1	1		3	17		9	2	33
<i>Numenius arquata</i>		1						16	17
<i>Actitis hypoleucos</i>	2	1		1			1	4	9
<i>Tringa ochropus</i>	41	19		1				2	63
<i>Tringa erythropus</i>								1	1
<i>Tringa nebularia</i>								15	15
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	2	1048		6	4	1	67	3535	4663
<i>Larus melanocephalus</i>								15	15
<i>Larus canus</i>	2	394					5	8	409
<i>Larus fuscus</i>		1							1
<i>Larus michahellis</i>		22					681	1263	1966
<i>Larus cachinnans</i>		118							118
<i>Larus michahellis / cachinnans</i>	2	156		12	2				172
<i>Sterna sandvicensis</i>								29	29
<i>Alcedo atthis</i>	26	18	13	22	33	4	15	9	140
<i>Cinclus cinclus</i>	1	43	11	237	14		252		558
Skupaj / Total	6842	25.346	2862	7036	4229	1171	4755	9031	61.272

podobno kot že leta 2011, število rumenonogih galebov (vključno s črnomoškim). Prvič doslej nismo zabeležili spremenljivega prodnika *Calidris alpina* in rdečenogega martinca *Tringa totanus*, potem ko je bilo med zadnjimi nekaj štetji število obeh vrst v primerjavi s stanjem v 90-ih in prvi polovici prejšnjega desetletja zelo majhno. Nekatere značilnosti januarskega štetja 2012 so bile podobne kot v drugih zimah z relativno visokimi temperaturami in brez snega v nižinah (veliko vodnih ptic na števnem območju Drave, veliko čapelj in vodomcev, malo malih žagarjev itd.). Za vodomca so značilna izrazita populacijska nihanja kot posledica mrzlih zim (CRAMP 1985), kar je treba upoštevati pri interpretaciji rezultatov štetja.

Po velikem številu mlakaric v lanskem štetju smo tokrat zabeležili največje število osebkov te vrste doslej. Podatek potrjuje domnevo, da je število mlakaric večje v milih zimah, ko je večina stoječih vodnih teles vsaj delno nezaledenela. Drugače kot v prejšnjih treh štetjih (Božič 2008B, 2010 & 2011) leta 2012 nismo prešteli največ velikih žagarjev v okviru januarskih štetij vodnih ptic doslej, čeprav je zabeleženo število zelo podobno tistemu iz leta 2010. Takšen rezultat je predvsem posledica relativno

majhnega števila na reki Dravi, medtem ko je bilo število osebkov na Muri in Kolpi največje doslej. Na drugem zelo pomembnem območju za velikega žagarja v Sloveniji, Zgornji Savi, je bilo število podobno kot v zadnjih nekaj letih. Reke Severne Primorske potrjujejo status pomembnega območja za vrsto, tem pa moramo prišteti, kot je videti, tudi Savinjo, zlasti del na širšem celjskem območju. Rezultati leta 2012 potrjujejo ugotovitev preteklih januarskih štetij vodnih ptic, da se na več slovenskih rekah pozimi domnevno pojavlja pomemben del alpske populacije te vrste (1 % = 36 osebkov) (DELANY & SCOTT 2006), čeprav izvor prezimujočih osebkov ni znan. Tako sodi veliki žagar med varstveno najpomembnejše vrste prezimujočih vodnih ptic pri nas.

Leta 2012 je štetje na nekaterih rečnih popisnih odsekih motil lov, ponekod pa je potekalo nezakonito plašenje (Sava Bohinjka, zgornja Sava) ali nezakonito pobijanje kormoranov (Mura, Ščavnica, Pesnica). Sledovi lova (naboji za šibrenico, skrivališča) so bili vidni na številnih rekah. Število vodnih ptic na območju, ki je bilo opredeljeno kot Mednarodno pomembno območje za ptice (IBA) in z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura

2000) (URADNI LIST RS 2004) opredeljeno kot Posebno območje varstva (SPA) SI5000011 Drava, je bilo tretjič zapored manjše od 20.000. Tako ta del reke Drave v zadnjih treh štetjih, tako kot že nekajkrat v prejšnjem desetletju, ni dosegal enega izmed kriterijev za opredelitev območja IBA/SPA.

Zahvala: Vsem popisovalcem, ki so šteli vodne ptice, in lokalnim koordinatorskim gre zasluga, da smo ponovno in sistematično hkrati popisali vse pomembnejše vodne površine v Sloveniji. Brez nesebičnega truda to ne bi bilo mogoče. Vsem najlepša hvala.

Leta 2012 so v januarskem štetju vodnih ptic sodelovali: Branko Bakan, Simona Barat, Nataša Bavec, Ernest Bedič, Johann Brandner, Denis Cizar, Gregor Domanjko, Vinci Ferenčak, Franc Ferk, Jasmina Filipič, Robi Gjergjek, Larisa Gregur, Anita Hari, Nataša Horvat, Darko Ipša, Igor Kolenko, Franc Kosi, Alenka Kramar, Anton Lejko, Barbara Lešnjek, Kristjan Malačič, Cvetka Marhold, Marjan Mauko, Robert Mauko, Valentina Novak, Mojca Plantan, Monika Podgorelec, Jernej Prša, Ingrid Puh, Janko Rajnar, Seppi Ringert, Milan Rus, Willi Stani, Marjan Štiblar, Michael Tiefenbach, Srečko Tropenauer, Velimir Turk, Rozalija Vajdič, Branko Vajndorfer, Marjan Vaupotič, Štefan Virag, Seppi Wolf, Željko Šalamun, Bernard Zanjekovič (**Mura**), Smiljan Bačani, Tilen Basle, Dominik Bombek, Dejan Bordjan, Luka Božič, Ivan Božičko, Franc Bračko, Jure Čuš, Rok Čuš, Iztok Erjavec, Angelca Fras, Stanko Jamnikar, Ana Janžekovič, Franc Janžekovič, Meta Janžekovič, Danilo Kerček, Boris Kočevar, Jure Kočevar, Marijan Kolednjak, Aleksander Koren, Albin Kunst, Danica Kušter, Katja Logar, Iris Petrovič, Branko Pisanec, Aljiana Pivko Knežević, Alen Ploj, Matjaž Premzl, Andreja Slameršek, Igor Stražišnik, Borut Štumberger, Aleš Tomažič, Tadej Trstenjak, Marjan Trup, Martina Trup, Vladka Tucovič, Andrej Valenti, Miroslav Vamberger, Aleš Verlič, Iztok Vreš, Davorin Vrhovnik (**Drava**), Žiga Arhar, Anja Artiček, Maruša Artiček, Diana Artnjak, Tjaša Brečko, Milan Cerar, Primož Cmok, Davor Drobne, Jan Fidler, Matej Gamser, Vasiljka Gamser, Jolanda Gobec, Marjan Gobec, Tadej Gobec, Jan Golčer, Polona Gorišek, Nejc Gubenšek, Kristjan Guček, Sergej Guček, Jernej Kaučič, Jernej Klakočar, Mojmir Kosi, Luka Košak Pevec, Miha Kronovšek, Stanka Kronovšek, Danijel Kruljč, Katja Lesjak, Luka Lesjak, Barbara Lipnik, Domen Lipnik, Maja Lipovšek, Manca Maček, Renata Mastnak, Jure Novak, Denis Pevec, Juš Poberžnik, Anja Podkrajšek, Boštjan Pokorny, Blaž Pungaršek, Luka Pustivšek, Monika Pustivšek, Nuša Pustivšek, Nejc Ratajč, Darwin Romih, Domen Rosenstein, Hana Skale Mastnak, Gašper Škornik, Tjaša Štruc, Klara Šuperger, Nastja Tovornik, Gabrijela Triglav Brežnik, Timotej Užmah, Staš Vajdič, Meta Zaluberšek, Mihi Završek, Daša Zeme, Maša Zeme, Laura Zendzianowsky,

Patrik Zdolšek, Gašper Žavski, Rok Žavski, Benjamin Žnidarec (**Savinja**), Marjanca Agrež, Kajetan Benedik, Blaž Blažič, Simon Blažič, Dejan Bordjan, Tomaž Bregant, Henrik Ciglič, Benjamin Denac, Damijan Denac, Katarina Denac, Mitja Denac, Ana Dolenc, Andreja Dremelj, Ivan Esenko, Dare Fekonja, Hana Fekonja, Manca Fekonja, Milan Gorjanc, Nataša Gorjanc, Jurij Hanžel, Vojko Havliček, Nika Hrabar, Jernej Jorgačevski, Barbara Kaiser, Aleš Klemenčič, Lana Klemenčič, Primož Kmecl, Urša Koce, Neža Kocjan, Ivan Kogovšek, Ivica Kogovšek, Jernej Legat, Rado Legat, Marjana Mandeljč, Marjan Manfreda, Maja Marčič, Bor Mihelič, Gaber Mihelič, Ruj Mihelič, Tomaž Mihelič, Diana Novak, Sava Osole, Marko Pezdirc, Miha Podlogar, Maja Potokar, Aleksander Pritekelj, Katarina Prosenč Trilar, Tomaž Remžgar, Metod Rogelj, Rok Rozman, Mirko Silan, Dragana Stanojevič, Sara Strajnar, Nataša Šalaja, Tatjana Škorjanc, Anton Štular, Tanja Šumrada, Rudolf Tekavčič, Florjan Tišler, Davorin Tome, Tone Trebar, Tomi Trilar, Zlata Vahčič, Barbara Vidmar, Jani Vidmar, Aleš Žemva, Miha Žnidaršič (**Zg. Sava**), Gregor Bernard, Gregor Bogovič, Majda Bračička, Matjaž Cizel, Vito Cizel, Kaja Cizelj, Angela Čuk, Zdravko Čuk, Ivan Esenko, Luka Esenko, Jolanda Gobec, Marjan Gobec, Andrej Hudoklin, David Kapš, Marinka Kastelic, Barbara Kink, Dušan Klenovšek, Luka Krajnc, Marjan Kumelj, Mojca Kunst, Joaquin Lopez Lopez, Danijela Kodrnja, Petra Mohar, Katjuša Okrošek, Rudi Omahen, Hrvoje Teo Oršanič, Josip Otopal, Martina Peterlin Urbanč, Zdravko Podhraški, Terezija Potočar Korošec, Peter Požun, Katarina Požun Brinovec, Toni Preskar, Robert Rožaj, Polona Simončič, Sanja Spirič, Dragana Stanojevič, Pavel Šet, Rok Špan, Vera Urbančič, Jani Vidmar, Branimir Vodopivec, Xhejni Nasufi, Tatjana Zalokar, Lucija Zorenč (**Sp. Sava**), Anita Golobič Prosenjak, Igor Grašak, Urša Koce, Aleksander Kozina, Klementina Plut, Marko Pezdirc, Borut Rubinič, Tanja Šumrada, Saša Zilj (**Kolpa**), Klemen Berce, Tomaž Berce, Darjo Bon, Marjeta Cvetko, Boštjan Čibej, Igor Dakskobler, Vid Dakskobler, Mateja Deržič, Bojana Fajdiga, Milan Fakin, Jernej Figelj, Martin Gerlič, Peter Grošelj, Tomaž Hain, Tjaš Jarc, Ivan Kljun, Dean Kovač, Berti Kravanja, Zvonko Kravanja, Peter Krečič, Sonja Marušič, Jurij Mikuletič, Brigita Mingot, Horymir Ondračka, Maja Ondračka, Sava Osole, Slavko Polak, Patrik Praček, Martin Pregelj, Aljaž Rijavec, Jasmina Rijavec, Samo Rutar, Erik Šinigoj, Viljana Šiškovič, Anže Škoberne, Drago Telič, Marko Trošt, Andreja Trošt Pižent, Tomaž Velikonja, Adrijan Vidmar, Martin Završnik (**Notranjska in Primorska**), Igor Brajnik, Krajinski park Sečoveljske soline, Bogdan Lipovšek, Borut Mozetič, Borut Rubinič, Iztok Škornik, Dušan Šušteršič, Cristian Trani, Al Vrezec, Petra Vrh Vrezec (**Obala**).

Lokalni koordinatorski leta 2012 so bili: Željko Šalamun (Mura), Luka Božič (Drava, Savinja), Katarina Denac, Vojko Havliček, Tomaž Mihelič (Zg. Sava), Andrej Hudoklin, Dušan Klenovšek (Sp.

Sava), Borut Rubinić (Kolpa, Obala), Jernej Figelj (Notranjska in Primorska).

Summary

In 2012, the Waterbird Census (IWC) was carried out on 14 and 15 Jan. Waterbirds were counted on all larger rivers, on the entire Slovenian Coastland and on most of the major standing waters in the country. During the census, in which 312 observers took part, 424 sections of the rivers and coastal sea with a total length of 1,461.3 km and 238 other localities (171 standing waters and 67 streams) were surveyed. Altogether, 61,272 waterbirds belonging to 60 species were counted. This is the second highest number of waterbirds ever recorded in Slovenia during the IWC (1997–2012); higher number was recorded only during the 2008 census. The greatest numbers of waterbirds were counted in the Drava count area, i.e. 25,346 individuals (41.4% of all waterbirds in Slovenia). By far the most numerous species was Mallard *Anas platyrhynchos* (52.2% of all waterbirds), followed by Black-headed Gull *Chroicocephalus ridibundus* (7.6% of all waterbirds), Coot *Fulica atra* (7.2% of all waterbirds), Teal *A. crecca* (4.8% of all waterbirds) and Cormorant *Phalacrocorax carbo* (4.2% of all waterbirds). The number 1,000 of the counted individuals was also surpassed by Mute Swan *Cygnus olor*, Tufted Duck *Aythya fuligula*, Great Egret *Ardea alba*, Grey Heron *A. cinerea*, Little Grebe *Tachybaptus ruficollis* and Yellow-legged Gull *Larus michahellis*. Among the rarer recorded species, only the Canada Goose *Branta canadensis* (registered only for the second time during the January Waterbird Censuses) should be given a special mention. Numbers of the following species were the highest so far recorded during the IWC: Mallard, Red-crested Pochard *Netta rufina*, Pygmy Cormorant *P. pygmeus*, Great Egret, Grey Heron, Mediterranean Gull *Larus melanocephalus*, Kingfisher *Alcedo atthis*, Mandarin Duck *Aix galericulata* (together with 2006) and Muscovy Duck *Cairina moschata*. Also, the total number of introduced and/or escaped species recorded (57 ind., 6 taxa) was the highest to date. Numbers of the following species were the lowest so far recorded during the IWC: Wigeon *Anas penelope*, Smew *Mergellus albellus*, Red-breasted Merganser *Mergus serrator* and Great Crested Grebe *Podiceps cristatus*.

Literatura

Božič, L. (2002): Zimsko štetje mokožev *Rallus aquaticus* v Sloveniji. – *Acrocephalus* 23 (110/111): 27–33.

- Božič, L. (2005): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2004 in 2005 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 26 (126): 123–137.
- Božič, L. (2006): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2006 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 27 (130/131): 159–169.
- Božič, L. (2007): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2007 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 28 (132): 23–31.
- Božič, L. (2008A): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2008 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 29 (136): 39–49.
- Božič, L. (2008B): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2009 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 29 (138/139): 169–179.
- Božič, L. (2010): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2010 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 131–141.
- Božič, L. (2011): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2011 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 32 (148/149): 67–77.
- CEGNAR, T. (2011): Podnebne razmere v decembru 2011. – Naše okolje. Bilten Agencije RS za okolje 18 (12): 3–23.
- CEGNAR, T. (2012): Podnebne razmere v januarju 2012. – Naše okolje. Bilten Agencije RS za okolje 19 (1): 3–23.
- CRAMP, S. (ur.) (1985): Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa. The Birds of the Western Palearctic. Vol. 4. Terns to Woodpeckers. – Oxford University Press, Oxford.
- DELANY, S. & D. SCOTT (2006): Waterbird population estimates. Fourth Edition. – Wetlands International, Wageningen.
- HANŽEL, J. & D. ŠERE (2011): Seznam ugotovljenih ptic Slovenije s pregledom redkih vrst. – *Acrocephalus* 32 (150/151): 143–203.
- MARKOŠEK, J. (2012): Razvoj vremena v januarju 2012. – Naše okolje. Bilten Agencije RS za okolje 19 (1): 24–30.
- STROJAN, I. (2011): Pretoki rek v decembru 2011. – Naše okolje. Bilten Agencije RS za okolje 18 (12): 66–69.
- STROJAN, I. (2012): Pretoki rek v januarju 2012. – Naše okolje. Bilten Agencije RS za okolje 19 (1): 47–50.
- ŠTUMBERGER, B. (1997): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1997 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 18 (80/81): 29–39.
- ŠTUMBERGER, B. (1998): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1998 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 19 (87/88): 36–48.
- ŠTUMBERGER, B. (1999): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1999 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 20 (92): 6–22.
- ŠTUMBERGER, B. (2000): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2000 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 21 (102/103): 271–274.
- ŠTUMBERGER, B. (2001): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2001 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 22 (108): 171–174.
- ŠTUMBERGER, B. (2002): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2002 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 23 (110/111): 43–47.
- ŠTUMBERGER, B. (2005): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2003 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 26 (125): 99–103.
- URADNI LIST RS (2004): Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (no. 49/04).

Prispelo / Arrived: 9. 12. 2012

Sprejeto / Accepted: 19. 12. 2012

DODATEK / APPENDIX 1

Število prešteti vodnih ptic v januarskem štetju leta 2012 v Sloveniji (M – Mura, ŠČ – Ščavnica, LD – Ledava, MR – Mura razno: jezera, ribniki, gramoznice, mrtvice in potoki v Pomurju ter bližnji okolici, DA – Drava Alpe: meja z Avstrijo pri Libeličah – Selnica ob Dravi, MM – Meža in Mislinja, D – Drava: Selnica ob Dravi – meja s Hrvaško pri Središču ob Dravi, DV – Dravinja, P – Pesnica, DPP – Dravsko in Ptujsko polje: ribniki, gramoznice, kanali, potoki in polja na Dravskem in Ptujskem polju ter bližnji okolici, S – Savinja, ŠAL – Šaleška jezera: Škalsko, Velenjsko in Šoštanjno jezero, SR – Savinja razno: jezera, ribniki, manjše reke in potoki na Savinjski ravni ter bližnji okolici, ZGS – zgornja Sava: Sava Bohinjka, Sava Dolinka, Sava do Gornje Save (Kranj), SOR – Selška Sora, Poljanska Sora in Sora, SRS – srednja Sava: Gornja Sava (Kranj)–Breg pri Litiji, KBI – Kamniška Bistrica, LB – Ljubljana, SAR – Savska ravan: jezera, gramoznice, manjše reke in potoki na Savski ravni, LBA – Ljubljansko barje: jezera, ribniki, kanali in potoki na Ljubljanskem barju, SSO – Sava soteska: Breg pri Litiji–Zidani Most, SS – spodnja Sava: Zidani Most–meja s Hrvaško, MI – Mirna, K – Krka, ST – Sotla, SSR – spodnja Sava razno: jezera, ribniki, gramoznice in potoki na Krški ravni ter bližnji okolici, KO – Kolpa, KOR – Kolpa razno: jezera, manjše reke in potoki na Kočevskem in v Beli krajini, SO – Soča, I – Idrijca, VI – Vipava, VID – Vipavska dolina: jezera, glinokopi in potoki v Vipavski dolini, NOT – Notranjska: notranjska kraška polja in ponikalnice, Cerknško jezero, RE – Reka, O – Obala: slovensko obalno morje, OS – Obala soline: Sečoveljske in Strunjske soline, OZ – Obala zatok: Škocjanski zatok, OR – Obala razno: reke in stoječe vode v Koprskih brdih). Število vodnih ptic, ki so bile v celoti preštete na prenočiščih, je označeno s krepkim tiskom.

The number of waterbirds counted during the 2012 International Waterbird Census (IWC) in Slovenia (M – Mura, ŠČ – Ščavnica, LD – Ledava, MR – Mura other: lakes, fishponds, gravel pits, oxbows and streams in Pomurje and its immediate vicinity, DA – Drava Alps: from border with Austria at Libeliče to Selnica ob Dravi, MM – Meža and Mislinja, D – Drava: from Selnica ob Dravi to the border with Croatia at Središče ob Dravi, DV – Dravinja, P – Pesnica, DPP – Dravsko polje and Ptujsko polje: fishponds, gravel pits, channels, streams and fields on Dravsko and Ptujsko plains and their immediate vicinity, S – Savinja, ŠAL – Šaleška jezera: Škalsko, Velenjsko and Šoštanjno Lakes, SR – Savinja other: lakes, fishponds, small rivers and streams on Savinja plain and along it, ZGS – Upper Sava: Sava Bohinjka, Sava Dolinka, Sava to Kranj, SOR – Selška Sora, Poljanska Sora and Sora, SRS – Middle Sava: from Kranj to Breg pri Litiji, KBI – Kamniška Bistrica, LB – Ljubljana, SAR – lakes, gravel pits, small rivers and streams on Sava plain, LBA – lakes, fishponds, channels and streams on Ljubljansko barje, SSO – Sava gorge: from Breg pri Litiji to Zidani Most, SS – Lower Sava: from Zidani Most to the border with Croatia, MI – Mirna, K – Krka, ST – Sotla, SSR – Lower Sava other: lakes, fishponds, gravel pits and streams on Krško plain and nearby, KO – Kolpa, KOR – Kolpa other: lakes, small rivers and streams in Kočevsko region and Bela krajina, SO – Soča, I – Idrijca, VI – Vipava, VID – lakes, gravel pits and streams in Vipava Valley, NOT – Notranjska: karst fields and disappearing streams, Lake Cerknica, RE – Reka, O – Slovene coastal sea, OS – Coastal salt pans: Sečovlje and Strunjan salinas, OZ – Škocjanski zatok (Škocjan Inlet), OR – other localities on the coastland: rivers and standing waters in Koprška brda). The number of waterbirds counted entirely at their roosting places is denoted in bold.

	Kolpa			Spodnja Sava / Lower Sava					Zgornja Sava / Upper Sava							Notranjska & Primorska					Slovenija						
	KO	KOR	Skupaj/ Total	SSO	SS	MI	K	ST	SSR	Skupaj/ Total	ZGS	SOR	SRS	KBI	LB	SAR	LBA	Skupaj/ Total	SO	I	VI	VID	NOT	RE	Skupaj/ Total	Skupaj vse / Total overall	
<i>C. olo.</i>	6	3	9		3	246		70	319	15	1	160		24	9		209	4	2		23			29	1592		
<i>A. cyg.</i>																										3	
<i>A. jab.</i>																										87	
<i>A. alb.</i>		1	1																							1	
<i>A. ans.</i>													1					1								12	
<i>B. can.</i>																										6	
											2							2								4	
<i>T. tad.</i>																										40	
<i>C. mos.</i>								2		2			1					1								20	
<i>A. gal.</i>	2		2								1	1		3				5								7	
<i>A. pen.</i>												4	1	2	1			8								189	
<i>A. str.</i>														5				5								19	
<i>A. cre.</i>	226		226		4	12		136	152			66	1	28				95	2			13		15	2920		
<i>A. pla.</i>	586	74	660	52	638	30	1328	104	93	2245	722	314	1385	221	1742	249	138	4771	260	86	141	197	2566	24	3274	32.010	
<i>A. acu.</i>																										3	
<i>A. cly.</i>																										76	
<i>N. ruf.</i>									6	6			1					1								16	
<i>A. fer.</i>					13		2		92	107			9					9								858	
<i>A. nyr.</i>									3	3					1			1								4	
<i>A. ful.</i>						17			1	18	45		259					304								1497	
<i>A. mar.</i>						5			5																	5	
<i>A. f. × n.</i>													1					1								1	
<i>M. fus.</i>																										2	
<i>B. cla.</i>	5		5											26				26					16			860	
<i>M. alb.</i>																										31	
<i>M. ser.</i>																										25	
<i>M. mer.</i>	44		44								27	15	105	15	3			165	32	14	2				48	462	
												1		6				7						1		17	
<i>G. ste.</i>																										1	
<i>G. arc.</i>		1	1											1				1								25	
<i>P. car.</i>	80		80		233		13	42		288	18		118		15			151	25	2	34	11	7	2	81	2575	
<i>P. ari.</i>																										172	
<i>P. pyg.</i>	1		1						1	1																498	
<i>E. gar.</i>																										83	
<i>C. alb.</i>	6	1	7			4	23	9	35	71		1	8	2	33	7	8	59	3	32	1	9	4	49	1188		
<i>A. cin.</i>	40		40	7	26	8	78	20	17	156	58	30	58	23	28	7	5	209	62	22	29	5	17	1	136	1322	
<i>C. cic.</i>																										4	
<i>T. ruf.</i>	54	16	70	5	26		235		1	267	18	1	128		89	4	16	256	14	3	12	6	21		56	1538	
<i>P. cri.</i>	4	1	5		11				1	12	5		5					10								169	
<i>P. nig.</i>																										36	
<i>H. alb.</i>																								2		10	
<i>R. aqu.</i>									6	6													2	1		3	55
<i>G. chl.</i>	1		1			15			3	18					32	1	8	41	1		7				8	180	
<i>F. atr.</i>	9	5	14		10	155		318	483	88		279		36	4	9	416	3	2	2				7	4386		
<i>C. bia.</i>																										1	
<i>C. ale.</i>																										10	
<i>P. squ.</i>																										6	
<i>V. van.</i>																										37	
<i>G. gal.</i>					2	1	1	1	12	17		1	1		1			3	2		3	4		9	33		
<i>N. arq.</i>																										17	
<i>A. hyp.</i>													1					1	1							9	
<i>T. och.</i>													1					1								63	
<i>T. ery.</i>																										1	
<i>T. neb.</i>																										15	
<i>C. rid.</i>	1		1		4					4					6			6	3	4		60			67	4663	
<i>L. mel.</i>																										15	
<i>L. can.</i>																							5		5	409	
<i>L. fus.</i>																										1	
<i>L. mic.</i>																				98	1	582			681	1966	
<i>L. cac.</i>																										118	
<i>L. m. / cac.</i>					2					2			9		3			12								172	
<i>S. san.</i>																										29	
<i>A. att.</i>	3	1	4		3	2	16	8	4	33	2	4	5	3	6		2	22	4	1	3		3	4	15	140	
<i>C. cin.</i>							13	1		14	136	72	3	3		20	3	237	143	93	4	9		3	252	558	
	1066	105	1171		64	997	45	2137	187	799	4229	1134	443	2636	275	2057	302	189	7036	657	225	262	885	2688	38	4755	61.272

IZ ORNITOLOŠKE BELEŽNICE

From the ornithological notebook

SLOVENIJA / SLOVENIA

LABOD GRBEC *Cygnus olor*

Mute Swan – two new breeding localities with juveniles of the Polish morph *immutabilis*: Hraše ponds near Smlednik (UTM VM51, central Slovenia) and Zbilje reservoir (UTM VM51, central Slovenia); only one report on the breeding of leucistic form has been published so far (Lake Hodoš, NE Slovenia), whereas photographs of leucistic juveniles from five additional sites are accessible on the Internet

Dne 1. 7. 2012 sem opazoval ptice na Hraških mlakah pri Smledniku. Na severni mlaki se je zadrževal par labodov grbcov s petimi mladiči, med katerimi so bili štirje sivi, eden pa bel, kar je značilno za levcistično obliko *immutabilis*. Po barvi nog sem ugotovil, da samica pripada isti barvni obliki, samec pa običajni. Opazovanje sem nadaljeval na Zbiljskem jezeru, kjer sem na zahodnem obrežju spet uzrl družino labodov grbcov: samec in eden izmed mladičev sta pripadala običajni obliki, samica in drugi trije mladiči pa levcistični. Doslej je bilo objavljeno le eno poročilo o gnezditvi levcistične oblike v Sloveniji, in sicer za Hodoško jezero (SV Slovenija) v letih 2000 in 2003 (VREZEC & HÖNIGSFELD ADAMIČ 2003). Število objavljenih podatkov je prej posledica pristranosti objavljanja kot pa dejanske redkosti levcistične oblike v slovenski gnezdeči populaciji. Pregledal sem spletni galeriji Foto narava (<http://www.foto-narava.com>) in Prijatelji narave (<http://www.sodja.net>) in našel fotografije mladičev levcistične oblike z naslednjih lokacij:

- 2006, peskokop Reteče (UTM VM41, osrednja Slovenija), 1 levcističen mladič od 3 (KACIN 2006),
- 2010, Gradiško jezero (UTM VM65, V Slovenija), 3 levcistični mladiči od 4 (PETRIČ 2010),
- 2011, ribnik Vrbje pri Žalcu (UTM VM12, V Slovenija), 2 levcistična mladiča izmed 6 (BERNARD 2011),
- 2011, Škocjanski zatok (UTM VL04, JZ Slovenija), 1 levcističen mladič od 10 (ŠKERJANC 2011),
- 2012, Šobec (UTM VM33, SZ Slovenija), vsaj 1 levcističen mladič (TREBAR 2012).

Jurij Hanzel, Židovska 1, SI–1000 Ljubljana, Slovenia, e–mail: jurij.hanzel@gmail.com

BELOČELA GOS *Anser albifrons*

White-fronted Goose – several migrating flocks observed at or in the vicinity of Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia) in the winter 2011/2012:

a total of 343 individuals in five different flocks on 11 Dec 2011, 54 on 30 Dec 2011, a total of 378 individuals in three flocks on 31 Dec 2011 (mostly flying in SW direction) and then 245 on return migration on 16 Feb 2012, 195 individuals in two flocks on 25 Feb 2012, and 129 on 1 Mar 2012 (flying in E or NE direction); the species had previously been considered merely accidental in the area

V zimi 2011/2012 sem na območju zadrževalnika Medvedce opazoval selitev beločelih gosi, tako v času selitve proti jugu kot na povratni selitvi. Vrsta je bila v obdobju 2002–2008 izjemna preletna in zimska gostja, čeprav je bila pozimi dvakrat zabeležena v nekoliko večjem številu (BORDJAN & BOŽIČ 2009). V zimi 2010/2011 je beločela gos prvič prezimovala na območju zadrževalnika, in sicer 11 osebkov. Med 11. in 31. 12. 2011 sem skupaj zabeležil devet selečih se jat beločelih gosi. Dne 11. 12. sem opazoval pet jat, ki jih je sestavljalo od 35 do 127 gosi, skupaj 343 osebkov. Vse so letele iz smeri VSV proti JZ. Dne 30. 12. sem opazoval eno jato s 54 osebki, ki je priletela s severa, nekajkrat zaokrožila nad zadrževalnikom ter odletela proti JZ. Zadnjič sem jih opazoval 31. 12., ko je najprej jata s 136 osebki priletela s severa, zaokrožila nad zadrževalnikom ter odletela nazaj v isti smeri. Tej jati sta čez nekaj časa sledili še dve jati beločelih gosi (57 in 185 os.), in sicer iz smeri SV, obe pa sta odleteli proti JZ. Na povratni selitvi so bile prvič zabeležene dne 16. 2. 2012, ko je S. Dobnikar opazoval in fotografiral 245 beločelih gosi, ki so se prehranjevale na poljih zahodno od Pragerskega. Jata je kasneje odletela proti vzhodu, približno v smeri zadrževalnika Medvedce. Dne 25. 2. 2012 sem opazoval dve jati (153 in 42 os.), ki sta na višini več kot 100 m leteli od JZ proti SV. Zadnje jato na selitvi sem opazoval dne 1. 3. 2012, ko se je v smeri JZ–SV selilo 129 osebkov.

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI–1000 Ljubljana, Slovenija, e–mail: dejan.bordjan@gmail.com

GAGA *Somateria mollissima*

Eider – one adult male observed on 1 Nov 2011 in almost completely dry Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia); the first record for the site; the species occurs increasingly rarer in Slovenia, with only three published observations after 2001

Dne 1. 11. 2011 sva se za očetom odpravila na vodni zadrževalnik Medvedce pri Pragerskem. Ker sva se odločila, da bova na zadrževalniku preštela vse vodne in druge ptice,

sva na nekaterih točkah vzdolž nasipa prebila nekaj več časa. Ko sva se na približno četrtini poti ustavila, da bi prešela mlakarice *Anas platyrhynchos*, se je skupaj s njimi na drugem koncu zadrževalnika dvignila nenavadno svetla raca. Očeta sem v hipu opozoril nanjo, vendar je z daljnogledom ni mogel določiti, zato jo je takoj poskusil ujeti v objektiv teleskopa. To mu je na srečo uspelo in po ogledu priročnika sva ugotovila, da je zagotovo šlo za odraslega samca gage. V Sloveniji se namreč poleg gage pojavlja le še ena tako svetla raca, in sicer duplinska kozarka *Tadorna tadorna*, ki pa to zagotovo ni bila, saj ima ta daljši vrat ter povsem drugačen let. Zaradi velikosti sva izločila tudi snežno *Anser caerulescens* in domačo gos *A. domesticus*. Ker je imela opazovana ptica napol črne peruti, sva izločila tudi domačo mlakarico *A. platyrhynchos* f. *domestica*. Opazovanje je zanimivo, saj je to prvi podatek o gagi za zadrževalnik Medvedce. Zanimivo je tudi to, da je bila opazovana v skoraj povsem suhem zadrževalniku, saj gre za vrsto, ki se prehranjuje predvsem z nevretenčarji, za katerimi se potaplja tudi do večjih globin. Vrsta je v Sloveniji drugače zimski gost, ki se občasno pojavlja na Obali ali na večjih vodnih akumulacijah. Med januarскими štetji vodnih ptic je bila gaga opazovana le v letu 2001, in sicer en osebek na Obali (ŠTUMBERGER 2001). Gaga je bila v Sloveniji v času pred letom 2001 največkrat opazovana pozimi oziroma spomladi na morju pred Sečoveljskimi solinami (ŠKORNIK 2012), v novejšem času pa so bila zbrana naslednja opazovanja: samica dne 28. 2. 2003 na morju pred Sečoveljskimi solinami (BORDJAN 2003), odrasel samec na Ptujskem jezeru med 8. in 15. 3. 2004 (BOMBEK 2004) ter samica in drugoleten samec dne 16. 3. 2006 na bojah pred Strunjanom (HANŽEL 2006).

Mitja Denac, Mala Slevica 2, SI–1315 Velike Lašče, Slovenija,
e-mail: mitja.denac@gmail.com

SREDNJI ŽAGAR *Mergus serrator*

Red-breasted Merganser – eight individuals (1 male, 7 females) observed on 12 Apr 2012 at Rudniško jezero (Lake Rudnik) (UTM VL85, S Slovenia), together with two Black-necked Grebes *Podiceps nigricollis*; first record for the site

Rudniško jezero pri Kočevju se ne more pohvaliti z velikimi populacijami vodnih ptic, vendar pa je tu v času selitve kljub temu mogoče opazovati marsikatero redkejšo vrsto. Tako sem dne 12. 4. 2012 na jezeru poleg 17 mlakaric *Anas platyrhynchos*, dveh sivih gosi *Anser anser* in dveh črnovratih ponirkov *Podiceps nigricollis* v svatovskem perju opazoval tudi skupino osmih srednjih žagarjev (1 ♂, 7 ♀). Srednjega žagarja pred tem na jezeru še nisem opazoval.

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI–1310 Ribnica, Slovenija,
e-mail: aleksanderk@gmail.com

VELIKI ŽAGAR *Mergus merganser*

Goosander – female leading nine ducklings observed on 10 Jul 2011 on the Poljanska Sora River at Log nad Škofjo Loko (UTM VM40, NW Slovenia). The first breeding record for this river, where the species had certainly not bred between the mid-1980s and 2005 and was recorded as a wintering bird for the first time in 2007. However, due to vicinity of breeding areas on the Sava and Soča Rivers, breeding was expected.

Dne 10. 7. 2011 sem na Poljanski Sori, tik pred krajem Log nad Škofjo Loko (pod gostilno Premetovc), opazil samico velikega žagarja z devetimi skoraj odraslimi mladiči, ki so plavali za njo. Ptice niso poletele, kljub temu da jih je vznemirila moja navzočnost. Sklepam, da so veliki žagarji na Poljanski Sori v tem letu gnezдили. Na tem mestu Poljanska Sora teče po krajšem, ca. 300 m dolgem kanjonu. Reko dobro poznam in z gotovostjo lahko trdim, da na njej veliki žagarji vsaj od sredine 80-ih let in do približno leta 2005 niso gnezдили, saj sem se po njej večkrat spustil s čolnom. Gnezditvev na Poljanski Sori je sicer glede na širitev areala in porast gnezdeče populacije vrste v Sloveniji pričakovana, še posebej zaradi bližine gnezdišč na Savi in Soči (DENAC *et al.* 2011, podatki NOAGS). Pozimi se je na območju Sore (Poljanske, Selske in skupnega toka) veliki žagar pojavljal od leta 2007 naprej, v številu 15–40 osebkov (DENAC *et al.* 2011).

Primož Kmecl, Mala čolnarska 4b, SI–1000 Ljubljana, Slovenija,
e-mail: primoz.kmecl@dopps.si

VELIKI ŽAGAR *Mergus merganser*

Goosander – female leading nine ducklings observed several times between 6 and 13 May 2012 on the Sava Dolinka River close to Šobec Camp at Lesce (UTM VM33, NE Slovenia); first breeding record for this upper section of the Sava River

Na Savi Dolinki, 100 m južno od Rogačeve domačije pri Šobcu, je A. Mulej dne 6. 5. 2012 opazil samico velikega žagarja z majhnimi mladiči. Števila mladičev ni mogel natančno ugotoviti. Nekoliko dolvodno po reki je opazoval tudi samca. Tri dni kasneje, dne 9. 5. 2012, mi je samico z mladiči uspelo fotografirati na mestu omenjenega opazovanja (slika 1), skupaj z Aljažem pa sva ugotovila tudi, da je mladičev devet. Družina je vse do 12. 5. 2012 plavala le na odseku reke v dolžini 100 m, zadnjič pa je bila opazovana pri sotočju Save Bohinjke in Save Dolinke naslednji dan. Na osnovi navedenih dejstev zanesljivo sklepava, da je samica gnezдила v bližini Rogačeve domačije ali celo na njej. To je prvo potrjeno gnezdenje velikega žagarja na Savi Dolinki (GEISTER 1995, podatki NOAGS).

Boris Kozinc, Hraše 1, SI–4248 Lesce, Slovenija,
e-mail: boris.kozinc@gmail.com

Aljaž Mulej, Na Trati 2, SI–4248 Lesce, Slovenija,
e-mail: aljaz.mulej@gmail.com

Slika 1 / Figure 1: Veliki žagar / Goosander *Mergus merganser*, Sava Dolinka River at Lesce, 9. 5. 2012 (foto: B. Kozinc)

SREDOZEMSKI VIHARNIK *Puffinus yelkouan*

Yelkouan Shearwater – three individuals observed on 30 Jun 2012 off St. Križ Bay close to Strunjan, Gulf of Trieste (UTM UL94, SW Slovenia, N Adriatic Sea). The species occurs regularly in Gulf of Trieste, mainly in late summer and autumn with the peak in September; earlier records are scarce in Slovenian waters, although there are a few recent June and July observations from the Italian side.

Dne 30. 6. 2012 smo na robu klifa nad Zalivom Sv. Križa v bližini Strunjana beležili lokacije prehranjevališč vranjeka *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* na obalnem morju. Ob 7.50 h smo opazili sredozemskega viharnika, ki je letel približno 1 km vzdolž obale v smeri od vzhoda proti zahodu. Približno 15 min kasneje je kakšnih tristo metrov dlje od obale v isti smeri letel še en osebek. Tretji osebek smo opazili ob 8.33 h, letel pa je na približno enaki razdalji kot prejšnji in tudi ta v isto smer. V času opazovanja so vsi trije osebk preleteli večji del opazovanega območja obalnega morja med Luko Koper in Strunjanskimi solinami. Sredozemski viharnik se sicer dokaj redno pojavlja v Tržaškem zalivu (MAKOVEC 1995, STIPČEVIĆ & LUKAČ 2001, HANŽEL 2008), pri čemer so večja števila in večina opazovanj omejena na pozno poletno-jesensko obdobje, zlasti mesec september. STIPČEVIĆ & LUKAČ (2001) junijskih podatkov za Tržaški zaliv ne navajata, je pa v tem mesecu vrsta lahko že zelo številna v Kvarnerju, kjer sicer ne gnezdi. Najzgodnejše opazovanje z objavljenim datumom je z dne 9. 7. 1990 (MAKOVEC 1995). Omeniti velja, da je D. Stanič (osebno) le nekaj dni pred našim opazovanjem na morju pred Trstom opazoval štiri osebeke, junija in v začetku julija pa je sredozemske viharnike

tukaj večkrat opazoval tudi v drugih letih (enkrat leta 2009 in trikrat leta 2011) (<http://www.goatsuckerb.blogspot.com>). Največje jate so štele več kot 100 osebkov.

Matej Gamsler, Na griču 3, SI–3202 Ljubecna, Slovenija,
e-mail: matej.gamsler@gmail.com

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI–1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

Mitja Denac, Mala Slevica 2, SI–1315 Velike Lašče, Slovenija,
e-mail: mitja.denac@gmail.com

Jure Novak, Velika Pirešica 27k, SI–3310 Žalec, Slovenija,
e-mail: jurenovak15@yahoo.com

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI–1310 Ribnica, Slovenija,
e-mail: aleksanderkozina@hotmail.com

ŠTRMOGLAVEC *Morus bassanus*

Gannet – one 2 cy individual observed on 26 Jun 2012 off Debeli rtič promontory, Gulf of Trieste (UTM UL94, SW Slovenia, N Adriatic Sea); the species had been previously recorded only once in Slovenian waters, although several observations exist from the nearby Italian side. The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as the 3rd for Slovenia (category A).

Dne 26. 6. 2012 smo v okviru mladinskega ornitološkega tabora "Prade 2012" šteli sredozemske vranjeko *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* na prenočišču pri Debelem rtiču. Med štetjem vranjekov na bojah smo na precejšnji razdalji opazili ptico, ki je bila povsem drugačna od številnih rumenonogih galebov *Larus michahellis*. Ptica je imela dolge in ozke peruti ter podaljšan rep in vrat. Brez težav smo prepoznali strmoglavca. Po hrbtu je bil sivo-rjave, po trebuhu pa svetle barve. S pomočjo priročnika smo ga določili za osebek v drugem koledarskem letu (2cy). Spreletaval se je na višini nekaj deset metrov nad vodno gladino in večkrat strmoglavil. Izjemno opazovanje bi lahko bilo posledica močne nevihte, ki je divjala prejšnji večer. To je šele tretje opazovanje strmoglavca v Sloveniji (HANŽEL & ŠERE 2011). Pred tem je bil opazovan novembra 2006 pri Piranu (HANŽEL 2008) in konec julija 2009 nad Vrhniškimi glinokopi (HANŽEL & ŠERE 2011). Kar zadeva sosednje države, je strmoglavec še najpogostejši v Italiji, kjer velja za rednega prezimovalca in gosta na selitvi med oktobrom in marcem ter občasnega poletnega gosta (BACCETTI 2012). V Furlaniji - Julijski krajini ni bil nikoli zabeležen med rednimi januarskimi štetji (GUZZON *et al.* 2006). V naravnem rezervatu na izlivu Soče so strmoglavca med letoma 1996 in 2006 zabeležili štirikrat, in sicer vedno med majem in oktobrom. Največ opazovanj je bilo junija in julija leta 2000, ko je bilo opaženih do 14 osebkov (HANŽEL 2008). Iz tega obdobja je tudi naše opazovanje ter opazovanje pri Vrhniki. Najbližje našemu opazovanju je bil zabeležen dne 24. 6. 2011 pred obalo Trsta, in sicer en spolno nezrel in en odrasel osebek ([123](http://www.</p>
</div>
<div data-bbox=)

goatsuckerb.blogspot.com/2011_06_01_archive.html). Osebek, ki smo ga opazovali med lovom kakšen kilometer od obale, nam je uspelo tudi dokumentarno fotografirati (slika 2). Podatek je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED kot 3. opazovanje vrste v Sloveniji (kategorija A).

Matej Gamsler, Na griču 3, SI-3202 Ljubecna, Slovenija,
e-mail: matej.gamsler@gmail.com

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

Mitja Denac, Mala Slevica 2, SI-1315 Velike Lašče, Slovenija,
e-mail: mitja.denac@gmail.com

Jure Novak, Velika Pirešica 27k, SI-3310 Žalec, Slovenija,
e-mail: jurenovak15@yahoo.com

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI-1310 Ribnica, Slovenija,
e-mail: aleksanderkozina@hotmail.com

Slika 2 / Figure 2: Strmoglavec / Gannet *Morus bassanus*, Debeli rtič, 26. 6. 2012 (foto: J. Novak)

ČAPLJICA *Ixobrychus minutus*

Little Bittern – one just fledged young observed on 26 Jun 2012 at Škocjanski zatok (Škocjan Inlet) Nature Reserve near Koper (UTM VL04, SW Slovenia); calculated first-egg date is at the latest between 8 May and 15 May, which indicates fairly early breeding of this species in Europe

Dne 26. 6. 2012 smo se po končanem štetju na Debelem rtiču odpravili še v Naravni rezervat Škocjanski zatok. Na četrti opazovalnici na severnem delu sladkovodnega dela zatoka smo opazili samca čapljice, ki se je spreletaval po trstišču. Pod njim smo v senci trstov opazili še en osebek, mladiča, ki je imel na glavi še nekaj izvalitvenih puhastih peres (slika 3). Glede na to, da valjenje traja 17–19 dni in se največkrat začne s prvim jajcem ter da mladiči zapustijo gnezdo po 17. ali 18. dnevu oziroma so popolnoma operjeni (speljani) po 25–30 dneh (CRAMP 1998), je verjetno samica izlegla prvo jajce najkasneje (v primeru, da se je valjenje začelo s prvim jajcem in je bil opazovani mladič pravkar speljan) med 8.

5. in 15. 5. 2012. Prve čapljice naj bi glede na podatke v splošni ornitološki literaturi začele gnezditve šele v drugi polovici maja (CRAMP 1998), torej vsaj en teden kasneje kot čapljica v Zatoku. Čeprav bi v sredozemskih mokriščih pričakovali nekoliko zgodnejši začetek leženja jajc, nekatere raziskave s tega območja kažejo podobno sliko: npr. v Alžiriji je bilo v velikem vzorcu preučeni prvih legel čapljice samo v enem prvo jajce izleženo 10. 5., v vseh drugih pa pozno v maju (SAMRAOUI 2012). Božič (1992) v svoji študiji vrste na ribnikih v Dragi pri Igu omenja začetek valjenja v sredini maja in navaja, da so bila legla (povprečna velikost 5,46) najbolj zgodaj kompletna med 20. in 25. 5. Zaključimo torej lahko, da je v opisanem primeru verjetno šlo za dokaj zgodnje gnezdenje vrste, podatek pa je tudi prispevek k poznavanju gnezditvene fenologije čapljice pri nas.

Matej Gamsler, Na griču 3, SI-3202 Ljubecna, Slovenija,
e-mail: matej.gamsler@gmail.com

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

Mitja Denac, Mala Slevica 2, SI-1315 Velike Lašče, Slovenija,
e-mail: mitja.denac@gmail.com

Jure Novak, Velika Pirešica 27k, SI-3310 Žalec, Slovenija,
e-mail: jurenovak15@yahoo.com

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI-1310 Ribnica, Slovenija,
e-mail: aleksanderkozina@hotmail.com

Slika 3 / Figure 3: Čapljica / Little Bittern *Ixobrychus minutus*, škocjanski zatok, 26. 6. 2012 (foto: J. Novak)

ČRNA ŠTORKLJA *Ciconia nigra*

Black Stork – several observations of a single individual flying over Mala Slevica (UTM VL77, S Slovenia) in various directions during the breeding season, i.e. at the beginning of April, on 28 May, 17 Jun and 21 Jul 2012, suggesting possible nesting in the area

V bližini našega doma v Mali Slevici sem se že večkrat srečal s črno štokrljo. Tukaj bi rad na kratko opisal štiri zanimiva in gnezditveno sumljiva opazovanja. Prvič sem črno štokrljo

videl v začetku aprila, ko je odrasla ptica na višini vsega 15 m preletela našo hišo in odletela proti Sodražici. Dne 28. 5. 2012 je hišo na višini ca. 30 m preletel odrasel osebek ter odletel v smeri Mišje doline (proti zahodu). Dne 17. 6. 2012 sem s strehe naše lope videl črno štokrljo, ki je najprej letela proti Velikim Laščam, nato pa je zaokrožila in odletela proti Sodražici (proti jugu). Četrto opazovanje je z dne 21. 7. 2012, ko je odrasel osebek krožil nad našo hišo na višini ca. 60 m in nato odletel proti Velikim Laščam (proti severu). Na osnovi večjega števila opazovanj v gnezditveni sezoni smo z mamo in očetom prišli do zaključka, da črna štokrlja na tem območju gnezdi, gnezdo pa verjetno ima nekje v smeri proti Sodražici, kar je zaradi primerne habitata seveda mogoče.

Mitja Denac, Mala Slevica 2, SI–1315 Velike Lašče, Slovenija,
e-mail: mitja.denac@gmail.com

BELA ŠTORKLJA *Ciconia ciconia*

White Stork – flock of 21 individuals foraging on 8 Jul 2012 in just mown meadow at Ribnica (UTM VL76, S Slovenia). A day before, 14 individuals were seen at nearby Jurjevica. On the very same day, foraging flocks with 22 and 10 individuals were recorded at Tepanje (UTM WM33, NE Slovenia) and Orehova vas (UTM WM54, NE Slovenia), respectively. Due to the early date, all observed flocks probably consisted of non-breeding individuals.

Dne 8. 7. 2012 smo se z družino odpravili na izlet k reki Ribnici (Dolenjska). Ko smo se vračali, smo na travnikih ob cesti nedaleč od mesta Ribnica opazili nič manj kot 21 odraslih belih štokrelj okoli delujoče traktorske kosilnice. Takoj smo zavili na kolovoz in se začeli jati postopoma približevati. Na začetku jih je bilo 18, a so se tem nato pridružile še tri nove štokrlje. Najbližje gnezdišče bele štokrlje je v vasi Stara Cerkev, oddaljeno ca. 12 km od kraja našega opazovanja, kjer en par gnezdi na strehi šole (D. DENAC *osebno*). Istega dne in dan prej so bile večje jate štokrelj opazovane tudi na drugih lokacijah v Sloveniji. Tako je bila 7. 6. 2012 skupina 14 v zraku krožečih osebkov v večernih urah opazovana v Jurjevici pri Ribnici (A. KOZINA *osebno*), v neposredni bližini lokacije našega opazovanja, skupina 22 osebkov je bila opazovana 8. 7. 2012 na travnikih pri Tepanjah (J. NOVAK *osebno*), 10 osebkov pa prav tako 8. 7. 2012 ob letališču pri Orehovi vasi, kjer so želi pšenico. Na tem delu Dravskega polja so se večje skupine štokrelj, ki so štele do 50 osebkov, zadrževale vse od konca aprila naprej (D. BORDJAN *osebno*). V vseh primerih je šlo verjetno za negnezdeče osebkove, saj se gnezdeči v tem času še zadržujejo v okolici svojih gnezd, njihova selitev pa se začne v avgustu (SCHULZ 1998).

Mitja Denac, Mala Slevica 2, SI–1315 Velike Lašče, Slovenija, e-mail: mitja.denac@gmail.com

PLEVICA *Plegadis falcinellus*

Glossy Ibis – one individual observed flying downstream on 10 May 2012 at Ormoško jezero reservoir (UTM WM93, NE Slovenia); only second record for the Slovenian part of the Drava River, where a single previous observation had been recorded in 1997 at a nearby site

Dne 10. 5. 2012 sem med popisom močvirskih čiger *Chlidonias* sp. na Ormoškem jezeru opazoval plevico. Zagledal sem jo približno nad sredino jezera, ko je letela od zahoda proti JV (po toku reke navzdol) in nato izginila v daljavi. To je šele drugo opazovanje te redke vrste na območju reke Drave, prvo je bilo dne 5. 5. 1997, ko sta bila v bližnjih bazenih Tovarne sladkorja pri Ormožu opazovana dva osebkova (Božič 1998).

Tilen Basle, Koroška 178a, SI–2351 Kamnica, Slovenija, e-mail: tjulentil@gmail.com

SRŠENAR *Pernis apivorus*

Honey Buzzard – one 2cy individual observed on 23 Jul 2012 while feeding on grasshoppers in a meadow near Iška Loka, Ljubljansko barje (UTM VL69, central Slovenia)

Slika 4 / Figure 4: Sršenar / Honey Buzzard *Pernis apivorus*, Iška Loka, Ljubljansko barje, 23. 7. 2012 (foto: D. Šere)

Z vnukinjo Zalo sva se 23. 7. 2012 peljala z obročkanja prtičev na Ljubljanskem barju proti gnezdu bele štokrlje v Iški Loki. V njem so še bili štirje mladiči in Zala si je z veseljem ogledala tudi gnezdo samo, saj ga ni videla še nikoli prej. Potem sva se odpeljala proti Ljubljani in samo nekoliko zunaj te vasi sem ob cesti v travi zagledal ujed, pri kateri je zbujala pozornost njena rjavo-siva glava, še bolj pa njene rumene oči. Ustavil sem avto in z navadnim digitalnim aparatom (Nikon Coolpix L110) naredil pet dokumentarnih posnetkov. Ko sem ugotovil, da gre za sršenarja, je zletel na

bližnjo brezo, od tam pa čez cesto na travnik, kjer je začel iskati hrano po tleh. Odpeljal sem se po cesti naprej in si v avtu namestil vse za digiskopijo. Zalo sem prosil, naj bo čisto pri miru, in odpeljala sva se nazaj pogledat, ali je sršenar še tam. Kar verjeti nisem mogel, ko sem pogledal skozi teleskop in opazil, da se prehranjuje s kobilicami. Na srečo je bil pri sosednjem travniku most čez kanal in tako sem lahko sršenarja fotografiral z majhne razdalje (slika 4). Kljub številnim narejenim posnetkom sem kasneje ugotovil, da na nobenem ni videti kobilice v njegovem kljunu. V tem času sem na Ljubljanskem barju že večkrat opazoval sršenarje, ki so začeli s popolno golitvijo, to pa je zanesljiv znak, da gre za drugoletne osebkke (2cy), ki v tem letu še ne gnezdiijo. Po obarvanosti perja sodim, da je tudi pri opisanem opazovanju šlo za drugoletnega samca. Za sršenarje je značilno, da iz prezimovališč v Afriki priletijo šele sredi maja in se odselijo že sredi avgusta. Tako ima sršenar na Ljubljanskem barju status redkega gnezdilca in preletnega gosta (TOME *et al.* 2005).

Dare Šere, Langusova 10, SI-1000 Ljubljana, Slovenija,
e-mail: dare.sere@guest.arnes.si

STEPSKI LUNJ *Circus macrourus*

Pallid Harrier – one male observed on 18 Apr 2012 at Dolenje Jezero, Lake Cerknica (UTM VL56, S Slovenia); second record for the site. The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as the 16th for Slovenia after 1 Jan 1950 (category A).

Slika 5 / Figure 5: Stepski lunj / Pallid Harrier *Circus macrourus*, Dolenje Jezero, Cerknško jezero, 18. 4. 2012 (foto: A. Kozina)

Dne 18. 4. 2012 sem se popoldne odpravil na Cerknško jezero. Okoli 15.40 h sem v bližini vasi Dolenje Jezero zagledal naglo bližajočo se ujed. Takoj sem jo fotografiral in po sliki ugotovil, da gre za samca stepskega lunja (slika 5). Letel je precej hitro, saj je imel težave z dokaj močnim

vetrom, ki ga je dobesedno zanašal iz njegove smeri. V krempljih je držal plen, najverjetneje malega sesalca. Glede na objavljene podatke je to drugo opazovanje stepskega lunja na Cerknškem jezeru (HANŽEL & ŠERE 2011). Podatek je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED kot 16. opazovanje vrste v Sloveniji po 1. 1. 1950 (kategorija A).

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI-1310 Ribnica, Slovenija, e-mail: aleksanderk@gmail.com

RJASTA KANJA *Buteo rufinus*

Long-legged Buzzard – one adult individual observed between 24 Mar and 6 Apr 2012 near Ig, Ljubljansko barje (UTM VL69, central Slovenia). The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as the 3rd for Slovenia (category A).

Slika 6 / Figure 6: Rjasta kanja / Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, Ig, Ljubljansko barje, 29. 3. 2012 (foto: A. Kozina)

V torek dne 27. 3. 2012 sem med vožnjo domov po glavni cesti med Ljubljano in Igom skozi okno prvič opazil kanjo, za katero sem menil, da bi lahko bila rjasta kanja. Vendar pa sem jo videl z velike razdalje in le za kratek čas, tako da je takrat nisem mogel zanesljivo določiti. Na istem mestu sem jo videl tudi naslednjega dne, 29. 3. 2012, pa se je premaknila bliže in takrat sem že bil prepričan, da gre res za to redko vrsto. Ko sem tega dne prišel domov, sem vzel daljnogled in fotoaparata v roke in se skupaj z očetom vrnil na kraj opazovanja. Kanja ni bila preveč plašna, tako da sem jo lahko dobro fotografiral (slika 6). Na istem mestu se je rjasta kanja nato zadrževala še teden dni, po tistem pa je nisem več opazil. Kasneje sem izvedel, da so D. Fekonja, I. Kogovšek, Ž. Remec, Ž. Šalamun, R. Tekavčič in T. Trilar omenjeni osebek opazovali že dne 24. 3. 2012. Podatek je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED kot 3. opazovanje vrste v Sloveniji (kategorija A).

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI-1310 Ribnica, Slovenija,
e-mail: aleksanderk@gmail.com

KOCONOGA KANJA *Buteo lagopus*

Rough-legged Buzzard – three observations of single individuals at Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia) in late autumn and winter 2011/2012: one 1cy on 22 Oct 2011, one imm. on 29 Feb 2012, and ad. female on 1 Mar 2012; although the majority of observations of this species originate from NE Slovenia, the most recent published records date as far back as to 2001

Čeprav je glavnina podatkov o koconogih kanjah pri nas iz SV Slovenije (SOVINČ 1994), pa so zadnji objavljeni podatki iz tega dela Slovenije iz leta 2001, ko je bila dvakrat opazovana na poljih med Turniščem in Dobrovnikom (KOLENKO 2001) ter enkrat v okolici Šaleških jezer (GREGORI & ŠERE 2005). Prvi podatek o opazovanju koconoge kanje na območju zadrževalnika Medvedce je z dne 22. 10. 2011. Takrat sem v jutranjih urah opazil prvoleten osebek med lovom na njivah severno od zadrževalnika. Malo pred poldnevom sem verjetno isti osebek zagledal v trenutku, ko se je skupaj s kanjami *B. buteo* dvigal ter nato odletel proti JZ. Tega dne se je skupaj s koconogo kanjo selilo tudi 37 kanj. Še pred iztekom zime 2011/2012 sem se s koconogo kanjo na območju zadrževalnika spet srečal. Takrat sem med spremljanjem preleta ptic opazoval dva različna osebk, in sicer dne 29. 2. 2012 spolno nezrel osebek, dne 1. 3. 2012 pa odraslo samico. Prvi je lovil na poljih severno od zadrževalnika in nato odletel proti SV, samica pa je zadrževalnik samo preletela na veliki višini v smeri od JZ proti SV.

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

SREDOZEMSKI SOKOL *Falco leonorae*

Eleonora's Falcon – one individual observed on 30 Jun 2012 in St. Križ Bay close to Strunjan (UTM UL94, SW Slovenia). The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as the 4th for Slovenia (category A).

Med spremljanjem vranjekov z Rtiča Strunjan dne 30. 6. 2012 nad Zalivom sv. Križa sem prvi avtor ob 7.30 h nad morjem, nekaj sto metrov od obale, opazil ujedo sokolaste oblike. Sprva sem pomislil na selca *F. peregrinus*, ko pa sem ptico pogledal skozi teleskop, sem zaradi njenih ozkih peruti in na splošno precej elegantne postave najprej menil, da gre za škranjarja *F. subbuteo*. Ujeda se mi je takoj zdela večja od osebkov te vrste, vendar nisem imel primerjave, da bi to lahko zanesljivo ugotovil. Na ujedi je bilo dobro vidno belo lice z izrazitim temnim brkom, krovna peresa na spodnji strani peruti so bila temna, trebuh pa v primerjavi z vratom in licem kontrastno temen. Hrbet in zgornja stran peruti sta

bila sajasto črna in brez sivih tonov, ki jih imata škranjar in sokol selec. Sajasto črni hrbet in temno spodnjo stran je opazil tudi drugi avtor, ki je sokola v vidno polje teleskopa ujel nekoliko kasneje. Preostali opazovalci so žal videli le črno piko v daljavi, ki je izginila za klifi v smeri proti Strunjanu. Na podlagi barve hrba, temnih krovcev na spodnji strani peruti, temnega (vendar ne črnega) trebuha brez beline, ki je v kontrastu z lici in črnim brkom, ter velikosti sem zaključil, da smo opazovali sredozemskega sokola. Ali je bil osebek odrasel, nisem mogel ugotoviti. Do tega opazovanja je bil sredozemski sokol po enkrat zabeležen v Sečoveljskih in Strunjanskih solinah, enkrat pa na Volovji rebri nad Ilirsko Bistrico, vsakokrat v avgustu (HANŽEL & ŠERE 2011). Podatek je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED kot 4. opazovanje vrste v Sloveniji (kategorija A).

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI-1310 Ribnica, Slovenija, e-mail: aleksanderk@gmail.com

DULAR *Charadrius morinellus*

Dotterel – three different single individuals (at least 1 ad.) observed on 23 Aug 2012 on top of Mt Veliki Snežnik (UTM VL54, S Slovenia, 1,796 m a.s.l.); further record from one of the Dinaric high-karst plateau summits, where the species has been recorded more or less regularly in recent years. The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as the 14th for Slovenia after 1 Jan 1950 (category A).

V avgustu 2012 sem se udeležil dvodnevnega družinskega izleta na notranjski Snežnik. Prenočili smo v Planinskem domu Draga Karolina tik pod vrhom gore, tako da smo v četrtek, dne 23. 8. 2012, sončni vzhod lahko pričakali na samem vrhu Velikega Snežnika (1796 m n.v.). Tega dne zjutraj smo na ovršni gorski trati opazovali vsaj tri osebk dularja. Prvega sem opazoval že navsezgodaj, takoj po prihodu na vrh, še v polmraku, ura je bila 5.50 h. Neizrazito obarvani osebek se je splašen dvignil s tal kakšnih 10 m od mene, se nekajkrat oglasil in odletel daleč proti JV, v smeri Velebita. Drugi osebek sem opazil na tleh ob 6.05 h. Ta je bil intenzivneje obarvan, šlo je za odraslo ptico (slika 7). Ostala je na tleh, le nekoliko se je umikala, če sem se ji preveč približal (na 5 do 10 m). Dularja smo nato na vrhu Snežnika s presledki opazovali vse do 8.45 h, ko smo se odpravili v dolino. Opazovana ptica se je nekajkrat spiletela na mirnejši konec travnatega ovršja, kjer je bilo tisti trenutek manj ljudi. Vseskozi smo opazovali po en osebek, le enkrat smo za kratek čas opazovali dva osebk hkrati. Skupaj z osebkom, ki je takoj zjutraj odletel z vrha, smo torej skupaj opazovali vsaj tri različne dularje. Podatek je potrdila Nacionalna komisija

za redkosti – KRED kot 14. opazovanje vrste v Sloveniji po 1. 1. 1950 (kategorija A).

Tomaž Jančar, DOPPS - BirdLife Slovenija, Tržaška 2, SI-1001 Ljubljana, e-mail: tomaz.jancar@dopps.si

Slika 7 / Figure 7: Dular / Dotterel *Charadrius morinellus*, Veliki Snežnik, 23. 8. 2012 (foto: T. Jančar)

MALI ŠKURH *Numenius phaeopus*

Whimbrel – 20 individuals observed on 8 Apr 2012 at Jurjevica (UTM VL76, S Slovenia); first record for the area and also unusually high number for Slovenia, where single individuals and small parties prevail during migration

Dne 8. 4. 2012 sem pod vasjo Jurjevica v bližini Ribnice opazil jato 20 malih škurhov. Prileteli so kmalu zatem, ko se je končalo močno deževje z občasnim snegom, ki je tega dne zajelo Slovenijo. Prileteli so iz smeri SV, kasneje pa odleteli proti zahodu. V letu sem lepo videl njihov značilni ukrivljeni kljun, ki pa je bil pri vseh osebkih opazno krajši kot pri velikem škurhu *N. arquata*, poleg tega so bili tudi precej manjši in so hitreje zamahovali s perutmi. To je bilo moje prvo opazovanje malega škurha na Ribniškem polju. Poleg samega podatka je zanimivo tudi za naše kraje veliko število opazovanih osebkov, saj se mali škurh večinoma pojavlja posamič ali v manjših jatah (npr. BORDJAN & BOŽIČ 2009). Po objavljenih podatkih je bila enako velika jata zabeležena le enkrat na Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005). V istem popoldnevu sem opazoval tudi tri rjave lunje *Circus aeruginosus*, ki se v okolici Ribnice sicer precej redko pojavljajo.

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI-1310 Ribnica, Slovenija, e-mail: aleksanderk@gmail.com

VELIKI ŠKURH *Numenius arquata*

Curlew – several winter records and possible

wintering in the Dravsko polje area reported: single individuals on 26 Dec 2009 and 24 Jan 2010 at Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia) and several observations between 31 Dec 2011 and 14 Jan 2012 at the same site, and at Edvard Rusjan Airport at Orehova vas and its surroundings (UTM WM54, NE Slovenia); further evidence of increasing numbers of inland winter records in Slovenia, especially in the NE

Po zimi 2003/2004, ko je bilo zabeleženo prvo prezimovanje velikega škurha v notranjosti Slovenije (BORDJAN & BOŽIČ 2009), sem domnevno prezimovanje ali pa vsaj dalj časa trajajoče zimsko pojavljanje vrste ponovno opazoval v zimi 2011/2012. Tokrat je verjetno šlo samo za en osebek, ki sem ga večkrat opazoval med 31. 12. 2011 in 14. 1. 2012 na območju zadrževalnika Medvedce ter na Letališču Edvarda Rusjana pri Orehovi vasi in njegovi okolici. Veliki škurh je bil na območju zadrževalnika Medvedce pozimi zabeležen tudi v dveh prehodnih letih, in sicer dne 26. 12. 2009 (A. PLOJ *osebno*) in 24. 1. 2010 (*lastni podatki*). V prvi polovici 90-ih let je veliki škurh v notranjosti Slovenije veljal za izjemnega zimskega gosta (SOVINC 1994), v zadnjem desetletju pa se je število zimskih podatkov precej povečalo, zlasti v SV Sloveniji (npr. ŠTUMBERGER 2001 & 2002, BOŽIČ 2005, 2008 & 2010, BOMBEK 2010).

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

DUPLAR *Columba oenas*

Stock Dove – several observations of wintering flocks (up to 77 ind.) between 20 Nov 2011 and 5 Feb 2012 in the Dravsko polje area, mostly in extensive fields at Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia); although several recent winter records exist from NE Slovenia, wintering had not been previously confirmed

V zimi 2011/2012 so na Dravskem polju prezimovali duplarji. Največkrat sem jih opazoval na njivah severno od zadrževalnika Medvedce, na JZ delu ravnice. Zbrani podatki si sledijo takole:

- travniki južno od Šikol, 20. 11. 2011, 57 os.
- letališče Edvarda Rusjana, Orehova vas, 31. 12. 2011, 77 os.
- zadrževalnik Medvedce, 5. 1. 2012, 15 os.
- zadrževalnik Medvedce, 14. 1. 2012, 13 os.
- zadrževalnik Medvedce, 22. 1. 2012, 2 os.
- zadrževalnik Medvedce, 5. 2. 2012, 15 os.

Pred omenjeno zimo sem duplarje pozimi na Dravskem polju zabeležil le še dne 28. 12. 2010, ko sem vzhodno od Podove opazoval jato 20 osebkov med prehranjevanjem na njivah. Z območja Podravja obstajajo še štirje objavljeni

zimski podatki (KOČEVAR 2002, BOMBEK 2010), vendar so vsi s Ptujskega oziroma Središkega polja. Duplarji so bili pozimi opazovani tudi pri Murski šumi v skrajni SV Sloveniji (Božič 2004). Vsi do sedaj objavljeni podatki vključujejo posamezna zimska opazovanja z domnevo prezimovanja, v zimi 2011/2012 pa je to bilo tako prvič doslej v Sloveniji tudi dejansko potrjeno.

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

VELIKI SKOVIK *Otus scops*

Scops Owl – one territorially vocalizing male heard on 19 May 2012 at Hrastje in Dravinjske gorice (UTM WM42, NE Slovenia); the species recorded in the area again after 15 years, with the only previous observations dating back to 1997

Po letu 1995 (GEISTER 1995) se celostne obravnave razširjenosti velikega skovika v Sloveniji ni lotil še nihče, čeprav je bila vrsta intenzivno preučevana na več koncih Slovenije z znanimi zgotovitvami vrste na Goričkem (ŠTUMBERGER 2000), Ljubljanskem barju (DENAC 2003) in Krasu (ŠUŠMELJ 2011). Podatkov za druga območja je precej manj, večinoma so kot naključna opazovanja, redkeje kot dejanska štetja (KROFEL 2008). Na območju Dravinjske doline je veliki skovik izjemno redek gost, zato ga verjetno tudi nekateri pregledni viri, ki obravnavajo avifavno tega območja, izpuščajo (Božič 2003 & 2009) oziroma ga kot redkega gosta navajajo le za območje Halož (VOGRIN 2009). Sam redno opazujem ptice pri zaselku Hrastje pri Modražah v Dravinjskih gorinah na robu IBA/SPA Dravinjska dolina. Kljub vsakoletnemu beleženju ptic na območju bolj ali manj neprekinjeno od leta 1991 dalje (VREZEC 1994A), sem pojoče samce velikega skovika doslej zabeležil le dvakrat. Prvič leta 1997, ko sta med majem in junijem na območju pela dva samca (VREZEC 1997), in drugič leta 2012, torej 15 let kasneje, ko sem dne 19. 5. 2012 zvečer zopet poslušal petje samca. Očitno se vrsta na območju pojavlja le priložnostno, ko v boljših letih nekateri samci označujejo teritorije, vprašanje pa je, ali zares tudi gnezdi. Dokaj gozdnato območje je namreč poseljeno z lesno sovo *Strix aluco* (VREZEC 1994B), plenilko, ki se ji veliki skovik večinoma izogiba (SERGIO *et al.* 2009).

Al Vrezec, Pražakova 11, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: al.vrezec@nib.si

KROKAR *Corvus corax*

Raven – first known case of its breeding on a building in Slovenia; recorded on the Church of Žiče Monastery near Slovenske Konjice (UTM WM32, NE Slovenia), with two fledged young observed on 1 May 2012

Krokar je bil kot mestna gnezdilka poznan še v 17. stoletju, potem pa je iz mest zaradi preganjanja in posledično zmanjšanja populacije izginil (VREZEC *et al.* 2009). Njegova populacija se že od konca 20. stoletja v Evropi povečuje, pri tem pa se je začel pojavljati tudi v naseljih, v bližini katerih so tudi iz Slovenije že znani primeri gnezdenja (BRAČKO & JANŽEKOVIČ 1996). Kljub temu pa do sedaj iz Slovenije zapisov gnezdenja krokarja v naseljih oziroma na zgradbah v zadnjem času ni, čeprav so spričo vedno pogostejšega pojavljanja posameznih ptic v naseljih pričakovani. Dne 1. 5. 2012 sem obiskal srednjeveško Žičko kartuzijo blizu Slovenskih Konjic. Razvaline danes intenzivno obnavljajo, kartuzija pa je postala pomembna turistična točka z vedno večjim številom obiskovalcev. Ob obisku sem na oknih cerkve v kartuziji opazil dve veliki vejnati gnezdi, med katerima je bilo eno aktivno, krokarjevo. Par krokarjev se je nad kartuzijo intenzivno spreletaval, saj sta se ravno v tem času iz gnezda speljevala dva mladiča. Prvi je še čepel na gnezdu (slika 8), drugi pa je posedal na strehi obnovljenega dela kartuzije. Glede na to, da sem našel dve gnezdi, očitno gnezdenje v letu 2012 ni bilo prvo, čeprav se z obiska kartuzije pred nekaj leti krokarjev ne spominjam. Vsekakor gre za prvi primer gnezdenja krokarja na stavbi v Sloveniji, vsaj glede na meni dostopne objavljene vire.

Al Vrezec, Pražakova 11, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: al.vrezec@nib.si

Slika 8 / Figure 8: Krokar / Raven *Corvus corax*, Žička kartuzija, 1. 5. 2012 (foto: A. Vrezec)

CITRONASTA PASTIRICA *Motacilla citreola*

Citrine Wagtail – one adult male observed on 28 Apr 2012 at Dolenje Jezero, Lake Cerknica (UTM VL56, S Slovenia); first record for the site. The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as the 6th for Slovenia (category A).

Dne 28. 4. 2012 sem se odpravil na Cerknjsko jezero, da bi pogledal, ali se je že začela selitev rdečenogih postovk *Falco*

vespertinus. V okolici Dolenjega Jezera je bilo vse polno rumenih pastiric *M. flava*, ki so se vedle že precej teritorialno. Okoli 9. ure sem na manjšem grmu opazil pastirico, ki je takoj zbudila mojo pozornost. Glavo in trebuh je imela povsem rumeno, hrbet pa siv z nekaj belimi progami. Po teh značilnostih sem v njej takoj prepoznal citronasto pastirico. Pastirico sem pri priči fotografiral (slika 9), nato pa sem se ji poizkušal približati, a jo je žal prehitro spodila rumena pastirica. Citronasta pastirica je po napadu vrstnice odletela precej daleč in pristala šele na zaplati trave sredi jezera, kjer pa je nisem več mogel najti. Glede na objavljene podatke je to prvo opazovanje vrste na Cerknškem jezeru (HANŽEL & ŠERE 2011). Podatek je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED kot 6. opazovanje vrste v Sloveniji (kategorija A).

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI-1310 Ribnica, Slovenija,
e-mail: aleksanderk@gmail.com

Slika 9 / Figure 9: Citronasta pastirica / Citrine Wagtail *Motacilla citreola*, Dolenje Jezero, Cerknško jezero, 28. 4. 2012 (foto: A. Kozina)

ŠKRLATEC *Carpodacus erythrinus*

Common Rosefinch – one 2 cy male observed on 10 May 2012 at Gorenje Jezero, Lake Cerknica (UTM VL56, S Slovenia); quite early date for the species that occurs in Central Europe mostly not before the second half of May

Dne 10. 5. 2012 sem dopoldan opazoval ptiče pri Gorenjem Jezeru na Cerknškem jezeru. Družbo so mi delale številne pojoče bičje trstnice *Acrocephalus schoenobaenus*, še najbolj pa me je zanimala tista, ki je imela obroček na desni nogi. Nenadoma pa sem sredi dopoldneva zaslišal značilno petje oziroma žvižge škrlatca, ki so prihajali iz smeri bližnje vasi. Odpravil sem se tja in ga kmalu zagledal na robu vrbovega grma. Ko sem se mu nekoliko približal, se je spreletel na sosednji grm in še naprej pel. Pri tem (po mojih izkušnjah je šlo za kar zgoden datum pojavljanja škrlatca pri nas) me

je najbolj zanimalo, ali je pojoči samec večleten in torej značilno škrlatno obarvan. Domneval sem namreč, da je večleten, saj naj bi se ti vrnili s prezimovališč v Indiji prej. Kar presenečen pa sem opazil, da ima pojoči samec sivkasto obarvano perje, kar pomeni, da je drugoleten osebek oziroma da je bil izvaljen v lanskem letu. Seveda sem imel pri sebi pripravljeno opremo za digiskopijo in nastal je pričujoči posnetek (slika 10). V srednji Evropi se škrlatec le izjemoma pojavi že v prvi polovici maja, običajni datumi vrnitve pa se gibljejo med zadnjo tretjino meseca in začetkom junija (GLUTZ VON BLOTZHEIM & BAUER 1997). S sosednje avstrijske Štajerske so sicer znani primeri vrnitve na gnezdišča v prvi majski pentadi (SACKL 1997), na avstrijskem Koroškem pa so najzgodnejši datumi vrnitve iz sredine maja (FELDNER 2006).

Dare Šere, Langusova 10, SI-1000 Ljubljana, Slovenija,
e-mail: dare.sere@guest.arnes.si

Slika 10 / Figure 10: škrlatec / Common Rosefinch *Carpodacus erythrinus*, 2cy ♂, Gorenje Jezero, Cerknško jezero, 10. 5. 2012 (foto: D. šere)

VRTNI STRNAD *Emberiza hortulana*

Ortolan Bunting – one ♀/1y individual observed on 19 Aug 2012 at Škocjanski zatok (Škocjan Inlet) Nature Reserve near Koper (UTM VL04, SW Slovenia); first record for the site

Dne 19. 8. 2012 smo z družino obiskali naravni rezervat Škocjanski zatok. Vode je bilo na sladkovodnem delu zaradi suše malo, zato je bilo tudi vodnih ptic manj kot običajno. Okoli 9. ure je na vrh grma pri prvi opazovalnici priletel ptič strnadje velikosti, a po njegovi sivi glavi, rumeni očesni obrobi in rumenem brku sem lahko hitro ugotovil, da gre za vrtnega strnada. Močna progavost po prsijh je izdajala, da gre za mladostni osebek ali pa samico (slika 11). Po podatkih, dostopnih na uradni spletni strani naravnega rezervata Škocjanski zatok (http://www.skocjanski-zatok.org/wp-content/uploads/2012/01/Seznam-opazjenih-vrst-ptic_

SLO_celotno.pdf), vrtni strnad dotlej tu še ni bil opažen.

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI–1310 Ribnica, Slovenija,
e-mail: aleksanderk@gmail.com

Slika 11 / Figure 11: Vrtni strnad / Ortolan Bunting *Emberiza hortulana*, škocjanski zatok, 19. 8. 2012 (foto: A. Kozina)

ČRNA GORA / MONTENEGRO

WHITE STORK *Ciconia ciconia*

Bela štorklja – gnezdo na ulični svetilki z valečo odraslo ptico najdeno dne 9. 5. 2012 v mestu Berane (UTM DN04, V Črna gora), trije osebkovi opazovani dne 24. 5. 2012 pri Slanem jezeru v bližini Nikšića (UTM CN33, osrednja Črna gora) in nato istega dne še pet osebkov pri vasi Frutak pri Danilovgradu (UTM CN41, J Črna gora); zadnja opazovanja in tudi gnezdenje vrste v Črni gori so bili zabeleženi v letih 1894 in 1895

During our visit of Berane on 9 May 2012, we noticed an active nest of White Stork with probably incubating adult bird, placed on a street light in Polimska Street, 800 m from the town centre (42°50'16.06"N, 19°52'13.86"E). Local residents confirmed regular presence of another individual on the same nest (in effect a breeding pair). This species was observed for the last time and its nesting recorded in 1894 and 1895 at several localities around Skadar Lake (Plavnica, Hum, Malo Blato), at Danilovgrad and the Bojana Delta (village Štoj). White Storks were also seen several times in the valley of Lim, but no nesting was confirmed (REISER & FÜHRER 1896). During the visit of accumulation lakes at Nikšić on 24 May 2012, we observed three White Storks feeding in a wet meadows next to Slano Lake (42°44'30.95"N, 18°54'46.25"E). Also, we registered five flying individuals at Frutak village near Danilovgrad (42°34'46.92"N, 19°3'48.62"E) in the valley of the Zeta

River later on the same day.

Mihailo Jovičević, Centre for the Protection and Research of Birds,
Sv. Petra Cetinjskog 73, ME–81000 Podgorica, Montenegro,
e-mail: mihajov@gmail.com

Darko Saveljić, Centre for the Protection and Research of Birds, P.O. Box 2,
ME–81000 Podgorica, Montenegro, e-mail: dasav@t-com.me

RED-FOOTED FALCON *Falco vespertinus*

Rdečenoga postovka – jata 20 osebkov opazovana dne 26. 4. 2011 nad vasjo Dodoši (UTM CM48, J Črna gora) na Skadarskem jezeru

On 26 Apr 2011, I observed a flock of 20 Red-footed Falcons circling above the village of Dodoši on Skadar Lake (42°19'45.93"N, 19°8'9.91"E) for about 10 min and then continuing their migration flight. In Montenegro, no breeding has been recorded (PUZOVIĆ *et al.* 2004), but has been confirmed as spring passage migrant in moderate numbers at several sites along the coast (SACKL *et al.* 2006, SCHNEIDER *et al.* 2006) and inland lowlands (B. RUBINIĆ *pers. comm.*).

Mihailo Jovičević, Centre for the Protection and Research of Birds,
Sv. Petra Cetinjskog 73, ME–81000 Podgorica, Montenegro,
e-mail: mihajov@gmail.com

ALPINE SWIFT *Apus melba*

Planinski hudournik – kolonija ca. 300 gnezdečih parov odkrita dne 11. 7. 2012 v klifih otoka Sveti Nikola pri Budvi (UTM CM28, J Črna gora); glede na velikost kolonije je bila nacionalna populacija v preteklosti verjetno podcenjena (300–500 parov)

On 11 Jul 2012, we observed ca. 700 Alpine Swifts flying around, feeding and nesting in the cliffs of Sveti Nikola Island (42°15'50.71"N, 18°51'6.72"E), opposite to the coastal town of Budva. On this basis we estimated the breeding colony size at ca. 300 pairs, assuming that no young were fledged and able to fly during our visit as yet. In Montenegro, the population of the Alpine Swift was estimated at 300–500 pairs (PUZOVIĆ *et al.* 2004). Considering our observation, these figures seem rather low.

Mihailo Jovičević, Centre for the Protection and Research of Birds,
Sv. Petra Cetinjskog 73, ME–81000 Podgorica, Montenegro,
e-mail: mihajov@gmail.com

Darko Saveljić, Centre for the Protection and Research of Birds, P.O. Box 2,
ME–81000 Podgorica, Montenegro, e-mail: dasav@t-com.me

BEE-EATER *Merops apiaster*

Čebelar – koloniji z 20 oziroma 5 gnezdečimi pari odkriti v bližini mesta Berane (UTM DN04, V Črna

gora) dne 9. 5. 2012 in v gramoznici na Kapinemu polju pri Nikšiću (UTM CN33, osrednja Črna gora) dne 24. 5. 2012

On 9 May 2012, we found a colony of at least 20 breeding pairs of Bee-eater, nesting in the holes excavated in sediment 5 km south of Berane, along the main road towards Andrijevića (42°48'27.24"N, 19°50'39.97"E). Also, on 24 May 2012 when passing by Kapino polje near Nikšić (42°46'24.09"N, 18°54'47.47"E), we noticed a colony of 5 pairs in a gravel pit. In Montenegro, the Bee-eater population is estimated at 150–250 pairs (PUZOVIC *et al.* 2004).

Mihailo Jovičević, Centre for the Protection and Research of Birds, Sv. Petra Cetinjskog 73, ME–81000 Podgorica, Montenegro, e-mail: mihajov@gmail.com

Darko Saveljić, Centre for the Protection and Research of Birds, P.O. Box 2, ME–81000 Podgorica, Montenegro, e-mail: dasav@t-com.me

BOLGARIJA / BULGARIA

CORMORANT *Phalacrocorax carbo*

Kormoran – levcističen osebek opazovan dne 31. 7. 2012 na reki Karačač v bližini kraja Kiten (UTM NG67, okraj Carevo, JV Bolgarija); prvi objavljeni podatek za Bolgarijo

Figure 12 / Slika 12: Cormorant / Kormoran *Phalacrocorax carbo*, Karaagach River, 31. 7. 2012 (foto: A. Grozdanov)

On 31 Jul 2012, a leucistic Cormorant was observed along the shores of Karaagach River near Kiten (UTM NG67, Tzarevo district, SE Bulgaria). The bird was spotted several times and photographed in flight and sitting in trees (Figure 12). We were able to investigate its abnormally paler plumage from small distance and to compare the bird with the other individuals observed nearby. No untypical behaviour or interactions with other Cormorants were registered. Leucism is more frequently observed in vertebrates than albinism, while both aberrations are often confused

(VAN GROUW 2006). Information on such anomalies in birds in Bulgaria is scarce and unpublished in general.

Atanas P. Grozdanov, Faculty of Biology, University of Sofia, 8 Dragan Tzankov blvd., BG–1164 Sofia, Bulgaria, e-mail: biotribe@abv.bg

Miroslav Slavchev, Faculty of Biology, University of Sofia, 8 Dragan Tzankov blvd., BG–1164 Sofia, Bulgaria

LESSER SAND PLOVER *Charadrius mongolus*
Mongolski deževnik – odrasel osebek opazovan dne 28. 8. 2011 na jezeru Šabla Tuzla (UTM PJ22, okraj Dobrič, SV Bolgarija); zelo redko opazovanje v Evropi, kjer je bilo nekaj starejših podatkov zavrženih zaradi domnevno napačne določitve. Podatek je potrdila Bolgarska nacionalna komisija za redkosti (BUNARCO) kot 1. opazovanje vrste v Bolgariji (kategorija A).

Figure 13 / Slika 13: Lesser Sand Plover / Mongolski deževnik *Charadrius mongolus*, Shabla Tuzla Lake, 28. 8. 2011 (foto: D. Mitev)

On 28 Aug 2011, we visited Shabla Tuzla part of Shabla Lake Complex Natura 2000 site (BG0000156) in NE Bulgaria (Dobrich province). The water level in Tuzla was only a few centimetres and along the banks there were large open areas of mud, which usually host a few hundred waders. The waders were observed for more than half an hour, before Geoff Welch noticed an unusual plover. The bird was relatively far away from us and we initially thought that it might be Greater Sand Plover *C. leschenaultii*, which had been recorded in Bulgaria as an accidental vagrant with less than five records after 1950 (BUNARCO 2009). We noted that the bird was not very large, as there were several Ringed Plovers *C. hiaticula* feeding in vicinity, which allowed good comparison of the size (HIRSCHFELD *et al.* 2000). G. Welch, who had seen the Greater Sand Plover in Turkey, mentioned that there is a small race of this species and we needed to take a closer look at the bird for safe identification. We approached it to make the identification of the species certain. We came to a distance of some 15 m, which enabled us to have a better look, and took some photos of it as well (Figure 13). When

near, we confirmed that the species was in fact the Lesser Sand Plover, not recorded so far in Bulgaria. We were also able to identify the subspecies of the bird as *C. m. pamirensis* (*atrifrons* subspecies-group). It was almost in full breeding plumage, which made the determination easier: with the size of a Ringed Plover, but with long legs, dark in colour, rusty-rufous breast band and black mask crossing the face without distinct white markings on the forehead. The pictures were sent to experts from the UK, who confirmed the species and subspecies identification. The species was subsequently observed by tens of birders, including some members of the Bulgarian Rarities Committee (BUNARCO). The species is highly migratory, leaving breeding grounds in mid-summer. One flyway population of the subspecies *pamirensis* is recognised by the Wetlands International and only birds of this flyway population occasionally reach Western Eurasia and Africa. Birds migrate to winter in the Red Sea, Persian Gulf and Arabian Sea. As a vagrant, the species has been recorded on the Caspian Coast, however, some of the European sightings (Cyprus, Turkey) have been discarded as misidentification (KIRBY *et al.* 2009). The record was confirmed by the Bulgarian National Rarities Committee (BUNARCO) as the 1st for Bulgaria (category A).

Daniel Mitev, BSPB Red-breasted Goose Project, P.O. Box 37, BG–9686 Shabla, Bulgaria, e-mail: daniel.mitev@bspb.org

COLLARED DOVE *Streptopelia decaocto*

Turška grlica – delno levcističen osebek opazovan dne 26. 7. 2011 v vasi Orešnik (UTM MG45, okraj Haskovo, JV Bolgarija)

Figure 14 / Slika 14: Collared Dove / Turška grlica *Streptopelia decaocto*, Orešnik village, 26. 7. 2011 (foto: D. Mitev)

On 26 Jul 2011, I observed a young partially leucistic Collared Dove. The bird frequented a houseyard in Orešnik village, Topolovgrad region (UTM MG45, Haskovo Province, SE Bulgaria). It was feeding on the ground and later perched on old ruined buildings (Figure 14). The bird

stayed there for three days, while no adults were seen.

Georgi Gerdjikov, BSPB/BirdLife Bulgaria, P.O. Box 562, BG–4000 Plovdiv, Bulgaria, e-mail: georgi.gerdjikov@gmail.com

PALLID SWIFT *Apus pallidus*

Bledi hudournik – delno levcističen osebek opazovan dne 23. 7. 2012 v Osogovskem gorovju (UTM FM37, okraj Kjustendil, Z Bolgarija); prvi objavljeni in fotografsko dokumentirani podatki za Bolgarijo

Figure 15 / Slika 15: Pallid Swift / Bledi hudournik *Apus pallidus*, Osogovo Mountain, 23. 7. 2012 (foto: A. Grozdanov)

On 23 Jul 2012, we observed a swift with untypical plumage in flight with a flock of Pallid Swifts, in the area of their nesting colony in a solid building in Osogovo Mountain (UTM, FM37 Kyustendil Province, W Bulgaria). In the first moment, the bird was identified as an eventual new species of swift for Bulgaria. After analyzing the detailed photos taken, we noticed that white areas in the plumage were situated without symmetry on the forehead, belly and wings (Figure 15). Also, other characteristics of the individual confirmed that it was a leucistic Pallid Swift. The bird was observed for a short period, when pursued by other swifts, which probably means that it was not a member of the colony, which was observed by us for a period of eight days. Leucism (formerly referred as partial albinism) has been observed in most species of swifts and such an individual must be carefully inspected in order to be identified correctly (CHANTLER 1993). No studies or observations regarding occurrence of such individuals are currently published in Bulgaria, since the Pallid Swift is a relatively rare and difficult species for photo documentation.

Emilian Stoynov, Fund for Wild Flora and Fauna, BG–2700 Blagoevgrad, Bulgaria, e-mail: pirin@fwff.org

Hristo Peshev, Fund for Wild Flora and Fauna, BG–2700 Blagoevgrad, Bulgaria, e-mail: pirin@fwff.org

Atanas P. Grozdanov, Faculty of biology, University of Sofia, 8 Dragan Tzankov blvd., BG–1164 Sofia, Bulgaria, e-mail: biotrib@abv.bg

BLUETHROAT *Luscinia svecica*

Modra taščica – intenzivno pojoč samec opazovan dne 17. 4. 2012 pri vasi Nova Černa ob Donavi (UTM MJ 57, okraj Ruse, S Bolgarija); prvi teritorialni osebek, zabeležen v Bolgariji

Figure 16 / Slika 16: Bluethroat / Modra taščica *Luscinia svecica*, Nova Cherna village, 17. 4. 2012 (foto: A. Grozdanov)

On 17 Apr 2012, we observed a singing male Bluethroat near the village of Nova Cherna on the Danube River (UTM MJ57, Ruse Province, N Bulgaria). The bird was first spotted in a short flight over the marsh vegetation. We remained for at least 30 min at the site to confirm the bird identity, sex and behaviour. During this time period, we observed several territorial flights with singing as well as intensive singing from the borders of the marsh. A series of photographs was made, documenting the singing male (Figure 16). The Bluethroat has not been confirmed as a breeding bird in Bulgaria and our observation is the first record of a singing territorial male for the country. The observations of the species are rare and mostly include records of young or migrating individuals (NANKINOV 2009).

Atanas P. Grozdanov, Faculty of biology, University of Sofia, 8 Dragan Tzankov blvd., BG–1164 Sofia, Bulgaria, e-mail: biotribe@abv.bg

Martin Marinov, Institute of Biodiversity and Ecosystem Research, Bulgarian Academy of Sciences, 2 Gagarin Street, BG–1113 Sofia, Bulgaria

Literatura / References

BACCETTI, N. (2012): Gannet *Sula bassana* (Linnaeus, 1758). In: SPAGNESI, M. & SERRA, L. (eds.): Uccelli D'Italia / Italian Birds I. – Ministry of the Environment and the Environment, Directorate for Nature Protection, Rome & National Institute for Wildlife "Alessandro Ghigi", Bologna. – [http://www.iucn.it/documenti/flora_fauna_italia/2-uccelli-1/files/Pelecaniformes/Sula/Sula_gb.htm], 24/07/2012.

BERNARD, G. (2011): Mladina I. – [<http://galerija.foto-narava.com/displayimage.php?pos=-43682>], 09/08/2012.

BOMBEEK, D. (2004): Gaga *Somateria mollissima*. – *Acrocephalus* 25 (120): 33–42.

BOMBEEK, D. (2010): Duplar *Columba oeans*. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 158.

BORDJAN, D. (2003): Brkata sinica *Panurus biarmicus*. – *Acrocephalus* 24 (119): 147–157.

BORDJAN, D. & BOŽIČ, L. (2009): Pojavljanje vodnih ptic in ujed na območju vodnega zadrževalnika Medvedce (Dravsko polje, SV Slovenija) v obdobju 2002–2008. *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 55–163.

BOŽIČ, I.A. (1992): Gnezditvena biologija male bobnarice *Ixobrychus minutus* na ribnikih v Dragi pri Igu. – *Acrocephalus* 13 (52): 76–84.

BOŽIČ, L. (1998): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 19 (89): 114–116.

BOŽIČ, L. (ed.) (2003): Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji 2. Monografija DOPPS št. 2. – DOPPS, Ljubljana.

BOŽIČ, L. (2004): Duplar *Columba oeans*. – *Acrocephalus* 25 (123): 226–227.

BOŽIČ, L. (2005): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2004 in 2005 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 26 (126): 123–137.

BOŽIČ, L. (2008): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2009 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 29 (138/139): 169–179.

BOŽIČ, L. (2009): Ptice – pernate pevke. pp. 87–95 In: BEDJANIČ M. (ed.): Narava v občini Poljčane. – Občina Poljčane, Poljčane.

BOŽIČ, L. (2010): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2010 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 131–141.

BRAČKO, F. & JANŽEKOVIČ, F. (1996): Jesensko-zimska gnezditvev krokarja *Corvus corax* v Mariboru. – *Acrocephalus* 17 (75/76): 72–75.

BUNARCO (2009): List of the Birds Recorded in Bulgaria. – *Acta zoologica bulgarica* 61 (1): 3–26.

CHANTLER, P. (1993): Identification of Western Palearctic swifts. – *Dutch birding* 15 (3): 97–135.

CRAMP, S. (ed.) (1998): The complete birds of the western Palearctic on CD-ROM. – Oxford University Press, Oxford.

DELANY, S., SCOTT, D., DODMAN, T. & STROUD, D. (eds.) (2009): An Atlas of Wader Populations in Africa and Western Eurasia. – Wetlands International, Wageningen.

DENAC K. (2003): Population dynamics of Scops Owl *Otus scops* at Ljubljansko barje (central Slovenia). – *Acrocephalus* 24 (119): 127–133.

DENAC, K., MIHELČ, T., BOŽIČ, L., KMECL, P., JANČAR, T., FIGELJ, J. & RUBINIČ, B. (2011): Strokovni predlog za revizijo posebnih območij varstva (SPA) z uporabo najnovejših kriterijev za določitev mednarodno pomembnih območij za ptice (IBA). Končno poročilo (dopolnjena verzija). Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor. – DOPPS - BirdLife, Ljubljana.

FELDNER, J. (2006): Karmingimpel *Carpodacus erythrinus*. pp. 360–361 In: FELDNER, J., RASS, P., PETUTSCHNIG, W., WAGNER, S., MALLE, G., BUSCHENREITER, R.K., WIEDNER, P. & PROBST, R. (eds.): Avifauna Kärntens. Band. 1. Die Brutvogel. – Naturwissenschaftlicher Verein für Kärnten, Klagenfurt.

GEISTER I. (1995): Ornitološki atlas Slovenije. Razširjenost gnezdk. – DZS, Ljubljana.

- GLUTZ VON BLOTZHEIM, U.N. & BAUER, K.M. (eds.) (1997): Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 14/II. Passeriformes (5. Teil). – Aula Verlag, Wiesbaden.
- GREGORI, J. & ŠERE, D. (2005): Ptiči Šaleških jezer in okolice. – Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana.
- GUZZON, C., TOUT, P. & UTMAR, P. (ed.) (2005): I censimenti degli uccelli acquatici svernanti nelle zone umide del Friuli Venezia Giulia, anni 1997–2004. – Associazione Studi Ornitologici e Ricerche Ecologiche del Friuli - Venezia Giulia (A.S.T.O.R.E.-FVG). "Centro Stampa" di A. Candito & F. Spanghero Snc, Monfalcone.
- HANŽEL, J. (2006): Gaga *Somateria mollissima*. – *Acrocephalus* 27 (128/129): 99–113.
- HANŽEL, J. (2008): Strmoglavec *Morus bassanus* – nova vrsta v avifauni Slovenije. – *Acrocephalus* 29 (138/139): 181–183.
- HANŽEL, J. & ŠERE, D. (2011): Seznam ugotovljenih ptic Slovenije s pregledom redkih vrst 2011. – *Acrocephalus* 32 (150/151): 143–203.
- HIRSCHFELD, E., ROSELAAR, C.S. & SHIRIHAI, H. (2000): Identification, taxonomy and distribution of Greater and Lesser Sand Plovers. – *British Birds* 93: 162–189.
- KACIN, A. (2006): Družina. – [http://galerija.foto-narava.com/displayimage.php?pos=-16719], 09/08/2012.
- KIRBY, J., DELANY, S. & SCOTT, D. (2009): Lesser Sandplover (Mongolian Plover) *Charadrius mongolus*. pp. 240–242 In: DELANY, S., SCOTT, D., DODMAN, T. & STROUD, D. (eds.): An Atlas of Wader Populations in Africa and Western Eurasia. – Wetlands International, Wageningen.
- KOČEVAR, J. (2001): Duplar *Columba oenas*. – *Acrocephalus* 22 (109): 235.
- KOLENKO, J. (2001): Koconoga kanja *Buteo lagopus*. – *Acrocephalus* 21 (104/105): 56–57.
- KROFEL M. (2008): Survey of Scops Owl *Otus scops* on the high karst grasslands of Snežnik plateau (southern Slovenia). – *Acrocephalus* 29 (136): 33–37.
- MAKOVEC, T. (1995): Pojavljanje sredozemskega viharnika *Puffinus yelkouan* na slovensko obali. – *Falco* 9: 17–20.
- NANKINOV, D. (2009): Researches on the Bulgarian fauna. – ETO, Sofia.
- PETRIČ, I. (2010): Labod grbec. – [http://galerija.foto-narava.com/displayimage.php?pos=-36653], 09/08/2012.
- PUZOVIĆ, S., SIMIĆ, D., SAVELJIĆ, D., GERGELJ, J., TUČAKOV, M., STOJNIĆ, N., HULO, I., HAM, I., VIZI, O., ŠČIBAN, M., RUŽIĆ, M., VUČANOVIĆ & M., JOVANOVIĆ, T. (2003): Ptice Srbije i Crne Gore – veličine gnezdišnih populacija i trendovi: 1990–2002. – *Ciconia* 12: 36–120.
- REISER, O. & VON FÜHRER, L. (1896): Materialien zu einer Ornithologia Balcanica. IV. Montenegro. – Carl Gerold's Sohn, Wien.
- SACKL, P. (1997): Karmingimpel *Carpodacus erythrinus*. pp. 382–383 In: SACKL, P. & SAMMWALD, O. (eds.): Atlas der Brutvögel der Steiermark. – BirdLife Österreich - Landesgruppe Steiermark & Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum, Graz.
- SACKL, P., SCHNEIDER-JACOBY, M. & ŠTUMBERGER, B. (2006): The importance of the Tivat salina (Montenegro) for migrating and wintering waterbirds, including some notes on passerines. – *Annales, Series Historia Naturalis* 16 (2): 267–278.
- SAMRAOUI, F., NEDJAH, R., BOUCHEKER, A., ALFARHAN, A.H. & SAMRAOUI, B. (2012): Breeding ecology of the Little Bittern *Ixobrychus minutus* in northeast Algeria. – *Bird Study* 59 (4): 496–503.
- SCHNEIDER-JACOBY, M., SCHWARZ, U., SACKL, P., DHORA, D., SAVELJIĆ, D. & ŠTUMBERGER, B. (2006): Rapid Assessment of the Ecological Value of the Bojana-Buna Delta (Albania / Montenegro). – Euronatur, Radolfzell.
- SCHULZ, H. (1998): White Stork *Ciconia ciconia*. – BWP Update, Vol. 2, No. 2. Oxford University Press, Oxford.
- SERGIO, F., MARCHESI, L. & PEDRINI, P. (2009): Conservation of Scops Owl *Otus scops* in the Alps: relationships with grassland management, predation risk and wider biodiversity. – *Ibis* 151: 40–50.
- SOVINC, A. (1994): Zimski ornitološki atlas Slovenije. – Tehniška založba Slovenije, Ljubljana.
- STIPČEVIĆ, M. & LUKAČ, G. (2001): Status of tubenosed seabirds *Procellariiformes* breeding in the eastern Adriatic. – *Acrocephalus* 22 (104/105): 9–21.
- ŠKERJANC, B. (2011): Starševska skrb. – [http://galerija.foto-narava.com/displayimage.php?pos=-42801], 09/08/2012.
- ŠKORNIK, I. (2012): Favnišnični in ekološki pregled ptic Sečoveljskih solin. – Soline pridelava soli d.o.o., Seča.
- ŠTUMBERGER, B. (2000): Veliki skovik *Otus scops* na Goričkem. – *Acrocephalus* 21 (98/99): 23–26.
- ŠTUMBERGER, B. (2001): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2001 v Sloveniji – *Acrocephalus* 22 (108): 171–174.
- ŠTUMBERGER, B. (2002): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2002 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 23 (110/111): 43–47.
- ŠUŠMELJ, T. (2011): The impact of environmental factors on distribution of Scops Owl *Otus scops* in the wider area of Kras (SW Slovenia). – *Acrocephalus* 32 (148/149): 11–28.
- TOME, D., SOVINC, A. & TRONTELJ, P. (2005): Ptice Ljubljanskega barja. Monografija DOPPS št. 3. – DOPPS, Ljubljana.
- TREBAR, T. (2012): Labod grbec *Cygnus olor*. – [http://galerija.foto-narava.com/displayimage.php?pos=-54136], 09/08/2012.
- VAN GROUW, H. (2006): Not every white bird is an albino: sense and nonsense about colour variations in birds. – *Dutch Birding* 23: 79–89.
- VOGRIN, M. (2009): Ptice med Pohorjem in Halozami. pp. 465–489 In: GRADIŠNIK, S. (ed.): Zbornik občine Slovenska Bistrica III. Svet med Pohorjem in Bočem. – Zavod za kulturo Slovenska Bistrica, Slovenska Bistrica.
- VREZEC, A. (1994A): Ptiči Dravinjske doline od Poljčan do Štatenberga. Raziskovalna naloga. – Gimnazija Šentvid, Ljubljana.
- VREZEC, A. (1994B): Zanimivosti iz življenja lesne sove *Strix aluco*. – *Acrocephalus* 65/66: 136–139.
- VREZEC, A. (1997): Ujede in sove Dravinjske doline. – *Falco* 12: 17–20.
- VREZEC, A. & HÖNIGSFELD ADAMIČ, M. (2003): Labod grbec *Cygnus olor*. – *Acrocephalus* 24 (119): 147–148.
- VREZEC, A., DENAC, D. & TOME, D. (2009): Krokav *Corvus corax* na ozemlju Slovenije in bližnje okolice: analiza pojavljanja od pleistocena do danes ter odnos človeka do vrste. – *Scoplia* 66: 1–63.

NOVE KNJIGE

New Books

Lukač, G. (2011): Atlas ptica Nacionalnog parka Paklenica. – Javna ustanova Nacionalni park Paklenica, Starigrad - Paklenica. 356 str. ISBN 978-953-55006-2-9; jezik: hrvaški, cena 150 kn (ca. 20 €). Naročila: np-paklenica@zd.t-com.hr, prezentacija@paklenica.hr

Ne zgodi se prav pogosto, da izide atlas ptic. Ornitologi vemo, da gre vedno za poseben dogodek. In tokrat je ta še toliko večji, saj smo priče atlasu ptic nacionalnega parka – koliko nacionalnih parkov pa se lahko pohvali s knjižno izdajo atlasa ptic? Zelo malo. To je edinstveno delo tako v mednarodnem kot nacionalnem merilu – je prvi atlas ptic kateregakoli hrvaškega nacionalnega parka. Skupaj je na Hrvaškem osem nacionalnih parkov in Paklenica je drugi najstarejši med njimi, ustanovljen leta 1949.

Broširana knjiga je kvalitetne izdelave, v celoti natisnjena v barvah na sijajnem papirju, in že ko jo človek vzame v roke, sprevidi, da gre za konkretno delo.

Pa si ga pogledjimo malo podrobneje. Začetna struktura je klasična, uvodu sledijo materiali in metode, kjer izvemo, da je terenski del obsegal obdobje od leta 1992 s podrobnejšim kartiranjem celotnega območja parka (95 km²) med 1996–2009, v vseh letnih časih. Atlas torej ne obravnava samo gnezdilke, marveč vse vrste, ki se pojavljajo na območju. Poleg kartiranja je bil kot podporna kvantitativna metoda za ugotavljanje številčnosti gnezdilke uporabljen tudi transekt in približno enako število transektov je bilo opravljeno v devetih glavnih habitatnih tipih parka. Skupaj je bilo opravljenih 1871 terenskih dni. V sistematskem delu atlasa je predstavljenih vseh 240 vrst ptic, ugotovljenih na širšem območju parka. Od teh je 112 gnezdilke. Za vsako vrsto je v besedilu opisan status na območju, trditve so podkrepjene s konkretnimi pomembnejšimi podatki, ki so v primerih, ki je le-teh več, urejeni v tabelah ali grafikonih – denimo maksimumi števil po mesecih ali gnezditvena fenologija. Teh podatkov se bodo posebej razveselili ornitologi raziskovalci, saj omogočajo neposreden vpogled v populacijske procese in parametre na območju parka in primerjave z lastnimi podatki. Avtor se že v tem delu dotakne tudi zanimivih pojavov pri posameznih vrstah, tako nas na primer razveselita karti selitve žerjavov ali masovnih prenočišč pinož. Pri približno četrtini vrst so vključene tudi fotografije vrst ali njihovih gnezdišč, značilnih v nacionalnem parku. Karte razširjenosti so združene na koncu knjige, kvadrati prikaza pojavljanja vrst, kar je bila tudi osnovna mreža izvedbe atlasa, so kilometrski. Sistematski del in karte tvorijo približno dve tretjini obsega knjige. Druga tretjina je bržkone največja dodana vrednost tega dela. Tukaj so naprej po gradientu opisani vegetacijski tipi in za posamezne tipe predstavljene njihove avicenoze, podobno kot v znamenitem Fladejevem delu iz leta 1994 “Die Brutvogelgemeinschaften Mittel und Norddeutschlands”. Na tej osnovi je narejena tudi analiza podobnosti med njimi. Sledijo naslednja poglavja – Mediteranski vpliv na območju parka, Povezanost posameznih vrst ptic in rastlinskih vrst ter tipov vegetacije, Ornitohorne rastlinske oaze, Selitvene poti in intenzivnost selitev (obravnavano po družinah, z opredeljenimi conami koncentracij ptic, območji termičnih vzgornikov, selitvenih poti ciljnih vrst in podrobno fenologijo!), Potek gnezdenja združb ptic po višinskem gradientu, Pognezditvena disperzija, Prezimovalke, Ogroženost avifavne, Klimatske spremembe in spremembe areala posameznih vrst, Vpliv obiskovalcev na avifavno parka, Bogastvo in raznolikost vrst glede na druga zavarovana območja Hrvaške, Dominantnost in raznolikost avifavne v posameznih tipih gozdov parka,

Plenilci ptic v parku, Poledenitev in glacialni refugij na območju južnega Velebita, Velebit kot naravna ovira razširjenosti nekaterih vrst ptic in Razprava. Avtor torej po poglavjih obravnava praktično vse ključne ekološke in aktualne vidike, pomembne za razlago in razumevanje pojavljanja ptic na območju parka. S tem se atlas močno oddalji in preseže “klasično naravo” ornitoloških atlasov. Postane poglobljena ekološka študija s kvalitetnimi analitičnimi utemeljitvami in razpravo, ki pojasnjuje tako Jadransko selitveno pot (Adriatic Flyway) kot njen pomen, razširjenost glacialnih reliktoev in dinamiko avifavne zaradi gozdnih požarov, če omenim samo nekaj fragmentov.

Še ena posebnost. Celoten atlas, od izvedbe terenskega dela pa do izdaje, je avtor izdelal praktično sam. In ko se zavemo obsega terenskega dela, geografske zahtevnosti terena v parku, obsega podatkov, analitičnega dela in njene širine, lahko samo osupnemo in avtorju iskreno čestitamo. Nacionalni park Paklenica se je s tem delom uvrstil med ornitološko bolje raziskane parke tako na Hrvaškem kot v širši regiji. Ta knjiga brez dvoma mora dobiti prostor v vaši knjižnici.

DAMIJAN DENAC

NAJAVE IN OBVESTILA

Announcements

Nagrada Zlati legat 2010 The Golden Bee-eater Award 2010

Zlati legat je nagrada, ki jo DOPPS podeljuje slovenskim ornitologom za najboljše ornitološko delo glede na pravila v preteklem koledarskem letu, v praksi pa se žirija običajno sestane tik pred zborom članov spomladi naslednje leto. Nagrado sestavljata pisno priznanje in denarna nagrada. Tako se je tokrat žirija sestala 6. 3. 2012 v prostorih DOPPS v Ljubljani. Žirijo je imenoval upravni odbor društva, in sicer v sestavi: dr. Tatjana Čelik (Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU), prof. dr. Franc Janžekovič (Oddelek za biologijo FNM), Tomaž Mihelič (DOPPS) in predsednik dr. Primož Kmecl (DOPPS).

Žirija je najprej pregledala seznam, ki ga je pripravil predsednik žirije. Seznam je obsegal dela, ki so bila objavljena v reviji *Acrocephalus* (8 del), pregledani pa sta bili tudi reviji *Annales* in *Scopolia*, poleg tega je seznam vključeval ožji izbor za leto 2009 (5 del) ter dela, ki jih je predsednik žirije dobil od avtorjev (3 dela). Skupno je tako seznam obsegal 16 del. Nato je vsak član predstavil pet del svojega ožjega izbora, ki jih je tudi argumentiral. Sledila je debata o delih, ki so prišla v ožji izbor:

BOŽIČ, L. & DENAC, D. (2010): Številčnost in razširjenost izbranih gnezdilke struge reke Drave med Mariborom in Središčem ob Dravi (SV Slovenija) v letih 2006 in 2009 ter vzroki za zmanjšanje njihovih populacij. – *Acrocephalus* 31 (144): 27–45.

BOŽIČ, L., KERČEK, M. & BORDJAN, D. (2009): Naravovarstveno vrednotenje avifavne območja zadrževalnika Medvedce (SV Slovenija) in dejavniki ogrožanja. – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 181–193.

DENAC, D. (2010): Population dynamics of the White Stork *Ciconia ciconia* in Slovenia between 1999 and 2010. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 101–114.

DENAC, D., KOČE, U., TOME, D., & VREZEC, A. (2010): Lov in uravnavanje populacij ptic. – *Varstvo narave* 23: 39–53.

DENAC, K. (2009): Habitat selection of Eurasian Scops Owl *Otus scops* on the northern border of its range, central Slovenia. – *Ardea* 97 (4): 535–540.

DENAC, K. (2010): Census of migrating raptors at Breginjski Stol (NW Slovenia) – the first confirmed bottleneck site in Slovenia. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 77–92.

KOČE, U. & DENAC, D. (2010): Social foraging and habitat use by a long-distance passerine migrant, Whinchat *Saxicola rubetra*, at a spring stopover site on the SE Adriatic coast. – *Journal of Ornithology* 151 (3): 655–663.

TOME, D. (2009): Changes in the diet of long-eared owl *Asio otus*: seasonal pattern of dependence on vole abundance. – *Ardeola* 56 (1): 49–56.

VREZEC, A., DENAC, D. & TOME, D. (2009): Krokav *Corvus corax* na ozemlju Slovenije in bližnje okolice: analiza pojavljanja od pleistocena do danes ter odnos človeka do vrste. – *Scopolia* 66: 1–63.

Iz nadaljnega glasovanja smo izločili dve deli, katerih prvonavedeni avtor je dobil nagrado za leti 2008–2009. Sledilo je glasovanje, vsak član žirije je glasoval za štiri dela: prvemu je dodelil 5 točk, drugemu 3 točke, tretjemu 2 točki in četrtemu 1 točko. Po preštevanju točk so bila prva tri dela, ki so si s tem tudi pridobila nominacijo za nagrado Zlati legat 2010, naslednja (podajam tudi kratko utemeljitev, kot izhaja iz debate žirije):

DENAC, D. (2010): Population dynamics of the White Stork *Ciconia ciconia* in Slovenia between 1999 and 2010 [Populacijska dinamika bele štoklje *Ciconia ciconia* v Sloveniji med letoma 1999 in 2010]. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 101–114.

Delo je v slovenski ornitologiji eno redkih, ki obravnava dolgo časovno serijo spremljanja populacije neke vrste. Podatki so bili zbrani s pomočjo velikega števila prostovoljcev, kar daje delu še dodatni pomen. Poleg tega obravnava eno ključnih indikatorskih vrst stanja biodiverzitete v kmetijski krajini. Študija podaja tudi nekatere zanimive zaključke; morda najmanj presenetljivo je, da je populacija štoklje v Sloveniji osredotočena v SV in JV Sloveniji, v obdobju 1999–2010 pa se je njen gnezditveni areal razširil predvsem na severozahod in jugozahod ter na del Dolenjskega podolja. Delo tudi podaja podatke o rodnosti, gnezditvenem uspehu ter mestih gnezd belih štokelj. Iz podatkov izhaja, da je bila populacija bele štoklje v tem obdobju stabilna.

DENAC, K. (2010): Census of migrating raptors at Breginjski Stol (NW Slovenia) – the first confirmed bottleneck site in Slovenia [Popis selečih se ujed na Breginjskem Stolu (SZ Slovenija) – prvo potrjeno ozko grlo v Sloveniji]. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 77–92.

Delo prispeva k zapolnjevanju ene izmed belih lis v slovenski ornitologiji: poznavanja selitvenih poti ujed. Popis je bil delovno intenziven, prispevek avtorice pa je bil ključen pri organizaciji in konceptu popisa. Med popisom je bilo zabeleženih kar 2385 preletov ujed, ki so pripadale 17 determiniranim vrstam. Najpogosteje zabeležena vrsta ujed na selitvi je bil sršenar, in sicer je

bilo zanj zabeleženih 1368 osebkov. Največje število preletov je bilo 14. 5. 2010 (552 osebkov). Avtorica je ocenila, da je ob upoštevanju različnih faktorjev napake na spomladanskem preletu Breginjski Stol preletelo 3060–4660 ujed. Tako Breginjski Stol izpolnjuje kriterij B1iv za IBA, kot ozko grlo za seleče ujede, potrjeno pa je tudi nadaljevanje selitvenih poti iz severne Italije.

VREZEC, A., DENAC, D. & TOME, D. (2009): Krokár *Corvus corax* na ozemlju Slovenije in bližnje okolice: analiza pojavljanja od pleistocena do danes ter odnos človeka do vrste. – *Scopolia* 66: 1–63.

Pregledni članek, kakršnih nam za posamezne vrste manjka – gre za relevanten in temeljito narejen zgodovinski pregled, kar je tudi ključna kvaliteta tega članka. Takšna dela tudi varstvo vrst postavijo v širši, objektivnejši kontekst. Delo, ki ga je mogoče vzeti tudi kot referenco v nadaljnjih raziskavah vrste. Človek je ključno vplival na krokarja, v različnih zgodovinskih obdobjih pa je bil odnos človeka do njega zelo različen. Tako denimo izvemo, da je bil krokar zaradi preganjanja še konec 19. stoletja zelo redka vrsta, v začetku 20. stoletja pa je gnezdil le še v visokogorskih skalnih stenah. Po zavarovanju v prvi polovici 20. stoletja si je njegova populacija sicer počasi, a bistveno opomogla in je v našem času v porastu.

Največ točk in s tem nagrado Zlati legat za leto 2010 je dobilo delo Katarine Denac, objavljeno v reviji *Acrocephalus*. Nagrada je bila svečano podeljena na letnem zboru članov društva, dne 10. 3. 2012 v Grand hotelu Union. Komisija avtorici iskreno čestita, prav tako tudi avtorjem nominiranih del, za sodelovanje pa se zahvaljujemo tudi vsem avtorjem, ki so prispevali svoja dela.

PRIMOŽ KMECL
predsednik žirije Zlati legat 2010

Čestitam

KATARINI DENAC

ob podelitvi nagrade *Zlati legat 2010*

za delo

“Census of migrating raptors at Breginjski Stol (NW Slovenia) – the first confirmed bottleneck site in Slovenia [Popis selečih se ujed na Breginjskem Stolu (SZ Slovenija) – prvo potrjeno ozko grlo v Sloveniji], *Acrocephalus* 31 (145/146)”

Luka Božič, glavni urednik

Union KAVARNA

Vsak dan vas pričakajo sveže sladice iz lastne slaščičarne, unionska kava ali skodelica čaja ob prebiranju dnevnih časopisov. Večerne ure v kavarni zaznamujejo literarni večeri, večeri plesa, variete, gledališke igre ter potopisna predavanja.

Program "Unionske novičke" najdete na www.gh-union.si ali pri nas v Kavarni Union!

Vljudno vabljeni!

Odprto: od ponedeljka do sobote od 9. do 17. ure,
v času prireditev pa od 19. do 24. ure.
Lokacija: center Ljubljane, pritličje Grand Hotela Union,
Miklošičeva 1, Ljubljana
T: 01 308 1972, W: www.gh-union.si

GRAND HOTEL UNION
hotel in konferenčni center

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Navodila za avtorje / Instructions for authors

Original work on all fields of ornithology, without any geographical limitation, is published in *Acrocephalus*. However, articles covering the south-eastern European and eastern Mediterranean regions are particularly encouraged. The contributions should not have been submitted for publication elsewhere. Review articles, original articles, points-of-view, specialist and scientific comments (Editorial, Forum), short communications, short notes ('From the ornithological notebook'), diploma abstracts and book reviews (New books) are considered for publication. Contributions can be published in English or Slovene.

Submission procedure:

Articles should be submitted by e-mail to [editor-acrocephalus@dopps-drustvo.si]. The editor sends an acknowledgement within a few days and informs the authors of the further editorial procedure. Review articles and original articles are peer-reviewed by two referees, and further reviewed by the editor and editorial board. The editorial procedure can therefore be expected to last at least three months. The authors should modify the paper strictly according to the referees' detailed comments and explain non-accepted comments when returning the manuscript. The editor decides whether the manuscript should be accepted, rejected or additional review is to be made. Points-of-view and short communications are peer-reviewed by one person. Short notes 'From the ornithological notebook' are checked only by the editor, who may consult the members of the editorial board. All papers are edited for correct use of English and Slovene.

General remarks:

In general, Microsoft programmes should be used for preparing manuscripts. They should be formatted in single spacing. Please consult the editor about the use of other software. Files larger than 10 Mbytes should be sent by regular mail on DVD ROM. Send figures as RGB (8 bits per channel) in TIFF or JPG format with at least 300 dpi resolution. For vector graphics, EPS and CDR are the preferred formats. Colour dependent figures (with true colours; e.g. differences in feather colours) should be sent separately by regular mail. Send tables and graphs in XLS format, each table in its worksheet. The associated text should consist of just titles and legends; these should be sent in a separate file. English bird names should follow SVENSSON *et al.* [SVENSSON, L., MULLARNEY, K., & ZETTERSTRÖM, D. (2009): Collins Bird Guide. 2nd Edition. – HarperCollins, London.]. Scientific bird names should follow recommendations of British Ornithologists' Union Records Committee [http://www.bou.org.uk/british-list]. Slovene bird names should follow JANČAR *et al.* [JANČAR, T., BRAČKO, F., GROŠELJ, P., MIHELIC, T., TOME, D., TRILAR, T. & VREZEC, A. (1999): Imenik ptic zahodne Palearktike. – *Acrocephalus* 20 (94/96): 97–162].

Rarities should be accepted by the national rarities' committee, if it exists. Exceptionally, if the committee is not operating for more than six months after submitting the rarity, it can be assessed by editorial board and published.

Format of original articles submitted for publication:

The paper should be headed by the title, names of authors, institution or home addresses as appropriate, and e-mail addresses of all authors.

Abstract and key words should not be longer than 250 words, and should include aims, methods, main results, and conclusions. Do not refer to the main text in abstract, and do not use abbreviations. Key words have to represent the text as much as possible.

Text should follow IMRAD structure (Introduction, Methods, Results, Discussion). The scientific name, in italics, should be given in the title (if appropriate), in the first mention of a species in the abstract and in the first mention in the main text.

References should be cited in alphabetical order, and, for the same author, by chronological order. If the author has published more than one work in a year, a small letter is added to the year (e.g. TOME 1990a). In the text, references are cited as SNOW & PERRINS (1998) or (SNOW & PERRINS 1998) as appropriate. More than two authors are cited as (ZEILER *et al.* 2002). Abbreviations commonly used for journals may be found at [http://www.ueb.cas.cz/bp/notice-abbrev.

htm]. Citing unpublished data should be avoided as much as possible. Citing articles in preparation, but not yet accepted for publication, is not accepted. If the language of the reference is other than English and the understanding of the title is important, an English translation can be provided in brackets (see example below). References should be in the following style:

journal paper: SACKL, P. (2000): Form and function of aerial courtship displays in Black Storks *Ciconia nigra*. – *Acrocephalus* 21 (102/103): 223–229. Cited as: SACKL (2000).

journal paper, language other than English (optional format): SPIRIDONOV, Z. (1988): [Contribution to the breeding avifauna of Ludogorie]. – *Orn. Inf. Bull.* 23–24: 89–98. (in Bulgarian) Cited as: SPIRIDONOV (1988).

book: HANDRINOS, G. & AKRIOTIS, T. (1997): The Birds of Greece. – Christopher Helm, A & C Black, London. Cited as: HANDRINOS & AKRIOTIS (1997).

chapter in book: DIEDRICH, J., FLADE, M. & LIPSBERGS, J. (1997): Penduline Tit *Remiz pendulinus*. pp. 656–657 In: HAGEMAJER, W.J.M. & BLAIR, M.J. (eds.): The EBCC Atlas of European Breeding Birds. – T & AD Poyser, London. Cited as: DIEDRICH *et al.* (1997).

short note: BORDJAN, D. (2005): Sombre Tit *Parus lugubris*. – *Acrocephalus* 26 (125/126): 147–157. Cited as: BORDJAN (2005).

theses: KUCHAR, B. (2005): [Diet of the Tawny Owl *Strix aluco* in Kozjansko Regional Park]. – BSc thesis, University of Maribor. (in Slovene) Cited as KUCHAR (2005).

internet sources: BIRDLIFE INTERNATIONAL (2004): Species factsheet: Pygmy Cormorant *Phalacrocorax pygmeus*. – [www.birdlife.org], 10/5/2010. Cited as BIRDLIFE INTERNATIONAL (2004).

legislation: URADNI LIST RS (2004): Uredba o ekološko pomembnih območjih (no. 48/04). Cited as URADNI LIST RS (2004).

When quoting congress proceedings quote proceedings title, the organization and town.

Tables: Each Table should be headed by an informative title and a brief explanatory legend which should make the general meaning comprehensible without reference to the text. Tables are drawn without vertical lines. In the text, tables must be referred to as 'Table 1'.

Figures: Only photographs that are essential to illustrate the article theme are accepted. Colour photos may exceptionally be published, and are printed at the back of the journal as a colour appendix. Figures must be referred to in the text as 'Figure 1'.

Format of other sections:

Review papers and points-of-view should follow the same rules as original papers. The section names are not so strict and can be adapted as the contents require.

Short communications should also follow the general rules of original papers but the authors are free to determine the structure.

Forum has special rules for publication: An author of the comment is allowed just one comment, to which the author of the original article has the right to reply in the same issue.

Short notes 'From the ornithological notebook': The title is the name of the species. The text should be in a single paragraph. A very short abstract, with two sentences at most, must contain the location with geographical coordinates (UTM, degree, Gauß-Krüger) and date of observation, and should summarize the essence of the note. In the text, references are cited as SNOW & PERRINS (1998) or (SNOW & PERRINS 1998) as appropriate. Short notes must be submitted in separate files, species by species.

Special abbreviations used in text: English: *pers. comm.*, *unpubl.*, *own data*, *in print*, *in prep.*; Slovene: *osebno*, *neobj.*, *lastni podatki*, *v tisku*, *v pripravi*.

General advice:

Authors are advised to check the latest issues of *Acrocephalus* for style and format when preparing the text. Please check the journal's home page [www.ptice.si] for further instructions and the Slovene text.

Uvodnik / Editorial

- I SPOMINI NA JEZERO (P. KMECL)
Memories of the Lake (P. KMECL)

Originalni članki / Original articles

- 5 THE KESTREL *Falco tinnunculus* IN SLOVENIA –
A REVIEW OF ITS DISTRIBUTION, POPULATION
DENSITY, MOVEMENTS, BREEDING BIOLOGY, DIET
AND INTERACTIONS WITH OTHER SPECIES
(T. ŠUMRADA & J. HANŽEL)
Postovka *Falco tinnunculus* v Sloveniji – pregled
njene razširjenosti, populacijske gostote, disperzije,
gnezditvene biologije, prehrane in interakcij z
drugimi vrstami (T. ŠUMRADA & J. HANŽEL)
- 25 VODNE PTICE IN UJEDE CERKNIŠKEGA POLJA
(JUŽNA SLOVENIJA) V LETIH 2007 IN 2008, S
PREGLEDOM ZANIMIVEJŠIH OPAZOVANJ DO KONCA
LETA 2010 (D. BORDJAN)
Waterbirds and raptors of Cerknica polje (southern
Slovenia) in 2007 and 2008, with an overview of
interesting observations till the end of 2010 (D. BORDJAN)
- Kratki prispevki / Short communications
- 105 RANGE EXPANSION OF THE OLIVE-TREE WARBLER
Hippolais olivetorum ALONG THE CROATIAN COAST
(J. KRALJ, S. BARIŠIĆ, D. ČIKOVIĆ & V. TUTIŠ)
Širjenje areala oljčnega vrtnika *Hippolais olivetorum*
vzdolž hrvaške obale (J. KRALJ, S. BARIŠIĆ, D. ČIKOVIĆ & V. TUTIŠ)

- 109 REZULTATI JANUARSKEGA ŠTETJA VODNIH PTIC LETA
2012 V SLOVENIJI (L. BOŽIČ)
Results of the January 2012 waterbird census in
Slovenia (L. Božič)

- 121 IZ ORNITOLOŠKE BELEŽNICE / From the ornithological
notebook
SLOVENIJA / SLOVENIA: *Cygnus olor*, *Anser albifrons*,
Somateria mollissima, *Mergus serrator*, *Mergus merganser*,
Mergus merganser, *Puffinus yelkouan*, *Morus bassanus*,
Isobrychus minutus, *Ciconia nigra*, *Ciconia ciconia*,
Plegadis falcinellus, *Pernis apivorus*, *Circus macrourus*,
Buteo rufinus, *Buteo lagopus*, *Falco eleonorae*, *Charadrius*
morinellus, *Numenius phaeopus*, *Numenius arquata*,
Columba oenas, *Otus scops*, *Corvus corax*, *Motacilla*
citreola, *Carpodacus erythrinus*, *Emberiza hortulana*
ČRNA GORA / MONTENEGRO: *Ciconia ciconia*, *Falco*
vespertinus, *Apus melba*, *Merops apiaster*
BOLGARIJA / BULGARIA: *Phalacrocorax carbo*, *Charadrius*
mongolus, *Streptopelia decaocto*, *Apus pallidus*, *Luscinia*
svecica

- 136 NOVE KNJIGE / New books

- 138 NAJAVE IN OBVESTILA / Announcements